

การศึกษาสถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษานិเศษในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ปริญญาพนธ์

ของ

ฐานิยา บุญยเกียรติ

4 ก.ย. 2538

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษานิเศษ

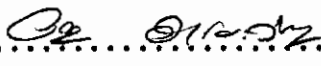
กุมภาพันธ์ 2538

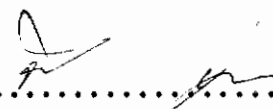
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

194474

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว
เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก
การศึกษานิเทศ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

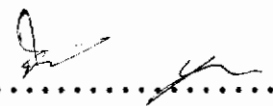
คณะกรรมการควบคุม

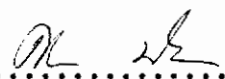
..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.พดุง อารยะวิญญู)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง)

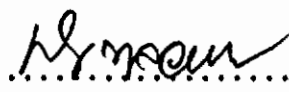
คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน
(รองศาสตราจารย์ ดร.พดุง อารยะวิญญู)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(รองศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษานิเทศ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศรียา นิลสุวรรณ)

วันที่ 1...เดือน...พฤษภาคม...พ.ศ. 2534.

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จเรียบร้อยได้ด้วยความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ ดร.ผดุง อารยะวิญญู ผู้ช่วยศาสตราจารย์จิราภรณ์ บุญส่ง ที่ให้ความ
ช่วยเหลือและแนะนำ ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ด้วยความกรุณาโดยตลอด
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ศรียา นิยมธรรม รองศาสตราจารย์ ดร.ผดุง
อารยะวิญญู อาจารย์วาสนา เลิศศิลป์ อาจารย์เชาวลิต โพธิ์นคร อาจารย์ราตรี กิรติบำรุงพงศ์
และอาจารย์สมปอง ภูวรางกูร ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงเครื่องมือ
วิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้บริหารโรงเรียน คณะครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา ตึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และตึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังักัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่กรุณาให้ความร่วมมืออำนวยความสะดวกในการ
เก็บรวบรวมข้อมูลเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ประจิตต์ อภินันท์รักดี อาจารย์ที่ปรึกษา ที่กรุณา
ให้ความช่วยเหลือ และให้กำลังใจตลอดมา

คุณค่าและประโยชน์ที่พึงเกิดจากปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขออุทิศเพื่อพัฒนาคุณภาพ
การประถมศึกษา และขอมอบเป็นกตัญญูตา คุณบิดา มารดา คุณครูอาจารย์ ตลอดจนผู้มีพระคุณ
ทุกท่าน ด้วยความเคารพยิ่ง

ฐานิยา บุญเกียรติ

สารบัญ

บทที่	หน้า
1 บทนำ.....	1
ภูมิหลัง.....	1
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	6
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	7
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	8
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	10
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	13
ความหมายของได้กพิเศษ.....	14
ความหมายของการศึกษาพิเศษ.....	15
แนวคิดและหลักการจัดการศึกษาพิเศษ.....	17
จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาพิเศษ.....	18
การจัดการศึกษาพิเศษในประเทศไทย.....	19
ความเป็นมาของการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา.....	22
สถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา และ	
ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา.....	24
ด้านอาคารสถานที่.....	32
ด้านบุคลากร.....	36
ด้านหลักสูตร.....	40
ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	45
ด้านการนิเทศการศึกษา.....	55
ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	60
ด้านการวัดและประเมินผล.....	68

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ.....	74
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	85
3 วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	86
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	86
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	87
การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ.....	89
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	91
การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	93
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	94
ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณาจารย์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และคณาจารย์ สำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ.....	94
ตอนที่ 2 สถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา ศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณาจารย์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และคณาจารย์ สำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ.....	94

ตอนที่ 3	การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับสถานภาพและ ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.....	95
ตอนที่ 4	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษา พิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ.....	95
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	183
	บทย่อ.....	183
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	183
	กลุ่มตัวอย่าง.....	184
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	184
	วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	185
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	186
	สรุปผลการศึกษาค้นคว้า.....	186
	อภิปรายผล.....	197
	ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	225
	ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	226

บทที่

หน้า

บรรณานุกรม..... 227

ภาคผนวก..... 242

ประวัติย่อของผู้วิจัย..... 271

บัญชีตาราง

ตาราง		หน้า
1	แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ.....	92
2	สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่จัดการศึกษาพิเศษจำแนก เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ.....	95
3	สถานภาพของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่จัดการศึกษาพิเศษจำแนก เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ...	97
4	สถานภาพของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่จัดการศึกษาพิเศษจำแนก เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ...	98
5	สถานภาพของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่จัดการศึกษาพิเศษจำแนก เพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ...	101
6	ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา โดยส่วนรวม และรายด้าน.....	103
7	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายข้อ.....	104
8	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านบุคลากร จำแนกเป็นรายข้อ.....	106
9	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านหลักสูตร จำแนกเป็นรายข้อ.....	108
10	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายข้อ.....	110

11	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษานิเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อ.....	112
12	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษานิเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ.....	114
13	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษานิเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกเป็นรายชื่อ.....	116
14	ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา โดยส่วนรวม และรายด้าน.....	118
15	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียน ประถมศึกษา ด้านอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	119
16	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียน ประถมศึกษา ด้านบุคลากร จำแนกเป็นรายชื่อ.....	120
17	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียน ประถมศึกษา ด้านหลักสูตร จำแนกเป็นรายชื่อ.....	122
18	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียน ประถมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ.....	124
19	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียน ประถมศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อ.....	126
20	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียน ประถมศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ.....	128
21	ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียน ประถมศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกเป็นรายชื่อ.....	130
22	การเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียน ประถมศึกษา โดยส่วนรวม และรายด้าน จำแนกตามตำแหน่ง.....	132

23	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาเป็นรายคู่ จำแนกตามตำแหน่ง.....	135
24	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ ใน โรงเรียนประถมศึกษา โดยส่วนรวม และรายด้าน จำแนกตามระดับ การศึกษา.....	138
25	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา เป็นรายคู่ จำแนกตามระดับการศึกษา.....	141
26	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ ใน โรงเรียนประถมศึกษา โดยส่วนรวม และรายด้าน จำแนกตาม ประสบการณ์ทำงานการจัดการศึกษาพิเศษ.....	143
27	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ โดยส่วนรวม และรายด้าน จำแนกตามตำแหน่ง.....	146
28	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน ประถมศึกษา โดยส่วนรวม และรายด้าน จำแนกตามตำแหน่ง.....	148
29	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ เป็นรายคู่ จำแนกตามตำแหน่ง.....	151
30	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน ประถมศึกษา โดยส่วนรวม และรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา.....	153

31	เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียน ประถมศึกษา โดยส่วนรวม และรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการ ทำงานการศึกษานิเทศ.....	156
32	เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษานิเทศ โดยส่วนรวม และ รายด้าน จำแนกตามตำแหน่ง.....	159
33	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการ ศึกษานิเทศ ด้านอาคารสถานที่.....	161
34	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการ ศึกษานิเทศ ด้านบุคลากร.....	162
35	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการ ศึกษานิเทศ ด้านหลักสูตร.....	164
36	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการ ศึกษานิเทศ ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	165
37	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการ ศึกษานิเทศ ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	166
38	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการ ศึกษานิเทศ ด้านการนิเทศการศึกษา.....	167
39	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการ ศึกษานิเทศ ด้านการวัดและประเมินผล.....	169
40	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการ ศึกษานิเทศ ด้านความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และ ผู้ปกครองของเด็กพิเศษ.....	170

41	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านอาคารสถานที่.....	172
42	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านบุคลากร.....	173
43	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านหลักสูตร.....	175
44	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน.....	176
45	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา.....	177
46	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน.....	178
47	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล.....	179
48	ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา ด้านความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และผู้ปกครองของเด็กพิเศษ.....	181

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ

หน้า

1	แสดงรูปแบบของการจัดการศึกษาพิเศษของดีโน.....	29
2	แสดงรูปแบบการสอนอย่างเป็นระบบของ แมคคองลิน และ เลวิส.....	50

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาเป็นการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาสมรรถภาพขั้นพื้นฐานของมนุษย์ โดยรัฐถือเป็นหน้าที่อันสำคัญสูงสุดที่จะจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานนี้ให้แก่ประชาชนอย่างครบถ้วนทุกคน ทุกกลุ่ม นับตั้งแต่คณะรัฐมนตรีมีมติให้โอนการจัดการประถมศึกษาระดับประถมศึกษาอันเป็นการศึกษาภาคบังคับมาขึ้นอยู่กับสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปีพุทธศักราช 2523 (ประสิทธิ์ จันทร์ดา. 2534 : 1) การจัดการศึกษาให้แก่เด็กเป็นเรื่องที่จะต้องคิดและพิจารณาโดยรอบคอบยิ่งเด็กที่มีความผิดปกติทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา ด้วยแล้ว ยิ่งต้องพิจารณาใคร่ครวญในการจัดการศึกษาเป็นพิเศษ (บุญมา นิ่งงาม. ม.ป.ป. : 7)

ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 รัฐมีหน้าที่จัดการศึกษาระดับประถมศึกษาซึ่งเป็นการศึกษาภาคบังคับให้ทั่วถึง และกล่าวไว้ในแนวนโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 หมวดที่ 2 ระบบการศึกษา ข้อ 4.5 กำหนดไว้ว่าการศึกษาพิเศษเป็นการศึกษาที่มุ่งให้ผู้เรียนที่มีความบกพร่องทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ได้เรียนรู้ที่เหมาะสมกับสภาพร่างกาย จิตใจ และความสามารถ เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษหรือมีปัญหาเลิศได้พัฒนาความถนัดและอัจฉริยภาพของตนอย่างเต็มที่ การจัดการศึกษาพิเศษนี้อาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะ หรือจัดในสถานศึกษาปกติ ตั้งแต่ก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 15) และในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (2535-2539) รัฐได้กำหนดนโยบายในการเร่งรัดการศึกษาเพื่อให้เด็กทุกคนที่มีอายุอยู่ในเกณฑ์การศึกษาภาคบังคับ ได้เข้าเรียนในระดับประถมศึกษาจนจบหลักสูตร โดยเน้นการช่วยเหลือ และสนับสนุนการจัดการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสมกับตัวเด็ก และสภาพแวดล้อมของท้องถิ่น ทั้งนี้ เพื่อให้ความสำคัญต่อกลุ่มเด็กด้อยโอกาสเป็นพิเศษ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2533 : 26) ตามนัยของแนวนโยบายในแผนพัฒนาฯ นี้ให้เห็นว่ารัฐเล็งเห็นความสำคัญในการสร้างโอกาสทางการศึกษาให้แก่บุคคลทุกคน โดยคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนที่บุคคลพึงได้รับอย่างเสมอภาค และอยู่ร่วมในสังคมได้อย่างมีความสุขตามระบอบประชาธิปไตย

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติในฐานะที่รับผิดชอบในการดำเนินการ การศึกษาระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษาและรวมถึงการจัดการศึกษาพิเศษด้วย การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินงานในรูปโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับ เด็กปกติ เป็นการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยยึดหลักปรัชญาของการจัดการ การศึกษาสำหรับเด็กพิการคือ ให้การศึกษาแก่เด็กพิการ เพื่อให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ และให้มีชีวิตอยู่ร่วมในสังคมคนปกติสุขไม่เป็นภาระแก่สังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 5)

แต่เดิมสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ดำเนินการจัดการศึกษา สำหรับเด็กพิการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา โดยดำเนินการร่วมกับกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา จนกระทั่งปีงบประมาณ 2529 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา แห่งชาติ ได้กำหนดให้มีการดำเนินโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็ก พิการร่วมกับเด็กปกติขึ้น โดยมอบหมายให้สำนักงานการศึกษากรุงเทพมหานครดำเนินการ ทดลองจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ 2 ประเภท คือเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาขึ้นที่โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร คือ โรงเรียนญาไท โรงเรียนราชวินิต และโรงเรียนวัดเวตวันธรรมवास ในการดำเนินงานดังกล่าวนี้คณะกรรมการผู้ดำเนินงานได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาถึงรูปแบบของการ ดำเนินงาน ตลอดจนแนวโน้มของความเป็นไปได้ของการจัดโครงการเรียนร่วมในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติก่อนจะนำผลที่ได้ไปประยุกต์ ใช้ในการขยายการปฏิบัติงานการเรียนร่วมกับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ ในต่างจังหวัดทั่วประเทศ

ในปีการศึกษา 2530 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้ดำเนินการ จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาร่วมกับกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญ ศึกษา มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดแห่งประเทศไทยและองค์การ HKI (Helen Keller International) เพื่อเป็นโครงการนำร่อง โดยมอบหมายให้สำนักงานการศึกษา จังหวัดนครราชสีมา และชัยภูมิ ดำเนินการ หลังจากนั้นได้ขยายโครงการพัฒนารูปแบบการ

จัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติไปยังจังหวัดต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาคเพิ่มขึ้นอีก จนกระทั่งถึงประมาณ 2533 สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้มี กลุ่มงานส่งเสริมการศึกษานិเศษในระดับประถมศึกษาขึ้นในกองวิชาการ เพื่อรับผิดชอบโครงการนี้ โดยตรง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 235) หลังจากนั้นได้ ขยายโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติไปยังจังหวัดต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาคใน 12 เขตการศึกษา เพื่อเป็นจังหวัดทดลองเขตการศึกษาละ 1 จังหวัด

สภาพทั่วไปในการดำเนินงานการจัดการศึกษานิเศษของสำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ ตามโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับ เด็กปกตินั้น สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติมีโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด ที่ดำเนินการจัดการศึกษานิเศษ ในปีการศึกษา 2535 จำนวน 192 โรงเรียน เป็นโรงเรียนที่มีเด็ก ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จำนวน 13 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียน 246 คน เป็นโรงเรียนที่มี ความบกพร่องทางสายตา จำนวน 131 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียน 181 คน เป็นโรงเรียนที่มีความ บกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 48 โรงเรียน มีจำนวนนักเรียน 729 คน รวมจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 1,156 คน (กองวิชาการ. 2535 : 1-71) จะเห็นได้ว่าการจัดการศึกษานิเศษใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติตามโครงการ พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานิเศษสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ ได้ดำเนินการจัดการศึกษา ให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ 3 ประเภท คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มี ความบกพร่องทางสายตา และเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา นอกจากนี้สำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติมีหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้แก่ประชาชนทุกคนในลักษณะ เป็นการศึกษามากับดับที่จะต้องจัดให้แก่ประชาชนของชาติแบบให้เปล่า ดังนั้น จึงไม่เลือกผู้ เข้าเรียนว่าเป็นเด็กปกติหรือพิการ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

2533 : 4)

อย่างไรก็ตาม ประชากรวัยเรียนที่มีความบกพร่องประเภทต่าง ๆ ที่มีโอกาสเข้ารับ การศึกษายังมีน้อยมาก ถ้าเปรียบเทียบกับกลุ่มประชากรที่มีความบกพร่องประเภทต่าง ๆ ทั้งหมด การให้การศึกษาแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษเป็นไปอย่างไม่ทั่วถึงในด้านพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ และ ทั้งในด้านปริมาณ จากรายงานสรุปการดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษา

สำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.2530 - 2534) กล่าวว่า เมื่อพิจารณาตามพื้นที่ทางภูมิศาสตร์ ในภาพรวมระดับจังหวัด การดำเนินงานของโครงการสามารถดำเนินการได้ครอบคลุมพื้นที่มากถึง 38.36 ของพื้นที่หรือ 28 จังหวัด จาก 73 จังหวัด ส่วนในระดับอำเภอนั้นมีการดำเนินการได้ 97 อำเภอ หรือร้อยละ 12.97 ของอำเภอทั้งหมด 748 อำเภอทั่วประเทศ ในระดับโรงเรียนซึ่งมีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น 31,349 โรงเรียน แต่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติสามารถดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษได้เพียง 181 โรงเรียน ซึ่งคิดเป็นร้อยละเพียง 0.58 เท่านั้น ซึ่งนับว่าเป็นการดำเนินการที่ค่อนข้างน้อยมากของพื้นที่ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 17)

เมื่อพิจารณาตามประเภทของความพิการ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีจำนวน 239 คน ซึ่งมากที่สุด รองลงมา是孩子ที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน 235 คน และน้อยที่สุด ได้แก่ เด็กที่บกพร่องทางสายตา 135 คน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 13) จะเห็นได้ว่ามีเด็กพิการ 3 ประเภทเท่านั้นที่ได้รับการจากประเภทเด็กพิการทั้งหมด 6 ประเภท (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 13-14) มีเพียง 3 ประเภท ที่ได้รับการจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเป็นทางการ แสดงว่าสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติยังจัดบริการไม่ทั่วถึง

จากการสำรวจของกองแผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ เมื่อปี พ.ศ. 2534 (สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. 2535 : 41-46) ได้รายงานว่ามีประชากรคนพิการ อายุระหว่าง 6-11 ปี ซึ่งอยู่ในวัยต้องรับการศึกษา จำนวนทั้งสิ้นประมาณ 110,097 คน แต่ปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติมีหน้าที่จัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษดังกล่าวในโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดเพียง 192 โรงเรียน จากโรงเรียนประถมศึกษา ทั้งสิ้น 31,427 โรงเรียน จำนวนนักเรียนปกติ 6,643,891 คน รับนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษหรือเด็กพิการได้เพียง 1,156 คน และรวมกับจำนวนนักเรียนสังกัดกองการศึกษาพิเศษ 6,626 คน และนักเรียนสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน จำนวน 175 คน (คณะกรรมการฝ่ายวิชาการและกองการศึกษาพิเศษ. 2526 : 18) รวมประชากรที่พิการในวัยเรียนทั้งสิ้น 7,957 คน คิดเป็นร้อยละ 7.23 ของเด็กพิการในวัยเรียนเท่านั้น

จะเห็นว่าจำนวนเด็กพิการที่ยังไม่ได้เข้ารับการศึกษายังมีอีกจำนวนมาก จึงเป็นความจำเป็นที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติซึ่งรับผิดชอบการจัดการศึกษาพิเศษจะต้องเร่งรัดในการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาให้ทั่วถึง การจัดการศึกษาระดับประถมศึกษาให้กับเด็กพิการถือเป็นหน้าที่ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 และเป็นการปฏิบัติสนองตอบนโยบายทางการศึกษาของรัฐบาลในด้านการจัดการศึกษาภาคบังคับและการศึกษาพิเศษ (รุ่ง แก้วแดง. 2529 : 2)

แม้ว่าการจัดการศึกษาพิเศษของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ดำเนินการมาเป็นระยะเวลาถึง 6 ปี ทั่วทุกเขตการศึกษาแล้วก็ตาม แต่ก็ยังประสบปัญหาเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษที่จัดมาแล้วไม่ก้าวหน้าเท่าที่ควร จากการติดตามผลการดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในปีงบประมาณ 2533 และปีงบประมาณ 2534 มีปัญหาของการดำเนินงานสรุปได้หลายประการ เช่น ปัญหาด้านบุคลากร ปัญหาด้านอาคารสถานที่ ปัญหาด้านการเรียนการสอน ปัญหาด้านการวัดและประเมินผล ปัญหาด้านสื่อและวัสดุอุปกรณ์ และปัญหาด้านการนิเทศและติดตามผล (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 21-25) อย่างไรก็ตาม ยังมีปัจจัยอีกหลายอย่างที่ทำให้รัฐไม่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ โดยเฉพาะเรื่องการลงทุนในด้านงบประมาณ เพราะการจัดการศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคลนั้น ต้องใช้งบประมาณสูงและมีความยุ่งยากในการจัดบริการมากกว่าปกติ โดยเฉพาะการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ ต้องอาศัยเทคนิคและกระบวนการเฉพาะ ประกอบกับทัศนคติของบุคคลที่มักมีความเห็นว่าปัจจุบันนี้ยังไม่สามารถจัดการศึกษาให้แก่คนปกติได้ดีเท่าที่ควร หากไปมุ่งจัดการศึกษาให้แก่คนพิการอีกก็ย่อมจะทำให้การจัดการศึกษาล้มเหลวยิ่งขึ้น จึงทำให้คนพิการไม่น้อยที่ต้องขาดโอกาสทางการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 233)

อนึ่ง การสนองนโยบายต่อการจัดการศึกษาพิเศษจะสำเร็จตามจุดมุ่งหมายหรือไม่เพียงใดนั้น ย่อมขึ้นอยู่กับโรงเรียน ทั้งนี้ เพราะโรงเรียนเป็นหน่วยงานหลักที่บริหารงานวิชาการในด้านหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การนิเทศการศึกษา และการประเมินผล

ให้มีคุณภาพ นอกจากนี้การบริหารงานต่าง ๆ ในโรงเรียนยังต้องขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่จะคอยกำกับ ควบคุม ดูแล การจัดการเรียนการสอนภายในโรงเรียนให้บรรลุเป้าหมายและประสิทธิภาพต่อไป

จากสภาพและปัญหาดังกล่าวผู้วิจัยเห็นว่า การจัดการศึกษาพิเศษในโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ยังไม่บรรลุผลตามจุดหมาย นโยบายของแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 และตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พุทธศักราช 2523 ที่วางไว้ ดังนั้น เพื่อเอื้ออำนวยต่อการจัดการศึกษา และเพื่อช่วยให้การจัดการศึกษาพิเศษเป็นไปตามที่พึงประสงค์ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยถึงสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งผลการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะทำให้ทราบข้อมูลเพื่อใช้เป็นแนวทางแก้ไข ปรับปรุงการจัดการศึกษาพิเศษให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสภาพการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อสภาพการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา

แห่งชาติโดยจำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานกรณีศึกษาพิเศษ

5. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่มีต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

6. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้จะช่วยให้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาปรับปรุงการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และเพื่อเป็นแนวทางการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติต่อไป

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใน 7 ด้าน ดังนี้

- 1.1 ด้านอาคารสถานที่
- 1.2 ด้านบุคลากร
- 1.3 ด้านหลักสูตร

1.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน

1.5 ด้านการนิเทศการศึกษา

1.6 ด้านสื่อการเรียนการสอน

1.7 ด้านการวัดและประเมินผล

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ ศึกษาานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งครูผู้สอน ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นเรียนละ 6-8 คนขึ้นไป จำนวน 39 โรงเรียน ดังนั้น ประชากรจึงได้แก่ ศึกษาานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด 14 คน ศึกษาานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ 17 คน ผู้บริหารโรงเรียน 39 คน และครูผู้สอน 157 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 227 คน

3. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษาได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แนวทางจากตารางสุ่มกลุ่มตัวอย่างของยามาเน่ (Yamane, 1970 : 887) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 144 คน จำแนกเป็น ศึกษาานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด 9 คน ศึกษาานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ 11 คน ผู้บริหารโรงเรียน 25 คน ครูผู้สอน 99 คน

4. ตัวแปรที่ศึกษา

4.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ สภาพภาพของกลุ่มตัวอย่างในด้านต่าง ๆ ดังนี้

4.1.1 ตำแหน่ง

4.1.1.1 ผู้บริหารโรงเรียน

4.1.1.2 ครูผู้สอน

4.1.1.3 ศึกษาานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา

4.1.2 ระดับการศึกษา

4.1.2.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี

4.1.2.2 ปริญญาตรี

4.1.2.3 สูงกว่าปริญญาตรี

4.1.3 ประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ

4.1.3.1 ต่ำกว่า 2 ปี

4.1.3.2 2-5 ปี

4.1.3.3 5 ปีขึ้นไป

4.1.4 สถานภาพของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา

4.1.4.1 ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

4.1.4.2 ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

4.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่มีต่อสถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใน 7 ด้าน ดังนี้

4.2.1 ด้านอาคารสถานที่

4.2.2 ด้านบุคลากร

4.2.3 ด้านหลักสูตร

4.2.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน

4.2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา

4.2.6 ด้านสื่อการเรียนการสอน

4.2.7 ด้านการวัดและประเมินผล

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การจัดการศึกษาพิเศษ หมายถึง การศึกษาที่จัดขึ้นเป็นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา และเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยการดำเนินงานของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ หมายถึง สถานศึกษาระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจัดการศึกษาพิเศษ และมีเด็กที่มีความต้องการ พิเศษชั้นเรียนละ 6-8 คนขึ้นไป

3. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ที่ปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ หรือผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนใน โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่จัดการศึกษาพิเศษ

4. ครูผู้สอน หมายถึง บุคลากรทางการศึกษาที่ทำหน้าที่สอนหรือถ่ายทอดความรู้ให้แก่ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่จัดการศึกษาพิเศษ

5. ศึกษาพิเศษ สำนักงานการประถมศึกษา หมายถึง ศึกษาพิเศษ สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษาพิเศษ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

6. ศึกษาพิเศษสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด หมายถึง ผู้ที่รับผิดชอบโครงการ พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ โดยทำหน้าที่ให้ความ ช่วยเหลือ แนะนำ และปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดที่จัดการศึกษาพิเศษ

7. ศึกษาพิเศษสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หมายถึง ผู้ที่รับผิดชอบโครงการ พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ โดยทำหน้าที่ให้ความ ช่วยเหลือ แนะนำ และปรับปรุงเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัด สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่จัดการศึกษาพิเศษ

8. สถานภาพการจัดการศึกษาพิเศษ หมายถึง สถานภาพการปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หรือลักษณะความเป็นจริงในการจัดการศึกษาพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใน 7 ด้าน ดังนี้

8.1 ด้านอาคารสถานที่ หมายถึง สภาพหรือลักษณะของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม และรวมถึงบริเวณภายในโรงเรียน โดยจัดสร้างหรือดัดแปลงให้เหมาะสมกับ

การเรียนการสอนของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่น สร้างห้องเรียนให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน
ห้องน้ำ ห้องล้าง ห้องแก้ไขการพูด ห้องอาหาร ราว เป็นต้น

8.2 ด้านบุคลากร หมายถึง การจัดเตรียมบุคลากรที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการ
ศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่จัด
การศึกษาพิเศษ ซึ่งได้แก่ ครูประจำชั้นพิเศษ ครูเสริมวิชาการ ครูแก้ไขการพูด เป็นต้น

8.3 ด้านหลักสูตร หมายถึง การศึกษาหลักสูตรมีความรู้ความเข้าใจหลักการ
จุดหมาย โครงสร้าง เนื้อหาของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ให้นักเรียนที่มีความต้องการ
พิเศษ ที่จำเป็นต่อการพัฒนาสมรรถภาพและจิตใจที่สมบูรณ์ให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียน

8.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน หมายถึง การให้ความรู้แก่นักเรียนตาม
สภาพความต้องการของนักเรียน ตามกระบวนการจัดการเรียนการสอน และตามหลักการจัด
การเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ตามหลักสูตร

8.5 ด้านการนิเทศการศึกษา หมายถึง งานที่เกี่ยวกับการแนะนำ ช่วยเหลือ
ส่งเสริมและสนับสนุน การปรับปรุง และแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู ตลอดจนถึง
การกระตุ้นให้ครูมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อไปปรับปรุงการสอน

8.6 ด้านสื่อการเรียนการสอน หมายถึง การจัดหา การจัดให้มีอุปกรณ์การเรียน
การสอนให้เพียงพอ และสอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอนตามสภาพความพิการของนักเรียน
ส่งเสริมให้ครูรู้จักใช้สื่อ ให้ผู้เรียนได้รับความรู้หรือประสบการณ์

7.7 ด้านการวัดและประเมินผล หมายถึง วิธีการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียน
เพื่อนำเอามาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน และตัดสินผลการเรียนตามระเบียบ
ของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช
2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)

9. ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ หมายถึง สิ่งที่ทำให้การปฏิบัติงานไม่เป็นไปตาม
วัตถุประสงค์ และก่อให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใน 7 ด้าน ดังนี้

- 9.1 ด้านอาคารสถานที่
- 9.2 ด้านบุคลากร
- 9.3 ด้านหลักสูตร
- 9.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน
- 9.5 ด้านการนิเทศการศึกษา
- 9.6 ด้านสื่อการเรียนการสอน
- 9.7 ด้านการวัดและประเมินผล

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษางานวิจัย เรื่อง การศึกษาสถานการณ์และปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยแยกตามหัวข้อดังต่อไปนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ
 - 1.1 ความหมายของเด็กพิเศษ
 - 1.2 ความหมายของการศึกษาพิเศษ
 - 1.3 แนวคิดและหลักการจัดการศึกษาพิเศษ
 - 1.4 จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาพิเศษ
 - 1.5 การจัดการศึกษาพิเศษในประเทศไทย
 - 1.6 ความเป็นมาของการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา
 - 1.7 สถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา
 - 1.7.1 ด้านอาคารสถานที่
 - 1.7.2 ด้านบุคลากร
 - 1.7.3 ด้านหลักสูตร
 - 1.7.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน
 - 1.7.5 ด้านการนิเทศการศึกษา
 - 1.7.6 ด้านสื่อการเรียนการสอน
 - 1.7.7 ด้านการวัดและประเมินผล
 - 1.8 ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ
 - 2.1 งานวิจัยด้านอาคารสถานที่
 - 2.2 งานวิจัยด้านบุคลากร

- 2.3 งานวิจัยด้านหลักสูตร
- 2.4 งานวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอน
- 2.5 งานวิจัยด้านการนิเทศการศึกษา
- 2.6 งานวิจัยด้านสื่อการเรียนการสอน
- 2.7 งานวิจัยด้านการวัดและการประเมินผล

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ

ความหมายของเด็กพิเศษ

คำว่า เด็กพิเศษ (Exceptional Children) คำ ๆ นี้ในวงการศึกษานพิเศษของประเทศไทยมีการใช้กันอยู่หลายคำ เช่น เด็กนอกระดับ เด็กปกติ เด็กปกติ เด็กพิการ เด็กพิเศษ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเด็กที่มีความบกพร่อง ซึ่งคำที่ใช้กันนี้ต่างก็มีความหมายถึงเด็กกลุ่มเดียวกันทั้งสิ้น โดยให้ความหมายของคำเหล่านี้ไว้ดังนี้

อรอนงค์ สุวรรณกุล (2524 : 1) ได้ให้ความหมายของคำว่า เด็กพิเศษไว้ว่า เด็กพิเศษ หมายถึง เด็กที่มีความบกพร่องทางสมอง ทางอารมณ์ ทางร่างกาย และเด็กที่มีสติปัญญาฉลาดเลิศ โดยการที่การจัดการศึกษานพิเศษให้โอกาสเด็กพิเศษประเภทต่าง ๆ เหล่านี้ได้รับประโยชน์จากสื่อการศึกษา นวัตกรรม เทคโนโลยี และครู ซึ่งจัดให้เป็นเฉพาะกาลมากกว่าที่เขาจะได้รับจากระบบการศึกษาสามัญที่จัดให้สำหรับเด็กปกติทั่วไป

ศรียา นิยมธรรม (2533 : 42) ได้ให้ความหมายของเด็กพิเศษไว้ว่า เด็กพิเศษ หมายถึง เด็กที่ไม่อาจพัฒนาความสามารถได้เท่าที่ควร จากการเรียนการสอนตามปกติ ทั้งนี้มีสาเหตุจากสภาพบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา และอารมณ์ จำเป็นต้องจัดการศึกษานพิเศษให้เหมาะสมกับลักษณะและความต้องการ

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 2) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาแตกต่างไปจากเด็กปกติ การให้การศึกษาสำหรับเด็กเหล่านี้จึงควรมีลักษณะแตกต่างไปจากเด็กปกติในด้านเนื้อหา วิธีการ และการประเมินผล

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 12) ได้ให้ความหมายของเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษ หมายถึง เด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษเนื่องจากเหตุบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ รวมถึงเด็กที่มีสติปัญญาสูงกว่าปกติ

จากความหมายข้างต้นคำว่า เด็กพิเศษ เด็กผิดปกติ เด็กอุปถัมภ์ เด็กนอกกระดับ เด็กพิการ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ และเด็กที่มีความบกพร่อง เป็นคำที่ใช้ในลักษณะเดียวกัน จึงสรุปได้ว่า เป็นเด็กที่มีสภาพบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา และอารมณ์ ซึ่งความผิดปกตินี้รุนแรงถึงขั้นกระทบกระเทือนต่อการพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก จำเป็นต้องจัดการศึกษาพิเศษให้เหมาะสมกับลักษณะและความต้องการในด้านเนื้อหา วิธีการ และการประเมินผล

ความหมายของการศึกษาพิเศษ

ได้อ่านนัยการศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษในประเทศไทยหลายคนได้ให้ความหมายของการศึกษาพิเศษไว้ ดังนี้

กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา (2531 : 1) ได้กำหนดความหมายของการศึกษาพิเศษไว้ว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การศึกษาสำหรับเด็กพิการประเภทต่าง ๆ ได้แก่ ตาบอด หูหนวก ปัญญาอ่อน และพิการทางร่างกาย รวมทั้งการศึกษาสำหรับเด็กเจ็บป่วยเรื้อรังในโรงพยาบาล

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 3) ได้ให้ความหมายของการศึกษาพิเศษไว้ว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การศึกษาที่จัดสำหรับเด็กปัญญาเลิศ เด็กปัญญาอ่อน เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย (และสุขภาพ) เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์/พฤติกรรม เด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้ และเด็กพิการซ้ำซ้อน ซึ่งเด็กเหล่านี้ไม่อาจได้รับประโยชน์เต็มที่จากการศึกษาที่จัดให้กับเด็กปกติ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 12) ให้ความหมายของการศึกษาพิเศษไว้ว่า การศึกษาพิเศษคือ การจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ซึ่งหมายถึง เด็กที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษเนื่องจากเหตุบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา อารมณ์ รวมถึงเด็กที่มีสติปัญญาสูงกว่าปกติ

ศรียา นิยมธรรม (2535 : 161) ได้ให้ความหมายของการศึกษาพิเศษ ไว้ว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การให้การศึกษาแก่ผู้เรียนเป็นพิเศษทั้งโดยวิธีการสอน การจัดดำเนินการวิธีการสอน และการให้บริการ ทั้งนี้ เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นผู้ด้อยโอกาส และขาดความเสมอภาคในการได้รับสิทธิตามที่รัฐจัดการศึกษาภาคบังคับให้แก่เด็กในวัยเรียน โดยทั่วไป ซึ่งสาเหตุแห่งความด้อยโอกาสนั้น เป็นผลมาจากสภาพความบกพร่องทางร่างกาย สติปัญญา และอารมณ์ นอกจากนี้ยังรวมถึงการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปัญญาเลิศ ซึ่งเป็นเด็กที่มีระดับสติปัญญาสูงกว่าเด็กปกติ

ฮัลลาแฮน และคอฟฟ์มาน (Hallahan and Kaufman, 1970 : 2) ได้ให้ความหมายของการศึกษาพิเศษไว้ว่า การศึกษาพิเศษคือ การเรียนการสอนที่ได้ออกแบบไว้เป็นพิเศษซึ่งตอบสนองความต้องการ เฉพาะบุคคลของ เด็กพิเศษแต่ละคน

สมิธ และคนอื่น ๆ (Smith and others, 1983 : 9) ได้ให้ความหมายของการศึกษาพิเศษไว้ว่า การศึกษาพิเศษคือ วิชาชั้นที่เกี่ยวเนื่องกับการจัดการตัวแปรต่าง ๆ ทางการศึกษา เพื่อนำไปสู่การป้องกัน การลด หรือการจำกัดสภาพต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดความบกพร่องสำคัญต่าง ๆ ในด้านการปฏิบัติหน้าที่ทางสติปัญญา ทาง การสื่อความหมาย ทาง การเคลื่อนไหว ทางสังคม และทางอารมณ์ของเด็ก

จากความหมายของการศึกษาพิเศษ ดังกล่าวแล้ว สรุปว่า การศึกษาพิเศษ หมายถึง การศึกษาที่จัดสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภทที่ต้องการความช่วยเหลือเป็นพิเศษ โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้เรียนรู้อย่างเหมาะสมกับสภาพร่างกาย อารมณ์ และความสามารถของแต่ละบุคคล อันเป็นความเสมอภาคที่ควรจะได้รับจากรัฐ ทั้งเป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนที่มีความสามารถพิเศษได้พัฒนาความสามารถและอัจฉริยภาพของตนเอง

แนวคิดและหลักการจัดการศึกษาพิเศษ

การจัดการศึกษาพิเศษโดยทั่วไปตั้งอยู่บนรากฐานของความเชื่อหรือหลักปรัชญาดังต่อไปนี้ คือ

1. ทุกคนมีโอกาสเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับบริการทางการศึกษาไม่ว่าจะเป็น คนพิการหรือคนปกติ เมื่อรัฐจัดการศึกษาให้แก่เด็กปกติแล้ว ก็ควรจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิเศษด้วย

หากเด็กพิเศษไม่สามารถเรียนในโปรแกรมการศึกษาที่รัฐจัดให้เด็กปกติได้ก็เป็นหน้าที่ของรัฐที่จะจัดการศึกษาให้สนองต่อความต้องการของเด็กพิเศษ

2. เด็กพิเศษควรได้รับการศึกษาควบคู่ไปกับการบำบัด การฟื้นฟูสมรรถภาพทุกด้าน โดยเร็วที่สุดในทันทีที่ทราบว่า เด็กมีความต้องการพิเศษ ทั้งนี้ เพื่อเป็นการเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนต่อไป และมีพัฒนาการทุกด้านถึงขีดสูงสุด

3. การจัดการศึกษานิสิตควรคำนึงถึงการอยู่ร่วมสังคมกับคนปกติได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเรียนการสอนเด็กเหล่านี้จึงควรให้เรียนร่วมกับเด็กปกติให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เว้นแต่เด็กพิเศษผู้นั้นมีสภาพความพิการหรือความบกพร่องในขั้นรุนแรงจนไม่อาจเรียนร่วมได้ อย่างไรก็ตาม ควรให้เด็กพิเศษได้สัมผัสกับสังคมคนปกติ

4. การจัดการศึกษานิสิตต้องปรับให้เหมาะสมกับสภาพความเสียเปรียบของเด็กพิเศษแต่ละประเภท โดยใช้แนวทางการศึกษาของเด็กปกติ

5. การศึกษานิสิต และการฟื้นฟูบำบัดทุกด้านควรจัดเป็นโปรแกรมให้เป็นรายบุคคลในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนบางอย่าง อาจจัดเป็นกลุ่มเล็กสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องหรือความต้องการคล้ายคลึงกัน และอยู่ในระดับความสามารถที่ใกล้เคียงกัน

6. การจัดโปรแกรมการสอนเด็กพิเศษ ควรเน้นที่ความสามารถของเด็กและให้เด็กมีโอกาสได้ประสบความสำเร็จมากกว่าที่จะคำนึงถึงความพิการ หรือความบกพร่อง เพื่อให้เด็กมีความมั่นใจว่า แม้ตนจะมีความบกพร่องแต่ก็ยังสามารถอย่างเท่าเทียมหรือดีกว่าคนปกติซึ่งจะช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวได้ดีขึ้น

7. การศึกษานิสิตควรมุ่งให้เด็กมีความเข้าใจยอมรับตนเอง มีความเชื่อมั่นมีหลักการแห่งตน และมุ่งให้ช่วยเหลือตนเองได้ ตลอดจนมีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม

8. การศึกษานิสิต ควรจัดทำอย่างต่อเนื่อง เริ่มตั้งแต่เกิดเรื่อยไปขาดตอนไม่ได้ และควรเน้นถึงเรื่องอาชีพด้วย (ศรียา นิยมธรรม. 2535 : 163)

จะเห็นได้ว่า ในการจัดการศึกษานิสิตให้กับเด็กพิเศษอย่างทั่วถึง ด้วยแนวคิด และหลักการจัดการศึกษานิสิต เด็กทุกคนมีโอกาสและสามารถเรียนหรือได้รับการฝึกฝน ได้รับการบำบัด การฟื้นฟูสมรรถภาพ ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง ครอบครัว และสังคม แต่เนื่องจาก

เด็กพิเศษแต่ละคน แต่ละประเภทมีระดับของความต้องการแตกต่างกัน การศึกษาพิเศษควรจัดให้เด็กได้พัฒนาตนเองให้ได้เร็วและมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาพิเศษ

จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาเป็นส่วนสำคัญของการจัดการศึกษาพิเศษ

จุดมุ่งหมายทั่วไปของการศึกษาพิเศษ คือ การส่งเสริมความผิดปกติด้วยการฝึกหัดรักษาเพื่อสร้างและพัฒนาสมรรถภาพของเด็กที่บกพร่องไปจากปกติ ให้มีสมรรถภาพที่เข้มแข็งขึ้น หน้าที่ของการศึกษาพิเศษคือการสอนให้เด็กได้ใช้เครื่องมือช่วยอวัยวะ หรือส่วนที่บกพร่องให้เกิดผลมากที่สุด และทำให้เด็กสามารถสร้างความรู้สึกรู้สึกที่เข้มแข็งเพื่อชดเชยสิ่งที่บกพร่องในตัวเอง เคริก (Kirk, 1962 : 29-30)

กรมสามัญศึกษา (2525 : 34-35) ได้กล่าวถึงจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาพิเศษ ไว้ดังนี้

1. เพื่อจัดการศึกษาให้เหมาะสมกับเด็กพิเศษซึ่งมีความแตกต่างกัน ใช้หลักสูตรหรือโปรแกรมการเรียนต่างกัน วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน หรือใช้วิธีการสอนต่างกัน และจัดอุปกรณ์เครื่องอำนวยความสะดวกที่จำเป็นต่าง ๆ กันให้เพียงพอ นั่นคือ ต้องมีการพัฒนาหลักสูตร เทคนิคการสอน การตรวจสอบวินิจฉัยบุคลากรพิเศษ ครูพิเศษ วิธีการพิเศษบริการพิเศษ และเครื่องอำนวยความสะดวกเป็นพิเศษ เพื่อสนองความต้องการที่จำเป็นของเด็กแต่ละประเภท แต่ละระดับและแต่ละบุคคล
2. เพื่อวางแผนการศึกษา หรือแผนการดำเนินชีวิตให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน ซึ่งเป้าหมายของแผนสำหรับเด็กแต่ละคนจะต้องแตกต่างกันไป
3. เพื่อจัดโครงการให้เด็กแต่ละคนได้มีโอกาสเรียนตามระดับความสามารถของตนเองเท่าที่ลักษณะของความสามารถในการเรียนรู้ของตนจะเป็นไปได้
4. เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็กและช่วยแก้ปัญหาทางสังคมที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งไม่อาจแก้ไขได้ด้วยการจัดการศึกษาตามปกติ

5. เพื่อให้เด็กได้มีการพัฒนาไปสู่จุดสูงสุดตามศักยภาพแต่ละบุคคล และเพื่อเป็นการช่วยให้เขาเหมาะสมที่จะมีชีวิตอยู่อย่างมีความสุข
6. เพื่อปรับปรุงสถานการณ์ทางการศึกษา หรือเพื่อจัดสภาพการเรียนรู้การสอนให้เด็กได้รับประโยชน์จากการศึกษาอย่างสูงสุด ในกรณีที่เด็กไม่สามารถได้รับประโยชน์อย่างเต็มที่ในชั้นธรรมดา
7. เพื่อพัฒนาโครงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กเป็นส่วนหนึ่งของโครงการจัดการศึกษาทั่วไปหรือเป็นส่วนหนึ่งของโครงการของโรงเรียนตามปกติ เพื่อช่วยให้เด็กได้ปฏิบัติหน้าที่หรือมีบทบาทที่เหมาะสมในสังคมเช่นคนปกติ
8. เพื่อพัฒนาโครงการจัดการศึกษาพิเศษที่ตีคัมค่าการลงทุน (กรมสามัญศึกษา.

2525 : 34-35)

จากจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาพิเศษ สรุปได้ว่า เพื่อจัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทแต่ละคน โดยมีการวางแผนการศึกษา แผนการดำเนินชีวิต ช่วยเหลือแก้ปัญหาทางสังคม ปฏิบัติหน้าที่ให้เหมาะสมในสังคมเช่นคนปกติ พัฒนาตนเองตามศักยภาพ มีชีวิตอย่างมีความสุข จัดโครงการศึกษาหรือจัดสภาพการเรียนรู้ให้ได้เรียนตามความสามารถและรับประโยชน์จากการศึกษาอย่างสูงสุด เพื่อพัฒนาสมรรถภาพของเด็กที่มีความบกพร่องให้เป็นสมรรถภาพที่ปกติที่สุด และที่สำคัญก็คือ พัฒนาโครงการจัดการศึกษาพิเศษที่ตีคัมค่าการลงทุน

การจัดการศึกษาพิเศษในประเทศไทย

ในอดีตคนพิการในประเทศไทยก็อยู่ในสภาพเดียวกับคนพิการในประเทศอื่นทั่วโลกที่ถูกจำกัดสิทธิทางการศึกษา ดังจะเห็นได้จากการได้รับการยกเว้นจากการเข้าโรงเรียน ตามพระราชบัญญัติประถมศึกษา พ.ศ. 2478 ต่อมานักการศึกษานิสิตได้พยายามจัดการศึกษาพิเศษให้แก่เด็กพิการ ซึ่งในระยะแรกจัดได้เพียง 4 ประเภท คือ เด็กตาบอด เด็กหูหนวก เด็กปัญญาอ่อน เด็กพิการทางร่างกาย ตามลำดับ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กตาบอด

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กตาบอดนี้ เอกชนเป็นผู้ริเริ่มก่อน โดยมีนักทิสตริตาบอดชาวอเมริกัน ชื่อ นางสาวเยเนวีฟ คอลฟิลด์ (Genevieve Caulfield) เป็นผู้มาทำอักษรไทยเป็นอักษรเบรลล์สำหรับเด็กตาบอดในปี พ.ศ. 2481 แล้วรับเด็กตาบอดเข้าเรียน ต่อมา พ.ศ. 2482 มีการจัดตั้งมูลนิธิช่วยคนตาบอดแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์ และได้เปิดรับนักเรียนตาบอดเข้ามาศึกษาเป็นทางการตั้งแต่นั้นมา ต่อมาได้มีโรงเรียนสอนคนตาบอดเพิ่มขึ้นในจังหวัดเชียงใหม่ ขอนแก่น สุราษฎร์ธานี ตามลำดับ

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กหูหนวก

กระทรวงศึกษาธิการ ได้ตั้งหน่วยทดลองสอนคนหูหนวกเป็นครั้งแรกในวันที่ 10 ธันวาคม 2494 ซึ่งตรงกับวันฉลองครบรอบปีแห่งการประกาศปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ หน่วยทดลองนี้จัดขึ้นที่โรงเรียนเทศบาล 17 (โรงเรียนวัดโสมนัสวิหารในปัจจุบัน) จังหวัดพระนคร โดยมี ม.ร.ว. เสริมศรี เกษมศรี ซึ่งเป็นผู้ริเริ่มเป็นครูใหญ่คนแรกและดำเนินการสอนด้วยตนเอง เมื่อมีนักเรียนเพิ่มขึ้น กระทรวงศึกษาธิการ จึงได้เปิดโรงเรียนสอนคนหูหนวก ดุสิต จังหวัดพระนคร ในที่ดินที่คณะหญิงโตะนรานติบัญญัติบริจาค จนถึงปี พ.ศ. 2518 ได้เปลี่ยนชื่อเป็นโรงเรียนเศรษฐเสถียร ต่อมาได้มีโรงเรียนสอนคนหูหนวกเพิ่มขึ้นในจังหวัดตาก ขอนแก่น สงขลา เชียงใหม่ และชลบุรี และในปี พ.ศ. 2521 กระทรวงศึกษาธิการ ได้เปลี่ยนชื่อโรงเรียนสอนคนหูหนวกเป็นโรงเรียน "โสตศึกษา" และระบุสถานที่ต่อท้ายชื่อ เช่น โรงเรียนโสตศึกษาชลบุรี หรือโรงเรียนโสตศึกษาสงขลา เป็นต้น ยกเว้นโรงเรียนเศรษฐเสถียร

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กหูตึง เริ่มต้นในปี พ.ศ. 2512 ที่โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ ต่อมาได้มีการจัดการสอนเด็กหูตึงให้เรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนญาไท ในปี พ.ศ. 2519 หลังจากนั้นได้มีการสนับสนุนโครงการเรียนร่วมในโรงเรียนปกติอีกหลายแห่งในเขตกรุงเทพมหานคร

การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการทางร่างกาย

ระหว่าง ปี พ.ศ. 2493-2494 เกิดมีโรคไขสันหลังอักเสบ (Posiomyelitis) ระบาดในประเทศไทยทำให้เด็กป่วยเป็นโปลิโอกันมาก เมื่อหายป่วยเด็กมักจะมีอาการด้านแขนขา ลำตัว ทำให้เกิดปัญหาทางการศึกษาเล่าเรียน

การให้การศึกษาแก่เด็กพิการทางร่างกายนี้ เริ่มขึ้นในโรงพยาบาลก่อน คือที่ โรงพยาบาลศิริราช โดยมีอาสาสมัครสอนตามเตียงแบบตัวต่อตัว ต่อมาในปี พ.ศ. 2501 กรมสามัญศึกษาจึงได้ส่งครูไปช่วยสอน และเมื่อมีจำนวนเด็กมากขึ้นมูลนิธิธิดานุเคราะห์คนพิการในพระอุปถัมภ์ของสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้จัดสถานฝึกหัดเด็กพิการที่มีภูมิลำเนาอยู่ต่างจังหวัด และให้ชื่อว่า "ศูนย์บริการเด็กพิการ" และได้ตั้ง "โรงเรียนสอนเด็กพิการ" อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี ในปี พ.ศ. 2504 ต่อมาในปี พ.ศ. 2508 กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ได้อนุมัติสร้างอาคารเรียนเพิ่มเติม และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี ทรงพระราชทานชื่อโรงเรียนนี้ว่า "โรงเรียนศรีสังวาลย์"

การจัดการศึกษาสำหรับผู้มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา

จากการสำรวจของผู้เชี่ยวชาญองค์การอนามัยโลกในปี พ.ศ. 2499 ได้พบว่ามีบุคคลปัญญาอ่อนในประเทศไทยราว 25,000 คน กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข จึงได้ดำเนินการจัดบริการในสาขานี้ขึ้น และได้รับอนุมัติให้จัดดำเนินการให้เปิดโรงพยาบาลปัญญาอ่อนที่ถนนดินแดง พญาไท ได้ในปี พ.ศ. 2503 โดยมี นายแพทย์รสขง ทศานุชลีเป็นผู้อำนวยการคนแรก จากการนำเด็กมาให้การดูแลรักษา มีความเห็นว่าเด็กเหล่านี้ควรได้รับการเพิ่มพูนสมรรถภาพทางการศึกษาด้วย จึงได้จัดเป็นชั้นเรียนขึ้นภายในโรงพยาบาล โดยให้การศึกษาอบรมตามหลักวิชา เพื่อให้ช่วยตนเองในชีวิตประจำวันได้ และมีการฝึกฝนอาชีพต่าง ๆ ให้ด้วย

ต่อมาทางโรงพยาบาลได้รับพระมหากรุณาธิคุณจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ พระราชทานเงินสร้างอาคารเรียนสำหรับเด็กปัญญาอ่อนขึ้น และพระราชทานนามว่า "โรงเรียนราชานุกูล" ต่อมาชื่อโรงพยาบาลก็เปลี่ยนเป็นโรงพยาบาลราชานุกูลด้วย

ในปี พ.ศ. 2509 ได้เปิดอาคารตรุณวัฒนาเพิ่มขึ้นสำหรับเด็กปัญญาอ่อนชั้นปฐมวัย ในปี พ.ศ. 2519 มูลนิธิช่วยคนปัญญาอ่อนในพระบรมราชินูปถัมภ์ ได้ก่อตั้งโรงเรียน

ปัญญาอ่อนขึ้นอีกแห่งหนึ่งที่ถนนประชาธิปไตย บางเขน และได้รับพระราชทานนามว่า "โรงเรียนปัญญาพิการ" และเปิดโรงงานฝึกในอารักขาสำหรับฝึกอาชีพให้แก่บุคคลปัญญาอ่อน ว่างเว้น เพิ่มขึ้น ในปี พ.ศ. 2521 การจัดการศึกษาสำหรับคนปัญญาอ่อนจึงได้เริ่มขยายออกไปที่จังหวัดเชียงใหม่ ชื่อ โรงเรียนภาวิไลอนุกุล สำหรับการศึกษาปฐมวัยก็มีโครงการประกาศการปัญญา ที่ตลิ่งชัน ศูนย์พัฒนาเด็กปัญญาอ่อน ที่วัดม่วงแค และศูนย์พัฒนาเด็กปัญญาอ่อนก่อนวัยเรียน คลองเตย

สำหรับเด็กเรียนช้านั้น กรมสามัญศึกษา ได้เริ่มโครงการทดลองในปี พ.ศ. 2497 ที่ โรงเรียนวัดถนนหลวงนครราชสีมา โรงเรียนพญาไท โรงเรียนวัดนิมมานรดี และโรงเรียนวัดหนึ่ง หลังจากนี้ กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษาจึงได้เริ่มโครงการเรียนเข้าชั้นอีกหลายโรงเรียน ในระเทศไทย (ศรัทธา นิยมธรรม. 2535 : 161-162)

สรุปได้ว่า การจัดการศึกษาพิเศษในประเทศไทย เริ่มเมื่อประมาณปี พ.ศ. 2460 โดยกรมการฝึกสอนคนตาบอด และต่อมาด้วยกรมการศึกษา สำหรับคนหูหนวก กรมการศึกษานอกโรงเรียน และคนปัญญาอ่อน การดำเนินงานเป็นไปในลักษณะของการทำงานร่วมกัน ของภาครัฐบาลกับภาคเอกชน และเจริญก้าวหน้ามาเป็นลำดับ

ความเป็นมาของการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา

จากรายงานสรุปการดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ของกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 2-3)

กระทรวงศึกษาธิการได้จัดให้มีการทดลองเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ ในปี พ.ศ. 2500 เป็นครั้งแรกในโรงเรียนประถมศึกษา 7 แห่งในกรุงเทพมหานคร คือ ที่โรงเรียนพญาไท โรงเรียนวัดถนนหลวงนครราชสีมา โรงเรียนวัดพญายิ่ง โรงเรียนวัดหนึ่ง โรงเรียนวัดนิมมานรดี โรงเรียนสามเสนนอก และโรงเรียนวัดชัยชนะสงคราม การทดลองเรียนร่วมที่จัดครั้งนี้จัดให้เฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเท่านั้น ต่อมาในปี พ.ศ. 2507 กระทรวงศึกษาธิการได้รับการสนับสนุนด้านวิชาการจากมูลนิธิช่วยคนตาบอดโพ้นทะเลแห่งสหรัฐอเมริกา (American Foundation Oversea for the Blind) ให้มีการจัดการสอนคน

ตามอดเรียนร่วมในโรงเรียนปกติขึ้น ดังนั้น จึงทำให้การเรียนร่วมเป็นที่รู้จักแพร่หลายในหมู่ผู้ปกครองที่มีบุตรหลานเป็นเด็กพิการ การจัดการเรียนร่วมได้พัฒนาเรื่อยมาจนมีการจัดการเรียนร่วมในกลุ่มเด็กพิการประเภทเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินขึ้นที่โรงเรียนญาไทอีกตามลำดับ จนกระทั่งในปี พ.ศ. 2500 ได้มีการประกาศใช้แผนการศึกษาแห่งชาติฉบับใหม่ขึ้น ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงสาระสำคัญเกี่ยวกับเด็กพิการว่า "เป็นการศึกษาที่จัดให้แก่บุคคลที่มีลักษณะผิดปกติทางร่างกาย สติปัญญา และจิตใจ อาจจัดเป็นสถานศึกษาเฉพาะหรือจัดในโรงเรียนธรรมดาก็ได้ตามเหมาะสม

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีหน้าที่ในการให้การศึกษาภาคบังคับแก่เด็กทุกคนที่มีอายุย่างเข้าปีที่แปดถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบห้า โดยไม่แยกว่าเป็นเด็กพิการหรือเด็กปกติ ฉะนั้น จึงมีภาระหน้าที่ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิการด้วย

แต่เดิมสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา โดยดำเนินการร่วมกับกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา จนกระทั่งถึงประมาณ 2529 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้มีการดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติขึ้น โดยมอบหมายให้สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครดำเนินการทดลองจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ 2 ประเภทคือ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาขึ้น ที่โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร คือ โรงเรียนญาไท โรงเรียนราชวินิต และโรงเรียนวัดเวตวันธรรมवास ในการดำเนินงานดังกล่าวนี้ คณะกรรมการผู้ดำเนินงานได้ทำการวิจัยเพื่อศึกษาถึงรูปแบบของการดำเนินการ ตลอดจนแนวโน้มของความเป็นไปได้ของการจัดโครงการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ก่อนจะนำผลที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในการขยายการปฏิบัติงานการเรียนร่วมกับโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในต่างจังหวัดทั่วประเทศ

ในปีการศึกษา 2530 ได้ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาร่วมกับกองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา มูลนิธิธรรมิกชนเพื่อคนตาบอดแห่ง

ประเทศไทย และองค์การ HKI (Helen Keller International) เพื่อเป็นโครงการนำร่อง โดยมอบหมายให้สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา และชัยภูมิ ดำเนินการ หลังจากนั้นได้ขยายโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติไปยังจังหวัดต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาคเพิ่มขึ้นอีก

จนกระทั่งปีงบประมาณ 2533 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดให้มีกลุ่มงานส่งเสริมการศึกษาพิเศษในระดับประถมศึกษาชั้นในกองวิชาการ เพื่อรับผิดชอบโครงการนี้โดยตรง

สรุป จะเห็นได้ว่า กระทรวงศึกษาธิการได้จัดการศึกษาพิเศษระดับประถมศึกษาในประเทศไทย ได้ริเริ่มมาตั้งแต่ พ.ศ. 2500 โดยจัดเป็นครั้งแรกในโรงเรียนประถมศึกษาในกรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2529 สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้ทดลองสอนเด็กบกพร่องทางการได้ยิน และเด็กบกพร่องทางสติปัญญาตามโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ปี พ.ศ. 2530 ได้จัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา จากนั้นได้ขยายโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติไปยังจังหวัดต่าง ๆ ในส่วนภูมิภาค

ต่อมา ปี พ.ศ. 2533 ได้กำหนดโครงสร้างโดยมีกลุ่มงานส่งเสริมการศึกษาพิเศษชั้นในกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติโดยมีหน้าที่ในการให้บริการการศึกษาภาคบังคับแก่เด็กทุกคนที่มีอายุย่างเข้าปีที่แปดถึงอายุย่างเข้าปีที่สิบห้า โดยไม่แยกว่าเป็นเด็กพิการหรือเด็กปกติ

สภาพการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งยึดถือเอาแผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2535 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 15) เป็นหลัก ย่อมหมายถึงการจัดการศึกษาสำหรับผู้ที่มีลักษณะพิเศษหรือผิดปกติ ซึ่งในปัจจุบันการจัดการศึกษามีหน่วยงานที่รับผิดชอบหลายหน่วยงาน เช่น กองการศึกษาพิเศษ สังกัดกรมสามัญศึกษา วิทยาลัยครู และอื่น ๆ ปัญหาจึงมีอยู่

ว่าการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษนี้ จะจัดให้กับเด็กประเภทใดบ้างและแต่ละประเภทมีวิธีจัดอย่างไรบ้าง

ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

ได้มีผู้ศึกษาประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้หลายท่าน เช่น ศรียานิยมธรรม ผดุง อารยะวิญญู และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีลักษณะคล้ายคลึง โดยจำแนกเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ ดังนี้ (ศรียานิยมธรรม. 2533 : 13; ผดุง อารยะวิญญู. 2533 : 10; สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 13-14)

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
2. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
3. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
4. เด็กที่มีความพิการทางร่างกายและมีความบกพร่องทางสุขภาพ
5. เด็กที่มีความบกพร่องทางการพูด
6. เด็กที่มีปัญหาทางอารมณ์/พฤติกรรม
7. เด็กที่ด้อยความสามารถทางสติปัญญา
8. เด็กปัญญาเลิศ

จากการศึกษาค้นคว้าทำให้ทราบว่า ประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษดังกล่าว ซึ่งนักการศึกษาได้แบ่งเป็นประเภทต่าง ๆ นั้น จะเป็นเด็กกลุ่มเดียวกันคือ มีสภาพทางร่างกาย ทางสติปัญญา ทางอารมณ์ผิดแปลกไปจากเด็กปกติ รัฐจึงจำเป็นต้องจัดการศึกษาให้มีลักษณะแตกต่างไปจากเด็กปกติในด้านเนื้อหา วิธีการ และการประเมินผลให้แตกต่างจากการศึกษาสำหรับเด็กปกติ

ในปัจจุบันสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในฐานะรับผิดชอบการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา ได้จัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทั้งหมด 3 ประเภท ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 37)

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
3. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น

อนึ่ง ตามแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนดให้มีการดำเนินการโครงการทดลองจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษเพิ่มขึ้นอีก 3 ประเภท คือ

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
2. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้
3. เด็กปัญญาเลิศ

โดยกำหนดเป้าหมาย เมื่อสิ้นแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2539) นี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติจะสามารถดำเนินการจัดการศึกษาให้แก่เด็กพิเศษได้เข้าเรียนร่วม ในโรงเรียนประถมศึกษารวมทั้งสิ้น 6 ประเภท คือ

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
2. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
3. เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา
4. เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
5. เด็กที่มีความบกพร่องทางการเรียนรู้ (L.D.)
6. เด็กปัญญาเลิศ

สำหรับพื้นที่ในการดำเนินงาน โครงการกำหนดเป้าหมายไว้ให้สามารถดำเนินการได้ครบทุกจังหวัด (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 38)

วิธีการจัดการศึกษาพิเศษหรือรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ

การจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิเศษแต่ละประเภทนั้น สิ่งที่สำคัญสำหรับผู้ดำเนินการก็คือรูปแบบของการจัดการศึกษา ซึ่งจะต้องทราบว่าควรจัดในรูปแบบใด จะช่วยให้การดำเนินการลุล่วงตามจุดหมายที่วางไว้ได้

ผดุง อารยะวิญญู (2535 : 16-17) ได้กล่าวถึงรูปแบบการจัดการศึกษา พิเศษไว้ว่า การจัดการศึกษาพิเศษอาจจัดในรูปแบบต่าง ๆ ตามสภาพและความต้องการของเด็กแต่ละคน แต่ทั้งนี้ให้คำนึงถึงประโยชน์สูงสุดที่เด็กจะได้รับ รูปแบบดังกล่าวมีดังนี้

1. การจัดในรูปแบบโรงเรียนเฉพาะหรือโรงเรียนพิเศษ

การจัดในรูปแบบนี้อาจจัดเป็นโรงเรียนพิเศษเฉพาะตามประเภทความพิการ แบบเต็มเวลา ครึ่งเวลา โดยจัดเป็นโรงเรียนประจำหรือไป-กลับ เด็กพิเศษบางประเภท จำเป็นที่จะต้องอยู่ในโรงเรียนพิเศษเฉพาะ ทั้งนี้ ต้องคำนึงถึงสภาพความพิการและระดับ ความพิการ ตลอดจนความพร้อมด้านอื่น ๆ ของตัวเด็กเอง

2. การจัดการเรียนร่วม

การจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กที่มีความต้องการพิเศษกับเด็กปกติ อาจกระทำได้หลายลักษณะ ดังนี้

2.1 เรียนร่วมในชั้นปกติ เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียน ร่วมกับเด็กปกติ และเรียนเหมือนกับเด็กปกติทุกประการ เด็กที่จะเข้าเรียนในลักษณะนี้ ได้ ควรเป็นเด็กที่มีความพิการน้อย มีความฉลาดและมีความร่วมมือในด้านการเรียน ตลอดจน วุฒิภาวะทางอารมณ์และสังคม

2.2 เรียนร่วมในชั้นปกติและมีครูพิเศษให้คำแนะนำปรึกษา การเรียนร่วม วิธีนี้คล้ายคลึงกับวิธีแรก กล่าวคือ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติเต็ม เวลา แต่มีครูการศึกษาพิเศษคอยช่วยเหลือครูประจำชั้นและครูประจำวิชา ครูการศึกษา พิเศษนี้อาจเรียกว่า ครูที่ปรึกษา ครูประเภทนี้ไม่ทำการสอนโดยตรง แต่ให้คำแนะนำแก่ครู ที่สอนเด็ก เช่น แนะนำชี้แจงให้ครูที่สอนชั้นเรียนร่วมเข้าใจความต้องการ และความสามารถ ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษช่วยกำหนดวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้ ให้คำแนะนำเกี่ยวกับ วิธีสอน ตลอดจนการปฏิบัติต่อเด็ก จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ของเด็ก และช่วยประเมินผลพัฒนาการในการเรียนรู้ของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เป็นต้น

2.3 เรียนร่วมในชั้นเรียนปกติและรับบริการจากครูเวียนสอน เป็นการ จัด เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ และรับบริการด้านการสอนเพิ่มเติมจากครู

การศึกษานិเทศซึ่งจะเดินทางไปตามโรงเรียนต่าง ๆ เพื่อให้ความช่วยเหลือแก่เด็ก เนื่องจากมีจำนวนเด็กในแต่ละโรงเรียนไม่มากนัก (อาจประมาณ 2-3 คนต่อโรง) ครูจึงเดินทางจากโรงเรียนหนึ่งไปยังโรงเรียนหนึ่ง เมื่อครบสัปดาห์ก็วนกลับมาสอนเด็กกลุ่มเดิมในโรงเรียนเดิมอีก จึงเรียกครูประเภทนี้ว่า ครูเดินสอนหรือครูเวียนสอน

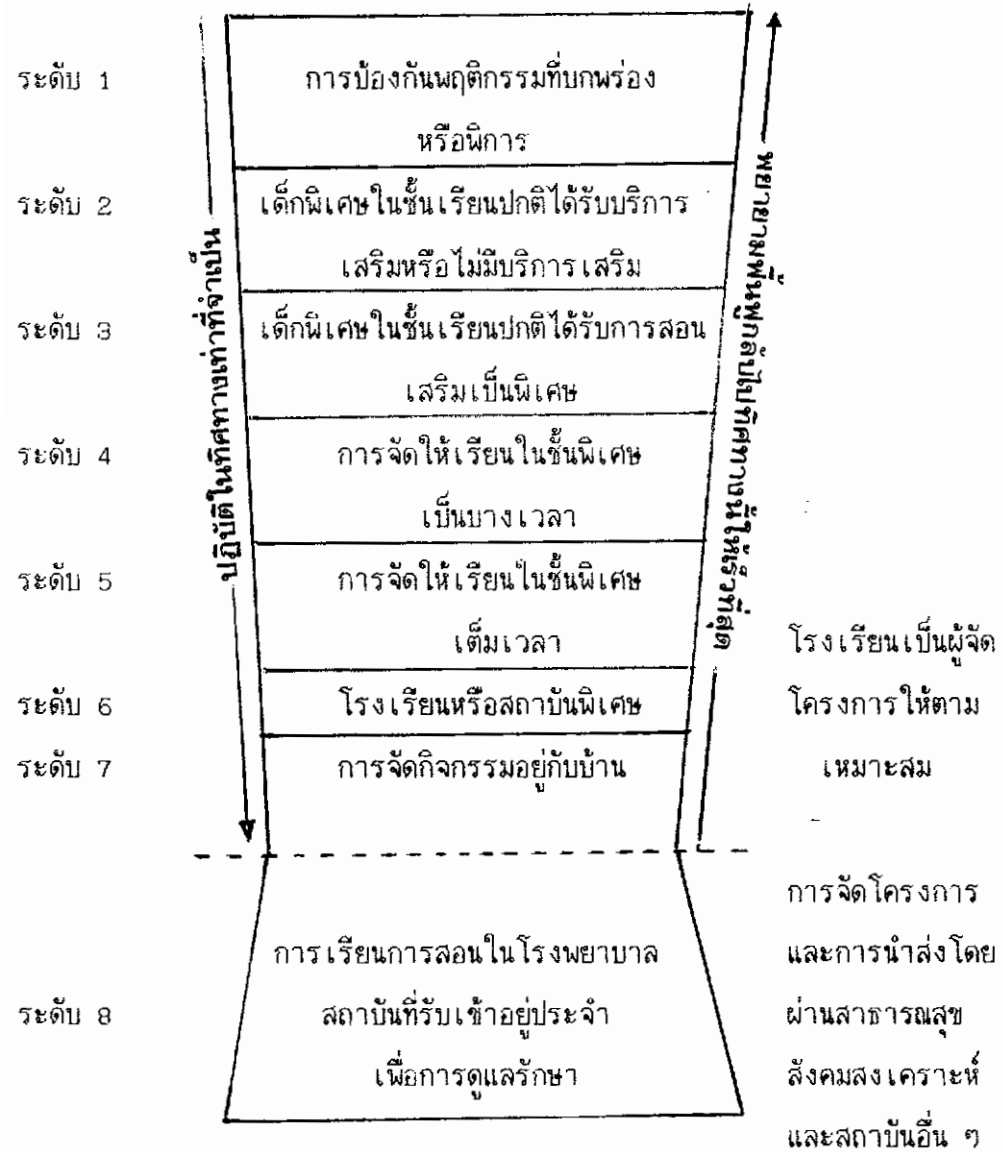
2.4 เรียนร่วมในชั้นปกติและบริการจากครูเสริมวิชาการ ครูเสริมวิชาการ คือ ครูการศึกษานิเทศที่ปฏิบัติงานประจำอยู่ในห้องเสริมวิชาการ นักเรียนที่มีความต้องการพิเศษจะเข้ามาเรียนกับครูเสริมวิชาการ วันละ 1-2 ชั่วโมง หรือมากกว่านั้น ขึ้นอยู่กับความต้องการพิเศษของเด็ก เด็กทุกคนที่เข้ามาเรียนในห้องนี้จะต้องมีตารางเรียนที่กำหนดไว้แน่นอน ครูเสริมวิชาการอาจมีคนเดียวหรือหลายคนก็ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนเด็กและประเภทของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การสอนเด็กอาจกระทำเป็นรายบุคคล หรือสอนเป็นกลุ่มเล็กๆ ก็ได้ และสอนในเนื้อหาที่เด็กไม่ได้รับการสอนในชั้นปกติ เนื้อหาที่เด็กมีปัญหา นอกจากสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษแล้ว ครูเสริมวิชาการยังมีหน้าที่ในการให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูปกติในการปฏิบัติต่อเด็กประเภทนี้อีกด้วย

ห้องเสริมวิชาการ เป็นห้องที่มีขนาดเท่ากับห้องเรียนหรืออาจมีขนาดใหญ่กว่า หรือเล็กกว่าห้องเรียนก็ได้ ในห้องนี้มีอุปกรณ์ เครื่องมือ ตลอดจนเอกสารและหนังสือที่จำเป็นต้องใช้ในการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หากห้องนี้มีขนาดใหญ่และมีเครื่องมือและอุปกรณ์มาก และให้บริการแก่เด็กอย่างกว้างขวางอาจเรียกว่าเป็น ศูนย์ วิชาการ

2.5 ชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติและเรียนร่วมบางเวลา เป็นการจัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ในชั้นเดียวกันเป็นกลุ่มเล็ก ๆ มีครูประจำชั้นสอนแทนทุกวิชา ยกเว้นบางวิชาที่เด็กต้องไปเรียนร่วมกับเด็กปกติ เช่น พลศึกษา ศิลปศึกษาและหรือกิจกรรมนอกหลักสูตรอื่น ๆ

2.6 ชั้นพิเศษในโรงเรียน เป็นการจัดเด็กพิเศษที่มีความบกพร่องประเภทเดียวกันไว้เป็นกลุ่มเดียวกัน และเป็นกลุ่มขนาดเล็ก เด็กเหล่านี้เรียนในชั้นพิเศษตลอดเวลา ครูประจำชั้นสอนทุกวิชา การเรียนร่วมในลักษณะนี้เหมาะสำหรับเด็กที่มีความพิการค่อนข้างมาก

ดีโน (Dino. 1979 : 253) ได้จัดรูปแบบของการจัดการศึกษาพิเศษไว้ดังนี้

ภาพประกอบ 1 รูปแบบของการจัดการศึกษาพิเศษของดีโน

(Dino. 1979 : 253)

จากการศึกษาวิธีการจัดการศึกษาพิเศษ หรือรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษสรุปได้ว่าการจัดการศึกษาพิเศษอาจจัดในรูปแบบโรงเรียนเฉพาะหรือโรงเรียนพิเศษ และอาจจัดเป็นชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติได้ เนื่องจากในโรงเรียนปกติมีสถานที่หรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ อยู่พอสมควรแล้ว มีครูสอนในขณะเรียนร่วม หากเพิ่มการจัดอบรมครูผู้สอนให้มีความรู้ทางด้านการศึกษาพิเศษในทุกด้าน ก็จะทำให้บรรลุผลในการจัดการศึกษาตามรูปแบบดังกล่าวข้างต้นได้ และสามารถนำรูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษนี้ไปใช้ในการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกประเภทได้

ด้วยเหตุนี้เอง โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม โดยจัดเป็นชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ

โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดโปรแกรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทั้ง 3 ประเภท ซึ่งได้แก่ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น โดยจัดเป็นรูปแบบของการเรียนร่วม ดังนี้

1. จัดเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมในชั้นปกติและรับบริการพิเศษบ้าง เช่น การสอนซ่อมเสริม
2. จัดชั้นเรียนพิเศษเฉพาะและเข้ารับการเรียนร่วมกับเด็กปกติบางวิชา
3. จัดเป็นชั้นเรียนพิเศษเฉพาะ แต่ให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้มีกิจกรรมทางสังคมร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียน

ดังที่ได้กล่าวมาแล้วว่า การจัดการศึกษาพิเศษนั้น อาจจัดได้เป็น 2 วิธี หรือรูปแบบ คือ รูปแบบจัดตั้งเป็นโรงเรียนเฉพาะ กับรูปแบบจัดให้เด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ

เอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานของโรงเรียน

โรงเรียนประถมศึกษาเป็นสถานศึกษาแห่งแรกที่ทำให้การศึกษาแก่เด็กในวัยที่กำลังเติบโตมากที่สุด เป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานให้แก่พลเมืองส่วนใหญ่ของประเทศ ดังนั้น คุณภาพของประชากรของชาติ จึงขึ้นอยู่กับคุณภาพของโรงเรียนประถมศึกษาด้วย

สุรัฐ คิลปอนันต์ (2515 : 54-57) กล่าวถึงงานของโรงเรียนไว้ว่า อาจจำแนกได้ 4 อย่าง คือ งานเกี่ยวกับโอกาสทางการศึกษา งานเกี่ยวกับชุมชน งานบริการบุคลากร และงานบริหารการเงิน อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์และเครื่องใช้ต่าง ๆ

ทรงศักดิ์ ศรีภานลินธุ์ (2519 : 3) ได้กล่าวถึงงานของโรงเรียนว่า มีความสำคัญ 6 ประการ คือ งานหลักสูตรและการสอน งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานงบประมาณและธุรการ และงานสัมพันธ์กับชุมชน

กรมสามัญศึกษา (2522 : 5-15) ได้แบ่งงานของโรงเรียนประถมศึกษาออกเป็น 4 หมวด คือ

1. อาคารสถานที่และอุปกรณ์
2. การบริหารโรงเรียน
3. การเรียนการสอน
4. ความสัมพันธ์และความร่วมมือกับชุมชน

จากงานของโรงเรียนหรือการจัดการศึกษาของโรงเรียนสามารถนำมาสรุปเป็นการดำเนินการจัดการศึกษาของโรงเรียนสำหรับใช้เป็นแนวทางในการศึกษา สถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้งนี้ เพราะโรงเรียนประถมศึกษาที่ดำเนินการศึกษาพิเศษได้ยึดหลักการจัดการศึกษาแนวเดียวกับโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งใช้เป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ 7 ด้าน คือ

1. ด้านอาคารสถานที่
2. ด้านบุคลากร
3. ด้านหลักสูตร
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน
5. ด้านการนิเทศการศึกษา
6. ด้านสื่อและการเรียนการสอน
7. ด้านการวัดและประเมินผล

ด้านอาคารสถานที่

ในการจัดเตรียมอาคารสถานที่ เพื่อการเรียนรู้ร่วมกันสิ่งสำคัญ ได้แก่ การจัดเตรียม สิ่งแวดล้อม

ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย (2529 : 21) กล่าวว่า สิ่งแวดล้อม หมายถึง สถานที่ตั้งของโรงเรียน อาคารเรียนและสิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ เหมาะสมกับสภาพความบกพร่องของเด็กแต่ละประเภทในห้องเรียน

การเลือกและจัดเตรียมสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนปกติเพื่อการเรียนรู้ร่วมกัน ควรพิจารณาองค์ประกอบต่อไปนี้

1. สถานที่ตั้งของโรงเรียน

1.1 ไม่ควรอยู่ห่างจากแหล่งชุมชนมากนัก

1.2 การคมนาคมสะดวก

1.3 การจัดสาธารณูปโภคสะดวก (ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. 2529 : 21) ซึ่งสอดคล้องกับเกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา (กรมสามัญศึกษา. 2517 : 3) ซึ่งกำหนดการประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษาเกี่ยวกับที่ตั้งและบริเวณโรงเรียนไว้ว่า ควรตั้งอยู่ในที่ไปมาสะดวก ไม่ห่างจากชุมชนมากเกินไป ที่ตั้งถูกสุขลักษณะ และอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ดีงาม บริเวณโรงเรียนควรมีเพียงพอให้นักเรียนได้เล่นพักผ่อน และปฏิบัติตามกิจกรรมตามหลักสูตร บริเวณควรได้รับการดูแลตกแต่งให้เหมาะสมใช้การได้และอยู่ในสภาพที่ดีอยู่เสมอ

2. อาคารเรียน

ประสิทธิ์ ศิลปบุตร (2522 : 10) กล่าวว่า อาคารเรียนมีความสำคัญในการส่งเสริมต่อการเรียนการสอนได้ และเป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า หากจะให้การเรียนการสอนบรรลุผลอย่างสมบูรณ์แล้ว จำเป็นต้องจัดอาคารเรียนให้อยู่ในสภาพเหมาะสม ถูกหลักวิชาการ และสนองประโยชน์ใช้สอยอย่างดีที่สุด

อาคารเรียน เป็นตัวอาคารถาวร สร้างถูกสุขลักษณะ อยู่ในสภาพใช้การได้ดี โดยมีแนวการจัดห้องเรียน ดังนี้

1. ห้องเรียนร่วมหากจัดชั้นเรียนแบบเรียนร่วมเต็มเวลา ไม่จำเป็นต้องจัดเตรียมอาคารสถานที่เป็นพิเศษ เพราะเด็กเข้าเรียนในชั้นเดียวกับเด็กปกติ แต่เด็กที่จะเข้าเรียนในลักษณะนี้ต้องเป็นเด็กที่มีความบกพร่องไม่มากนัก มีลักษณะใกล้เคียงกับเด็กปกติ แต่ถ้าเด็กมีความบกพร่องมากขึ้น เด็กจะไม่ได้รับประโยชน์จากการเรียนร่วมในลักษณะนี้นัก (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 45-46)

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 26) กล่าวว่า ห้องเรียน อาจใช้ห้องเรียนเหมือนเด็กปกติได้ แต่ควรจัดให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษได้นั่งอยู่ตอนหน้าของชั้นเรียน

2. ห้องเรียนสำหรับชั้นเรียนพิเศษ มีพื้นที่ตามสภาพการใช้สอยไม่ต่ำกว่า 24-64 ตารางเมตร ทั้งนี้ พิจารณาตามจำนวนนักเรียนและสภาพของความพิการของเด็ก โดยจัดเป็นสัดส่วน เพื่อความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน สะอาด อากาศถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างพอเหมาะ ห่างไกลจากเสียงรบกวน (ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. 2529 : 21)

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 45-46) กล่าวว่า หากจัดชั้นเรียนพิเศษในโรงเรียนปกติ จะต้องจัดเตรียมอาคารสถานที่ดังนี้

1) ห้องเรียนสำหรับชั้นพิเศษ อาจเป็นชั้นพิเศษสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษบางประเภท ห้องเรียนควรมีพื้นที่ใกล้เคียงกับห้องเรียนเด็กปกติ ห้องเรียนพิเศษ 1 ห้อง ควรประกอบด้วยเด็กที่มีจำนวนดังต่อไปนี้

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ห้องละ 8-10 คน

เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ห้องละ <15 คน

เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ห้องละ 8-10 คน

2) ห้องแก้ไขการพูด อาจมีขนาด 4 x 6 เมตร ใช้สำหรับฝึกพูด และแก้ไขการพูดเป็นรายบุคคล สำหรับเด็กที่มีปัญหาในการพูด

3) ห้องกายภาพบำบัด สำหรับฟื้นฟูสมรรถภาพเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยเฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย

4) ห้องเสริมวิชาการ คือห้องพิเศษที่มีสื่อการเรียนการสอนที่จะช่วยเสริมการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ และมีครูที่มีความรู้ความชำนาญทางการศึกษาพิเศษประจำอยู่

5) ห้องน้ำห้องส้วม ควรมีปริมาณเพียงพอ และใช้เกณฑ์เดียวกับเด็กปกติ ยกเว้นสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ต้องปรับสภาพห้องน้ำหรือห้องส้วมให้เหมาะสมกับสภาพของเด็กประเภทนี้โดยเฉพาะ

นอกจากนี้ ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย (2529 : 21) กล่าวว่า ห้องน้ำ ห้องส้วม ควรเพิ่มห้องน้ำสำหรับเด็กที่บกพร่องทางร่างกาย ซึ่งต้องใช้เครื่องช่วยพยุงหรือเก้าอี้ล้อเลื่อนอย่างน้อย 1 ห้องในอาคาร ตั้งใกล้กับห้องเรียนกว้าง 4 1/2 ฟุต และลึก 6 ฟุต การถ่ายเทอากาศพอเพียง

6) การจัดเตรียมบริเวณภายในโรงเรียน หากมีเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาอยู่ในโรงเรียน ควรจัดบริเวณอาคารให้ราบเรียบ ไม่ควรมีสิ่งกีดขวาง เพราะจะเกิดอันตรายได้ หากเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายเรียนร่วมอยู่ในโรงเรียนควรปรับพื้นที่เสียใหม่ ให้มีทางลาดสำหรับรถเข็น เช่น จากหน้าโรงเรียนถึงห้องเรียน ทางไปห้องน้ำและโรงอาหาร เป็นต้น (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ.

2534 : 46)

เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำในการจัดสรรอาคารเรียนและครุภัณฑ์

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 63) ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ ที่มีลักษณะเหมือนกันในการจัดการเรียนร่วมให้แก่เด็กพิการทุกประเภทเกี่ยวกับการปรับอาคารเรียนและครุภัณฑ์ในโรงเรียนปกติ ให้เหมาะสมกับเด็กพิการ ดังนี้

1. อาคารเรียน

เป็นตัวอาคารถาวร สร้างถูกสุขลักษณะ อยู่ในสภาพใช้การได้ดีเหมาะสมกับสภาพการใช้สอย และเหมาะสมกับสภาพความพิการของเด็กแต่ละประเภท โดยมีห้องประกอบอาคารที่เหมือนกับโรงเรียนปกติ คือ

1.1 ห้องเรียน มีพื้นที่ตามความจำเป็นและเหมาะสมกับคามพิการของเด็กแต่ละประเภท และควรมีพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 24-64 ตารางเมตร โดยจัดเป็นสัดส่วนเพื่อความสะดวกในการจัดการเรียนการสอน สะอาดมีอากาศถ่ายเทได้ดี มีแสงสว่างพอเหมาะ

1.2 ห้องการงานพื้นฐานอาชีพ มีลักษณะเช่นเดียวกับห้องเรียน และมีพื้นที่ไม่ต่ำกว่า 72-96 ตารางเมตร

2. ครุภัณฑ์

สนามเด็กเล่น มีครุภัณฑ์ประกอบเหมือนเด็กปกติและควรปรับให้เข้ากับสภาพความพิการของเด็ก

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้กำหนดเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ ในการจัดสรรอาคารชั้นเรียนและครุภัณฑ์ สำหรับเด็กพิการแต่ละประเภทเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ โดยมีความแตกต่างกันในเรื่องการปรับอาคารเรียน การจัดสรรห้องเรียน และห้องบำบัดพิเศษรวมทั้งการปรับครุภัณฑ์ให้เหมาะสมกับสภาพความพิการของเด็ก

3. สิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ตา และสติปัญญา โรงเรียนอาจใช้ร่วมกับเด็กปกติได้ (ศูนย์พัฒนศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. 2529 : 22)

จะเห็นได้ว่า อาคารสถานที่เป็นสิ่งที่มีความจำเป็นมากสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ไม่ว่าจะเป็นสถานที่ตั้งของโรงเรียน อาคารเรียน สิ่งอำนวยความสะดวกทางกายภาพ จะต้องเหมาะสมตามสภาพความพิการของเด็ก สถานที่ตั้งโรงเรียนควรอยู่ในแหล่งชุมชนที่เด็กไปมาสะดวก ห้องเรียนใช้ห้องสำหรับเด็กปกติได้ หากเด็กมีความพิการไม่มาก แต่ถ้าเด็กมีความพิการมากก็ให้ใช้ตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำในการจัดการศึกษาพิเศษ

ปัญหาด้านอาคารสถานที่

อาคารสถานที่เป็นสิ่งสำคัญยิ่งในการจัดการเรียนการสอนสำหรับนักเรียน หากมี

ไม่เพียงพอกับความต้องการ ไม่ตรงกับสภาพความต้องการจะเกิดปัญหาด้านการจัดการเรียนการสอนได้ ซึ่งปัญหามีดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2532 : 14) ได้กล่าวถึงปัญหาด้านอาคารสถานที่สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ดังนี้ ในกรุงเทพมหานครเด็กปกติในชั้นเรียนมีมากอยู่แล้ว ไม่สามารถรับเด็กพิการได้ตามความต้องการที่มาสมัครเข้าเรียนในแต่ละปี เพราะมีสถานที่จำกัดและสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 22) ได้กล่าวถึง ปัญหาด้านอาคารสถานที่สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ว่าการรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเข้าเรียนร่วมมีขีดจำกัดเพราะขาดอาคารสถานที่

จากปัญหาดังกล่าว สรุปได้ว่า อาคารเรียนไม่เหมาะแก่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีความจำกัดในเรื่องห้องเรียนไม่พอสำหรับเป็นห้องสำหรับเด็กพิการ ไม่สามารถรับเด็กเข้ามาเรียนได้ และสภาพแวดล้อมในโรงเรียนยังไม่เหมาะสมสำหรับเด็กด้วย

ด้านบุคลากร

ในการจัดการศึกษาพิเศษ ความจำเป็นอันดับแรกได้แก่ บุคลากร

ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย (2529 : 23) กล่าวถึง การจัดเตรียมบุคลากรว่า บุคลากร หมายถึง บุคคลที่มีหน้าที่จัดดำเนินการเรียนร่วม

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 10) กล่าวว่า บุคลากร หมายถึง ผู้มีหน้าที่สอน เป็นผู้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อความสำเร็จของการจัดการเรียนร่วม บุคลากรดังกล่าวนี้นอกจากจะมีทัศนคติที่ถูกต้องต่อการจัดการศึกษาพิเศษแล้ว ยังต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการเรียนร่วม สามารถปฏิบัติงานที่จำเป็นต่อการเรียนการสอน ตลอดจนสามารถทำความเข้าใจกับบุคลากรทุกฝ่ายภายในโรงเรียนให้มีทัศนคติที่ดี และจัดบริการสนับสนุนเพื่อเสริมการเรียนร่วมให้มีประสิทธิภาพได้

จากความหมายของบุคลากรในการจัดการศึกษาพิเศษ หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอน และเกี่ยวข้องกับการดำเนินการเรียนร่วมที่เกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งช่วยสนับสนุนการจัดการศึกษาพิเศษ ทำให้มีความรู้และเกิดทัศนคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาพิเศษ

การจัดเตรียมบุคลากร

ในการจัดเตรียมบุคลากรที่ทำหน้าที่ดำเนินการเรียนร่วมนั้น (ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. 2529 : 23) กล่าวว่า บุคลากรดังกล่าวจะต้องประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน ได้แก่ ครูใหญ่ อาจารย์ใหญ่ หรือผู้อำนวยการโรงเรียน และผู้ช่วยผู้บริหาร
2. ครูประจำชั้นปกติ
3. ครูประจำชั้นพิเศษ
4. ครูเสริมวิชาการ

ส่วนครูอื่น ๆ เช่น ครูสอนพูด ครูที่ปรึกษา ครูแนะแนว ครูจิตวิทยา ครูสังคมสงเคราะห์ ครูผู้ประสานงาน และผู้ช่วยครูนั้น โรงเรียนควรจัดหาให้ตามความเหมาะสมกับความต้องการในการช่วยเหลือเด็กที่จัดเข้าเรียนร่วมในแต่ละประเภทได้ หรือจัดให้มีตามสถานเศรษฐกิจของโรงเรียน และผู้ปกครองตามความเหมาะสมหรือทำการอบรมครูที่มีอยู่แล้วให้ปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวอย่างใดอย่างหนึ่งได้

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2533 : 73-74) กล่าวว่า บุคลากรมีความจำเป็นในการจัดการเรียนร่วม นอกจากบุคลากรที่มีอยู่แล้วในโรงเรียนปกติ ควรมีบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ครูประจำชั้นพิเศษ ทำหน้าที่สอนประจำชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ เนื่องจากการจัดชั้นพิเศษจัดตามสภาพความบกพร่องของเด็ก ดังนั้น ครูพิเศษควรได้รับการฝึกอบรมมาเฉพาะด้าน เช่น การสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน การสอนเด็กปัญญาอ่อน เป็นต้น

2. ครูเวียนสอน (หรือครูเดินสอน) เป็นครูที่เดินทางจากโรงเรียนหนึ่งไปยังโรงเรียนอีกแห่งหนึ่งหรือหลาย ๆ แห่ง เพื่อทำหน้าที่สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ การจัดครูเวียนสอนมักจะจัดในกรณีที่แต่ละโรงเรียนมีจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษน้อยในแต่ละโรงเรียน ครูเวียนสอนจะมีตารางการปฏิบัติงานสอนที่แน่นอน และจะวนเวียนกลับมา

สอนที่โรงเรียนเดิมอีก ครูเวียนสอนอาจไม่สังกัดโรงเรียนใดโรงเรียนหนึ่งโดยตรง แต่อาจสังกัดหน่วยงานกลาง เช่น สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นต้น ซึ่งขึ้นอยู่กับการจัดระบบงานบริหารบุคคลของหน่วยงานทางการศึกษา

3. ครูเสริมวิชาการ เป็นครูที่ทำหน้าที่สอนเด็กเพิ่มเติมจากการที่ได้เรียนในห้องเรียน ครูเสริมวิชาการจะปฏิบัติงานในห้องเสริมวิชาการ (หรือศูนย์วิชาการ) นักเรียนแต่ละคนจะมีตารางเฉพาะที่จะเข้ามาเรียนกับครูเสริมวิชาการ นักเรียนแต่ละคนอาจใช้เวลาเรียนในห้องนี้ วันละ 1-2 คาบ (คาบละ 50 นาที) หรือมากกว่า ขึ้นอยู่กับความต้องการของเด็ก นอกจากสอนเด็กในห้องเสริมวิชาการแล้ว ครูเสริมวิชาการยังประสานงาน ตลอดจนให้คำแนะนำกับครูปกติในการปฏิบัติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

4. ครูที่ปรึกษา มีหน้าที่ให้คำแนะนำปรึกษาแก่ครูที่สอนเด็กปกติในการปฏิบัติต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตลอดจนวางแผนจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กและประสานงานกับครูอื่นในโรงเรียน ครูที่ปรึกษาอาจไม่สอนเด็กโดยตรง

5. ครูแนะแนว มีหน้าที่ให้คำแนะนำในด้านการปรับตัว ตลอดจนแนะแนวด้านการศึกษา การประกอบอาชีพ และการเตรียมความพร้อมด้านอาชีพ และการศึกษาต่อของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

6. ครูสอนพูด/แก้ไขการพูด มีหน้าที่ในการสอนพูดและหรือแก้ไขการพูดแก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ

7. ครูผู้ช่วย มีหน้าที่ช่วยครู โดยเฉพาะการดูแลเด็กเมื่อเด็กประกอบกิจกรรม

บุคลากรที่กล่าวมาแล้วนี้เป็นบุคลากรทางการศึกษา บุคลากรบางคนอาจประจำอยู่ที่โรงเรียน บางตำแหน่งอาจสังกัดที่สำนักงานกลาง โรงเรียนอาจไม่จำเป็นต้องได้รับบริการจากบุคลากรทุกประเภทที่กล่าวมา อาจพิจารณาตำแหน่งที่จำเป็นก่อน ซึ่งทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการของสถานศึกษาในการใช้บริการจากบุคลากรเหล่านี้

เกณฑ์มาตรฐานครู-อาจารย์โรงเรียนการศึกษาพิเศษ

ครูโรงเรียนการศึกษาพิเศษทุกประเภทเฉลี่ยนักเรียน 8 คน ต่อครู 1 คน
(สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 6, 19, 36 และ 42)

ปัญหาด้านบุคลากร

ด้านบุคลากรเป็นด้านที่มีปัญหาและอุปสรรคในการดำเนินงานอย่างมาก เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับบุคคล ซึ่งโดยธรรมชาติมีความแตกต่างกันทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และด้านสติปัญญา ปัญหาด้านบุคลากรที่พบมีดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 21) ได้สรุปปัญหาด้านบุคลากรในการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ จากการติดตามผลการดำเนินงาน ดังนี้

1. บุคลากรในพื้นที่รับผิดชอบงานจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ มีความเข้าใจและมีความคิดเห็นว่าการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการควรจัดตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กพิการโดยเฉพาะต่างหาก จะได้ผลมากกว่าการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ ความเข้าใจและความคิดเห็นดังกล่าวเป็นปัญหาต่อการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วม
2. โรงเรียนที่รับผิดชอบการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสายตา บางโรงเรียนเมื่อได้ดำเนินการสอนนักเรียนไปแล้วระยะหนึ่ง ครูที่เคยได้รับการอบรมซึ่งทำหน้าที่สอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสายตา ได้ย้ายจากโรงเรียนเดิมไปอยู่โรงเรียนอื่น หรือได้เลื่อนตำแหน่งที่สูงขึ้น เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา จะถูกทอดทิ้งอยู่ในโรงเรียนโดยขาดการให้ความช่วยเหลือเอาใจใส่เป็นพิเศษ ครูบางคนไม่เต็มใจสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา โรงเรียนขาดการแก้ปัญหาที่ถูกต้อง และมักจะไม่ได้นำรายงานให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ หรือสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดทราบ เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาจึงมีชีวิตอยู่ในโรงเรียนตามยถากรรม
3. ครูที่สอนเด็กพิการไม่มีขวัญและกำลังใจเท่าที่ควร
4. การรับเด็กพิเศษเข้าเรียนร่วมมีขีดจำกัด ไม่สามารถบริการได้ทั่วถึง เพราะขาดบุคลากร
5. ครูผู้บริหารรู้สึกว่าการจัดการศึกษาตามโครงการเป็นการเพิ่มภาระให้ครูผู้สอน

จากปัญหาดังกล่าวแล้ว สรุปได้ว่า ครูด้านการศึกษานิเทศยังขาดแคลนผู้ที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนให้ความร่วมมือน้อย ครูผู้สอนมีเวลาน้อย ครูที่ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการศึกษาย้ายโรงเรียนทำให้ขาดครู ครูขาดขวัญและกำลังใจ ครูและผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้ลึกว่าการจัดการศึกษานิเทศเป็นการเพิ่มภาระให้ครูผู้สอน และบุคคลที่รับผิดชอบการจัดการศึกษานิเทศมีความคิดเห็นควรตั้งโรงเรียนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษเฉพาะจะดีกว่าเรียนร่วมในโรงเรียนปกติ

ด้านหลักสูตร

หลักสูตรเป็นหัวใจสำคัญต่อการจัดการศึกษา เพราะหลักสูตรเป็นเสมือนแม่บทที่มีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาทุกรูปแบบและทุกระบบการศึกษา และจากคู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) กรมวิชาการ (2534 : 59) ได้กล่าวถึงหลักสูตรว่า หลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาที่เป็นเครื่องชี้บ่งบอกว่าเยาวชนไทยอนาคตของชาติควรจะเป็นพลเมืองที่มีลักษณะอย่างไรที่สังคมไทยต้องการ และสามารถดำเนินชีวิตของตนได้อย่างมีความสุข

ความหมายของหลักสูตร

มีนักการศึกษาหลายคนให้ทัศนะเกี่ยวกับความหมายของหลักสูตรไว้ ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

โบแชมป์ (Beauchamp. 1968 : 145) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ว่า หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาที่จะต้องเรียนต้องสอน โดยมีการสร้างหลักสูตรรูปแบบของหลักสูตร ทฤษฎีของหลักสูตร และแหล่งอ้างอิงพื้นฐาน

กูด (Good. 1973 : 157) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรไว้ 3 ประการคือ

1. หลักสูตร หมายถึง เนื้อหาวิชาที่จัดได้อย่างเป็นระบบเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาสำเร็จได้รับประกาศนียบัตรในสาขาวิชาใดวิชาหนึ่ง เช่น หลักสูตรสังคมศึกษา เป็นต้น
2. หลักสูตร หมายถึง ค่าโครงทั่วไปของเนื้อหาวิชา หรือสิ่งเฉพาะที่จะต้อง

สอน ซึ่งโรงเรียนจัดให้แก่เด็กเพื่อให้มีความรู้ขั้น หรือรับประกาศนียบัตรเพื่อให้สามารถเข้าเรียนต่อในทางอาชีพต่อไป

3. หลักสูตร หมายถึง กลุ่มวิชาและการจัดประสบการณ์ที่กำหนดให้ผู้เรียนได้เรียนภายใต้การแนะนำของโรงเรียน

โอลิวา (Oliva. 1982 : 10) ได้แสดงความคิดเห็นว่า หลักสูตรคือ โปรแกรมสำหรับประสบการณ์ทั้งหลายที่ผู้เรียนจะต้องประสบภายใต้การอำนวยการของโรงเรียน

กรมวิชาการ (2525 : 7) ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หลักสูตร คือ ข้อกำหนดที่วัดด้วย จุดหมาย แนวทาง วิธีการ และเนื้อหาสาระ ในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียน เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ ทักษะและพฤติกรรมตามที่กำหนดในจุดมุ่งหมายของการศึกษา

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2525 : 3) ได้กล่าวว่า หลักสูตร คือ ประสบการณ์ทั้งมวลที่โรงเรียนจัดให้นักเรียนได้เรียนรู้และพัฒนาศักยภาพไปในทิศทางที่โรงเรียนปรารถนา

บุญมี เฌรยอด (2529 : 145) มีความเห็นว่า หลักสูตร หมายถึง โครงการให้ความรู้และประสบการณ์ที่สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียน เพื่อผู้เรียนจะได้พัฒนาไปตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ หลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดการศึกษาเป็นอย่างมาก เปรียบเสมือนแม่บทของการจัดการศึกษาที่กำหนดแนวทาง และจุดมุ่งหมายของการศึกษาเอาไว้

ธวัชชัย ชัยจิรณายากุล (2529 : 10-11) ได้ให้ความหมายของหลักสูตรว่า หมายถึง กิจกรรมหรือประสบการณ์ทั้งหลายที่โรงเรียนจัดให้แก่ผู้เรียน กิจกรรมและประสบการณ์เป็นคำที่ใช้แทนกันได้ แต่มีความแตกต่างกันอยู่ตรงที่ว่ากิจกรรมเน้นที่กระบวนการหรือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งไม่ได้บ่งบอกถึงความสำเร็จ ได้แก่ การเรียนรู้ที่พึงประสงค์ในตัวผู้เรียน ส่วนประสบการณ์มีจุดเน้นอยู่ที่การเรียนรู้ของผู้เรียน ดังนั้น การจัดประสบการณ์จึงหมายถึง การจัดการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนนั่นเอง

จากความหมายของหลักสูตรดังกล่าว จึงสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง เอกสารที่กำหนดแผนงาน โครงการ รายวิชา เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนมวลประสบการณ์ทั้งหลายที่สถาบันการศึกษาได้จัดขึ้น เพื่อพัฒนาผู้เรียนในด้านต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต และสามารถอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขตามควรแก่อัตภาพ

จากรายงานการประชุมฝึกอบรมครูการศึกษาพิเศษ โครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กนักเรียนร่วมกับเด็กปกติ ของกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2533 : 71-72) ได้กล่าวถึง หลักสูตรในการจัดการศึกษาของประเทศไทยว่า ในการจัดการศึกษาของประเทศไทยนั้นใช้หลักสูตรที่เหมือนกันทั้งประเทศ แม้กระทรวงศึกษาธิการจะมโนนโยบายให้ท้องถิ่นพัฒนาหลักสูตรและวัสดุประกอบหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น และระบุไว้ว่า โรงเรียนประถมศึกษาโรงเรียนใด มีความประสงค์จะสอนวิชาใดแตกต่างไปจากหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (กรมวิชาการ. 2535 : 22-26) ให้ขออนุมัติกระทรวงศึกษาธิการ

ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษโดยทั่วไปแล้ว ต้องยึดหลักสูตรของเด็กปกติเป็นหลักเพราะการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเหล่านี้โดยหลักการใหญ่ ๆ เหมือนกับเด็กปกติต่างกันแต่ที่รายละเอียดปลีกย่อยเท่านั้น (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2533 : 72)

หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ต้องยึดหลักสูตรของเด็กปกติเป็นแกนหลัก เพราะการสอนเด็กเหล่านี้โดยหลักใหญ่ ๆ ย่อมเหมือนกับเด็กปกติ ผิดกันแต่เพียงรายละเอียดปลีกย่อยเท่านั้น ถ้าวิชาใดขัดกับความสามารถของเด็กประเภทใดก็อาจตัดวิชานั้นออกไปแล้วสอนวิชาอื่นทดแทนได้ (ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. 2529 : 57) ซึ่งแบ่งหลักสูตรเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ดังนี้

1. หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

จากการศึกษาคู่มือการจัดการเรียนร่วม โครงการการศึกษาพิเศษ โครงการพัฒนาศึกษาอาชีวศึกษา ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย ทบวงมหาวิทยาลัย (ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. 2529 : 57) กล่าวว่า การสอนเด็กหูตึงก็ใช้หลักสูตรปกติ แต่เป็นวิชาชีพให้มากขึ้น ได้แก่ วิชาตัดเย็บเสื้อผ้า วิชาไฟฟ้า งานไม้ เขียนแบบและ

งานเกษตร เป็นต้น วิชาที่เด็กหัดยังไม่สามารถเรียนได้คือ วิชาขับร้อง และอ่านไทย นั้น อาจใช้วิชาอื่น เช่น การฝึกพูดมาเรียนชดเชยได้ สอนการฟังโดยใช้เครื่องฟัง และสอนให้เด็กหัดสามารถอ่านริมฝีปากได้ เป็นต้น

จากการศึกษา คู่มือการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาสำหรับครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินของกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 21) ได้กำหนดไว้ว่า หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินที่มีระดับการได้ยินต่ำกว่า 90 เดซิเบล (dB) ต้องยึดหลักสูตรเด็กปกติคือหลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยหลักใหญ่ ๆ ย่อมเหมือนกับเด็กปกติต่างกันแต่เพียงรายละเอียดปลีกย่อยเท่านั้น เช่น

1.1 วิชาใดที่ขัดกับความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ก็อาจตัดวิชานั้นออกไป แล้วให้เรียนการฝึกฟัง ฝึกพูด การอ่านริมฝีปากทดแทน

1.2 มีการปรับปรุงจุดประสงค์การเรียนรู้ และการวัดผลบางวิชาที่เด็กไม่สามารถผ่านได้

2. หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

การศึกษาคู่มือการจัดการเรียนร่วม โครงการการศึกษาพิเศษ ได้กล่าวถึงเด็กที่มีลักษณะพิเศษประเภทเดียวเท่านั้นที่ไม่สามารถเรียนวิชาการต่าง ๆ ได้เท่าเด็กปกติคือ เด็กปัญญาอ่อน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดหลักสูตรให้เป็นพิเศษโดยเฉพาะ หลักสูตรสำหรับเด็กปัญญาอ่อนจึงไม่เน้นการเรียนด้านวิชาการ แต่เน้นวิชาศิลปศึกษา หัตถศึกษาและพลศึกษา นอกจากนี้ยังเน้นด้านการฝึกอาชีพเพื่อให้เด็กปัญญาอ่อนสามารถมีงานทำพอที่จะช่วยเหลือตนเองได้มากที่สุด เพื่อจะได้ไม่เป็นภาระครอบครัวและสังคมมากนัก (ศูนย์พัฒนาการศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. 2529 : 57)

จากการศึกษา คู่มือการเรียนร่วมระดับประถมศึกษา สำหรับครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของกองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 15) ได้กำหนดไว้ว่า

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญานั้นต้องยึดหลักสูตรของเด็กปกติเป็นหลัก แต่เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญานั้นไม่สามารถเรียนวิชาการต่าง ๆ ได้เท่ากับเด็กปกติ จึงมีความจำเป็นต้องจัดหลักสูตรให้เป็นพิเศษโดยเฉพาะ เช่น หลักสูตรสำหรับเด็กกลุ่มพิเศษ (กลุ่ม ก.) (กรมสามัญศึกษา. 2525 : 44-46) หลักสูตรนี้เป็นการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กที่มีระดับสติปัญญาต่ำกว่าปกติ ระดับพอเรียนได้ พอฝึกได้ ซึ่งไม่สามารถเรียนรู้ทางด้านวิชาการได้เท่าเทียมเด็กปกติ แต่อาจมีความสามารถในการใช้มือทำงานให้เกิดประโยชน์ได้ตามสมควรถ้าได้รับการฝึกอบรมที่ถูกต้อง ประสบการณ์ทั้งมวลที่จัดไว้ตามลำดับขั้นตอนในหลักสูตร เป็นไป เพื่อสนองความต้องการอันจำเป็นของเด็กประเภทนี้ให้สามารถใช้ความสามารถอันจำกัด และความถนัดที่มีอยู่ได้อย่างเต็มที่ ทั้งนี้ เพื่อให้เด็กได้รับความเสมอภาคในด้านการศึกษาและเพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับคนอื่น ๆ ได้โดยไม่เพิ่มภาระแก่สังคม และประเทศชาติอย่างเกินความจำเป็น

3. หลักสูตรสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา

หลักสูตรของเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตานั้นใช้หลักสูตรของเด็กปกติได้ ยกเว้นวิชาคัดลายมือและวาดเขียน โดยเรียนวิชาการอื่นและดนตรีทดแทนได้ (ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย. 2529 : 57)

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 72-73) กล่าวถึงหลักสูตรสำหรับเด็กประเภทนี้ไว้ว่า แม้ว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาจะเรียนหลักสูตรที่มีเนื้อหาเช่นเดียวกับเด็กปกติ แต่วิธีสอนตลอดจนอุปกรณ์การสอนอาจแตกต่างไปจากเด็กปกติบ้าง ในระดับประถมศึกษาควรเน้นทางด้านการฟัง เพื่อชดเชยกับการรับรู้ทางสายตาที่สูญเสียไป จึงควรเน้นเกี่ยวกับการจำแนกความแตกต่างโดยการฟังให้มาก

จากการศึกษาหลักสูตรของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ สรุปได้ว่า หลักสูตรของเด็กที่มีความต้องการพิเศษใช้หลักสูตรเดียวกับเด็กปกติ หากมีความบกพร่องไม่มากนักจะแตกต่างกันในรายละเอียด เช่น เด็กบกพร่องทางการได้ยินวิชาที่ไม่สามารถเรียนได้ เช่น ырร้อง อ่านไทย ก็เปลี่ยนเป็นฝึกพูด แกะไขการพูดแทน เด็กบกพร่องทางสติปัญญาก็จะเน้นในด้านให้ช่วยเหลือตนเองได้ และอยู่ร่วมกับคนอื่นได้ ส่วนเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาเน้นเกี่ยวกับการจำแนกความแตกต่างจากการสัมผัสและการฟัง

ปัญหาของการใช้หลักสูตร

การใช้หลักสูตรมักมีปัญหาโดยเจเนาะอย่างยิ่งในระยะเริ่มที่มีการใช้หลักสูตรใหม่มีเชลลิส กรอสแมน และสก็อต (Michaelis, Grossman and Scott. 1967 : 482) ได้กล่าวว่า โรงเรียนประถมศึกษามักเผชิญกับปัญหาการใช้หลักสูตรดังต่อไปนี้

1. ปัญหาในการออกแบบหลักสูตรและการวางแผนการใช้หลักสูตร
2. ปัญหาการไม่ได้รับความร่วมมือและการยอมรับจากบุคลากร ฝ่ายสนับสนุนให้บริการ และฝ่ายปฏิบัติการ
3. ปัญหาในด้านวิธีสอนและสื่อการเรียน
4. ปัญหาในด้านความร่วมมือกับชุมชน

จากรายงานการวิจัย การศึกษาแนวโน้มแห่งความเป็นไปได้ของการจัดโครงการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2529 : 22) ได้ระบุปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตรที่พบในการจัดการเรียนร่วมของครูผู้สอนว่า หลักสูตรไม่เหมาะสมสำหรับเด็กพิการ ทำให้การประเมินผลไม่ยุติธรรมสำหรับเด็ก

สรุปปัญหาของการใช้หลักสูตรได้ดังนี้ โรงเรียนจะมีปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้ขาดความรู้ ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับเนื้อหาบางเรื่องตามหลักสูตร หลักสูตรใหม่เกินไปสำหรับผู้ปฏิบัติ ผู้บริหารโรงเรียนขาดความเข้าใจในหลักสูตร มักปล่อยให้เป็นการะของครูในการใช้หลักสูตร และหลักสูตรที่ใช้นั้นไม่เหมาะสมกับเด็กพิการด้วย

ด้านการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ เรื่องนี้ได้มีนักการศึกษาให้ความหมายของการสอนและการจัดการเรียนการสอนไว้หลายคน ดังนี้

กาญจนา เกียรติประวัติ (2524 : 46) ได้ให้ความหมายของการสอนไว้ว่า การสอน หมายถึง กระบวนการต่าง ๆ ที่บุคคล ได้กระทำเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเจริญงอกงามทุกด้าน และกระบวนการนั้นจะต้องสามารถช่วยให้ผู้เรียนปรับตัวได้อย่างมีความสุข

ธีรยุทธ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา (2524 : 125) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า การเรียนการสอนหมายถึง กระบวนการที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงขึ้นในตัวนักเรียนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ดังนั้น พฤติกรรมการเรียนการสอนจึงหมายถึง การกระทำหรือกิจกรรมที่ครูและนักเรียนแสดงออกเพื่อมุ่งพัฒนาในด้านความรู้ ทักษะ และเจตคติ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในรายวิชาต่าง ๆ

บุญมี แรยรอด (2529 : 157) ได้ให้ความหมายของการจัดการเรียนการสอนไว้ว่า การจัดการเรียนการสอน หมายถึง การนำเอาหลักสูตรที่กำหนดไว้มาปฏิบัติให้สัมฤทธิ์ผล ซึ่งผลของการจัดการเรียนการสอนของผู้บริหาร โรงเรียนจะเป็นเครื่องชี้ให้เห็นความสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียน การจัดระบบที่ดีจะเป็นปัจจัยสำคัญในการช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร

โดยสรุปการจัดการเรียนการสอน ประกอบด้วย กระบวนการเรียนการสอน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาต้องมีความเข้าใจ เพื่อส่งเสริมสนับสนุนให้ครูซึ่งเป็นผู้ปฏิบัติการสอน ได้มีความรู้ความเข้าใจในหลักการและวิธีการต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ที่เป็นทักษะ กระบวนการ เพื่อให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้

หลักการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

การจัดการเรียนการสอนนับว่าเป็นเรื่องที่มีความสำคัญมาก เพราะจะมีผลกระทบโดยตรงถึงประสิทธิภาพการเรียนการสอนทั้งของครูผู้สอนและผู้เรียน ให้บรรลุถึงวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ซึ่งในเรื่องของหลักการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษนี้ ได้มีผู้เสนอหลักการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้ดังนี้

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 204-212) ได้กล่าวถึงหลักการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษ แต่สามารถนำไปสอนเด็กปกติได้ด้วยดังนี้

1. สอนจากสิ่งที่ย่างที่สุด เริ่มสอนเด็กด้วยเนื้อหาที่ต่ำกว่าระดับความสามารถของเด็กเล็กน้อย

2. ใช้ประสบการณ์ตรง การเรียนการสอนที่ดีควรคำนึงถึงประสบการณ์เดิมของเด็ก และควรสอนโดยใช้ประสบการณ์ตรง

3. ส่งเสริมให้เด็กเรียนรู้ตามขีดความสามารถของตน
4. ใช้แรงเสริมอย่างมีประสิทธิภาพ
5. กระตุ้นให้เด็กใช้ความคิด
 - 5.1 กำหนดสถานการณ์สมมติ
 - 5.2 การให้บ้านแก่เด็ก
 - 5.3 ควรกระตุ้นให้เด็กใช้ความคิดสร้างสรรค์อย่างน้อยวันละ 1 ครั้ง
6. ให้เด็กมีโอกาสแสดงความเป็นผู้นำ
7. ให้เด็กเรียนจากเพื่อน แต่ครูจะต้องควบคุมอย่างใกล้ชิด
8. ให้โอกาสเด็กเลือกเรียน
9. สอนจากสิ่งที่เด็กคุ้นเคยไปหาสิ่งที่เด็กไม่คุ้นเคย
10. ทบทวนบทเรียนบ่อย ๆ
11. แสดงผลการเรียนให้เด็กเห็นโดยเร็ว
12. จัดห้องเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้
13. สังเกตเด็กควบคู่ไปกับการสอน โดยสังเกตพฤติกรรมและการเรียนรู้ของเด็ก

จากการศึกษาหลักการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ พอจะสรุปได้ว่า เด็กที่มีความต้องการพิเศษควรจัดการเรียนการสอนจากสิ่งที่ย้ายไปหายาก สอนเป็นรูปธรรม สอนในระยะเวลานั้น ให้รู้จักคิด สอนในสิ่งที่เด็กคุ้นเคย เนื้อหาเท่าที่เด็กเรียนได้ วัดผลให้ตรงกับสภาพเด็กวิธีสอนกับสื่อต้องเหมาะสมกับสภาพของเด็ก ไม่ควรละเลยเรื่องการรับรู้ของเด็กใช้ประสาทสัมผัสด้านใด เช่น สายตา ทางการฟังหรือการสัมผัส และควรสอนเรื่องความประพฤติกและคุณธรรมด้วย

หลักการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท

หลักการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการเรียนการสอนจะช่วยให้ทราบว่า การจัดการเรียนการสอนควรดำเนินการไปในแนวทางใด

1. เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา

สกาวิรัตน์ คุณาวิศรุต (2531 : 225) กล่าวว่า หลักการฝึกเด็กที่บกพร่องทางสายตาที่สำคัญ คือ การฝึกให้สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ โดยใช้ประสาทสัมผัสของอวัยวะส่วนอื่นที่ยังใช้การได้ดี คือ หู จมูก มือและผิวหนัง ในการรับรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว

2. เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและการพูด

วิทยาลัยครูสวนดุสิต (2520 : 23) ได้ให้หลักการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ซึ่งสามารถนำมาปรับใช้ในการเรียนร่วม ดังนี้

- 1) เริ่มตั้งแต่อายุน้อย ทันทีกี่ทราบว่าเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- 2) สอนอย่างเอาใจใส่ใกล้ชิด
- 3) ครูผู้สอนต้องมีความชำนาญ โดยได้รับการศึกษาและฝึกฝนมาทางนี้โดยเฉพาะ
- 4) สร้างบรรยากาศในการพูดอยู่เสมอ ทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน (สำหรับเด็กหัด)
- 5) มุ่งการพัฒนาความรู้ทางภาษา และความสามารถ ในการที่จะติดต่อสื่อความหมายกับคนอื่นได้โดยการสอนภาษารวม (total communication) (สำหรับเด็กหูหนวก)

3. เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

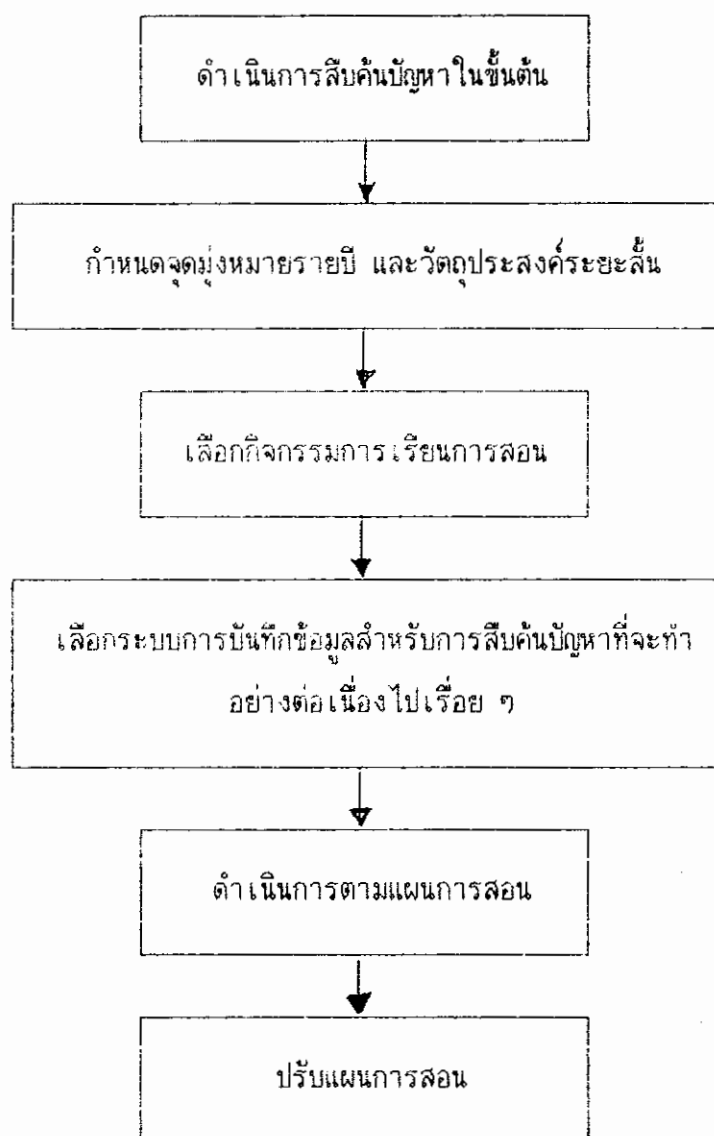
พัฒนา ภาสบุตร (2531 : 612-613) กล่าวว่า หลักการสอนที่สำคัญสำหรับเด็กปัญญาอ่อนที่มีระดับเชาวน์ปัญญา 50-70 คือ สอนให้เขารู้จักฟัง พูด ทำและคิดได้เหมือนเด็กปกติให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ และควรคำนึงถึงหลักการสอนและฝึกอบรมเด็กเหล่านี้ ดังนี้

- 1) ปฏิบัติต่อเด็กเหล่านี้เหมือนที่ปฏิบัติกับเด็กปกติ โดยไม่คาดหวังว่าจะให้ได้ผลเท่ากับเด็กปกติ แต่ควรให้ความเอาใจใส่โดยการดูแลไม่ปล่อยให้ทำเองตามลำพังเช่นเดียวกับเด็กปกติจนเกินไป
- 2) ฝึกให้เคยชินในการปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเอง และทำอย่างสม่ำเสมอ ให้เวลาในการฝึก ฝึกบ่อย ๆ ใช้เวลาช่วงสั้น ๆ ไม่ทำโทษเด็กอย่างรุนแรง

- 3) สอนให้สามารถจดจำ และทำตามได้ทันทีภายหลังจากการสอนทุกครั้ง
- 4) สอนให้รู้จักเชื่อฟังคำสั่งและปฏิบัติตามข้อระเบียบในการอยู่ร่วมกับผู้อื่น

กระบวนการจัดการเรียนการสอน

ได้มีผู้เสนอรูปแบบกระบวนการจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษไว้หลายรูปแบบด้วยกัน ดังตัวอย่างที่ยกมาต่อไปนี้

ภาพประกอบ 2 รูปแบบการสอนอย่างเป็นระบบของ แมคคลอฟลิน และ เลวิส
(McLoughlin and Lewis. 1981 : 65)

การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

การจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสำหรับเด็กจะช่วยเหลือส่งเสริมให้เด็กแต่ละประเภทเกิดการเรียนรู้ที่ถูกต้อง และได้ใช้ความสามารถที่เด็กแต่ละคนมีตามความถนัดและความแตกต่างของแต่ละคนด้วย ทั้งนี้ จะเป็นการส่งเสริมพัฒนาการให้แก่เด็ก ทำให้เด็กช่วยเหลือตนเองได้และมีความสุขในชีวิต จึงเสนอวิธีการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความต้องการแต่ละประเภท ดังนี้

1. การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนี้ ได้มีผู้เสนอแนวทางไว้ดังนี้

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 15) ได้กล่าวถึง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กหูตึงว่า ควรมีลักษณะแตกต่างไปจากการศึกษาของเด็กหูหนวก การจัดการบริการทางการศึกษาแก่เด็กหูตึงนั้น ควรมุ่งเตรียมเด็กให้มีความพร้อมเพื่อการเรียนร่วมอยู่แล้วก็ควรได้รับการช่วยเหลือในการแก้ปัญหาต่าง ๆ เพื่อให้เด็กได้รับประโยชน์สูงสุดจากการเรียนร่วม ดังนั้น หลักสูตรจึงควรเน้นการฝึกฟัง การแก้ไขการพูด การอ่านคำพูด การฝึกภาษา และการเรียนวิชาอื่น ๆ ควบคู่กันไป

สำหรับเด็กหูตึงที่เรียนในชั้นพิเศษนั้น ควรเน้นทักษะในการสื่อความหมายควบคู่ไปกับด้านวิชาการ ในทำนองเดียวกัน หลักสูตรควรเน้นเกี่ยวกับการฝึกฟัง การแก้ไขการพูด การอ่านคำพูด โดยใช้เนื้อหาจากวิชาอื่น ๆ ที่มีสอนในโรงเรียน

สำหรับเด็กหูหนวกนั้น ทางกระทรวงศึกษาธิการจะต้องเป็นผู้กำหนดวิธีการสื่อสารว่าจะใช้ภาษามืออย่างเดียว หรือจะใช้วิธีการสื่อสารรวม (Total Communication) ในขณะเดียวกันเด็กทุกคนควรมีโอกาสเรียนรู้และฝึกพูด เด็กทุกคนไม่ว่าจะเป็นเด็กหูตึงหรือหูหนวก ควรมีเครื่องช่วยฟัง และได้รับการฝึกพูด การฟื้นฟูสมรรถภาพทางการพูด โดยใช้เครื่องมือทางโสตสัมผัสวิทยา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535 : 21) กล่าวว่า การสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน หมายถึง การสอนเด็กในระดับประถมศึกษาที่มีความบกพร่องทางการได้ยินต่ำกว่า 90 เดซิเบล ซึ่งจัดสอนใน 2 ลักษณะ คือ

1. สอนโดยให้เรียนร่วมในชั้นปกติเต็มเวลา หรือให้เรียนร่วมเฉพาะบางเวลา บางวิชา และแยกไปเรียนการแก้ไขการพูด การฝึกฟัง การฝึกพูด ในวิชาที่เด็กไม่สามารถเรียนได้ เช่น วิชาขับร้อง วิชาภาษาอังกฤษ ฯลฯ

2. สอนโดยให้เรียนในชั้นพิเศษเฉพาะเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินสรุปได้ว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินนั้น ควรจัดให้มีการเตรียมความพร้อมก่อนที่เด็กจะเรียนร่วม และครูจะต้องแก้ไขการพูด ฝึกฟัง ฝึกพูด ให้กับเด็ก และเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินทุกคนควรมีเครื่องช่วยฟังในการฝึกพูด และมีการฟื้นฟูสมรรถภาพทางการพูด

2. การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 72-73) กล่าวว่า การเรียนการสอนควรใช้การรับรู้ทางการฟังเป็นหลัก ซึ่งรวมไปถึงการจัดสภาพแวดล้อมให้เอื้ออำนวยต่อการฟัง การเล่านิทาน การสนทนา การอภิปราย การใช้เทปบันทึกเสียง เป็นต้น

การสอนนักเรียนให้อ่านและเขียนโดยใช้อักษรเบรลล์ (braille) เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักเรียนที่ตาบอดสนิท การเรียนอักษรเบรลล์ ควรเริ่มต้นในระดับประถมศึกษา อุปกรณ์การสอนที่จำเป็นในระดับนี้อาจรวมไปถึงวัสดุประเภทอักษรเบรลล์ หนังสือที่มีตัวพิมพ์ขนาดใหญ่ แว่นขยาย ตลอดจนอุปกรณ์ในการสื่อสารเฉพาะสำหรับคนตาบอด

ในระดับนี้ควรมีการฝึกเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวและการทำความเข้าใจกับสภาพแวดล้อม (Orientation and Mobility ใช้ตัวย่อว่า O&M) ซึ่งจะช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาสามารถเคลื่อนที่ไปในสภาพแวดล้อมได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535 : 5) กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็น ดังนี้

การเตรียมพร้อมทางการเรียน

1. การเตรียมความพร้อมด้านความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม (Orientation) และการเคลื่อนไหว (Mobility)

ความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม หมายถึง วิธีการหรือขั้นตอนที่เราสอนให้เด็กใช้ประสาทสัมผัสที่เหลืออยู่ซึ่งได้แก่ การใช้สายตา การฟังเสียง การสัมผัส

และการตกเส้น เพื่อให้เข้าใจสภาพแวดล้อมรอบ ๆ ตัว ว่าเป็นอะไรและมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

การเคลื่อนไหว หมายถึง การเปลี่ยนอิริยาบถตั้งแต่ตื่นนอนจนถึงการเดินทางไปยังสถานที่ต่าง ๆ ที่เขาต้องการอย่างถูกต้อง รวดเร็ว และเป็นอิสระ

2. การเตรียมความพร้อมในการช่วยตัวเอง เช่น การรับประทานอาหาร การดื่มน้ำ

3. การเตรียมความพร้อมด้านกล้ามเนื้อ การควบคุมกล้ามเนื้อ และการใช้กล้ามเนื้อเล็ก เช่น ปลายนิ้วมือ มีความจำเป็นต่อการใช้แผ่นรองเขียน (Slate) และดินสอ (Stylus)

4. การฝึกทักษะในการใช้แผ่นรองเขียน (Slate) และดินสอ (Stylus)

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการเห็นนั้น ควรสอนให้เด็กรับรู้ทางการฟังเป็นหลัก ฝึกเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวและความคุ้นเคยกับสภาพแวดล้อม สอนให้อ่านและเขียนโดยใช้อักษรเบรลล์ (braille) สำหรับเด็กที่ตาบอดสนิท ซึ่งการเรียนรู้ดังกล่าว จะช่วยให้เด็กเรียนรู้วิชาต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและช่วยลดความยากลำบากในการดำเนินชีวิต

3. การจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 43) กล่าวถึง การสอนเด็กปัญญาอ่อนที่เรียนหนังสือได้อาจสอนเป็นรายบุคคล หรือสอนเป็นรายกลุ่มก็ได้ การสอนควรยึดระดับความสามารถของเด็กเป็นหลัก การจัดการเรียนการสอนควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นในชุมชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งการฟื้นฟูสมรรถภาพทางอาชีพ เพราะทางโรงเรียนควรรับผิดชอบในการเตรียมตัวเด็กเพื่อประกอบอาชีพด้วย

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535 : 19) กล่าวถึง การสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาไว้ว่า ควรคำนึงถึงความสามารถของเด็กตามอายุสมอง การสอนเด็กที่มีความบกพร่องด้านนี้จะต้องใช้หลักการสอนหลาย ๆ อย่างดังกล่าวยังจำเป็นต้องใช้สื่อการสอนอย่างสม่ำเสมอ และมากกว่าการสอนเด็กปกติ สื่อการสอนที่ใช้

ส่วนใหญ่จะมีลักษณะเป็นรูปธรรม คือ สามารถมองเห็นและจับต้องได้ มีสี สัน มีชีวิตชีวา

สรุปได้ว่า การจัดการเรียนการสอนเด็กที่มีความบกพร่องจะบรรลุวัตถุประสงค์ได้ ครูผู้สอนจะต้องเลือกวิธีสอน และสื่อการสอนให้เหมาะสมกับเนื้อหาคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และควรขอความร่วมมือจากหน่วยงานอื่นด้วย และในการจัดการเรียนการสอนของครูจะต้องมีโครงการสอน แผนการสอน ทำบันทึกการสอน ในการสอนนักเรียนทุกครั้ง

ปัญหาการจัดการเรียนการสอน

การจัดการเรียนการสอนมักจะมีปัญหาเสมอไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทุกคนละเลยไม่ปฏิบัติตามหลักสูตรหรือดำเนินการตามระเบียบเกี่ยวกับการจัดการศึกษาที่วางไว้ ปัญหาที่เผชิญอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนมีดังนี้

จากรายงานสรุปการดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในปีงบประมาณ 2533 และปีงบประมาณ 2534 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 23-24) สามารถสรุปปัญหาของการดำเนินงานด้านการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

การจัดการเรียนการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ครูมักจะเริ่มต้นสอนนักเรียนโดยใช้หลักสูตรชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โดยเน้นการอ่าน การเขียนและการคิดเลขครูสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาทุกคนโดยใช้วัตถุประสงค์ และเนื้อหาที่เหมือนกันทั้ง ๆ ที่นักเรียนหลาย ๆ คนยังขาดความพร้อมทางการเรียน มีพัฒนาการในทุก ๆ ด้านแตกต่างกัน และมีปัญหาเฉพาะตัว ครูสอนเด็กโดยไม่ได้นำคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลครูส่วนใหญ่ไม่ได้จัดทำโปรแกรมการสอนเป็นรายบุคคล ครูมักจะคาดหวังผลการสอนเพื่อให้เด็กเรียนเลื่อนชั้นมากกว่าการมุ่งเพิ่มพูนพัฒนาการให้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กสามารถช่วยเหลือตัวเองและมีชีวิตอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขตามอัตภาพ

จากปัญหาการจัดการเรียนการสอนสรุปได้ว่า ในการจัดการเรียนผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ไม่เข้าใจหลักสูตรทำให้ขาดความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนครูสอนเด็ก โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล ในเรื่องของการจัดการเรียนการสอนด้านการศึกษานิเทศครูไม่ได้ดำเนินการเรียนการสอนตามแผนการสอนรายบุคคล

ด้านการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการทางการศึกษาอย่างหนึ่งที่ช่วยพัฒนาปรับปรุงเกี่ยวกับการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

ความหมายของการนิเทศการศึกษา

มีนักการศึกษาหลายคนที่ให้ทัศนะเกี่ยวกับความหมายของการนิเทศการศึกษาไว้ซึ่งพอสรุปได้ดังนี้

เบอร์ตัน และบรีคเนอร์ (Burton and Brueckner. 1965 : 2) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาคือ เทคนิคการศึกษา คือ เทคนิคของผู้เชี่ยวชาญในอันที่จะให้บริการเกี่ยวกับการปรับปรุงการเรียนการสอน โดยอาศัยความร่วมมือกันระหว่างบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาทุกฝ่าย ทั้งนี้ เพื่อก่อให้เกิดความงอกงามและพัฒนาก้าวหน้า

อดัมส์และดิกกี (Adam and Dickey. 1966 : 3) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษาคือ แผนงานที่สร้างขึ้นเพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน

กู๊ด (Good. 1973 : 539) ได้ให้ความหมายของการนิเทศการศึกษาว่าเป็นความพยายามทุกอย่างของเจ้าหน้าที่ฝ่ายการศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษาในด้านการแนะนำครู หรือผู้อื่นที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการศึกษาให้รู้วิธีปรับปรุงการสอนหรือการให้การศึกษา การนิเทศการศึกษาช่วยให้เกิดความงอกงามในวิชาชีพ ช่วยพัฒนาครูช่วยในการ เลือกและปรับปรุงวัตถุประสงค์ทางการศึกษา ช่วยเหลือและปรับปรุงเนื้อหาของการสอน วิธีสอนและการประเมินผลการสอน

กิติมา ปริติติลล (2529 : 388) ได้ให้ความหมายของการนิเทศ โดยกล่าวว่า

การนิเทศการศึกษา หมายถึง การให้ความช่วยเหลือแนะนำหรือปรับปรุงเกี่ยวกับการศึกษา โดยเฉพาะในโรงเรียน

สังัด อุทรานันท์ (2530 : 11) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษา เป็นกระบวนการในการทำงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศเพื่อพัฒนาคุณภาพของนักเรียนโดยผ่านตัวกลาง คือ บุคลากรทางการศึกษา

อนึ่ง ความหมายของการนิเทศการศึกษานิเทศ นั้น สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ได้กล่าวไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 3) กล่าวว่า การนิเทศการศึกษานิเทศ หมายถึง กระบวนการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศ ในเรื่องของการจัดการศึกษานิเทศเพื่อปรับปรุงและเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของผู้รับการนิเทศ โดยมีจุดเน้นที่จะพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ และพัฒนาศักยภาพของตนเพื่อให้อยู่ร่วมในสังคมอย่างปกติสุข

จากความหมายของการนิเทศการศึกษาและการนิเทศการศึกษานิเทศ ดังกล่าวมีความหมายอย่างเดียวกันคือ การร่วมมือ ช่วยเหลือ แนะนำ การชี้แจง การบริการการปรับปรุงการเรียนการสอน และการฝึกฝน การฝึกอบรม มุ่งให้เกิดการปฏิบัติงานร่วมกันระหว่างผู้นิเทศกับผู้รับการนิเทศในอันที่จะส่งผลให้เกิดผลการเรียนสูงสุดแก่ผู้เรียนตามแนวทางและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา ต่างจากการนิเทศการศึกษานิเทศตรงที่จุดเน้นคือ เพื่อที่จะพัฒนาเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้มีโอกาสเรียนร่วมกับเด็กปกติ และพัฒนาศักยภาพของตนเพื่อให้อยู่ร่วมในสังคมอย่างมีความสุข

จุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษา

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยศึกษานิเทศก์ พ.ศ. 2524 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2524 : 4-42) ได้ระบุจุดมุ่งหมายของการนิเทศการศึกษานอสรุปได้ดังนี้

1. เพื่อติดตามและประเมินผลการจัดการประถมศึกษา
2. เพื่อส่งเสริม รวบรวมและเผยแพร่การวิจัย

3. เพื่อสนับสนุน พัฒนางานวิชาการ โรงเรียนในสังกัดให้ก้าวหน้า และมีคุณภาพ
4. เพื่อส่งเสริมการจัดและการแก้ปัญหาการเรียนการสอนของโรงเรียนในสังกัดให้ได้มาตรฐาน
5. เพื่อให้โรงเรียนและกลุ่มโรงเรียนสามารถนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียน และกลุ่มโรงเรียนได้
6. เพื่อส่งเสริมให้มีเอกสารและนวัตกรรมทางการศึกษาสำหรับศึกษาค้นคว้าแก่โรงเรียนในสังกัด
7. เพื่อให้การพัฒนาศึกษาของอำเภอหรือกิ่งอำเภอ มีเป้าหมาย วิธีดำเนินการและงบประมาณที่แน่นอน

หลักการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาคือกระบวนการที่มุ่งพัฒนาความเจริญงอกงามในทุก ๆ ด้าน จึงจำเป็นที่ผู้ปฏิบัติจะต้องมีหลักการเพื่อยึดถือเป็นแนวปฏิบัติ ผู้เชี่ยวชาญหลายท่านได้เสนอหลักการการนิเทศการศึกษา ไว้ดังนี้

เบอร์ตัน และบรัคเนอร์ (Burton and Brueckner. 1965 : 71-72) ได้เสนอหลักการนิเทศการศึกษา ดังนี้

1. การนิเทศการศึกษาคือมีความถูกต้องตามหลักวิชา (Theoretically sound) คือ เป็นไปตามค่านิยม ความเป็นจริง ตามกฎเกณฑ์ ควรจะมีวิวัฒนาการทั้งทางด้านเครื่องมือและกลวิธี โดยมีจุดมุ่งหมายและนโยบายที่แน่นอน
2. การนิเทศการศึกษาคือจะเป็นวิทยาศาสตร์ (Scientific Approach) คือ เป็นไปอย่างมีลำดับ เป็นระเบียบในกระบวนการทำงาน มีการรวบรวมและสรุปผลจากข้อมูลอย่างถูกต้องเชื่อถือได้
3. การนิเทศการศึกษาคือเป็นประชาธิปไตย (Democratic Approach) คือ เคารพในตัวบุคคลคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เปิดโอกาสให้มีความร่วมมือและใช้อำนาจน้อยที่สุด

4. การนิเทศการศึกษาควรจะเป็นการสร้างสรรค์ (Creative Approach) คือ แสวงหาความสามารถพิเศษของแต่ละบุคคล ส่งเสริมให้แสดงออก และพัฒนาปรับปรุง และเปลี่ยนแปลงสภาพสิ่งแวดล้อมให้เอื้อต่อการทำงานให้มากที่สุด

อาย (Eye. 1971 : 52) ได้เสนอหลักการนิเทศการศึกษาโดยเน้นถึงหลักประชาธิปไตย 3 ประการ คือ การเคารพและยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน การกำหนดหน้าที่ของแต่ละฝ่ายให้ชัดและการแบ่งงานควรคำนึงถึงความสามารถและความพอใจของแต่ละบุคคล

สงัด อุทรานันท์ (2529 : 11-14) ได้เสนอหลักการที่ชัดเจน โดยสรุปไว้ดังนี้

หลักการที่ 1 การนิเทศการศึกษา เป็น "กระบวนการ" ทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหาร ผู้นิเทศ และผู้รับการนิเทศ

หลักการที่ 2 การนิเทศการศึกษามีเป้าหมายอยู่ที่คุณภาพของนักเรียน แต่การดำเนินงานนั้นกระทำโดยผ่าน "ตัวกลาง" คือ ครูและบุคลากรทางการศึกษา

หลักการที่ 3 การนิเทศการศึกษา (ประเทศไทย) เน้นบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย

จากหลักการนิเทศการศึกษาดังกล่าวแล้ว สรุปได้ว่า หลักการนิเทศการศึกษาเป็นกระบวนการทำงานร่วมกันระหว่างผู้บริหารและผู้รับการนิเทศ โดยการสร้างมนุษยสัมพันธ์ ส่งเสริมการสร้างสรรค์ บำรุงขวัญ เคารพยอมรับฟังความคิดเห็นซึ่งกันและกัน ถูกต้องตามหลักวิชาการ มีความเป็นวิทยาศาสตร์ เน้นความเป็นประชาธิปไตย ทั้งมีเป้าหมายที่คุณภาพของนักเรียนเป็นหลักใหญ่ ซึ่งหลักการนิเทศการศึกษาพิเศษก็ใช้หลักการนิเทศการศึกษาข้างต้นเช่นเดียวกัน

บุคลากรที่ทำหน้าที่นิเทศงานการศึกษาพิเศษ

การนิเทศงานการศึกษาพิเศษจะประสบความสำเร็จได้นั้นจะต้องมีการประสานงานและวางแผนการดำเนินงาน ฉะนั้น ในการไปนิเทศแต่ละครั้งจะต้องมีผู้รับผิดชอบ ซึ่งได้แก่บุคลากร ผู้นิเทศภายนอก และผู้นิเทศภายใน โดยจัดเป็นคณะกรรมการประกอบต่อไปนี้

1. ส่วนกลาง ประกอบด้วย ผู้รับผิดชอบโครงการส่วนกลางประสานงานกับ บุคลากรที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่จัดการศึกษาพิเศษในกระทรวงศึกษาธิการ ทบวงมหาวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย มูลนิธิหรือองค์กรเอกชน เป็นต้น

2. ส่วนภูมิภาค

2.1 ระดับจังหวัด ประกอบด้วย ศึกษาธิการจังหวัดผู้รับผิดชอบโครงการ เป็นผู้ประสานงานกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในระดับจังหวัด เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัด เจ้าหน้าที่ศูนย์ประชาสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่มูลนิธิหรือองค์กรเอกชนในระดับจังหวัด ฯลฯ

2.2 ระดับอำเภอ ประกอบด้วย ศึกษาธิการอำเภอผู้รับผิดชอบโครงการ เป็นผู้ประสานงานกับบุคลากรที่เกี่ยวข้องในระดับอำเภอ เช่น เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอำเภอ ฯลฯ

2.3 ระดับโรงเรียน ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้รับผิดชอบงาน นิเทศ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 4)

ผู้บริหารเป็นบุคคลที่มีความสำคัญมากในการจัดการศึกษา มีส่วนที่จะผลักดันให้การ นิเทศภายในบรรลุผลเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงการเรียนการสอนทั้งมวล

จากแนวคิดดังกล่าวพอสรุปได้ว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา ประกอบด้วย ผู้ให้การนิเทศการศึกษา ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูที่มีความสามารถและ ศึกษาธิการเขต เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานที่จัดการศึกษาพิเศษในกระทรวงศึกษาธิการ ทบวง-มหาวิทยาลัย กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย มูลนิธิหรือองค์กรเอกชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุขจังหวัดและอำเภอ เจ้าหน้าที่ศูนย์ประชาสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่ มูลนิธิหรือองค์กรเอกชนในจังหวัด ผู้รับการนิเทศ คือ ครูปฏิบัติการสอน และผู้สนับสนุน การนิเทศ คือ ผู้บริหารในทุกระดับโดยเฉพาะผู้บริหารโรงเรียน ซึ่งทุกฝ่ายมีหน้าที่รับผิดชอบ ร่วมกันในงานการนิเทศการศึกษาภายในโรงเรียนของตน

อนึ่ง การฝึกอบรมครูเป็นส่วนหนึ่งของงานการนิเทศการศึกษา ทั้งนี้ เพราะ ศึกษาธิการเขตจะปรับปรุงครูให้มีความสามารถในการสอนได้ ต้องฝึกฝนด้วยวิธีการต่าง ๆ

การอบรมไม่ได้มุ่งแต่เพียงให้ครุมีความรู้ความสามารถในหน้าที่การงานเท่านั้น การอบรมยังมุ่งทางการสร้างความสัมพันธ์อันดีให้แก่คณะครูด้วย ทั้งยังส่งเสริมให้ครูกระตือรือร้นในการทำงานและแสวงหาความก้าวหน้ายิ่ง ๆ ขึ้นไป (สุนิษฐา วีระกุล กาญจนา ศรีภาสสินธุ์ และวิจิตร (วีระกุล) วรุตบางกูร. 2524 : 224) นอกจากนี้ กรมสามัญศึกษา (2521 : 1-11) มีความเห็นว่า ครูควรได้รับความรู้ใหม่ ๆ ให้ทันต่อเหตุการณ์

ปัญหาด้านการนิเทศการศึกษา

การนิเทศการศึกษาเป็นงานที่มีความสำคัญมาก ปัญหาด้านนี้จึงมีส่วนทำให้การจัดการศึกษานี้เสียไม่อาจบรรลุอำนาจในการได้ดีเท่าที่ควร หากขาดการนิเทศ ติดตามผล ขาดการชี้แนะ ช่วยเหลือ การประสานงาน รวมถึงผู้นิเทศขาดความรู้ด้วย ปัญหาที่พบในการนิเทศมีดังนี้

จากรายงานสรุปการดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ. 2530-2534) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติในปีงบประมาณ 2533 และปีงบประมาณ 2534 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 21-22)

สรุปปัญหาการดำเนินงานการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาว่า โรงเรียนที่ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการได้รับการนิเทศจากศึกษานิเทศก์ค่อนข้างน้อย บางโรงเรียนยังไม่เคยได้รับการนิเทศเลย ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะศึกษานิเทศก์มีงานที่ต้องรับผิดชอบมาก หรือเพราะยังขาดศึกษานิเทศก์ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับโครงการ

ด้านสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งของการเรียนการสอน เพราะจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ความหมายของสื่อการเรียนการสอน

รุ่งทิวา จักรกร (2527 : 28) ได้ให้ความหมายสื่อการเรียนการสอนโดยกล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน หมายถึง เครื่องช่วยการเรียนการสอนให้บรรลุผลตามที่ต้องการและยังหมายถึงกิจกรรมที่นำมาใช้ ซึ่งเรียกว่า สื่อการสอนประเภทกิจกรรม เช่น การเล่นเกม บทบาทสมมติ ฯลฯ

บุญฤทธิ์ คงคาเพชร (2529 : 2) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า สื่อการสอน หมายถึง วัสดุอุปกรณ์ หรือวิธีการที่เป็นเครื่องช่วยถ่ายทอดความรู้ไปสู่ผู้เรียน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535 : 28) ได้กล่าวถึงสื่อการเรียนและให้ความหมายไว้ว่า สื่อการเรียน คือ สิ่งที่เป็นเครื่องอำนวยความสะดวก และเทคนิคหรือวิธีต่าง ๆ ที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปด้วยดี บรรลุจุดมุ่งหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ จึงเป็นสิ่งที่จำเป็นที่ครูต้องนำมาใช้ประกอบการเรียนการสอนไม่ว่าจะเป็นเด็กปกติหรือเด็กที่มีความบกพร่อง

บราวน์ เลวิส และฮาร์เซอร์ (Brown, Lewis and Harclerod. 1964 : 20) ได้กล่าวว่า วัตถุใดก็ตามที่นอกเหนือจากตัวหนังสือโดยตรง ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้แล้ว เรียกว่า สื่อการสอนทั้งสิ้น เช่น ของจริง ของสื่อแบบ หุ่นจำลอง ภาพยนตร์ โทรทัศน์ ระบบขยายเสียง ภาพกระจก รูปภาพ แผนภาพ แผนที่ แผนภูมิ ฯลฯ วัสดุเหล่านี้ไม่เพียงแต่กระตุ้นโลตสัมผัส และจักขุสัมผัสเท่านั้น แต่อาจมีวิธีการที่กว้างขวางออกไปในการสร้างประสบการณ์ที่เป็นรูปธรรมให้แก่ผู้เรียนอีกด้วย

เฮนนิค และคนอื่น ๆ (Heinich and others. 1982 : 8) ได้ให้ความหมายของสื่อการสอนไว้ว่า สื่อการสอน หมายถึง สื่อชนิดใดก็ตามไม่ว่าจะเป็นเทปบันทึกเสียง สไลด์ วิทยุ โทรทัศน์ วีดีโอ แผนภูมิ ภาพนิ่ง ฯลฯ ซึ่งบรรจุเนื้อหาข้อความเกี่ยวกับการเรียนการสอน

สรุปได้ว่า สื่อ เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนการสอนในการจัดการเรียนร่วมสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โรงเรียนจำเป็นต้องจัดเตรียมสื่อ เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่จำเป็นไว้ด้วย สื่อเครื่องมือ วัสดุอุปกรณ์ ตลอดจนครุภัณฑ์บางอย่างที่ใช้สำหรับ

เด็กปกติ สามารถนำมาใช้กับเด็กที่มีความต้องการพิเศษได้ (สำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 44) ไฮสส์ และคนอื่น ๆ (Heiss and others. 1950
: 288-289) ได้ให้ข้อคิดไว้ดังนี้ การใช้สื่อการสอนจะต้องปรับปรุงให้เหมาะกับบุคลิกภาพ
ทางสติปัญญาของผู้เรียนเหมาะสมกับธรรมชาติและขอบเขตเฉพาะของตัวเอง สื่อการสอนเป็น
แต่เพียงสิ่งที่ช่วยการเรียนรู้ให้ดีขึ้น ไม่ได้หมายความว่า จะเป็นสิ่งที่นำมาใช้แทนการพูด
การเขียนที่ผู้เรียนจะได้รับความรู้หรือประสบการณ์จากสื่อได้โดยตรง สื่อการสอนนั้นควรใช้
เพื่อให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ กระตุ้นให้ผู้เรียนมีกิจกรรมและความคิดกว้างขวางขึ้น

หลักการเลือกและวิธีใช้สื่อในการเรียนการสอน

การใช้สื่อประกอบการเรียนการสอนนั้น ควรต้องพิจารณาให้รอบคอบก่อนว่า จะใช้
สื่อประเภทใด จึงจะเกิดประโยชน์สูงสุด ซึ่งควรจะต้องศึกษาคุณสมบัติหน้าที่และคุณประโยชน์
ของสื่อแต่ละอย่างประกอบการพิจารณา หลักในการเลือกให้สื่อประกอบการเรียนการสอน
มีดังนี้ (สุพมวล เกษมสุข. 2535 : 52-53)

1. เลือกให้เหมาะกับจุดมุ่งหมายของบทเรียน
2. เลือกให้เหมาะกับเนื้อหาของบทเรียน
3. เลือกให้เหมาะกับวัยและประสบการณ์ความสามารถ และความสนใจของ
นักเรียน
4. เลือกให้เหมาะกับกิจกรรมการเรียนการสอน
5. เลือกสื่อการสอนที่อยู่ในสภาพใช้ได้ดี ไม่ชำรุดเสียหาย
6. เลือกสื่อการสอนที่มีความถูกต้อง โดยเฉพาะถูกต้องทางด้านเนื้อหา เพื่อให้
นักเรียนได้จดจำสิ่งที่ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง

7. ควรเลือกสื่อการสอนที่ราคาเขา ง่าย ปลอดภัย และคุ้มค่า

นอกจากนี้ มนตรี แยมกลีกร (2526 : 93) ได้กล่าวถึง กระบวนการใช้สื่อ
การเรียนการสอนว่า มี 3 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนวางแผนการใช้สื่อ ประกอบด้วย

- 1.1 วิเคราะห์เนื้อหาและกำหนดความมุ่งหมาย
- 1.2 พิจารณาขั้นตอนการใช้สื่อ เช่น ตอนนำเข้าสู่บทเรียน ตอนสร้างความสนใจ ตอนดำเนินการสอน ตอนสรุปบทเรียน ตอนประเมินผล ฯลฯ
- 1.3 วิเคราะห์ผู้เรียน เช่น ความแตกต่างระหว่างบุคคล วัยของผู้เรียน และความสนใจ ฯลฯ
- 1.4 เลือกสื่อการเรียนการสอน เช่น เลือกให้สอดคล้องกับจุดประสงค์ เนื้อหา และวัยของผู้เรียน ฯลฯ
- 1.5 ศึกษาทดลองใช้สื่อก่อนนำไปใช้สอนจริง
- 1.6 เตรียมผู้เรียน สถานที่ และอุปกรณ์
2. ขั้นตอนการใช้สื่อ
 - 2.1 ชี้ให้เห็นจุดสำคัญหรือบอกจุดมุ่งหมายของการใช้สื่อ
 - 2.2 การเสนอเนื้อหาต้องมีความเหมาะสม
3. ขั้นตอนประเมินผลการใช้สื่อ
 - 3.1 ประเมินการวางแผนการใช้สื่อว่าเป็นไปตามแผนที่วางไว้หรือไม่
 - 3.2 ประเมินกระบวนการใช้สื่อว่ามีปัญหาอะไรบ้าง
 - 3.3 ประเมินผลที่ได้รับจากการใช้สื่อว่า ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามจุดมุ่งหมายเพียงใดหรือไม่

จากการศึกษาดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอนนั้น ต้องให้เหมาะกับจุดมุ่งหมาย เนื้อหาของบทเรียน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนและต้องเหมาะสมกับวัย และประสบการณ์ความสามารถและความสนใจของนักเรียน นอกจากสื่อการเรียนการสอนที่ใช้ต้องมีสภาพดี ราคาถูก ปลอดภัย ส่วนกระบวนการใช้สื่อการเรียนการสอนจะต้องดำเนินการตามขั้นตอน คือ มีการวางแผนการใช้สื่อ ดำเนินการใช้สื่อ และที่สำคัญที่สุดหลังจากใช้สื่อแล้วต้องมีการประเมินผลการใช้สื่อด้วย

สื่อ เครื่องมือ และอุปกรณ์สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ

สื่อ เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษนี้ ผู้เกี่ยวข้องต้องมี

ความรู้ในรายละเอียดเกี่ยวกับคุณสมบัติของพันธกิจในการสอนและระดับของนักเรียนในด้านวิชาการและด้านการใช้ ในบางกรณีครูมีความจำเป็นต้องปรับปรุงสื่อการเรียนการสอนมาจากเด็กปกติ บางครั้งก็สร้างสื่อใหม่เป็นพิเศษ บางครั้งก็ต้องซื้อจากต่างประเทศ แต่ครูต้องจัดบรรยากาศในการเรียนการสอนให้เหมาะแก่การใช้สื่อการเรียนนั้นให้เกิดประโยชน์จริง ๆ

ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 193) ได้กล่าวถึง เครื่องมือและอุปกรณ์ไว้ว่า ในการจัดการเรียนร่วมเต็มเวลา ทางโรงเรียนอาจไม่ต้องเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือมากนัก เพราะเด็กมีความพร้อมใกล้เคียงกับเด็กปกติ เครื่องมือส่วนใหญ่เป็นเครื่องมือส่วนตัวสำหรับเด็ก เช่น เครื่องช่วยฟัง (สำหรับเด็กหูตึง) เครื่องบันทึกเสียงขนาดเล็ก (สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา) เป็นต้น แต่ถ้าเป็นการจัดชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ ทางโรงเรียนจำเป็นต้องเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับเด็ก อาจแยกกล่าวตามประเภทของความบกพร่องดังนี้

1. สื่อ เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินไม่สามารถรับฟังภาษาได้เช่นนักเรียนปกติ เนื่องจากการสูญเสียการได้ยินซึ่งเป็นส่วนสำคัญของการเรียนรู้ภาษา ทำให้ขาดความเข้าใจภาษา ขาดโอกาสในการเลียนแบบ ไม่อาจใช้ประสาทหูมาประเมินการพูดของตนเอง (ศรียา นิยมธรรม. 2523 : 58) จำเป็นที่ครูผู้สอนต้องหาวิธีในการสอนให้ได้เนื้อหาวิชามากที่สุด แต่ใช้เวลาให้น้อยที่สุด ฉะนั้น การนำเอาสื่อ เครื่องมือ อุปกรณ์มาใช้ เป็นวิธีการที่จะช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ดีและเร็ว จึงได้มีการแบ่งเครื่องมือที่จำเป็นไว้ ซึ่งคล้ายคลึงกันดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2533 : 70-71; ผดุง อารยะวิญญู. 2533 : 193)

1. เครื่องช่วยฟังเฉพาะตัว เป็นอุปกรณ์เฉพาะตัวของเด็กซึ่งต้องจัดทำให้เหมาะสมกับการได้ยินของเด็กแต่ละคน
2. เครื่องบันทึกเสียง เครื่องรับวิทยุ
3. เครื่องฝึกพูดแบบกลุ่ม เช่น เครื่องในระบบคลื่นวิทยุ หรือระบบคลื่นแม่เหล็กไฟฟ้า

4. เครื่องแสดงภาพคลื่นเสียง เช่น Vocal 2, Oscilloscope เป็นต้น
5. กระดาษกราฟ
6. เครื่องตรวจสอบแบตเตอรี่
7. เครื่องดนตรีประกอบจังหวะ
8. เครื่องดนตรีใช้ในการจำแนกระดับเสียง เช่น Tone bar เป็นต้น
9. สื่ออื่น ๆ ที่ใช้ในการฝึกฟัง ฝึกพูด

จากที่กล่าวมาแล้ว สรุปได้ว่า สื่อ เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน จะเป็นสิ่งซึ่งช่วยให้เด็กที่มีความบกพร่องที่ทางการได้ยินเกิดการเรียนรู้อย่างรวดเร็ว ทำให้มีโอกาสเรียนรู้ใกล้เคียงกับเด็กปกติได้ โดยเฉพาะเครื่องมืออุปกรณ์ที่ใช้แรงเสริมทางสายตา

2. สื่อ เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา

นักการศึกษา นักวิชาการ ได้แบ่ง เครื่องมือ อุปกรณ์สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาไว้คล้ายคลึงกัน ดังนี้ (กรมสามัญศึกษา. 2525 : 202-203; สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 44-45)

อุปกรณ์การสอนต่าง ๆ ที่ช่วยเด็กที่บกพร่องทางสายตานั้น มีดังต่อไปนี้

1. สแลท (Slate) และสไตลัส (Stylus)
2. เครื่องพิมพ์ติดอักษรเบรล (Braille) มีแบบ 6 แบบ
3. หนังสือที่มีตัวอักษรขนาดใหญ่
4. แถบบันทึกเสียง และเครื่องบันทึกเสียง
5. เครื่องใช้สำหรับ Talking Books
6. เครื่องช่วยสายตา
7. ออฟตาคอน

นอกจากเครื่องมือพิเศษเช่นนี้ ยังมีผู้ประดิษฐ์เครื่องมือคอมพิวเตอร์ที่แปลตัวพิมพ์เป็นเสียงพูดภาษาอังกฤษได้ประมาณนาทีละ 150 คำ

8. อุปกรณ์ในการเรียนคณิตศาสตร์และการคิดคำนวณ

ส่วนอุปกรณ์เครื่องใช้อื่น ๆ ก็คล้ายกับของนครธรรมดาเพียงแต่มีรูปแบบให้สัมผัสได้บนไม้บรรทัด ไม้โปรแทรกเตอร์ เครื่องวัดมุม วงเวียน และอื่น ๆ สำหรับวงเวียนปลายข้างที่เป็นดินสอของคนปกติ มีลักษณะเป็นล้อโลหะเหมือนเครื่องมือของช่างตัดเสื้อ โดยวางกระดาษบนแผ่นไม้ที่ปูด้วยผ้าสักหลาด เพื่อจะได้กดให้เป็นรอยได้

9. ไทรทัศน์ระบบวงจรปิด
10. รูปทรงเรขาคณิตต่าง ๆ แผ่นที่นูน ลูกโลกนูน
11. ไม้เท้าสำหรับฝึก

จะเห็นได้ว่า อุปกรณ์ที่ใช้สำหรับการเรียนการสอนของนักเรียนตาบอดนั้นมีหลายประเภท ซึ่งแต่ละประเภทก็มีความสามารถและข้อจำกัดเฉพาะตัว การที่จะนำอุปกรณ์ชนิดใดมาใช้จึงเป็นสิ่งประกอบการเรียนการสอนให้บรรลุผลนั้น ก็ขึ้นอยู่กับผู้สอนที่จะต้องเลือกใช้ตามความเหมาะสมของเนื้อเรื่องประกอบการนำเสนอที่ถูกต้อง ก็จะช่วยให้การเรียนการสอนบรรลุตามเป้าหมายได้ ในครั้งนี้ ผู้วิจัยเห็นว่าสื่อการเรียนการสอนประเภทเทปบันทึกเสียงและภาพนูน ก็เป็นที่น่าสนใจอย่างหนึ่ง ที่นักเรียนตาบอดสามารถใช้ประสาทสัมผัสของตนเองที่มีอยู่เพื่อช่วยให้เกิดการเรียนรู้ การพัฒนาความรู้สึกรู้สึกคิด ตลอดจนช่วยในการถ่ายโยงความรู้จากประสบการณ์หนึ่งไปสู่อีกประสบการณ์หนึ่งได้ ถึงแม้ภาพนูนจะเป็นเพียงสัญลักษณ์ที่ใช้แทนของจริง แต่ภาพนูนก็ยังสามารถบอกตำแหน่งทิศทางและรูปทรง 2 มิติได้ด้วย

3. สื่อ เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับเด็กที่บกพร่องทางสติปัญญา

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2533 : 71) กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาใช้สื่อการเรียนการสอนในลักษณะเดียวกับเด็กปกติ แต่อาจต้องมียุติมากขึ้น เพราะเด็กเหล่านี้ต้องฝึกทำซ้ำ ๆ หลายครั้ง ยิ่งไปกว่านั้นสื่อต้องมีขนาดใหญ่ขึ้น มีสีสันสวยงาม และมีความคงทน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2535 : 28) กล่าวว่า โดยเฉพาะสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาต้องระมัดระวังเป็นพิเศษในด้านความปลอดภัย

ส่วนเด็กปัญญาอ่อนที่มีระดับสติปัญญาดำมาก ควรมียุติและเครื่องมือดังนี้ (ผดุง อารยะวิญญู. 2533 : 195)

1. เตียง ควรมีทั้งเตียงตรงปกติ และเตียงลาดเอียง ซึ่งขึ้นอยู่กับความต้องการใช้

2. เปล สำหรับใช้ในการเคลื่อนย้ายเด็ก

3. เตียงออกกำลังกาย

4. ไม้กระดานฝึกการทรงตัว

5. อุปกรณ์ที่จำเป็นอื่น ๆ

4. สื่อ เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องด้านอื่น ๆ

เด็กที่มีความบกพร่องด้านอื่น เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ร่วมกับเด็กปกติ แต่เมื่อเด็กต้องการการบำบัดทางจิตวิทยา จิตบำบัด หรือการบำบัดโดยการ เล่น ทางโรงเรียนควรเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือเฉพาะเหล่านี้ด้วย โดยขอคำแนะนำจากนักจิตวิทยาและนักบำบัดโดยตรงในการจัดเตรียมอุปกรณ์ ส่วนเด็กที่มีปัญหาในการเรียนรู้อาจใช้เครื่องมือร่วมกับเด็กปกติได้ ส่วนเครื่องมือที่ใช้ในการบำบัดรักษาเฉพาะนั้น ควรรับคำแนะนำจากนักจิตวิทยา และนักบำบัดโดยตรง

จะเห็นได้ว่า สื่อ เครื่องมือและอุปกรณ์สำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภท อาจจะเหมือนกันหรือแตกต่างกันไป ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับสภาพของเด็ก เช่น เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินจะมีเครื่องช่วยฟัง เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาจะต้องใช้อุปกรณ์การเขียนอักษรเบรลล์ ส่วนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาใช้สื่อเช่นเดียวกับเด็กปกติต่างกันตามสภาพและสติปัญญาของเด็ก

ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน

สื่อการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็น จะมีส่วนช่วยสนับสนุนการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายของหลักสูตร ทำให้เกิดการเรียนรู้ได้ดีและมากที่สุด การขาดสื่อการเรียนการสอน ไม่นำสื่อการสอนมาใช้ การเลือกสื่อมาใช้ไม่เหมาะสม ขาดการเตรียมการใช้และติดตามผลการใช้จึงเป็นปัญหาในการใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างยิ่ง ดังจะกล่าวถึงปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 22-23) ได้สรุป ปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสายตาร่วมกับเด็กปกติ จากการติดตามผลการดำเนินงาน ดังนี้

โรงเรียนที่รับผิดชอบการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสายตา ได้รับสื่อการเรียนการสอนไม่เท่าเทียมกัน ส่วนใหญ่ยังไม่พอตามความต้องการจำเป็น จึงทำให้การจัดการเรียนการสอนดำเนินไปไม่ได้ผลเท่าที่ควร ปัญหาดังกล่าวเป็นเพราะองค์กรต่าง ๆ ที่รับผิดชอบในการจัดส่งสื่อไปให้โรงเรียนมีหลายองค์กร ความรับผิดชอบของแต่ละองค์กร เกี่ยวกับประเภทของสื่อและโรงเรียนในกลุ่มเป้าหมาย ยังไม่ได้กำหนดเป็นกฏลักษณะ ยังไม่ได้มีการประสานงานเพื่อพัฒนากลุ่มเป้าหมายอย่างจริงจัง และยังไม่ได้วางแผนระยะยาวร่วมกัน

จากปัญหาด้านสื่อการเรียนการสอน สรุปได้ว่า สื่อการเรียนการสอนมีไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณสำหรับซื้ออุปกรณ์ อุปกรณ์แล้วสมัย สภาพของห้องเรียนไม่เหมาะกับการใช้อุปกรณ์ ครูผู้สอนขาดทักษะในการใช้สื่อการเรียนการสอน ผู้ที่เกี่ยวข้องต้องคำนึงถึงปัญหานี้ให้มาก

ด้านการวัดและประเมินผล

การวัดและการประเมินผลการเรียน เป็นกิจกรรมที่ทำให้ทราบพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อนำมาเป็นข้อมูลในการดำเนินการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ และตัดสินผลการเรียนตามระเบียบว่าด้วยการประเมินผล ซึ่งเป็นข้อมูลย้อนกลับที่ทำให้เราทราบถึงผลการสอนว่าบรรลุผลหรือไม่

ความหมายของการวัดและประเมินผล

นิตร ทองขึ้น (2524 : 3) ได้กล่าวถึงความหมายของการวัดผลว่า หมายถึง การใช้เครื่องมือในการค้นหาหรือตรวจสอบ เพื่อต้องการทราบปริมาณหรือคุณภาพ และถ้าจะให้รัดกุม ใช้เครื่องมือหลายอย่างและวัดหลายวิธี

กาญจนา เกียรติประวัติ (2524 : 166) กล่าวว่า การวัดผลคือการกำหนดหน่วยให้กับปริมาณที่มีอยู่ โดยใช้เครื่องมือ

พิศมัย ถิยะแก้ว (2535 : 225) ได้กล่าวถึงความหมายของการวัดผลว่า การวัดผล หมายถึง กระบวนการรวบรวมข้อมูลที่ได้มาซึ่งตัวเลข จำนวน หรือปริมาณใดหรือปริมาณหนึ่ง โดยอาศัยเครื่องมือหรือวิธีการต่าง ๆ เช่น การสังเกต การสัมภาษณ์ การตรวจสอบผลงาน และการใช้แบบทดสอบ เป็นต้น

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การวัดผล หมายถึง การใช้เครื่องมือเพื่อตรวจสอบพฤติกรรมและการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียนแล้วนำมากำหนดเป็นค่าตัวเลข

ส่วนการประเมินผลการเรียนนั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายคนเช่นเดียวกัน

ธีระ รุณเจริญ (2525 : 216) ให้ความหมายว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการพิจารณาตัดสินใจในข้อมูลที่ได้จากการวัด

รุ่งทิวา จักรกร (2527 : 191) กล่าวว่า การประเมินผลเป็นการนำผลจากการทดสอบหรือการวัดมาตีค่าว่าคุณภาพเป็นอย่างไร

พิศมัย ถิยะแก้ว (2535 : 226) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง กระบวนการที่นำเอาผลที่ได้จากการวัดนั้นมาตีคุณค่าในระดับใดของเกณฑ์ที่ตั้งไว้ เก่ง ปานกลาง อ่อนหรือสูง ต่ำ จากเกณฑ์มาตรฐานเพียงใด

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า การประเมินผลการเรียน หมายถึง กระบวนการนำเอาผลจากการวัดมาเทียบกับเกณฑ์มาตรฐาน แล้วจึงตัดสินตามเกณฑ์ที่ตั้งไว้

แนวคิดในการประเมินผล

ด้วยเหตุที่นักเรียนมีลักษณะการเรียนรู้แตกต่างกัน เพื่อที่จะวัดผลประเมินผลนักเรียน จึงต้องพิจารณาเป็นราย ๆ ไป โดยอาจกล่าวกว้าง ๆ เกี่ยวกับเทคนิคการประเมินผลได้ใน 2 ลักษณะ ดังนี้

1. กลุ่มที่ยังสามารถเรียนร่วมได้ในชั้นปกติ (บางเวลาหรือเต็มตลอดเวลา) มีการปรับเทคนิคหรือช่วยเหลือนักเรียนที่บกพร่อง เช่น

1.1 ในบางเนื้อหาวิชาที่นักเรียนไม่สามารถเรียนได้เหมือนกับนักเรียนปกติอื่น ๆ ก็มีการประเมินผลตามเนื้อหาวิชาที่ปรับนั้น ยกตัวอย่าง เด็กที่สายตาเห็นเลือนลางหรือตาบอดไม่สามารถเรียนวิชาศิลปะ (ในกลุ่ม สอน. หรือ กพอ.) ได้ ก็อาจปรับให้เรียนและประเมินผลเนื้อหาการงาน การถักนิตติ้งหรือโครเชต์ การปั้น แทนการวาดภาพระบายสี เป็นต้น เด็กที่หูตึง หูหนวกไม้อาจอ่านออกเสียงให้ชัดเจนได้หรือไม่สามารถอ่านทำนองเสนาะได้ อาจต้องลดหย่อนคะแนนโดยเทียบเกณฑ์สูงสุดภายในกลุ่มของเด็กที่บกพร่องด้วยกัน หากทบทวนจะใช้เกณฑ์สูงสุดของเด็กปกติหรือตัดการวัดผลในจุดประสงค์ข้อนั้นไปได้เลย

1.2 การจัดที่นั่งด้านหน้าของห้อง เพื่อเอื้อสำหรับนักเรียนที่หูตึงระดับปานกลาง (สูญเสียการได้ยิน 41-55 เดซิเบล) ขึ้นไป เพื่อจะได้ฟังเสียงในระยะ 3 ฟุตของเห็นหน้าครู ริมฝีปากครู และเขียนโต้ตอบ ตลอดจนการใช้ท่าทาง/ภาษามือของครูในระหว่างการเรียนการสอน ทั้งนี้ รวมทั้งสำหรับนักเรียนที่มีปัญหาด้านสมาธิ ด้านร่างกาย และความสนใจสั้นด้วย ควรจัดให้นั่งในที่ที่เหมาะสม

1.3 ในกรณีที่เด็กบกพร่องทางสายตา ไม่อาจอ่านข้อสอบที่เขียนด้วยอักษรไทยหรือรูปภาพประกอบได้ ก็อาจจัดครูปติให้ช่วยเหลือนำอ่านคำถาม หรือตัวเลือกคำตอบให้ (แบบปรนัย) ซึ่งบางครั้งการทดสอบเช่นนี้ก็อาจใช้เวลาานกว่าปกติถึง 1 เท่าตัว และควรจัดมุมเฉพาะที่มีสภาพเงียบ ไม่มีเสียงรบกวนเด็กหรือเสียงของครูไปรบกวนเด็กอื่น

1.4 ในกรณีของข้อทดสอบที่จำเป็นต้องเขียนตอบ (แบบอัตนัย) นั้น อาจใช้การแปลคำถามเป็นอักษรเบรลล์ให้ และเมื่อนักเรียนตอบลงด้วยอักษรเบรลล์เช่นกัน ครูการศึกษาพิเศษก็มีความจำเป็นเป็นอย่างมากที่จะช่วยเบรลล์ และ เบรลล์ให้เป็นภาษาอักษรไทย

1.5 การจัดทำข้อทดสอบ (รวมทั้งสื่อการสอนอื่น ๆ) สำหรับนักเรียนที่สายตาพิการ ทั้งตาบอดสนิทหรือเห็นเลือนลาง อาจต้องใช้อักษรเบรลล์หรือตัวอักษรพิมพ์ใหญ่หรือบันทึกเทปเสียง โดยขอความร่วมมือจากครูการศึกษาพิเศษได้โดยตรง อุปกรณ์อื่น ๆ ที่อาจช่วยให้ครูการศึกษาพิเศษจัดหาให้นักเรียนตามต้องการ เช่น เครื่องเขียนอักษรเบรลล์ กระดาษลูกคิด แว่นเลนส์ขยายสำหรับเด็กที่มีลานสายตาแคบ ปากกาปลายสีกหลายตา กระดาษเส้นหนา ฯลฯ

2. กลุ่มที่ไม่สามารถเรียนได้ตามหลักสูตรปกติ ถ้าใช้หลักสูตรพิเศษซึ่งเน้นพัฒนาการ และเนื้อหาที่เหมาะสมกับชีวิตประจำวันจริง ๆ การประเมินผลก็จะแตกต่างไปกล่าวคือ เนื้อหาที่จะประเมิน ดูที่พฤติกรรมในแต่ละทักษะอย่างละเอียด และหลาย ๆ พฤติกรรมที่ต้องการจะประเมินนั้น เด็กอาจไม่แสดงออกชัดเจน หรือตายตัวเสมอไป ดังนั้น การวัดผลประเมินผล ในลักษณะนี้จึงเป็นการประเมินทักษะ โดยมีจุดประสงค์และทำการสรุปผลที่ปรากฏที่เรียกว่า assessment สังเกตพฤติกรรมอย่างคร่าว ๆ แต่กำหนดพฤติกรรมไว้อย่างชัดเจนค่อนข้างแน่นอน

การวัดและการประเมินผล เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนและจัดให้ผู้เรียนได้เรียน หรือเลื่อนชั้นระหว่างหรือปลายปี ตามความสามารถของผู้เรียนให้เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร โรงเรียนและครูผู้สอนทดสอบเป็นระยะและหรือทดสอบเมื่อจบแต่ละบทเรียนตามลักษณะการจัดประสบการณ์และเนื้อหาวิชา ทั้งนี้ เป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลการเรียน

ศูนย์พัฒนาศึกษาแห่งชาติของประเทศไทย (2529 : 57) ได้กล่าวถึง เรื่องการวัดผลสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยยึดระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการวัดผลการเรียนไว้ ดังนี้

การวัดผล

1. การวัดผลปลายภาคเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1, 3 และ 5 นั้น ครูผู้สอนมีหน้าที่เป็นผู้วัดผลจากที่สอนไป ซึ่งในกรณีของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ผู้บริหารควรให้ความร่วมมือ เพื่อให้การวัดผลเป็นไปได้ตามความเหมาะสม และตามอรรถภาพความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องแต่ละประเภทด้วย

2. การวัดผลปลายปีในชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 และ 4 นั้น เป็นหน้าที่ของผู้บริหาร จะกำหนดวิธีการวัดผล จึงควรให้ครูผู้สอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษทุกคนได้มีโอกาสร่วมออกข้อทดสอบและวัดผลให้เป็นตามจุดประสงค์ทางการเรียนการสอน และเหมาะสมกับอรรถภาพความสามารถของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละประเภทเช่นเดียวกัน

3. การวัดผลชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ให้ดำเนินการตามระเบียบที่กรมวิชาการวางไว้โดยถือเกณฑ์ที่กรมสามัญศึกษาได้รับมอบหมายให้ยกเว้นได้บางวิชาเฉพาะเด็กที่มีความต้องการพิเศษที่เรียนในชั้นพิเศษ เช่น หูหนวกไม่ต้องสอบเขียนตามคำบอก และตาบอดไม่ต้องสอบวาดภาพ ระบายสี เป็นต้น

อนึ่ง สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 46) ได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการเรียนของเด็กที่มีความต้องการพิเศษให้ปฏิบัติโดยยึดหลัก ดังนี้

1. การวัดและประเมินผลจะต้องแยกเด็กที่มีความต้องการพิเศษออกจากเด็กปกติ โดยไม่นำคะแนนและจำนวนเด็กที่มีความต้องการพิเศษไปรวมกับเด็กปกติ ตามโครงการประเมินผลคุณภาพนักเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

2. การวัดผลจะต้องสอดคล้องกับการเรียนการสอนของเด็กที่มีความต้องการพิเศษแต่ละคนรายละเอียดของการประเมินผลกำหนดไว้ในแล้วในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (ศูนย์พัฒนาเด็กแห่งชาติของประเทศไทย. 2529 : 298-300) และ (ผดุง อารยะวิญญู. 2533 : 171-187) กล่าวไว้ว่า ก่อนเปิดเรียนในต้นภาคเรียนแรกครูผู้สอนจะต้องกำหนดแผนการสอนไว้ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล "ในแผนนี้เด็กแต่ละคนอาจจะเรียนเนื้อหาที่ไม่เท่ากัน ใน 1 ภาคเรียน หรือใน 1 ปี การวัดและประเมินผลจึงจำกัดขอบเขตอยู่ในเฉพาะเนื้อหาที่กำหนดไว้

3. ในกรณีที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ และเรียนเนื้อหาครบถ้วนเช่นเดียวกับเด็กปกติโดยไม่มีการยกเว้น การวัดและประเมินผลจึงเป็นไปตามเกณฑ์เดียวกับที่ใช้กับเด็กปกติ นั่นคือ เป็นไปตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการประเมินผลการเรียน ตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533 (กรมวิชาการ. 2534 : 13-20)

4. ในกรณีที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ได้รับการยกเว้นจุดประสงค์บางจุดและยกเว้นเนื้อหา การวัดและประเมินผลให้เป็นไปตามรายละเอียดที่กำหนดไว้ในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลสำหรับเด็กแต่ละคน

จากที่กล่าวมาข้างต้นสรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลของเด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติใช้เกณฑ์เดียวกับเด็กปกติคือ ระเบียบว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ส่วนเด็กที่มีความต้องการพิเศษอื่น ๆ นอกจากนั้นให้ใช้การวัดและประเมินผลตามรายละเอียดในแผนการศึกษาเฉพาะบุคคลของแต่ละคน

ปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล

การวัดและการประเมินผลการเรียนการสอนเป็นสิ่งที่จำเป็นและสำคัญยิ่งส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนการสอน ผลจากการวัดและประเมินผลเป็นสิ่งที่ช่วยให้ครูผู้สอนผู้เรียน ตลอดจนผู้พัฒนาหลักสูตรทราบว่า การเรียนการสอนในแต่ละขั้นตอนประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด เมื่อนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น สำหรับปัญหาที่พบในการวัดและประเมินผลที่พบในโรงเรียนประถมศึกษาชั้น มิตั้งนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2534 : 22) กล่าวว่า จากการติดตามผลการดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พบว่า

โรงเรียนที่ดำเนินการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติประสบปัญหาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผล เพราะโรงเรียนต้องปฏิบัติตามระเบียบการวัดและประเมินผลของเด็กปกติ ยังไม่มีการตรวจสอบคุณภาพ แต่การจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการจะไม่สามารถปฏิบัติตามระเบียบดังกล่าวได้เพราะเด็กด้อยความสามารถ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนจึงมีปัญาเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการเรียนสำหรับเด็กพิการเป็นอย่างมาก

จากการศึกษาปัญหาการวัดและประเมินผล สรุปได้ว่า ครูส่วนใหญ่มีปัญหาเกี่ยวกับการทำความเข้าใจในระเบียบการประเมินผลตามหลักสูตร ขาดเอกสาร และคู่มือเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลขาดความช่วยเหลือจากผู้เกี่ยวข้อง เช่น ผู้บริหารโรงเรียน คิกษานิเทศก์ มีปัญหาในการสร้างข้อสอบและการวิเคราะห์ข้อสอบ ครูไม่แจ้งผลการเรียนให้เด็กทราบและนำผลการสอบมาจัดกิจกรรมสอนซ่อมเสริม และเนื่องจากเด็กด้อยความสามารถจึงประสบปัญหาการวัดและประเมินผลเพราะยัง ไม่มีการตรวจสอบคุณภาพของเด็ก

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาพิเศษ

งานวิจัยด้านอาคารสถานที่

งานวิจัยต่างประเทศ

วิกเคอรี (Vickery. 1972 : 111-127) ได้ทำการศึกษาและเสนอขนาดของห้องเรียนที่เหมาะสมสำหรับประเทศในภูมิภาคเอเชียไว้ว่า ควรมีเนื้อที่ไม่ต่ำกว่า 0.76 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน และอาจพิจารณาเพิ่มมากกว่านี้ได้ตามลักษณะของครุภัณฑ์และการจัดวางครุภัณฑ์เหล่านั้นในห้องเรียน

✓ เคลเลอร์ (Keller. 1987 : 8) ได้ศึกษาทัศนคติของบุคลากรการศึกษาที่มีต่อเด็กพิการ ผลการศึกษาพบว่า ทัศนคติของครูใหญ่ ครูการศึกษาพิเศษ และผู้บริหารการศึกษาที่มีต่อเด็กพิการไม่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังศึกษาเกี่ยวกับห้องเรียนพบว่า ครูใหญ่มีความเห็นว่าชั้นเรียนสำหรับเด็กพิการไม่ควรแยกจากชั้นเรียนเด็กปกติ แต่ครูการศึกษาพิเศษและผู้บริหารการศึกษาพิเศษเห็นว่า ห้องเรียนสำหรับเด็กพิการในบางครั้งควรแยกจากห้องเรียนสำหรับเด็กปกติ

งานวิจัยในประเทศ

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530 : 78-93) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่องการใช้ทรัพยากรและต้นทุนในการจัดการศึกษาพิเศษในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอาคารสถานที่พบว่า

1. อัตราส่วนพื้นที่อาคารทั้งหมด พื้นที่อาคารเรียน พื้นที่หอนอนและพื้นที่โรงอาหารต่อนักเรียนเฉลี่ยคนละ 19.00, 12.45, 3.00 และ 1.66 ตารางเมตร ตามลำดับ

2. อัตราส่วนพื้นที่ห้องทั้งหมด พื้นที่ห้องเรียน พื้นที่ห้องวิชาเฉพาะ พื้นที่ห้องสมุดต่อนักเรียนเฉลี่ยคนละ 8.13, 4.43, 1.32 และ 0.43 ตารางเมตร ตามลำดับ

3. อัตราส่วนพื้นที่ห้องทำงานครู-อาจารย์เฉลี่ยคนละ 11.46 ตารางเมตร

4. อัตราการใช้ห้องเฉลี่ยสัปดาห์ละ 35.80 ชั่วโมง

5. อัตราส่วนจำนวนครู-อาจารย์และนักเรียนต่อจำนวนลั้วและที่บัสสาวะ โดยเฉลี่ย 5.8 คนต่อหนึ่งที

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับขนาดของห้องเรียนที่เหมาะสมสำหรับประเทศไทย ภูมิภาคเอเชีย ควรมีเนื้อที่ไมต่ำกว่า 0.76 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน หรืออาจมากกว่านี้ตามลักษณะของครุภัณฑ์ ซึ่งเมื่อพิจารณาจากงานวิจัยของประเทศไทยแล้วพบว่า มีพื้นที่ห้องเรียนถึง 4.43 ตารางเมตร ต่อนักเรียน 1 คน ซึ่งมีปริมาณมากกว่างานวิจัยของวิกเคอร์รี่ พื้นที่ห้องอื่น ๆ คงเช่นเดียวกัน ส่วนในเรื่องรูปแบบของการจัดชั้นเรียน เคลเลอร์ได้ศึกษา และสรุปว่าครูใหญ่และครูมีความเห็นว่าเด็กนักเรียนไม่ควรแยกชั้นเรียนกับเด็กปกติ ควรแยกห้องเรียนในบางครึ่งเท่านั้น

งานวิจัยด้านบุคลากร

งานวิจัยต่างประเทศ

แมทธิวส์ (Mathews, 1984 : 9) ได้ศึกษาทัศนคติของครูต่อเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและปัญญาในมลรัฐลอสแอนเจลิส ประเทศมาเลเซีย ผลการศึกษาพบว่า ครูที่มีวุฒิทางการศึกษาในระดับปริญญาตรีให้การยอมรับเด็กมากกว่าครูที่มีวุฒิในระดับอื่น ๆ หากพิจารณาเฉพาะระหว่างเชื้อชาติแล้วพบว่า ชาวมาเลเซียที่มีเชื้อสายจีนให้การยอมรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและปัญญามากกว่าชาวมาเลเซียเชื้อสายมาเลเซียและอินเดีย ครูที่มีพื้นฐานทางการศึกษาพิเศษให้การยอมรับเด็กมากกว่าครูที่ไม่มีพื้นฐานทางด้านการศึกษาพิเศษ หากพิจารณาโดยรวมแล้วพบว่า ครูส่วนมากยังมีทัศนคติในทางลบต่อเด็กที่มีความต้องการพิเศษและยังมีความเห็นว่า การให้การศึกษาแก่เด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและปัญญานั้น ควรแยกออกจากกันอย่างเด็ดขาดจากเด็กปกติ

งานวิจัยในประเทศ

ศรียา นิยมธรรม และคนอื่น ๆ (2526 : 73) ได้ประเมินผลโครงการการศึกษาพิเศษตามโครงการพัฒนาศึกษาอาชีวชนระยะครึ่งโครงการ เมื่อปี พ.ศ. 2526 มีวัตถุประสงค์

ประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของโครงการการศึกษาพิเศษเนื่องมาจากโครงการพัฒนาศึกษาอาเซียนในด้านความก้าวหน้าของการดำเนินงาน ปัญหา และอุปสรรคในการดำเนินงาน สาเหตุของอุปสรรคและข้อขัดข้องในการดำเนินงาน และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงาน โดยเน้นการประเมินสี่ด้าน คือ ด้านการให้บริการ ด้านการพัฒนาบุคลากร พบว่า การดำเนินงานด้านการศึกษาพิเศษตามโครงการพัฒนาศึกษาอาเซียน ได้ช่วยในด้านการพัฒนาบุคลากรให้ดำเนินไปอย่างกว้างขวางและทั่วถึง อย่างไรก็ตาม การพัฒนาความรู้ของครูอาจารย์ในโรงเรียนการศึกษาพิเศษก็ยังเป็นสิ่งจำเป็นและเป็นที่ต้องการในด้านผลิตบุคลากรที่มีความชำนาญพิเศษ เช่น ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาและนักการศึกษาพิเศษในปัจจุบันยังไม่เป็นการเพียงพอทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพ บุคลากรควรจะได้รับ การสนับสนุนในการศึกษาต่อทั้งในและต่างประเทศ

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2529 : 48) ได้ศึกษา การวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวโน้มแห่งความเป็นไปได้ของการจัดโครงการเรียนร่วมในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิจัยพบว่า ทิศนคติของผู้บริหารโรงเรียนต่อการจัดการเรียนร่วมเป็นไปในทางบวก ถ้าได้รับการสนับสนุนก็จะดำเนินการได้ ผู้บริหารโรงเรียนมีความรู้สึกเมตตาสงสาร และให้ความช่วยเหลือเด็กพิการทุกครั้ง เมื่อมีโอกาสถ้าจะให้จัดการเรียนร่วม จะเลือกจัดเรียนร่วมให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินเป็นอันดับแรก สำหรับองค์ประกอบในการจัดการเรียนร่วมที่สำคัญ ได้แก่ การที่ผู้บริหารโรงเรียนได้ทราบนโยบายและวิธีการดำเนินโครงการ ส่วนการจัดอันดับความสำคัญของปัญหา ผู้บริหารโรงเรียนมีความเห็นว่าปัญหาด้านบุคลากรเป็นปัญหาที่สำคัญที่สุด สำหรับครูผู้สอนพบว่า ครูผู้สอนส่วนใหญ่มีทัศนคติและความคิดเห็นสอดคล้องกันจากทุกภูมิภาคของประเทศไทยคือ มีความเต็มใจสอนเด็กพิการรู้สึกเมตตาสงสารพร้อมที่จะให้ความช่วยเหลือ

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2530 : 78-93) ได้ศึกษาการใช้ทรัพยากร และต้นทุนในการจัดการศึกษาพิเศษในส่วนที่เกี่ยวข้องกับบุคลากร พบว่า

1. จำนวนครู-อาจารย์หญิงมากกว่าชาย ส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี แต่ผู้ที่มีวุฒิการศึกษาพิเศษมีเพียงร้อยละ 6.62

2. ครู-อาจารย์กลุ่มใหญ่ที่สุดมีประสบการณ์การทำงานต่ำกว่า 5 ปี รองลงมา เป็นกลุ่มที่มีประสบการณ์การทำงานระหว่าง 6-10 ปี ชั่วโมงสอนโดยเฉลี่ยต่อสัปดาห์ ของครูคือ 21.51

3. ในรอบ 3 ปี (พ.ศ. 2526-2528) ครู-อาจารย์ได้เข้ารับการอบรมด้าน การศึกษาพิเศษร้อยละ 57.49 เคยเข้าประชุมสัมมนาด้านการศึกษาพิเศษร้อยละ 65.16

4. อัตราส่วนนักเรียนต่อครูโดยเฉลี่ย 5.9 ในขณะที่จำนวนครู-อาจารย์ใน โรงเรียนส่วนใหญ่มีสูงกว่าเกณฑ์มาตรฐานการใช้ครู (ครู 1 คน : นักเรียน 8 คน) โรงเรียนสำหรับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางปัญญามีครูน้อยกว่าเกณฑ์มาตรฐาน

สรุปได้ว่า ครูที่มีพื้นฐานทางการศึกษาพิเศษและชาวมาเลเซียที่มีเชื้อสายจีนจะ ยอมรับเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกายและปัญญามากกว่าครูที่ไม่มีพื้นฐานการศึกษาพิเศษ และ ชาวมาเลเซียเชื้อสายมาเลเซียและอินเดียซึ่งสอดคล้องกันทุกภูมิภาคว่า ครูที่มีพื้นฐานทาง การศึกษาพิเศษจะยอมรับเด็กที่มีความบกพร่อง ส่วนในเรื่องการพัฒนาศักยภาพว่า มีความ จำเป็นโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ ในเรื่องของจำนวนครูพบว่า มีครู ผู้สอนการศึกษาพิเศษน้อยกว่าปกติ

งานวิจัยด้านหลักสูตร

งานวิจัยต่างประเทศ

ไทรส์ (Trites. 1977 : 656) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาใน อนาคตกับหลักสูตรในแง่ทฤษฎีและปฏิบัติ สรุปผลว่า การพัฒนาหลักสูตรจะต้องเป็นไปทั้งทาง ทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กันไป ทั้งการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะและหลักสูตรทั่วไป

งานวิจัยในประเทศ

ผดุง อารยะวิญญู (2530 : 48) ได้ศึกษาการประเมินผลการสอนภาษาอังกฤษ แก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทย พบว่า การเรียนภาษาอังกฤษของ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทย ยังไม่ได้ผลเท่าที่ควร ปัญหาใหญ่มาจาก

หลักสูตรซึ่งเป็นหลักสูตรของเด็กปกติ และยิ่งพบว่า มีปัญหามากที่สุดในการเรียนวิชาภาษาไทย จึงควรขยายเวลาเรียนวิชาภาษาไทยโดยกำหนดให้วิชาภาษาไทยมีเวลาเรียนเพิ่มขึ้น

อุณวรรณ มั่นใจ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องความคิดเห็นของครู ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการการศึกษาพิเศษเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผลการศึกษาพบว่า ครู ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์และนักวิชาการการศึกษาพิเศษ มีความคิดเห็นว่าหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 กลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) มีความเหมาะสมสมควร ทั้งในด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล การบริหาร และการบริการหลักสูตร แต่ยังมีรายละเอียดบางด้านที่ทั้งครู ผู้บริหารการศึกษา ศึกษานิเทศก์ และนักวิชาการการศึกษาพิเศษ มีความคิดเห็นว่าจะต้องปรับปรุงให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

สำหรับปัญหาและข้อเสนอแนะซึ่งสรุปได้ว่า เนื้อหาภาษาไทยมีมากเกินไปควรกำหนดจุดประสงค์และเนื้อหาให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน เวลาที่กำหนดให้ไม่เพียงพอควรเพิ่มหรือขยายเวลาเรียนวิชาภาษาไทย

กรมสามัญศึกษา (2524 : 284-299) ได้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ในประเทศไทย ผลการศึกษาด้านปัญหาของโรงเรียนการศึกษาพิเศษส่วนใหญ่เป็นด้านการเรียนการสอนและงบประมาณ หลักสูตรสามัญที่ใช้ยังไม่เหมาะสม ขาดการฝึกวิชาชีพ และโรงฝึกงาน ขาดครูที่มีความรู้ความชำนาญ และทัศนคติที่ดีต่อการศึกษานិเทศ และขาดอุปกรณ์การสอนด้านต่าง ๆ

จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรต้องเป็นไปทั้งทางทฤษฎีและปฏิบัติควบคู่กัน และการพัฒนาหลักสูตรเฉพาะและหลักสูตรทั่วไป ผดุง อารยะวิญญู ได้กล่าวถึงเรื่องหลักสูตรว่า การใช้หลักสูตร นำเอาหลักสูตรของเด็กปกติมาใช้ซึ่งไม่ได้ผล จุดประสงค์และเนื้อหาในหลักสูตรไม่เหมาะสม โดยเฉพาะวิชาภาษาไทยเนื้อหามากเกินไปเวลาน้อยจึงควรขยายเวลาเรียนให้เพิ่มมากขึ้นกว่าเดิม ซึ่งสอดคล้องกับที่อุณวรรณ มั่นใจ ได้ศึกษาไว้

งานวิจัยด้านการจัดการเรียนการสอน

งานวิจัยต่างประเทศ

แอนด์รูส์ และ เมสัน (Andrews and Mason, 1986 : 210-216) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาษามือที่ส่งผลต่อการอ่านของเด็กหูหนวก พบว่า เด็กหูหนวกจะเรียนรู้การอ่านขั้นต้นเมื่อพวกเขาเรียนรู้ภาษามือแล้ว ดังนั้น การสอนให้เด็กหูหนวกอ่านหนังสือจึงควรคำนึงถึงภาษามือที่เด็กหูหนวกรู้ด้วย เพราะภาษามือจะเป็นภาษาที่มีความหมายที่เด็กมีความคุ้นเคยและใช้ประโยชน์ได้ดีกว่าวิธีอื่นในระยะวัยแรก ๆ ของเด็กหูหนวก

ในการศึกษาของ ออสบอร์น และ แกทซ์ (Osborned and Gatch, 1989 : 63-75) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ของสิ่งเร้า และการรับรู้การอ่านในเด็กที่สูญเสียการได้ยิน ช่วงวัยเรียนที่ได้รับการสอนความสัมพันธ์ระหว่างท่าภาษามือ คำศัพท์และรูปภาพซึ่งมีความหมายเดียวกัน จำนวน 20 ชุด ผลการสอบพบว่า การให้สิ่งเร้าทั้ง 3 รูปแบบอย่างสมมูลย์มีส่วนส่งเสริมการรับรู้การอ่านของเด็กที่สูญเสียการได้ยิน การศึกษานี้ทำให้เห็นความสำคัญของท่าภาษามือที่มีต่อการรับรู้การอ่านของเด็กที่สูญเสียการได้ยิน

งานวิจัยในประเทศ

ราตรี ปิตวารานนท์ (2525 : 93-99) ได้ศึกษาข้อบกพร่องในการเขียนประโยคของเด็กหูหนวกในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ .01 ในด้านไวยากรณ์ของประโยค ไม่พบความแตกต่างระหว่างเพศที่มีผลต่อไวยากรณ์ของประโยคและพบข้อผิดพลาดในด้านไวยากรณ์ของประโยคของเด็กหูหนวกเรียงตามลำดับดังนี้

1. การเขียนคำตกหล่น (Omission)
2. การเขียนกลับที่หรือการแทนที่ผิดตำแหน่ง (Substitution)
3. การเรียงตำแหน่งของคำผิดพลาด (Word order)
4. การเพิ่มคำที่ไม่จำเป็น (Additions)

วิรัตน์ นิธิกุล (2530 : 50-56) ศึกษาสภาพการอ่านและเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านประเภทต่าง ๆ ของหนังสือระหว่างเด็กหูหนวกกับเด็กปกติที่เรียนอยู่ในชั้น

มัธยมศึกษาปีที่ 1-3 ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กหูหนวก จำนวน 152 คน ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนโสตศึกษา 4 แห่งทั่วประเทศ และเด็กปกติ จำนวน 345 คน ที่เรียนอยู่ในโรงเรียนใกล้เคียงกับโรงเรียนเด็กหูหนวก ผลการศึกษพบว่า เด็กหูหนวกและเด็กปกติส่วนมากมีสภาพการอ่านที่แตกต่างกัน เมื่อจำแนกตามเพศและภูมิสำเนาพบว่า มีสภาพการอ่านที่แตกต่างกันเช่นเดียวกัน

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า การเรียนการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในเรื่องของการสอนให้อ่านแล้ว ครูต้องสอนภาษามือควบคู่ไปด้วย จึงทำให้เด็กเข้าใจดีขึ้น และการสอนคณิตศาสตร์ ภาษาไทยของเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและสติปัญญา ครูที่ผ่านการอบรมและครูการศึกษาพิเศษสอนเด็กแล้วจะทำให้เด็กมีผลสัมฤทธิ์สูงกว่าครูที่ไม่มีความรู้ทางการศึกษาพิเศษ และจากการศึกษาเรื่องความสามารถในการเขียนประโยค สรุปได้ว่า ความสามารถในการเรียงลำดับคำหรือไวยากรณ์ของประโยคในเด็กหูหนวกยังมีข้อบกพร่องขาดความสมบูรณ์และไม่ซับซ้อน แต่เด็กหูหนวกที่มีระดับการเรียนสูงจะมีความสามารถที่แตกต่างจากระดับขั้นที่ต่ำกว่า และเพศไม่ทำให้ความสามารถของเด็กหูหนวกแตกต่างกัน

งานวิจัยด้านการนิเทศการศึกษา

งานวิจัยต่างประเทศ

เวน (Wayne. 1980 : 1293-A) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง การรับรู้บทบาทการนิเทศการศึกษาของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา โดยใช้ครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาในรัฐเวอร์จิเนีย จำนวน 278 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยที่เกี่ยวกับด้านธุรการและการเงินนั้น พบว่า งานที่ครูใหญ่ใช้เวลาน้อยที่สุดคือ งานเกี่ยวกับวัสดุ ส่วนงานที่ครูใหญ่ใช้เวลามากที่สุดคือ งานนิเทศภายใน งานเกี่ยวกับหลักสูตร งานการสอนและงานการแนะแนว

ชม ศรีสกุล (2523 : 124-126) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง กิจกรรมการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์จังหวัด พบว่า โดยส่วนรวมแล้วศึกษานิเทศก์จัดกิจกรรมการ

นี้เทศอยู่ในเกณฑ์น้อย ผู้วิจัยมีความเห็นว่า อาจเป็นเพราะการขาดแคลนงบประมาณ และ
ศึกษานิเทศก์มีภารกิจมาก เกี่ยวกับหน้าที่การงาน และได้สรุปการปฏิบัติกิจกรรมของ
ศึกษานิเทศก์จังหวัดไว้ดังนี้

1. กิจกรรมที่ใช้กับครูเป็นกลุ่ม ศึกษานิเทศก์ได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก 2 กิจกรรม
ได้แก่ กิจกรรมการบรรยาย และกิจกรรมการสัมมนาทางวิชาการ

2. กิจกรรมที่ใช้กับครูเป็นรายบุคคล ศึกษานิเทศก์ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มาก 3
กิจกรรม ได้แก่ การสังเกตการสอน จัดให้ครูสอนตามวิธีใหม่ ๆ และการให้คำปรึกษากับ
ครูภายหลังการสอน ซึ่ง 3 กิจกรรมนี้เป็นกิจกรรมที่ต่อเนื่องกัน

สรุปได้ว่า การนิเทศการศึกษาในโรงเรียน งานที่ใช้เวลามากที่สุดเกี่ยวกับ
หลักสูตร งานการสอนและงานแนะแนว ที่ใช้เวลาน้อยที่สุดคือ งานเกี่ยวกับวัสดุ ควรจัดให้
ครูมีการอบรมได้เพิ่มเติมความรู้ ในเรื่องของการนิเทศการศึกษา กิจกรรมนิเทศที่ปฏิบัติกับ
ครูเป็นกลุ่ม ได้แก่ กิจกรรมบรรยาย สัมมนาทางวิชาการเป็นรายบุคคล ได้แก่ สังเกต
การสอนให้ครูสอนตามวิธีใหม่ ๆ การให้คำปรึกษาครูภายหลังการสอน

งานวิจัยด้านสื่อการเรียนการสอน

งานวิจัยต่างประเทศ

แคลเวิร์ท และซิลเวอร์แมน (Calvert and Silverman, 1975 : 501-
505) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่า การสอนพูดให้แก่ผู้ที่มีความบกพร่องทางการได้ยินควรจะสอน
จากสิ่งที่ย่าง ๆ ก่อน สิ่งที่สำคัญคือ องค์ประกอบของรูปแบบของการพูด การแสดงท่าทาง
ประกอบการพูด ส่วนอุปกรณ์ที่ใช้ในการสอนพูด ได้แก่ กระดาษเงา แผ่นภาพหรือสมุดภาพ
สไลด์และฟิล์มสตริปจะช่วยให้การพูดได้มาก และยังมีความเห็นว่าการฝึกฟังก็มีความสำคัญ
และมีความจำเป็นต่อคนหูหนวกมาก ถ้าหากได้มีการฝึกฟังแล้วยังง่ายต่อการสอนพูดเพราะว่า
คนหูหนวกไม่ได้สูญเสียการได้ยินไปหมดสิ้น ความสามารถในการได้ยินเพียงเล็กน้อยก็สามารถ
ที่จะช่วยพัฒนาภาษาพูดได้

โรส และวอลดรอน (Rose and Waldron, 1984 : 338-342) ได้ทำ
การศึกษาสำรวจการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

โดยการส่งแบบสอบถามการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ ไปตามสถานศึกษาที่ให้การบริการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน ในสหรัฐอเมริกา จำนวน 342 แห่ง จาก 50 รัฐ จากข้อมูลที่ส่งกลับมา 80% ปรากฏว่า 51% ได้ใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ในการเรียนการสอน แสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการใช้ไมโครคอมพิวเตอร์ในการสอนนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน

งานวิจัยภายในประเทศ

ฉันทนา ศิริพา เกี่ยวกับการผลิตและใช้สื่อการเรียนการสอนแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินและปกติ ได้มีการผลิตสื่อการเรียนการสอนขึ้นและนำมาทดลองใช้กับนักเรียน ซึ่งได้ศึกษาปัญหาการผลิตและให้สื่ออีกด้วย

กนิษฐารัตน์ ปิ่นวัฒนากุล (2528 : 51) ได้ศึกษาดำเนินการแปลงเสียงสระเดี่ยวของนักเรียนหูหนวกชั้นเด็กเล็ก โดยใช้วิธีสอนชุด "อุปกรณ์การสอน "วิชา-1" ประกอบการสอนกับวิธีสอนชุดแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า วิธีสอนชุดโดยใช้อุปกรณ์ "วิชา-1" ประกอบการสอน ใช้สอนแล้วนักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ในการแปลงเสียงสระเดี่ยวสูงกว่านักเรียนที่สอนแบบวิธีปกติ

เยาวชล ขุนแก้ว (2531 : 12-15) ได้พัฒนาอุปกรณ์ประกอบการสอนแปลงเสียงให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน (หูตึง) ชั้นเด็กเล็ก เรียกว่า "ชล-1" ซึ่งมีขนาดเล็กกว่าและลงทุนน้อยกว่า "Vocal-2" อุปกรณ์การสอนชุดที่มีประโยชน์ได้รับความนิยมแต่มีราคาแพงต้องสั่งซื้อจากต่างประเทศ และไม่สะดวกในการเคลื่อนย้าย เยาวชล ขุนแก้ว ได้ทดลองสอนและพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแปลงเสียงโดยใช้อุปกรณ์ "ชล-1" ประกอบการสอน มีพัฒนาการของความสามารถในการแปลงเสียงเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ โดยพัฒนาการของเด็กที่ได้รับการสอนแปลงเสียงโดยใช้ "ชล-1" ประกอบการสอนและที่ได้รับการสอนแปลงเสียงโดยใช้ "Vocal-2" ประกอบการสอนนั้นไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ได้แก่ การแปลงเสียง ความยาวของเสียง และความดังของเสียงนักเรียนที่เรียนด้วยอุปกรณ์ทั้งสองประเภทมีความสามารถไม่แตกต่างกัน

จากผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับสื่อการเรียนการสอน สรุปได้ว่า การนำสื่อมาใช้ โดยเริ่มจากการสอนสิ่งที่ยาก ๆ สื่อที่ใช้ ได้แก่ กระดาษ แผ่นภาพ เป็นต้น ซึ่งเป็นสื่อ ง่ายและช่วยในการสอนได้มาก ก็จะพัฒนาภาษาพูดแก่เด็กบนร่องทางการได้ยินใน เรื่องภาษาพูดได้ ปัจจุบันได้มีการผลิตสื่อการสอนขึ้นโดย วัฒวรรณ ปิ่นวัฒนากุล สื่อนี้ใช้ ในการสอนพูดเรียกว่า "วัฒนา-1" ผลปรากฏว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่าสอนด้วย วิธีปกติ ส่วนอุปกรณ์ "ชล-1" ของ เขียวชล ขุนแก้ว ซึ่งคล้ายกับ "Vocal-2" แต่ ขนาดเล็กและลงทุนน้อยกว่า เมื่อผลิตแล้วนำมาใช้สอน ผลจากการสอนพิจารณาเป็นรายด้าน เช่น การเปล่งเสียง ความยาวของเสียง และความดังของเสียง ของนักเรียนไม่แตกต่างกัน

งานวิจัยด้านการวัดและประเมินผล

งานวิจัยต่างประเทศ

จอห์นสัน (Johnson. 1967 : 3723-3724) ได้ศึกษาเปรียบเทียบคะแนน ของเด็กหูหนวกแต่กำเนิดกับเด็กกลุ่มมาตรฐานของ ITPA (Illinois Test of Psycho-linguistic Abilities) การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบทดสอบที่ใช้เฉพาะสายตา จำนวน 4 ฉบับ คือ การแปลความหมายจากลายตา (Visual Decoding) การแสดงออกด้วย ท่าทาง (Motor Encoding) การจัดลำดับด้วยสายตา (Visual Sequencing) และความสัมพันธ์ของกล้ามเนื้อตา (Visual Motor Association) กลุ่มตัวอย่างที่ ศึกษาเป็นเด็กหูหนวกของโรงเรียนสอนคนหูหนวกสองแห่ง คือ วอชิงตัน กับโอเรกอน อายุ ระหว่าง 6-9 ปี ผลการทดสอบความสามารถทางสติปัญญา (I.Q.) จากแบบทดสอบ Columbia Mental Maturity ได้คะแนนระหว่าง 80-120 เด็กเหล่านี้หูหนวกก่อน อายุ 1 ขวบ และวัดระดับการได้ยินในหูข้างที่ดีได้ 60 เดซิเบล เมื่อมีการแบ่งเด็กเป็น กลุ่มตามอายุ คือ 6 ปี 6.6 ปี 7 ปี 8 ปี 8.5 ปี และ 9 ปี แล้วใช้วิธีการวิเคราะห์ คะแนนที่ได้จากการทดสอบ ได้ผลดังนี้

1. ความสามารถทางการรับรู้ทางสายตาจากแบบทดสอบ ITPA ทั้งสี่ฉบับของ เด็กหูหนวกแตกต่างกับเด็กกลุ่มมาตรฐานอย่างมีนัยสำคัญเฉพาะบางระดับอายุ

2. เด็กหูหนวกและเด็กกลุ่มมาตรฐานที่มีอายุมากกว่า 6 ปี มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในด้านการจัดลำดับด้วยสายตา (Visual Sequencing)

3. เด็กหูหนวกที่มีอายุ 8.6-9 ปี กับเด็กกลุ่มมาตรฐาน ITPA มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญในแบบทดสอบทุกฉบับ

เฮิร์ช (Hirsch, 1981 : 2912-A) ได้ศึกษาวิธีสอนสะกดคำ 2 วิธี วิธีแรกเน้นครูเป็นผู้เลือกคำและทำการสอนก่อนสอบ วิธีที่ 2 เน้นที่แบบเรียนที่ใช้อยู่ทั่วไปที่มีแบบฝึกหัดและมีการทดสอบหลังสอน พบว่า วิธีสอนทั้ง 2 วิธี ทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเขียนสะกดคำนักเรียนมีผลดีขึ้น

งานวิจัยในประเทศ

สุดคณิง ผดเพชรแก้ว (2528 : 41) ได้ทดลองดัดแปลงแบบทดสอบ The Chicago Non-Verbal Examination ใช้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน อายุ 7-9 ปี จำนวน 54 คน ผลการวิจัยพบว่า แบบทดสอบที่นำมาดัดแปลงใช้มีความเชื่อมั่นและเที่ยงตรงสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ และมีความสัมพันธ์กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุปผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าการรับรู้ทางสายตาจะช่วยให้การเรียนรู้ โดยเฉพาะในด้านการอ่านนั้นจะมีความสัมพันธ์กับการรับรู้ทางสายตาเป็นอย่างมาก และยังแสดงให้เห็นว่าเด็กปกติกับเด็กหูหนวกนั้น ไม่ได้มีความแตกต่างกันในด้านการรับรู้ทางสายตาอย่างสิ้นเชิงทุกลักษณะ จะพบความแตกต่างในด้านการจัดลำดับด้านสายตาเป็นบางช่วงอายุเท่านั้น ดังนั้น การฝึกการรับรู้ทางสายตาสามารถช่วยในการส่งเสริมการอ่านของเด็กหูหนวกด้วยการวัดและประเมินผลมีส่วนสำคัญมากในการสอน หากได้ทำการวัดและประเมินผลก่อนสอนและหลังสอน ในการสอนทุกครั้งจะทำให้ผลสัมฤทธิ์ในการเรียนดีขึ้น และงานวิจัยในประเทศไทย สุดคณิง ผดเพชรแก้ว ได้แปลงแบบทดสอบมาใช้กับเด็กบกพร่องทางการได้ยิน พบว่า แบบทดสอบที่นำมาใช้มีความเชื่อมั่น และเที่ยงตรง จึงสามารถทำนายผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนได้ดี

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

1. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณาจารย์เทศก์สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน
2. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณาจารย์เทศก์สำนักงานการประถมศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน
3. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณาจารย์เทศก์สำนักงานการประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษต่างกันมีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน
4. คณาจารย์เทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและคณาจารย์เทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน
5. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณาจารย์เทศก์สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน
6. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณาจารย์เทศก์สำนักงานการประถมศึกษาที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน
7. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณาจารย์เทศก์สำนักงานการประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน
8. คณาจารย์เทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดและคณาจารย์เทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

การวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาสถานภาพและปัญหาในการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติครั้งนี้ ได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอนการวิจัยดังต่อไปนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นศึกษานิเทศก์สำนักงานการศึกษาประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษสำนักงานการศึกษาอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นเรียนละ 6-8 คน ขึ้นไป จำนวน 39 โรงเรียน ดังนั้น ประชากรจึงได้แก่ ศึกษานิเทศก์สำนักงานการศึกษาจังหวัด 14 คน ศึกษานิเทศก์สำนักงานการศึกษาอำเภอ 17 คน ผู้บริหารโรงเรียน 39 คน และครูผู้สอน 157 คน รวมจำนวนประชากรทั้งสิ้น 227 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มีจำนวน 144 คน ซึ่งการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แนวทางจากตารางสุ่มกลุ่มตัวอย่างของยามาเน (Yamane, 1970 : 887)

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มกลุ่มตัวอย่าง โดยมีขั้นตอนดังนี้

1. สํารวจโรงเรียนที่มีเด็กที่มีความต้องการพิเศษ ชั้นเรียนละ 6-8 คนขึ้นไป

ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่จัดการ
ศึกษาพิเศษ ซึ่งมีจำนวน 39 โรงเรียน

2. สุ่มกลุ่มตัวอย่าง ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน จากโรงเรียนในข้อ 1
ตามสัดส่วนของแต่ละกลุ่ม ได้ผู้บริหารโรงเรียน 25 คน ครูผู้สอน 99 คน

3. สุ่มกลุ่มตัวอย่าง ศึกษาพิเศษที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาพิเศษที่
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ซึ่งเป็นศึกษาพิเศษของจังหวัดและอำเภอที่มีโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่จัดการศึกษาพิเศษตาม
สัดส่วนของแต่ละกลุ่ม ได้ศึกษาพิเศษที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาจังหวัด 9 คน ศึกษาพิเศษที่
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ 11 คน เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวมกลุ่มตัวอย่าง 144 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง แบ่งเป็น 3
ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามลักษณะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตำแหน่ง
ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ เป็นแบบสอบถามชนิดราย
ตรวจสอบ (Checklist)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาการจัดการศึกษา
พิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็น
แบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ แบ่งออกเป็น 7 ด้าน ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่
2. ด้านบุคลากร
3. ด้านหลักสูตร
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน
5. ด้านการนิเทศการศึกษา

6. ด้านสื่อการเรียนการสอน

7. ด้านการวัดและประเมินผล

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open-ended) เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประเมินค่า 6 ระดับ โดยผู้ตอบเลือกระดับใดระดับหนึ่ง การให้คะแนนคือเกณฑ์ ดังนี้

เกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- คะแนน 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด
- คะแนน 0 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

เกณฑ์การให้คะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีดังนี้

- คะแนน 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด
- คะแนน 4 หมายถึง มีปัญหามาก
- คะแนน 3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง
- คะแนน 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย
- คะแนน 1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด
- คะแนน 0 หมายถึง ไม่มีปัญหา

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนนใช้แนวทางของ เบสต์ (Best. 1978

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการ
ศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ มีดังนี้

ถ้าขอบเขตของความคิดเห็นค่าเฉลี่ยตั้งแต่

4.50 - 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก

2.50 - 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย

0.50 - 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

0 - 0.49 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ

เกณฑ์ในการแปลความหมายคะแนนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานิเทศ
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีดังนี้

ถ้าขอบเขตของปัญหาค่าเฉลี่ยตั้งแต่

4.50 - 5.00 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

3.50 - 4.49 หมายถึง มีปัญหามาก

2.50 - 3.49 หมายถึง มีปัญหাপานกลาง

1.50 - 2.49 หมายถึง มีปัญหาน้อย

0.50 - 1.49 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด

0 - 0.49 หมายถึง ไม่มีปัญหา

แบบสอบถามตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามปลายเปิดวิเคราะห์คำตอบโดยการหาค่า
ร้อยละ

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน
ครูผู้สอน ศึกษาในเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษาในเทศก์สำนักงานการประถม

ศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเกี่ยวกับสถานการณ์และ
ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ โดยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษา ค้นคว้าแนวทางในการสร้างแบบสอบถามจาก เอกสาร และหนังสือ
ที่เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษที่เกี่ยวข้องจากคู่มือดำเนินงานการศึกษาพิเศษ สำหรับ
ศึกษานิเทศก์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (สำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 6-11) งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ เรื่อง
การศึกษานิเทศและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนโสตศึกษา
อมร อินทนนท์ (2534 : 177-178) งานวิจัยอื่น ๆ และศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือ แบบ
สอบถามจากหนังสือการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ ของ เชิดศักดิ์ ไชวาสินธุ์
(2522 : 65-70) และจากหลักการวิจัยการศึกษา ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ
(2536 : 137-159) เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2. ขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ สัมภาษณ์ผู้รับผิดชอบในโครงการ
พัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ กองวิชาการ สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
ฉบับร่าง แล้วนำแบบสอบถามสร้างขึ้นไปปรึกษาคณะกรรมการปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบ
และรับข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไข

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจแก้ และพิจารณาความเหมาะสมแล้วไปขอคำ
ปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญด้านการจัดการศึกษาพิเศษ จำนวน 5 ท่าน คือ รศ.ศรียา นิยมธรรม
อาจารย์วาสนา เลิศศิลป์ อาจารย์ชวลิต โพธิ์นคร อาจารย์ราตรี กิตติบำรุงพงศ์
และอาจารย์สมปอง ภูวราษฎร์ เพื่อปรับปรุงแบบสอบถามให้เหมาะสมทั้งด้านเนื้อหาและภาษา
ที่ใช้และให้แต่ละข้อความถามในสิ่งที่ต้องการและมีใจความชัดเจน

4. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเรียบร้อยแล้วจำนวน
106 ชุดไปทดลองใช้กับผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัด ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ ซึ่งมีได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน แล้วนำมาหาค่าความเชื่อมั่น

โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านสถานการณ์การจัดการศึกษานพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ข้อ 1-53) เท่ากับ 0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านปัญหาการจัดการศึกษานพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ข้อ 54-106) เท่ากับ 0.98

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอความร่วมมือจาก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในการอำนวยความสะดวกในการขอเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยนำแบบสอบถามพร้อมหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ขอความร่วมมือให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณาจารย์ที่สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และคณาจารย์ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ตอบแบบสอบถามโดยมีคณาจารย์ที่ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นผู้ประสานงานในแต่ละสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดช่วยส่งและเก็บแบบสอบถามให้ และผู้วิจัยเป็นผู้เก็บรวบรวมแบบสอบถามบางส่วนคืนด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 45 วัน เพื่อนำข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

ผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืน จำนวน 134 ฉบับ คิดเป็น 93.05 ของจำนวนแบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 144 ฉบับ แบบสอบถามจำนวน 10 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่ผู้ตอบส่งแบบสอบถามคืนไม่ครบ หรือเป็นแบบสอบถามที่ได้คืนแต่มีคำตอบไม่สมบูรณ์ รวมทั้งสิ้นคิดเป็นร้อยละ 6.94 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ส่งแบบสอบถามคืนและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ ดังแสดงในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงจำนวนกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ

สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ ส่งแบบสอบถามให้	จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ ในการวิเคราะห์ข้อมูล	ร้อยละ
1. ผู้บริหารโรงเรียน	25	25	100.00
2. ครูผู้สอน	99	89	89.90
3. ศึกษาในเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด	9	9	100.00
4. ศึกษาในเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอ	11	11	100.00
รวม	144	134	93.06

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS. PC VERSION 4.0 ในการคำนวณหาค่าสถิติต่อไปนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่าง โดยการหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ

2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณาจารย์ เทศบาล สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และคณาจารย์ เทศบาลสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่มีต่อสถานการณ์และปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยการคำนวณ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของ คณาจารย์ เทศบาล สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และคณาจารย์ เทศบาลสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ที่มีต่อสถานการณ์และปัญหาการจัดการศึกษา พิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำแนก ตามสถานการณ์ของคณาจารย์ เทศบาลสำนักงานการประถมศึกษา โดยใช้ค่าที (t-test)

4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณาจารย์ เทศบาล สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และคณาจารย์ เทศบาลสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอที่มีต่อสถานการณ์ และปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test)

5. ทดสอบความแตกต่างในข้อ 4 ใช้นิวแมนคูเอลส์ (Newman-Kuels Method) เปรียบเทียบความแตกต่างเป็นรายคู่

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการนำเสนอผลการวิเคราะห์

ในการนำเสนอผลของการวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ เพื่อสามารถสื่อความหมายได้
เข้าใจตรงกัน ผู้วิจัยได้นำสัญลักษณ์มาใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

N	แทน	จำนวนประชากร
M	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน t-distribution
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาใน F-distribution
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลได้นำเสนอเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 2 สถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครู
ผู้สอน ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 1 สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง

สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังแสดงในตาราง 2-4

ตาราง 2 สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่จัดการศึกษานิเทศ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานการจัดการศึกษานิเทศ

สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	19	76.00
1.2 หญิง	6	24.00
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี	1	4.00
2.2 30-40 ปี	5	20.00
2.3 40 ปีขึ้นไป	19	76.00

ตาราง 2 (ต่อ)

สถานภาพของผู้บริหารโรงเรียน	จำนวน	ร้อยละ
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
3.2 ปริญญาตรี	15	60.00
3.3 สูงกว่าปริญญาตรี	10	40.00
4. ประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ		
4.1 ต่ำกว่า 2 ปี	10	40.00
4.2 2-5 ปี	9	36.00
4.3 5 ปีขึ้นไป	6	24.00

จากตาราง 2 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 76) และที่มีอายุ 40 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 70) ร้อยละ 60 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เหลือสูงกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 40 มีประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ ต่ำกว่า 2 ปี

ตาราง 3 สถานภาพของครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ที่จัดการศึกษาพิเศษจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา
และประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ

สถานภาพของครูผู้สอน	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	4	4.49
1.2 หญิง	85	95.51
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี	6	6.74
2.2 30-40 ปี	28	31.46
2.3 40 ปีขึ้นไป	55	61.80
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	12	13.48
3.2 ปริญญาตรี	71	79.78
3.3 สูงกว่าปริญญาตรี	6	6.74
4. ประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ		
4.1 ต่ำกว่า 2 ปี	26	29.21
4.2 2-5 ปี	15	16.85
4.3 5 ปีขึ้นไป	48	53.93

จากตาราง 3 ครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 95.51) และมีอายุ 40 ปีขึ้นไป
(ร้อยละ 61.80) ร้อยละ 79.78 จบการศึกษาระดับปริญญาตรี นอกนั้นสูงกว่าปริญญาตรี
ร้อยละ 40 มีประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ 5 ปีขึ้นไป

ตาราง 4 สถานภาพของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่รับผิดชอบโรงเรียนที่จัดการศึกษานិเทศก์ จำแนก
ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานการศึกษานิเทศ

สถานภาพของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	3	33.33
1.2 หญิง	6	66.67
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี	-	-
2.2 30-40 ปี	3	33.33
2.3 40 ปีขึ้นไป	6	66.67
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
3.2 ปริญญาตรี	3	33.33
3.3 สูงกว่าปริญญาตรี	6	66.67
4. ประสบการณ์ในการทำงานการศึกษานิเทศ		
4.1 ต่ำกว่า 2 ปี	3	33.33
4.2 2-5 ปี	5	55.56
4.3 5 ปีขึ้นไป	1	11.11

จากตาราง 4 คึกขานเทศก์สำนังานการประณคึกษาจ้งหวัด ส้งกััดสำนังาน
คณะกรรมการการประณคึกษาแห่งชาตล ส่วนหญ่เป็นเพศหญ้ง (ร้อยละ 66.67) และ
มลอัย 40 ปีขั้นไป (ร้อยละ 66.67) ร้อยละ 66.67 จบการคึกษาระดบัปรลญญาโท
ทลเลลลอบการคึกษาระดบัปรลญญาตรล ร้อยละ 55.56 มลประสบการณ้ในการท้งาน
การคึกษานเเคษ 2-5 ปี

ตาราง 5 สถานภาพของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่รับผิดชอบโรงเรียนซึ่งจัดการศึกษานិเทศก์ จำแนก
ตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานการศึกษานิเทศ

สถานภาพของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	8	72.73
1.2 หญิง	3	27.27
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 30 ปี	-	-
2.2 30-40 ปี	5	45.45
2.3 40 ปีขึ้นไป	6	54.55
3. ระดับการศึกษา		
3.1 ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-
3.2 ปริญญาตรี	9	81.82
3.3 สูงกว่าปริญญาตรี	2	18.18
4. ประสบการณ์ในการทำงานการศึกษานิเทศ		
4.1 ต่ำกว่า 2 ปี	5	45.45
4.2 2-5 ปี	2	18.18
4.3 5 ปีขึ้นไป	4	36.37

จากตาราง 5 คึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ลังกัตสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย (ร้อยละ 72.73) และมีอายุ 40 ปีขึ้นไป (ร้อยละ 54.55) ร้อยละ 81.82 ที่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ที่เหลือสูงกว่าปริญญาตรี และ ร้อยละ 45.45 มีประสบการณ์ในการทำงานการศึกษานิเทศต่ำกว่า 2 ปี

ตอนที่ 2 สถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษานិเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน
ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา
อำเภอ ผลการศึกษา ดังแสดงในตาราง 6-21

ตาราง 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา
โดยส่วนรวม และรายด้าน

สถานภาพการจัดการศึกษานิเทศ	M	S.D.	สภาพการปฏิบัติ
1. ด้านอาคารสถานที่	2.82	1.09	ปานกลาง
2. ด้านบุคลากร	2.97	1.01	ปานกลาง
3. ด้านหลักสูตร	2.63	1.19	ปานกลาง
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.41	0.97	ปานกลาง
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.72	1.17	ปานกลาง
6. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.44	1.08	ปานกลาง
7. ด้านการวัดและประเมินผล	2.92	1.16	ปานกลาง
รวม	2.97	0.88	ปานกลาง

จากตาราง 6 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา
โดยส่วนรวมและรายด้านมีสภาพการปฏิบัติปานกลาง โดยมีความเห็นว่าด้านสื่อการเรียนการสอน
มีสภาพการปฏิบัติปานกลางเป็นอันดับแรก ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านบุคลากรมีสภาพ
การปฏิบัติรองลงมาตามลำดับ ส่วนด้านหลักสูตร มีสภาพการปฏิบัติปานกลางเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 7 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อที่	ด้านอาคารสถานที่	M	S.D.	สภาพการปฏิบัติ
1.	จัดบริเวณและสิ่งแวดลอมในโรงเรียนให้พร้อม ก่อนจัดการเรียนการสอน	3.25	1.30	ปานกลาง
2.	ปรับสภาพอาคารให้เหมาะสมกับสภาพความ พิการของเด็กพิเศษ	2.74	1.61	ปานกลาง
3.	จัดให้มีห้องเรียนตามความจำเป็น และเหมาะสม กับสภาพความต้องการของเด็กพิเศษ	3.29	1.35	ปานกลาง
4.	จัดให้มีห้องเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับเด็กพิเศษ ในโรงเรียน	3.37	1.64	ปานกลาง
5.	จัดให้มีห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กพิเศษ ในโรงเรียน	2.01	1.61	น้อย
6.	ปรับสภาพห้องน้ำให้เหมาะสมกับสภาพความ ต้องการของเด็กพิเศษ	2.24	1.82	น้อย
	รวม	2.82	1.09	ปานกลาง

จากตาราง 7 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์สำนักงาน
การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถม
ศึกษา ด้านอาคารสถานที่ โดยส่วนรวมและรายข้อ มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง โดยมีความเห็น

ว่าการจัดให้มีห้องเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียนมากเป็นอันดับแรก เรื่องการจัดให้มีห้องเรียนตามความจำเป็นและเหมาะสมกับสภาพความต้องการของเด็กพิเศษ และจัดบริเวณและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้พร้อมก่อนจัดการเรียนการสอน มีสภาพการปฏิบัติจริงลงมาตามลำดับ และมีสภาพการปฏิบัติน้อยในเรื่องปรับสภาพห้องน้ำให้เหมาะสมกับสภาพความต้องการของเด็กพิเศษ และจัดให้มีห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียน

ตาราง 8 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านบุคลากร จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	ด้านบุคลากร	M	S.D.	สภาพการปฏิบัติ
7.	สร้างเจตคติที่ดีต่อเด็กพิเศษและโครงการเรียนร่วม	3.47	1.32	ปานกลาง
8.	สรรหาบุคลากรที่ทำงานสำหรับเด็กพิเศษเพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างเพียงพอ	3.00	1.59	ปานกลาง
9.	สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นกรณีพิเศษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ	2.63	1.49	ปานกลาง
10.	เน้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาพิเศษ	3.14	1.45	ปานกลาง
11.	คัดเลือกครูที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาสอนโดยเฉพาะ	3.53	1.52	มาก
12.	การเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรที่จัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ	3.01	1.53	ปานกลาง
13.	การมีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นมาปฏิบัติงานในโรงเรียน	1.98	1.71	น้อยมาก
	รวม	2.97	1.01	ปานกลาง

จากตาราง 8 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์สำนักงาน
การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา

ด้านบุคลากรโดยส่วนรวมมีสภาพการปฏิบัติปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็นในเรื่องการคัดเลือกครูที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาสอนโดยเฉพาะมีสภาพการปฏิบัติมาก และการมีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นมาปฏิบัติงานในโรงเรียนมีสภาพการปฏิบัติ^๕น้อยมาก นอกนั้น มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง

ตาราง 9 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านหลักสูตร จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อที่	ด้านหลักสูตร	M	S.D.	สภาพการปฏิบัติ
14.	ปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ	2.27	1.65	น้อย
15.	กระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร	2.71	1.51	ปานกลาง
16.	เน้นให้มีความเข้าใจตรงกันในเรื่องการนำหลักสูตรปฏิตมาใช้กับเด็กพิเศษ	2.92	1.56	ปานกลาง
17.	ปรับปรุงเนื้อหาและกิจกรรมในหลักสูตรให้เหมาะสมกับเด็กพิเศษทุกระดับชั้น	2.61	1.64	ปานกลาง
18.	การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กพิเศษ	2.25	1.58	น้อย
19.	การทำโครงการสอนและแผนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ	2.52	1.53	ปานกลาง
20.	การจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษ	3.10	1.39	ปานกลาง
	รวม	2.63	1.19	ปานกลาง

จากตาราง 9 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านหลักสูตรโดยส่วนรวม มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความคิดเห็น
ในเรื่องการปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) และการ
จัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กพิเศษ มีสภาพการปฏิบัติน้อยตามลำดับ
นอกนั้น มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง

ตาราง 10 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อที่	ด้านการจัดการเรียนการสอน	M	S.D.	สถานการณ์ปฏิบัติ
21.	จัดครูเข้าสอนเด็กพิเศษตามความเหมาะสมกับ ความถนัด และความสามารถ	3.05	1.61	ปานกลาง
22.	เตรียมความพร้อมให้เด็กพิเศษก่อนมีการเรียน การสอน	3.31	1.39	ปานกลาง
23.	จัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กพิเศษเรียนร่วมกับ เด็กปกติ	3.60	1.37	มาก
24.	มีการแก้ไขปัญหาการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับเด็กพิเศษ	3.35	1.39	ปานกลาง
25.	จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมในการจัดการเรียน การสอน สำหรับเด็กพิเศษ	3.33	1.39	ปานกลาง
26.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กพิเศษรู้จัก ปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน	3.78	1.13	มาก
27.	กระตุ้นให้ครูทำความเข้าใจในหลักการจัดการเรียน การสอนสำหรับเด็กพิเศษ	3.34	1.29	ปานกลาง
28.	มีการใช้เทคนิคการสอนเฉพาะสำหรับเด็กพิเศษ	3.57	1.25	มาก
29.	การให้ความร่วมมือระหว่างบุคลากรในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ	3.35	1.36	ปานกลาง
	รวม	3.41	0.97	ปานกลาง

จากตาราง 10 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์สำนักงาน
การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถม
ศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยส่วนรวมมีสภาพการปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อพบว่า การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กพิเศษรู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพ
ของสังคมในปัจจุบัน และจัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติมีสภาพการ
ปฏิบัติมาก นอกนั้นมีสภาพการปฏิบัติปานกลาง

ตาราง 11 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานិเทศในโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	ด้านการนิเทศการศึกษา	M	S.D.	สภาพการปฏิบัติ
30.	ประชุมชี้แจงนโยบายของโครงการเรียนร่วม แก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียนก่อนดำเนินการโครงการ	3.06	1.52	ปานกลาง
31.	กำหนดระยะเวลาและเป้าหมายของการนิเทศไว้ อย่างชัดเจน แน่นนอน และทำอย่างต่อเนื่อง	2.64	1.58	ปานกลาง
32.	มีการนิเทศการเรียนการสอนในชั้นเรียน และช่วย เหลือครูในการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ	2.69	1.56	ปานกลาง
33.	มีการนิเทศโดยใช้เครื่องมือการนิเทศและติดตามผล ของ สปช.	2.25	1.70	น้อย
34.	ให้คำปรึกษาหารือแก่ครูที่สอนเด็กพิเศษในเรื่อง การเรียนการสอน	3.00	1.52	ปานกลาง
35.	ส่งครูที่สอนเด็กพิเศษเข้ารับการสัมมนาหรืออบรม เกี่ยวกับเรื่องการศึกษานิเทศจากวิทยากร หรือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษานิเทศ	3.40	1.38	ปานกลาง
36.	จัดกิจกรรมศึกษาดูงานการจัดการศึกษานิเทศใน โรงเรียนอื่น ๆ ให้กับครูที่สอนเด็กพิเศษ	2.36	1.68	น้อย
37.	มีส่วนร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนด้านการ นิเทศการศึกษานิเทศ	2.13	1.56	ปานกลาง
38.	ควบคุม ดูแล ติดตามผลการสอนของครูให้เป็นไป ตามหลักการ	2.90	1.44	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการนิเทศการศึกษา	M	S.D.	สภาพการปฏิบัติ
39.	รายงานผลการนิเทศการศึกษานิเทศให้ สปอ. สปจ. และ สปช. ทราบตามกำหนด	2.79	1.69	ปานกลาง
	รวม	2.72	1.17	ปานกลาง

จากตาราง 11 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถม
ศึกษาด้านการนิเทศการศึกษา โดยส่วนรวมมีสภาพการปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ
พบว่า การจัดกิจกรรมศึกษาดูงาน การจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนอื่น ๆ ให้กับครูที่สอนเด็ก
พิเศษ และมีการนิเทศโดยใช้เครื่องมือการนิเทศ และติดตามผลของสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ มีสภาพการปฏิบัติต่ำตามลำดับ นอกนั้นมีสภาพการปฏิบัติปานกลาง

ตาราง 12 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อที่	ด้านสื่อการเรียนการสอน	M	S.D.	สถานการณ์ปฏิบัติ
40.	จัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับความ ต้องการของครูที่สอนเด็กพิเศษ	3.09	1.50	ปานกลาง
41.	มีการนำสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ในโรงเรียน มาใช้ในการสอนเด็กพิเศษ	3.62	1.14	มาก
42.	ครูที่สอนเด็กพิเศษมีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อ การเรียนการสอนเด็กพิเศษอย่างถูกต้อง	3.60	1.23	มาก
43.	สนับสนุนและส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนการสอน แก่ครูที่สอนเด็กพิเศษ	3.61	1.29	มาก
44.	ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมและยึดหลักจิตวิทยา สำหรับเด็กพิเศษ	3.73	1.14	มาก
45.	ควบคุม กำกับและติดตามผลให้ครูที่สอนเด็กพิเศษ ได้ใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างจริงจัง	3.16	1.45	ปานกลาง
46.	มีการดัดแปลงสื่อการเรียนการสอนเด็กปกติมาใช้ ในการสอนเด็กพิเศษ	3.29	1.30	ปานกลาง
	รวม	3.44	1.08	ปานกลาง

จากตาราง 12 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านสื่อการเรียนการสอนโดยรวมมีสภาพการปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า
การใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมและยึดหลักจิตวิทยาสำหรับเด็กพิเศษ และการนำสื่อการเรียนการ
สอนที่มีอยู่ในโรงเรียนมาใช้ในการสอนเด็กพิเศษ มีสภาพการปฏิบัติมากรองลงมาตามลำดับ
นอกนั้นเมื่อสภาพการปฏิบัติปานกลาง

ตาราง 13 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษานិเทศใน
โรงเรียนประถมศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อที่	ด้านการวัดและประเมินผล	M	S.D.	สภาพการปฏิบัติ
47.	จัดให้มีเอกสารการวัดและประเมินผลเด็กนิเทศ	2.69	1.70	ปานกลาง
48.	จัดอบรมหรือสัมมนาระเบียบวิธีการวัดและ ประเมินผลการจัดการศึกษานิเทศแก่ครูที่สอน	2.06	1.69	น้อย
49.	มีการปรับเปลี่ยนในการวัดและประเมินผลการเรียน การสอนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันให้เหมาะสมกับเด็กนิเทศ	2.96	1.61	ปานกลาง
50.	การปรับจุดประสงค์ใน ป.02 ที่ใช้สำหรับเด็กปกติ ให้เหมาะสมกับเด็กนิเทศ	2.58	1.68	ปานกลาง
51.	มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของเด็กนิเทศก่อน เรียนบทเรียนใหม่เสมอ	3.16	1.46	ปานกลาง
52.	นำผลจากการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการจัด การเรียนการสอนของเด็กนิเทศ	3.36	1.38	ปานกลาง
53.	มีการแจ้งผลการเรียนให้เด็กนิเทศและผู้ปกครอง ทราบเป็นกรณีพิเศษ	3.66	1.37	มาก
	รวม	2.92	1.16	ปานกลาง

ตาราง 13 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการ
ประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา

ด้านการวัดและประเมินผลโดยส่วนรวมมีสถานการณ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีการแจ้งผลการเรียนให้เด็กพิเศษและผู้ปกครองทราบเป็นกรณีพิเศษ มีสถานการณ์ปฏิบัติมาก การจัดอบรมหรือสัมมนาระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลการศึกษาพิเศษแก่ครูที่สอนเด็กพิเศษ ทุกคน มีสถานการณ์ปฏิบัติน้อย นอกนั้นมีสถานการณ์ปฏิบัติปานกลาง

ตาราง 14 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานិเทศในโรงเรียนประถมศึกษา โดย
ส่วนรวม และรายด้าน

ปัญหาการจัดการศึกษานิเทศ	M	S.D.	สภาพปัญหา
1. ด้านอาคารสถานที่	2.00	1.28	น้อย
2. ด้านบุคลากร	2.07	1.32	น้อย
3. ด้านหลักสูตร	2.39	1.33	น้อย
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.10	1.32	น้อย
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	1.98	1.32	น้อย
6. ด้านสื่อการเรียนการสอน	1.65	1.33	น้อย
7. ด้านการวัดและประเมินผล	1.88	1.32	น้อย
รวม	2.01	1.13	น้อย

จากตาราง 14 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา
โดยส่วนรวมและรายด้านมีสภาพปัญหาน้อย โดยมีความเห็นว่าสภาพปัญหาในด้านหลักสูตรน้อย
เป็นอันดับแรก ด้านการจัดการเรียนการสอนและด้านบุคลากรมีสภาพปัญหารองลงมาตามลำดับ
ส่วนด้านสื่อการเรียนการสอนมีสภาพปัญหาน้อยเป็นอันดับสุดท้าย

ตาราง 15 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานិเทศในโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านอาคารสถานที่ จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อที่	ด้านอาคารสถานที่	M	S.D.	สภาพปัญหา
1.	จัดบริเวณและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้พร้อม ก่อนจัดการเรียนการสอน	1.73	1.54	น้อย
2.	ปรับสภาพอาคารให้เหมาะสมกับสภาพความ พิการของเด็กพิเศษ	1.91	1.71	น้อย
3.	จัดให้มีห้องเรียนตามความจำเป็นและเหมาะสม กับสภาพความต้องการของเด็กพิเศษ	1.90	1.61	น้อย
4.	จัดให้มีห้องเรียนพิเศษเหมาะสมสำหรับเด็กพิเศษ ในโรงเรียน	1.97	1.71	น้อย
5.	จัดให้มีห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กพิเศษใน โรงเรียน	2.65	1.63	ปานกลาง
6.	ปรับสภาพห้องน้ำให้เหมาะสมกับสภาพความ ต้องการของเด็กพิเศษ	1.82	1.70	น้อย
	รวม	2.00	1.28	น้อย

จากตาราง 15 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านอาคารสถานที่โดยส่วนรวมมีสภาพปัญหาน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ในเรื่องจัดให้มี
ห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียนมีสภาพปัญหามาก นอกนั้นมีสภาพปัญหาน้อย

ตาราง 16 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานិเทศน์ในโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านบุคลากร จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อที่	ด้านบุคลากร	M	S.D.	สภาพปัญหา
7.	สร้างเจตคติที่ดีต่อเด็กพิเศษและโครงการเรียนร่วม	1.87	1.61	น้อย
8.	สรรหาบุคลากรที่ทำงานสำหรับเด็กพิเศษ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างเพียงพอ	2.35	1.79	น้อย
9.	สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นกรณีพิเศษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษานิเทศน์	2.11	1.65	น้อย
10.	เน้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษานิเทศน์	2.16	1.55	น้อย
11.	คัดเลือกครูที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษานิเทศน์มาสอนโดยเฉพาะ	2.04	1.81	น้อย
12.	การเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรที่จัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ	2.05	1.61	น้อย
13.	การมีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นมาปฏิบัติงานในโรงเรียน	1.87	1.78	น้อย
	รวม	2.07	1.32	น้อย

จากตาราง 16 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศน์ สำนักงาน
การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานิเทศน์ในโรงเรียนประถมศึกษา

ด้านบุคลากร โดยส่วนรวมและรายช้อมีสภาพปัญหาน้อย โดยมีความเห็นว่าสภาพปัญหาเรื่อง
สรรหาบุคลากรที่ทำงานสำหรับเด็กเพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างเพียงพอเป็นปัญหาอันดับแรก
เรื่องนั้นให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาพิเศษ และสร้างขวัญกำลังใจในการ
ทำงานเป็นกรณีพิเศษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษที่มีสภาพปัญหารองลงมา และมีสภาพปัญหา
อันดับสุดท้ายในเรื่องสร้างเจตคติที่ดีต่อเด็กพิเศษและโครงการเรียนร่วม

ตาราง 17 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานិเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านหลักสูตร จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	ด้านหลักสูตร	M	S.D.	สภาพปัญหา
14.	ปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ	2.41	1.66	น้อย
15.	กระตุ้นให้ผู้เกี่ยวข้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร	2.33	1.56	น้อย
16.	เน้นให้มีความเข้าใจตรงกันในเรื่องการนำหลักสูตร ปกติมาใช้กับเด็กพิเศษ	2.30	1.61	น้อย
17.	ปรับปรุงเนื้อหาและกิจกรรมในหลักสูตรให้เหมาะสมกับเด็กพิเศษทุกระดับชั้น	2.55	1.70	ปานกลาง
18.	การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กพิเศษ	2.37	1.68	น้อย
19.	การทำโครงการสอนและแผนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ	2.51	1.46	ปานกลาง
20.	การจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษ	2.27	1.55	น้อย
	รวม	2.39	1.33	น้อย

จากตาราง 17 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานិเทศในโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านหลักสูตรโดยส่วนรวมมีสภาพปัญหาน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีสภาพปัญหาเรื่องการ
จัดเนื้อหาและกิจกรรมในหลักสูตรให้เหมาะสมกับเด็กพิเศษทุกระดับชั้น และการทำโครงการสอน
และแผนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ มีสภาพปัญหานานกลาง นอกนั้นมีสภาพปัญหาน้อย

ตาราง 18 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านการจัดการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	ด้านการจัดการเรียนการสอน	M	S.D.	สภาพปัญหา
21.	จัดครูเข้าสอนเด็กพิเศษตามความเหมาะสมกับ ความถนัดและความสามารถ	2.34	1.67	น้อย
22.	เตรียมความพร้อมให้เด็กพิเศษก่อนมีการเรียน การสอน	1.90	1.62	น้อย
23.	จัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กพิเศษเรียนร่วมกับ เด็กปกติ	2.22	1.56	น้อย
24.	มีการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สำหรับเด็กพิเศษ	2.28	1.57	น้อย
25.	จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมในการจัดการเรียนการสอน สำหรับเด็กพิเศษ	2.01	1.61	น้อย
26.	จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กพิเศษรู้จักปรับตัว ให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน	1.89	1.42	น้อย
27.	กระตุ้นให้ครูทำความเข้าใจในหลักการจัดการเรียน การสอนสำหรับเด็กพิเศษ	2.13	1.58	น้อย
28.	มีการใช้เทคนิคการสอนเฉพาะสำหรับเด็กพิเศษ	2.00	1.59	น้อย
29.	การให้ความร่วมมือระหว่างบุคลากรในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ	2.16	1.66	น้อย
	รวม	2.10	1.32	น้อย

จากตาราง 18 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านการจัดการเรียนการสอน โดยส่วนรวมและรายช่อมีสภาพปัญหาน้อย โดยมีความเห็นว่าสภาพ
ปัญหาการจัดครู เข้าสอนเด็กพิเศษตามความเหมาะสมกับความถนัดและความสามารถเป็นปัญหา
อันดับแรก เรื่องการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ และจัดการ
เรียนการสอนโดยให้เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ มีสภาพปัญหาลงมา และสภาพปัญหาเป็น
อันดับสุดท้ายในเรื่องจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กพิเศษรู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพ
ของสังคมในปัจจุบัน

ตาราง 19 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อที่	ด้านการนิเทศการศึกษา	M	S.D.	สภาพปัญหา
30.	ประชุมชี้แจงนโยบายของโครงการเรียนร่วมแก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียนก่อนดำเนินการโครงการ	2.22	1.61	น้อย
31.	กำหนดระยะเวลาและเป้าหมายของการนิเทศไว้ อย่างชัดเจนแน่นอน และทำอย่างต่อเนื่อง	2.07	1.59	น้อย
32.	มีการนิเทศการเรียนการสอนในชั้นเรียน และช่วย เหลือครูในการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ	2.11	1.62	น้อย
33.	มีการนิเทศโดยใช้เครื่องมือการนิเทศ และติดตามผล ของ สปช.	2.05	1.68	น้อย
34.	ให้คำปรึกษาหารือแก่ครูที่สอนเด็กพิเศษในเรื่อง การเรียนการสอน	1.97	1.56	น้อย
35.	ส่งครูที่สอนเด็กพิเศษเข้ารับการสัมมนา หรืออบรม เกี่ยวกับเรื่องการศึกษาพิเศษจากวิทยากร หรือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ	1.69	1.65	น้อย
36.	จัดกิจกรรมศึกษาดูงานการจัดการศึกษาพิเศษใน โรงเรียนอื่น ๆ ให้กับครูที่สอนเด็กพิเศษ	2.09	1.72	น้อย
37.	มีส่วนร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผนด้านการ นิเทศการศึกษาพิเศษ	2.07	1.57	น้อย
38.	ควบคุม ดูแล ติดตามผลการสอนของครูให้เป็นไป ตามหลักสูตร	1.89	1.57	น้อย

ตาราง 19 (ต่อ)

ข้อที่	ด้านการนิเทศการศึกษา	M	S.D.	สภาพปัญหา
39.	รายงานผลการนิเทศการศึกษานิเทศให้ สปอ. สปจ. และ สปช. ทราบตามกำหนด	1.62	1.57	น้อย
	รวม	1.98	1.32	น้อย

จากตาราง 19 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านการนิเทศการศึกษา โดยส่วนรวมและรายข้อมีสภาพปัญหาน้อย โดยมีความเห็นว่าสภาพปัญหา
เรื่องประชุมชี้แจงนโยบายของโครงการเรียนร่วมแก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียนก่อนดำเนินการ
โครงการเป็นปัญหายันดับแรก เรื่องการนิเทศการเรียนการสอนในชั้นเรียนและช่วยเหลือครู
ในการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ และจัดกิจกรรมศึกษาดูงานการจัดการศึกษานิเทศใน
โรงเรียนอื่น ๆ ให้กับครูที่สอนเด็กพิเศษมีสภาพปัญหาลงมาตามลำดับ และมีสภาพปัญหา
เป็นอันดับสุดท้ายในเรื่องรายงานผลการนิเทศการศึกษานิเทศให้ สปอ. สปจ. และ สปช.
ทราบตามกำหนด

ตาราง 20 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน จำแนกเป็นรายชื่อ

ข้อที่	ด้านสื่อการเรียนการสอน	M	S.D.	สภาพปัญหา
40.	จัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับความ ต้องการของครูที่สอนเด็กพิเศษ	1.96	1.73	น้อย
41.	มีการนำสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ในโรงเรียน มาใช้ในการสอนเด็กพิเศษ	1.55	1.42	น้อย
42.	ครูที่สอนเด็กพิเศษมีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อ การเรียนการสอนเด็กพิเศษอย่างถูกต้อง	1.67	1.53	น้อย
43.	สนับสนุนและส่งเสริมการใช้สื่อการเรียนการสอน แก่ครูที่สอนเด็กพิเศษ	1.58	1.50	น้อย
44.	ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมและยึดหลักจิตวิทยา สำหรับเด็กพิเศษ	1.55	1.42	น้อย
45.	ควบคุม กำกับและติดตามผลให้ครูที่สอนเด็กพิเศษ ได้ใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างจริงจัง	1.62	1.50	น้อย
46.	มีการดัดแปลงสื่อการเรียนการสอนเด็กปกติมาใช้ ในการสอนเด็กพิเศษ	1.60	1.40	น้อย
	รวม	1.65	1.33	น้อย

จากตาราง 20 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา
ด้านสื่อการเรียนการสอนโดยรวมและรายข้อมีสภาพปัญหาน้อย โดยมีความเห็นว่าสภาพปัญหา
การจัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับความต้องการของครูที่สอนเด็กพิเศษเป็นปัญหาอันดับ
แรก เรื่องครูที่สอนเด็กพิเศษมีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนเด็กพิเศษอย่างถูกต้อง
และการควบคุม กำกับและติดตามผลให้ครูที่สอนเด็กพิเศษได้ใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างจริงจัง
มีสภาพปัญหาลงมาตามลำดับ และมีสภาพปัญหาเป็นอันดับสุดท้าย เรื่องการนำสื่อการสอนที่มีอยู่
มาใช้ และเรื่องใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมและยึดหลักจิตวิทยาสำหรับเด็กพิเศษ

ตาราง 21 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานិเทศในโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล จำแนกเป็นรายข้อ

ข้อที่	ด้านการวัด และประเมินผล	M	S.D.	สภาพปัญหา
47.	จัดให้มีเอกสารการวัดและประเมินผลเด็กพิเศษ	2.05	1.64	น้อย
48.	จัดอบรมหรือสัมมนาหรือเทียบวิธีการวัดและประเมินผล การจัดการศึกษานิเทศแก่ครูที่สอนเด็กพิเศษทุกคน	2.34	1.75	น้อย
49.	มีการปรับเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียน การสอนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ให้เหมาะสมกับเด็กพิเศษ	2.03	1.64	น้อย
50.	การปรับจุดประสงค์ใน ป.02 ที่ใช้สำหรับเด็กปกติ ให้เหมาะสมกับเด็กพิเศษ	1.99	1.69	น้อย
51.	มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของเด็กพิเศษก่อนเรียน บทเรียนใหม่เสมอ	1.72	1.50	น้อย
52.	นำผลจากการวัดและประเมินผลมาปรับปรุงการ จัดการเรียนการสอนของเด็กพิเศษ	1.69	1.45	น้อย
53.	มีการแจ้งผลการเรียนให้เด็กพิเศษ และผู้ปกครอง ทราบเป็นกรณีพิเศษ	1.37	1.46	น้อย
	รวม	1.88	1.32	น้อย

จากตาราง 21 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา

ด้านการวัดและประเมินผล โดยส่วนรวมและรายข้อมีสภาพปัญหาบ่อย โดยมีความเห็นว่ามีสภาพ
 ปัญหาในเรื่องจัดอบรมหรือสัมมนาระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลการศึกษาพิเศษแก่ครูที่สอน
 เด็กพิเศษทุกคนเป็นปัญหาลำดับแรก ในเรื่องจัดให้มีเอกสารการวัดและประเมินผลเด็กพิเศษ และ
 มีการปรับเกณฑ์ในการวัดและประเมินผลการเรียนการสอนที่ใช้อยู่ในปัจจุบันให้เหมาะสมกับเด็ก
 พิเศษ มีสภาพปัญหาร่องลงมา และมีสภาพปัญหาเป็นอันดับสุดท้ายในเรื่องการแจ้งผลการเรียนให้
 เด็กพิเศษ และผู้ปกครองทราบเป็นกรณีพิเศษ

ตอนที่ 3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ เกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3.1 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อ
สถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 22

ตาราง 22 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา โดยส่วนรวม และรายด้าน จำแนกตามตำแหน่ง

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านอาคารสถานที่				
ระหว่างกลุ่ม	2	2.09	1.05	0.87
ภายในกลุ่ม	131	156.83	1.20	
รวม	133	158.92		
ด้านบุคลากร				
ระหว่างกลุ่ม	2	12.46	6.23	6.72*
ภายในกลุ่ม	131	121.47	0.93	
รวม	133	133.93		

ตาราง 22 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านหลักสูตร				
ระหว่างกลุ่ม	2	5.57	2.78	
ภายในกลุ่ม	131	182.74	1.39	
รวม	133	188.31		
ด้านการจัดการเรียนการสอน				
ระหว่างกลุ่ม	2	11.17	5.59	6.44*
ภายในกลุ่ม	131	113.63	0.87	
รวม	133	124.80		
ด้านการนิเทศการศึกษา				
ระหว่างกลุ่ม	2	20.49	10.24	8.26*
ภายในกลุ่ม	131	162.51	1.24	
รวม	133	183.00		
ด้านสื่อการเรียนการสอน				
ระหว่างกลุ่ม	2	6.09	3.05	2.67*
ภายในกลุ่ม	131	149.66	1.14	
รวม	133	155.75		

ตาราง 22 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการวัดและประเมินผล				
ระหว่างกลุ่ม	2	12.51	6.26	4.95*
ภายในกลุ่ม	131	165.67	1.26	
รวม	133	178.19		
รวม				
ระหว่างกลุ่ม	2	8.23	4.12	5.67*
ภายในกลุ่ม	131	95.18	0.73	
รวม	133	103.41		

จากตาราง 22 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษาที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษโดย
ส่วนรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า
ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ
ด้านบุคลากร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน
และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกเหนือแตกต่าง
กันอย่างไม่มีความสำคัญทางสถิติ ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ดังแสดงในตาราง 23

ตาราง 23 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาเป็นรายคู่ จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	ครูผู้สอน	ศึกษานิเทศก์	ผู้บริหารโรงเรียน
(M)	(2.80)	(2.93)	(3.59)
ด้านบุคลากร			
ครูผู้สอน	-	0.13	0.79 [*]
ศึกษานิเทศก์	-	-	0.66 [*]
ผู้บริหารโรงเรียน	-	-	-
(M)	(3.34)	(3.41)	(4.00)
ด้านการเรียนการสอน			
ครูผู้สอน	-	0.17	0.76 [*]
ศึกษานิเทศก์	-	-	0.59 [*]
ผู้บริหารโรงเรียน	-	-	-
ตำแหน่ง	ศึกษานิเทศก์	ครูผู้สอน	ผู้บริหารโรงเรียน
(M)	(2.46)	(2.55)	(3.54)
ด้านการนิเทศการศึกษา			
ศึกษานิเทศก์	-	0.09	1.08 [*]
ครูผู้สอน	-	-	0.99 [*]
ผู้บริหารโรงเรียน	-	-	-

ตาราง 23 (ต่อ)

ตำแหน่ง	ศึกษานิเทศก์	ครูผู้สอน	ผู้บริหารโรงเรียน
(M)	(3.20)	(3.37)	(3.87)
ด้านการเรียนการสอน			
ศึกษานิเทศก์	-	0.17	0.57*
ครูผู้สอน		-	0.50
ผู้บริหารโรงเรียน			-
(M)	(2.39)	(2.90)	(3.44)
ด้านการวัดและประเมินผล			
ศึกษานิเทศก์	-	0.51	1.05*
ครูผู้สอน		-	0.54*
ผู้บริหารโรงเรียน			-
(M)	(2.84)	(2.87)	(3.50)
รวมทุกด้าน			
ศึกษานิเทศก์	-	0.03	0.66*
ครูผู้สอน		-	0.63*
ผู้บริหารโรงเรียน			-

จากตาราง 23 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดย

ส่วนรวมและด้านบุคลากร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผล ดีกว่าศึกษานิเทศก์ และครูผู้สอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ด้านสื่อการเรียนการสอน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษดีกว่าศึกษานิเทศก์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.2 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติที่มีต่อสถานการณ์
การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ จำแนกตามระดับการศึกษา ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 24

ตาราง 24 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา
โดยส่วนรวม และรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านอาคารสถานที่				
ระหว่างกลุ่ม	2	5.37	2.68	2.29
ภายในกลุ่ม	131	153.56	1.17	
รวม	133	158.93		
ด้านบุคลากร				
ระหว่างกลุ่ม	2	12.00	6.00	6.44*
ภายในกลุ่ม	131	121.94	0.93	
รวม	133	133.94		
ด้านหลักสูตร				
ระหว่างกลุ่ม	2	9.60	4.80	3.52*
ภายในกลุ่ม	131	178.71	1.36	
รวม	133	188.31		

ตาราง 24 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการจัดการเรียนการสอน				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.00	1.50	1.62
ภายในกลุ่ม	131	121.80	0.93	
รวม	133	124.80		
ด้านเทคนิคการศึกษา				
ระหว่างกลุ่ม	2	12.89	6.44	4.96 [*]
ภายในกลุ่ม	131	170.10	1.30	
รวม	133	182.99		
ด้านสื่อการเรียนการสอน				
ระหว่างกลุ่ม	2	6.45	3.23	2.83
ภายในกลุ่ม	131	149.30	1.14	
รวม	133	155.75		
ด้านการวัดและประเมินผล				
ระหว่างกลุ่ม	2	2.47	1.24	0.92
ภายในกลุ่ม	131	175.72	1.34	
รวม	133	178.19		

ตาราง 24 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวมทุกด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	2	6.41	3.20	4.33*
ภายในกลุ่ม	131	97.01	0.74	
รวม	133	103.42		

จากตาราง 24 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษาที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ
โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ผู้บริหาร
โรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ ด้าน
บุคลากร ด้านหลักสูตรและด้านการนิเทศการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ดังแสดงใน
ตาราง 25

ตาราง 25 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาเป็นรายคู่ จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
(M)	(2.43)	(2.89)	(3.54)
ด้านบุคลากร			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	0.46	1.11*
ปริญญาตรี	-	-	0.65*
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-	-
(M)	(2.25)	(2.63)	(3.35)
ด้านการนิเทศการศึกษา			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	0.38	1.10*
ปริญญาตรี	-	-	0.72*
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-	-
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	ต่ำกว่าปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
(M)	(2.49)	(2.56)	(3.20)
ด้านหลักสูตร			
ปริญญาตรี	-	0.07	0.70*
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	-	0.64
สูงกว่าปริญญาตรี	-	-	-

ตาราง 25 (ต่อ)

ระดับการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	ปริญญาตรี	สูงกว่าปริญญาตรี
(M)	(2.67)	(2.92)	(3.43)
รวมทุกด้าน			
ต่ำกว่าปริญญาตรี	-	0.25	0.76*
ปริญญาตรี		-	0.51*
สูงกว่าปริญญาตรี			-

จากตาราง 25 พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษา
พิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดย
ส่วนรวม และด้านบุคลากร ด้านการนิเทศการศึกษาดีกว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และ
ศึกษานิเทศก์ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
และพบว่าด้านหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ที่มีระดับการศึกษาดีกว่า
ปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษดีกว่า ผู้บริหารโรงเรียน
ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
นอกนั้น ไม่พบความแตกต่าง

3.3 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อ
สถานการณ์การจัดการศึกษานพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานการศึกษานพิเศษ ผลการวิเคราะห์
ดังแสดงในตาราง 26

ตาราง 26 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาที่มีต่อสถานการณ์การจัดการศึกษานพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา
โดยส่วนรวม และรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานการศึกษานพิเศษ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านอาคารสถานที่				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.85	1.92	1.62
ภายในกลุ่ม	131	155.08	1.18	
รวม	133	158.93		
ด้านบุคลากร				
ระหว่างกลุ่ม	2	4.27	2.14	2.16
ภายในกลุ่ม	131	129.66	0.99	
รวม	133	133.93		

ตาราง 26 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านหลักสูตร				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.38	0.69	0.48
ภายในกลุ่ม	131	186.94	1.43	
รวม	133	188.32		
ด้านการจัดการเรียนการสอน				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.19	0.09	0.10
ภายในกลุ่ม	131	124.61	0.95	
รวม	133	124.80		
ด้านการนิเทศการศึกษา				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.35	1.18	0.13
ภายในกลุ่ม	131	182.64	1.39	
รวม	133	182.99		
ด้านสื่อการเรียนการสอน				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.06	0.03	0.20
ภายในกลุ่ม	131	155.69	1.19	
รวม	133	155.74		

ตาราง 26 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการวัดและประเมินผล				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.88	0.94	0.70
ภายในกลุ่ม	131	176.31	1.35	
รวม	133	178.19		
รวมทุกด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	2	0.52	0.26	0.33
ภายในกลุ่ม	131	102.90	0.79	
รวม	133	103.42		

จากตาราง 26 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษาที่มีประสบการณ์ในการทำงานการศึกษานิเทศก์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อ
สภาพภาพการจัดการศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนประถมศึกษา โดยส่วนรวมและรายด้านแตกต่างกัน
อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.4 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อสถานการณ์การจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 27

ตาราง 27 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษานิเทศ โดยส่วนรวม และรายด้าน จำแนกตามตำแหน่ง

สถานการณ์การจัดการศึกษานิเทศ ในโรงเรียนประถมศึกษา	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด		ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ		t
	M	S.D.	M	S.D.	
1. ด้านอาคารสถานที่	2.67	0.80	2.76	1.11	-0.21
2. ด้านบุคลากร	2.98	0.69	2.88	0.96	0.26
3. ด้านหลักสูตร	3.00	0.73	2.55	1.02	1.12
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน	3.63	0.61	3.22	0.97	1.09
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	3.07	0.64	1.96	0.81	3.33*
6. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.76	0.75	2.74	0.68	3.19*
7. ด้านการวัดและประเมินผล	2.44	1.05	2.34	0.47	0.28
รวม	3.08	0.51	2.64	0.59	1.78

จากตาราง 27 แสดงว่า คึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และ คึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า คึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์ด้านการนิเทศ การศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอนดีกว่า คึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้นแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.5 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อปัญหา
การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ จำแนกตามตำแหน่ง ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 28

ตาราง 28 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาโดย
ส่วนรวม และรายด้าน จำแนกตามตำแหน่ง

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านอาคารสถานที่				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.73	1.86	1.14
ภายในกลุ่ม	131	213.58	1.63	
รวม	133	217.31		
ด้านบุคลากร				
ระหว่างกลุ่ม	2	8.48	4.24	2.49
ภายในกลุ่ม	131	222.98	1.70	
รวม	133	231.45		
ด้านหลักสูตร				
ระหว่างกลุ่ม	2	5.51	2.75	1.58
ภายในกลุ่ม	131	228.62	1.75	
รวม	133	234.13		

ตาราง 28 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการจัดการเรียนการสอน				
ระหว่างกลุ่ม	2	11.21	5.60	3.35 [*]
ภายในกลุ่ม	131	218.97	1.67	
รวม	133	230.17		
ด้านการนิเทศการศึกษา				
ระหว่างกลุ่ม	2	6.35	3.18	1.86
ภายในกลุ่ม	131	224.04	1.71	
รวม	133	230.39		
ด้านสื่อการเรียนการสอน				
ระหว่างกลุ่ม	2	9.06	4.53	2.64 [*]
ภายในกลุ่ม	131	225.09	1.72	
รวม	133	234.15		
ด้านการวัดและประเมินผล				
ระหว่างกลุ่ม	2	14.74	7.37	4.43 [*]
ภายในกลุ่ม	131	217.82	1.66	
รวม	133	232.56		

ตาราง 28 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวมทุกด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	2	6.67	3.34	2.66
ภายในกลุ่ม	131	164.14	1.25	
รวม	133	170.81		

จากตาราง 28 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
 การประถมศึกษาที่มีตำแหน่งแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษานិเทศในโรงเรียน
 ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่าง
 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์
 มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษานิเทศ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการ
 สอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านอื่น
 แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ผลการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ดังแสดงในตาราง 29

ตาราง 29 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษเป็นรายคู่ จำแนกตามตำแหน่ง

ตำแหน่ง	ผู้บริหารโรงเรียน	ครูผู้สอน	ศึกษานิเทศก์
(M)	(1.74)	(2.06)	(2.73)
ด้านการจัดการเรียนการสอน			
ผู้บริหารโรงเรียน	-	0.32	0.99*
ครูผู้สอน	-	-	0.67*
ศึกษานิเทศก์			
(M)	(1.42)	(1.57)	(2.25)
ด้านสื่อการเรียนการสอน			
ผู้บริหารโรงเรียน	-	0.15	0.83
ครูผู้สอน	-	-	0.68*
ศึกษานิเทศก์			
(M)	(1.27)	(1.94)	(2.39)
ด้านการวัดและประเมินผล			
ผู้บริหารโรงเรียน	-	0.67*	1.12*
ครูผู้สอน	-	-	0.45
ศึกษานิเทศก์			

จากตาราง 29 พบว่า คีษานีเทคส์ สำนักรงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นว่าการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ด้านการจัดการเรียนการสอน มีปัญหามากกว่าความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้านสื่อการเรียนการสอน คีษานีเทคส์ มีความเห็นว่าปัญหามากกว่าความเห็นของครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.5 และด้านการวัดและประเมินผล ครูผู้สอน และคีษานีเทคส์ มีความคิดว่ามีปัญหามากกว่าความเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกนั้น ไม่พบความแตกต่าง

3.6 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อปัญหาการจัดการ
ศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
จำแนกตามระดับการศึกษา ผลการวิเคราะห์ดังแสดงในตาราง 30

ตาราง 30 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา โดย
ส่วนรวม และรายด้าน จำแนกตามระดับการศึกษา

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านอาคารสถานที่				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.20	1.60	0.98
ภายในกลุ่ม	131	214.10	1.63	
รวม	133	217.30		
ด้านบุคลากร				
ระหว่างกลุ่ม	2	4.54	2.27	1.31
ภายในกลุ่ม	131	226.92	1.73	
รวม	133	231.46		
ด้านหลักสูตร				
ระหว่างกลุ่ม	2	9.36	4.68	2.73
ภายในกลุ่ม	131	224.77	1.72	
รวม	133	234.13		

ตาราง 30 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการจัดการเรียนการสอน				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.40	4.68	2.73
ภายในกลุ่ม	131	226.78	1.73	
รวม	133	230.18		
ด้านเทคนิคการศึกษา				
ระหว่างกลุ่ม	2	2.85	1.42	0.80
ภายในกลุ่ม	131	227.54	1.74	
รวม	133	230.39		
ด้านสื่อการเรียนการสอน				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.11	0.56	0.31
ภายในกลุ่ม	131	233.04	1.78	
รวม	133	234.15		
ด้านการวัดและประเมินผล				
ระหว่างกลุ่ม	2	5.22	2.61	1.50
ภายในกลุ่ม	131	227.35	1.74	
รวม	133	232.57		

ตาราง 30 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
รวมทุกด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.58	1.79	1.40
ภายในกลุ่ม	131	167.24	1.28	
รวม	133	170.82		

จากตาราง 30 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยส่วนรวม
และรายด้านแตกต่างกัน อย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.7 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อ
ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการ
ประถมศึกษาแห่งชาติ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ ผลการวิเคราะห์
ดังแสดงในตาราง 31

ตาราง 31 เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา โดย
ส่วนร่วมและรายด้าน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านอาคารสถานที่				
ระหว่างกลุ่ม	2	6.03	3.01	1.87
ภายในกลุ่ม	131	211.27	1.61	
รวม	133	217.30		
ด้านบุคลากร				
ระหว่างกลุ่ม	2	9.59	4.80	2.83
ภายในกลุ่ม	131	221.86	1.69	
รวม	133	231.45		

ตาราง 31 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านหลักสูตร				
ระหว่างกลุ่ม	2	4.47	2.23	1.27
ภายในกลุ่ม	131	229.66	1.75	
รวม	133	234.13		
ด้านการจัดการเรียนการสอน				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.62	1.81	1.05
ภายในกลุ่ม	131	226.56	1.73	
รวม	133	230.18		
ด้านกรณีพิเศษการศึกษา				
ระหว่างกลุ่ม	2	2.80	1.40	0.80
ภายในกลุ่ม	131	227.59	1.74	
รวม	133	230.39		
ด้านสื่อการเรียนการสอน				
ระหว่างกลุ่ม	2	3.22	1.61	0.91
ภายในกลุ่ม	131	230.66	1.76	
รวม	133	234.88		

ตาราง 31 (ต่อ)

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F
ด้านการวัดและประเมินผล				
ระหว่างกลุ่ม	2	1.91	0.95	0.54
ภายในกลุ่ม	131	230.66	1.76	
รวม	133	232.57		
รวมทุกด้าน				
ระหว่างกลุ่ม	2	2.62	1.31	1.02
ภายในกลุ่ม	131	168.19	1.28	
รวม	133	170.81		

จากตาราง 31 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานการศึกษานิเทศก์แตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหา
การจัดการศึกษานิเทศก์ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

3.8 การเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จำแนกตามตำแหน่ง ผลการวิเคราะห์ ดังแสดงในตาราง 32

ตาราง 32 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ โดยส่วนรวม และ
รายด้าน จำแนกตามตำแหน่ง

ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด		ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา อำเภอ		t
	M	S.D.	M	S.D.	
1. ด้านอาคารสถานที่	2.26	1.51	2.35	1.07	-0.15
2. ด้านบุคลากร	2.57	1.35	2.64	1.11	-0.12
3. ด้านหลักสูตร	2.51	1.64	2.91	1.24	-0.67
4. ด้านการจัดการเรียนการสอน	2.68	1.43	2.77	0.98	-0.16
5. ด้านการนิเทศการศึกษา	2.34	0.74	2.29	1.12	0.12
6. ด้านสื่อการเรียนการสอน	2.03	1.17	2.43	1.18	-0.75
7. ด้านการวัดและประเมินผล	1.98	1.30	2.73	0.94	-1.48
รวม	2.34	1.10	2.59	0.83	-0.57

จากตาราง 32 แสดงว่า คีชนานีเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และ คีชนานีเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยส่วนรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตอนที่ 4 ความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา ผลดังแสดงในตาราง 33-48

ตาราง 33 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ
ด้านอาคารสถานที่

ปัญหาในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านอาคารสถานที่</u>		
1. ไม่มีห้องเรียนเอกเทศสำหรับเด็กพิเศษ	36	26.87
2. ไม่มีห้องเรียนเพียงพอสำหรับเด็กพิเศษ	32	23.88
3. ห้องเรียนคับแคบ โต๊ะเรียนไม่เหมาะสม สำหรับเด็กพิเศษ	27	20.15
4. ไม่มีห้องน้ำที่เหมาะสมกับเด็กพิเศษ	12	8.96
5. บริเวณสถานที่เล่นไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กพิเศษ	7	5.22
6. สถานที่ไม่เหมาะสม ตั้งอยู่ในบริเวณที่มีเสียงรบกวนมากเกินไป และอยู่ใกล้โรงอาหารได้กลิ่นอาหารและเสียงล้างจานขณะสอน	7	5.22
7. อาคารสถานที่ไม่พร้อมที่จะรับเด็กพิเศษ	3	2.24
8. ทางเดินไม่เอื้ออำนวยต่อเด็กพิเศษ	2	1.49

จากตาราง 33 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษด้านอาคารสถานที่ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การขาดแคลน
ห้องเรียนสำหรับเด็กพิเศษ ห้องเรียนคับแคบ โต๊ะเรียน และห้องน้ำไม่เหมาะสมกับเด็กพิเศษ

ตาราง 34 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ
ด้านบุคลากร

ปัญหาในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านบุคลากร</u>		
1. ครูผู้สอนมีน้อย ไม่พอกับจำนวนนักเรียน	39	29.10
2. ขาดบุคลากรในเรื่องการศึกษาพิเศษในโรงเรียน เช่น ครูสอนพิเศษ ทำให้เด็กขาดโอกาส	30	22.39
3. ครูบางคนไม่เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเรียนร่วมของเด็กพิเศษ เรียนร่วมกับเด็กปกติ ทั้งภาระให้ครูสอนเด็กพิเศษ ไม่พยายาม ช่วยกันแก้ปัญหาเด็ก และรังเกียจเด็กพิเศษ	20	14.93
4. โรงเรียนขาดแคลนครู จึงทำให้ครูผู้สอนเด็กพิเศษมีภาระมาก ไม่ค่อยมีเวลาปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษ	15	11.19
5. ครูที่สอนเด็กเรียนร่วมไม่เคยได้รับความรู้ทุกประเภทเกี่ยวกับ การศึกษาพิเศษ	11	8.21
6. ครูที่โรงเรียนจัดหาได้ส่งเข้าอบรม ยังไม่มีความสามารถและ ทักษะในการจัดกิจกรรมให้กับนักเรียนพิเศษ	9	6.71
7. ครูผู้สอนไม่ผ่านการอบรมและ ไม่มีใครอยากรับผิดชอบเด็กพิเศษ	9	6.71
8. ขาดครูสอนวิชาพิเศษ กพอ. สสน. พลษ และ ครูสอนฝึกพูด ขาดเทคนิค การสอนเด็กพิเศษ	9	6.71
9. ขาดครูที่มีความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาเด็กพิเศษ	5	3.73
10. ครูไม่ยอมสอนห้องเด็กพิเศษ กรณีครูเต็มย้ายหรือไปราชการ บางครั้งบางคราว	2	1.49

ตาราง 34 (ต่อ)

ปัญหาในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
11. ครูทำโทษเด็กเกินกว่าเหตุ ไม่สอนในเวลาปกติ สอนเล็กเรียนแล้วเก็บเงินพิเศษ	2	1.49
12. ศึกษานิเทศก์ผู้รับผิดชอบระดับอำเภอขาดความรู้	1	0.75

จากตาราง 34 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน การประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษด้านบุคลากร เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ครูผู้สอนมีน้อยไม่พอกับจำนวนนักเรียน ขาดบุคลากรในเรื่องการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน เช่น ครูสอนพิเศษ ครูบางคนไม่เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเรียนร่วมของเด็กพิเศษ เรียนร่วมกับเด็กปกติ

ตาราง 35 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ
ด้านหลักสูตร

ปัญหาในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านหลักสูตร</u>		
1. ไม่มีหลักสูตรเฉพาะให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ยังต้องใช้หลักสูตรสำหรับเด็กปกติ	67	50.00
2. เนื้อหามากและยากเกินไปสำหรับเด็กพิเศษ	25	18.66
3. เด็กพิเศษเรียนไม่ทันหลักสูตรสำหรับเด็กปกติ	20	14.93
4. หลักสูตร ไม่เอื้ออำนวยเพียงแต่ให้เด็กเรียนร่วม ตามวัตถุประสงค์ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเท่านั้น	15	11.19
5. ปรับหลักสูตร การวัดผล เกณฑ์ต่าง ๆ แล้วเด็กยังไม่มีความสามารถ จึงลำบากใจในการเลื่อนชั้นของเด็ก	8	5.97
6. ครูไม่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรสำหรับเด็กพิเศษเลย	2	1.49

จากตาราง 35 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านหลักสูตร เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ไม่มีหลักสูตรเฉพาะให้เป็นมาตรฐานเดียวกันยังต้องใช้หลักสูตรสำหรับเด็กปกติ เนื้อหามากและยากเกินไปสำหรับเด็กพิเศษ เด็กพิเศษเรียนไม่ทันหลักสูตรสำหรับเด็กปกติ

ตาราง 36 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ
ด้านการจัดการเรียนการสอน

ปัญหาในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านการจัดการเรียนการสอน</u>		
1. การจัดการเรียนการสอนต้องยืดหยุ่นเนื้อหาให้เหมาะสมกับ ศักยภาพของเด็กแต่ละคน	38	28.36
2. การจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กพิเศษกับเด็กปกติไม่ได้ผล ต้องยืดหยุ่นตลอดเวลา	12	8.96
3. เวลาเรียนไม่เหมาะสม ครูต้องใช้เวลาออกสอนซ่อมเสริม ทำให้ครูรับภาระหนัก	8	5.97
4. การจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษได้รับความร่วมมือน้อย	7	5.22
5. การจัดการเรียนร่วม มีปัญหามากในเรื่องการรับรู้	5	3.73
6. เด็กแต่ละคนแตกต่างกันทำให้มีปัญหาในการจัดการเรียนการสอน	3	2.24

จากตาราง 36 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านการจัดการเรียนการสอน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ
การจัดการเรียนการสอนต้องยืดหยุ่นเนื้อหาให้เหมาะสมกับศักยภาพของเด็กแต่ละคน การจ้ด
ตารางเรียนร่วมระหว่างเด็กพิเศษกับเด็กปกติไม่ได้ผลต้องยืดหยุ่นตลอดเวลา เวลาเรียนไม่
เหมาะสม ครูต้องใช้เวลาออกสอนซ่อมเสริมทำให้ครูรับภาระหนัก

ตาราง 37 ค่าความถี่และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ
ด้านสื่อการเรียนการสอน

ปัญหาในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านสื่อการเรียนการสอน</u>		
1. มีน้อยมาก ไม่เพียงพอ ไม่ครบทุกวิชาต้องเอาของเด็กปกติมาใช้ ควรจะได้มีการจัดสรรให้มากกว่านี้	32	23.88
2. มีงบประมาณน้อยในการจัดหาสื่อ	19	14.18
3. สื่อการสอนไม่เหมาะสม ล้าสมัย	18	13.43
4. ครูไม่มีเวลาผลิตสื่อและขาดความรู้ในการผลิต และการใช้สื่อ	7	5.22
5. จัดซื้อยากเพราะอยู่ต่างจังหวัด และหายากในบางวิชา	7	5.22
6. ขาดแคลนศูนย์สื่อ ขาดตู้เก็บสื่อให้เป็นระบบเพื่อความสะดวก ในการหยิบใช้	3	2.24

จากตาราง 37 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความคิดเห็น
เกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านสื่อการเรียนการสอน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ
มีน้อยมาก ไม่เพียงพอ ไม่ครบทุกวิชาต้องเอาของเด็กปกติมาใช้ ควรจะได้มีการจัดสรรให้มาก
กว่านี้ มีงบประมาณน้อยในการจัดหาสื่อ สื่อการสอนไม่เหมาะสม ล้าสมัย ครูไม่มีเวลาผลิตสื่อ
และขาดความรู้ในการผลิตและ การใช้สื่อ จัดซื้อยากเพราะอยู่ต่างจังหวัด และหายากในบางวิชา

ตาราง 38 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา การจัดการศึกษาพิเศษ
ด้านการนิเทศการศึกษา

ปัญหาในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านการนิเทศการศึกษา</u>		
1. มีการนิเทศน้อยมาก ขาดการนิเทศ และติดตามผลอย่างต่อเนื่อง จากสำนักงาน	31	23.13
2. ผู้นิเทศขาดความรู้ ไม่ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนถึง เจตคติที่ดีต่อการ เรียนร่วมและ เด็กพิเศษทำให้ผู้นิเทศ ขาดความมั่นใจในการนิเทศ	15	11.19
3. ไม่มีศึกษานิเทศก์ไปแนะนำดูแลตลอดปี ทำให้การจัดการเรียน การสอนไม่พัฒนาเท่าที่ควร	8	5.97
4. การนิเทศยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร ขาดเครื่องมือการนิเทศ	4	2.98
5. ศึกษานิเทศก์ไม่มีความรู้ด้านการจัดการศึกษาพิเศษให้เฉพาะกำลังใจ อย่างเดียว	1	0.75
6. มีเวลาในการนิเทศน้อย เพราะมีโครงการอื่น ๆ ที่ต้อง รับผิดชอบมาก	1	0.75

จากตาราง 38 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านการนิเทศการศึกษา เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ มีการ
นิเทศน้อยมาก ขาดการนิเทศและติดตามผลอย่างต่อเนื่องจากผู้นิเทศ ผู้นิเทศขาดความรู้ไม่ได้รับ

การนำเสนอให้มีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนถึงเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ร่วมกัน ทำให้ผู้นิเทศขาดความ
มั่นใจในการนิเทศ ไม่มีศึกษานิเทศก์ไปแนะนำดูแลตลอดปี ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่
พัฒนาเท่าที่ควร

ตาราง 39 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ
ด้านการวัดและประเมินผล

ปัญหาในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>		
1. ใช้ข้อสอบชุดเดียวกับเด็กปกติทำให้เด็กพิเศษทำไม่ได้	43	32.08
2. การวัดจุดประสงค์ใช้หลักเกณฑ์ของเด็กปกติทำให้เด็กพิเศษทำไม่ได้	27	20.15
3. การวัดผลต้องวัดต่ำกว่าเกณฑ์ของเด็กปกติ	10	7.46
4. ยังไม่สามารถสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับหลักสูตรได้	6	4.48
5. การวัดและประเมินผล ไม่ครบตามจุดประสงค์เพราะเด็กพิเศษเรียนไม่ครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้	5	3.73
6. ไม่เข้าใจว่าจะปรับการวัดผลและประเมินผลเด็กพิเศษอย่างไร	4	2.99
7. ไม่สามารถวัดและประเมินผลได้ตามความจริง จะยึดหยุ่นเอาเอง ทำให้ผลที่ได้ไม่แน่นอน	3	2.24

จากตาราง 39 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านการวัดและประเมินผล เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ใช้
ข้อสอบชุดเดียวกับเด็กปกติทำให้เด็กพิเศษทำไม่ได้ การวัดจุดประสงค์ใช้หลักเกณฑ์ของเด็กปกติ
ทำให้เด็กพิเศษทำไม่ได้ การวัดผลต้องวัดต่ำกว่าเกณฑ์ของเด็กปกติ ยังไม่สร้างเครื่องมือวัดและ
ประเมินผลให้เหมาะสมกับหลักสูตรได้

ตาราง 40 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ
ด้านความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และผู้ปกครองของเด็กพิเศษ

ปัญหาในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชนและผู้ปกครองของเด็กพิเศษ</u>		
1. ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ คือไม่ยอมรับว่าลูกพิการ รังเกียจที่จะ ต้องรู้ว่าลูกของตนเรียนห้องเด็กพิเศษ	11	8.21
2. ผู้ปกครองของเด็กพิการไม่เอาใจใส่บุตรหลานปล่อยให้ หน้ามือของครู	10	7.46
3. ครูบางคนไม่เห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาพิเศษ เพราะคิดว่า เสียเวลา เสียทรัพยากรกับนักเรียนที่มีปัญหาไม่กี่คน	8	5.97
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องระดับผู้ถือนโยบายขาดความรู้ความเข้าใจ เรื่องการเรียนร่วมอีกมาก ระดับโรงเรียนจัดทำแล้วขาดการ ติดตาม นิเทศ โรงเรียนจึงไม่รู้ว่าทำถูกทำผิด	8	5.97
5. ผู้ปกครองเด็กปกติไม่ยอมรับให้เด็กพิการมาเรียนร่วมกับลูกของตน	7	5.22
6. ขาดความร่วมมือจากผู้ปกครองบางท่าน และผู้ปกครองบางท่าน ร่วมมือไม่จริงจัง	6	4.48
7. หน่วยงานเอกชนให้ความร่วมมือดีหน่วยงานของครูไม่มีเวลาให้	4	2.99

จากตาราง 40 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีความคิดเห็นเกี่ยวกับ
ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และผู้ปกครอง

ของเด็กพิเศษ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ ไม่ยอมรับว่าลูกพิการ รังเกียจที่จะต้องรู้ว่าลูกของตนเรียนห้องเด็กพิเศษ ผู้ปกครองของเด็กพิการไม่เอาใจใส่ บุคลากรปล่อยให้เป็นที่หน้าของครู ครูบางคนไม่เห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาพิเศษ เพราะคิดว่าเสียเวลา เสียทรัพยากรกับนักเรียนที่มีปัญหา ไม่ก็คน

ตาราง 41 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา ด้านอาคารสถานที่

ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านอาคารสถานที่</u>		
1. ควรมีห้องเรียนพิเศษที่เหมาะสมกับสภาพของเด็กและปลอดภัยสำหรับเด็ก	15	11.19
2. ควรมีห้องน้ำห้องส้วมสำหรับเด็กพิเศษเพราะเด็กช่วยเหลือตัวเองไม่ได้	10	7.46
3. ควรจัดในโรงเรียนที่มีอาคารสถานที่และมีห้องเรียนเพียงพอ	9	6.71
4. ควรจัดสถานที่ไว้ชั้นล่างเพราะเด็กพิการทางสติปัญญาและร่างกาย	7	5.22
5. ควรอยู่ติดเด็กทั่วทั้งชั้นเพื่อสะดวกในการประสานงานและการดูแลในเรื่องการเรียนการสอนของครู	5	5.73
6. ควรเป็นอาคารชั้นเดียวเด็กตาบอดจะได้ไม่ต้องเดินขึ้นบันไดเพราะเด็กจะตกลงมา	5	5.73
7. ควรมีห้องครูผู้สอนแยกเป็นสัดส่วนอยู่ในห้องเด็กพิเศษเพื่อสะดวกในการสังเกตพฤติกรรม	3	2.24
8. ควรจัดสถานที่ให้เด็กพิเศษได้เรียนในทุกโรงเรียน	2	1.49

จากตาราง 41 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีข้อเสนอแนะในการ
จัดการศึกษาพิเศษ ด้านอาคารสถานที่ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ควรมีห้องเรียนพิเศษ
ที่เหมาะสมกับสภาพของเด็ก และปลอดภัยสำหรับเด็ก ควรมีห้องน้ำห้องส้วมสำหรับเด็กพิเศษ
เพราะเด็กช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ควรจัดในโรงเรียนที่มีอาคารสถานที่และห้องเรียนเพียงพอ

ตาราง 42 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านบุคลากร

ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านบุคลากร</u>		
1. ควรมีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ	10	7.46
2. ควรมีการอบรมครูซึ่งรับผิดชอบเด็กพิเศษในทุกระดับชั้น ทุกปี	9	6.71
3. ครูควรยอมรับเด็กพิเศษให้มีความรักความลงสวส สอนด้วยความเต็มใจ มีใช้สอนเพื่อสิ่งตอบแทน	9	6.71
4. ควรคัดเลือกบุคลากรที่มีความเข้าใจใส่ใจและมีความชำนาญเกี่ยวกับเด็กพิเศษ	7	5.22
5. ควรเพิ่มบุคลากรด้านการศึกษาพิเศษอีก และเปิดโอกาสให้ครูอื่น ๆ ได้อบรมให้มากขึ้น	6	4.48
6. ครูผู้สอนควร เป็นครูการศึกษาพิเศษโดยเฉพาะมาสอนในโรงเรียน เพราะครูปกติอบรมมาแล้วยังขาดความชำนาญ	5	3.73
7. ควรจัดให้มีการอบรมเชิงปฏิบัติการ เพื่อนำมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	5	3.73
8. ควรมีครูการศึกษาพิเศษสอนครบทุกชั้นในโรงเรียนที่ดำเนินการการศึกษาพิเศษ	2	1.49
9. ควรจัดให้มีการเรียนการสอนการศึกษาพิเศษในสถาบันที่ผลิตครู	2	1.49

ตาราง 42 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
10. ควรจัดอบรมบุคลากร เช่น ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด ศึกษานิเทศก์ทุกคนทั่วประเทศ ให้เข้าใจนโยบายการศึกษาพิเศษ และจังหวัดอบรมครูทุกคนให้เข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ	1	0.75

จากตาราง 42 ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา
ศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษา
พิเศษ ด้านบุคลากร เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ควรมีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรทุกคน
ในโรงเรียนมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ ควรมีการอบรมครูซึ่งรับผิดชอบเด็ก
พิเศษทุกระดับชั้น และครูควรยอมรับเด็กพิเศษ

ตาราง 43 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านหลักสูตร

ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านหลักสูตร</u>		
1. ควรจัดทำหลักสูตรเฉพาะ หลักสูตร ก ล้าสมัย	42	31.34
2. ควรปรับหลักสูตร ควรเน้นวิชาชีพ	20	14.98
3. ควรจัดอบรมเรื่องหลักสูตรสำหรับเด็กพิเศษ	13	9.70
4. ควรเน้นให้ครูทำแผนการสอน โดยมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กพิเศษ	7	5.22
5. ควรมีรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	6	4.49
6. ควรปรับโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรม การวัดและประเมินผล	4	2.98
7. ควรแยกหลักสูตรปกติจากหลักสูตรพิเศษ	4	2.98
8. ควรเน้นด้านการอยู่ร่วมกันในสังคม ผักमारยาทต่าง ๆ	2	1.49
9. ควรหาวิชาการเฉพาะงานการศึกษาพิเศษผลิตหลักสูตรให้เหมาะสม	2	1.49
10. ครูผู้สอนไม่เข้าใจหลักสูตรที่จะปรับมาใช้	1	0.75

จากตาราง 43 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ มีข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษด้านหลักสูตร เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือการจัดทำหลักสูตรเฉพาะหลักสูตร ก ล้าสมัย ควรปรับปรุงหลักสูตร ควรเน้นวิชาชีพ และควรจัดอบรมเรื่องหลักสูตรสำหรับเด็กพิเศษ

ตาราง 44 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ ด้าน
การจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านการจัดการเรียนการสอน</u>		
1. จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เพราะจะได้ อบอุ่นเหมือนบ้าน	14	10.45
2. ในการจัดการเรียนการสอนควรจัดให้มีสื่อหรือการเรียนปนเล่น เพราะเด็กพิเศษมีช่วงความสนใจสั้น	8	5.97
3. ควรจัดให้เด็กได้เรียนในห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กพิเศษใน โรงเรียน และครูประจำชั้นต้องเอาใจใส่จัดให้นักเรียนได้เรียน เต็มเวลาการสอนจึงจะได้ผล	7	5.22
4. ควรสอนกิจกรรมมากกว่าทฤษฎี หรือเนื้อหา	5	3.73
5. ควรจัดการเรียนการสอนเป็นรูปแบบของเด็กพิเศษโดยเฉพาะ	3	2.24
6. ควรแยกเด็กพิเศษออกจากการเรียนร่วมกับเด็กปกติ	2	1.49

จากตาราง 44 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีข้อเสนอแนะในการ
จัดการศึกษาพิเศษ ด้านการจัดการเรียนการสอน เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การจัด
บรรยากาศในชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เพราะจะได้อบอุ่นเหมือนบ้าน การจัดการเรียน
การสอนควรจัดให้มีสื่อหรือการเรียนปนเล่น เพราะเด็กพิเศษมีช่วงความสนใจสั้น ควรจัดให้เด็ก
ได้เรียนในห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียน และครูประจำชั้นต้องเอาใจใส่จัดให้
นักเรียนได้เรียนเต็มเวลาการสอนจึงจะได้ผล

ตาราง 45 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ ด้าน
การนิเทศการศึกษา

ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านการนิเทศการศึกษา</u>		
1. ควรมีการนิเทศการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อให้ครูผู้สอนได้พัฒนา และกระตุ้นริเริ่มในการทำงานและควรมีการนิเทศปีละหลาย ๆ ครั้ง	25	18.66
2. ควรมีการจัดประชุม อบรม ให้ศึกษานิเทศก์และผู้เกี่ยวข้องให้มีความรู้ เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ	20	14.93
3. ควรมีนิเทศอย่างสม่ำเสมอ มีการแจ้งผลการนิเทศแก่ผู้สอนเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน	9	6.71
4. ควรมีการนิเทศในทุกระดับให้ได้อย่างน้อยตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของ สปช.	5	3.73
5. ควรจัดทำคู่มือเอกสารประกอบการนิเทศ	3	2.24

จากตาราง 45 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษด้านการนิเทศการศึกษา เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ควรมีการนิเทศการเรียนการสอนในชั้นเรียนเพื่อให้ครูผู้สอนได้พัฒนา และกระตุ้นริเริ่มในการทำงาน และควรมีการนิเทศปีละหลาย ๆ ครั้ง ควรมีการประชุม อบรม ให้ศึกษานิเทศก์และผู้เกี่ยวข้องให้มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน

ตาราง 46 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ ด้าน
สื่อการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านสื่อการเรียนการสอน</u>		
1. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติควรแจกสื่อ และสื่อต้องทันสมัยและคงทนต่อการใช้	15	11.19
2. ควรแนะนำการใช้สื่อ หรือตัวอย่างสื่อพร้อมกับเนื้อหาและวิธีใช้สื่อ	11	8.21
3. ควรจัดฝึกอบรมการผลิตสื่อ พร้อมวิธีใช้สื่อสำหรับเด็กพิเศษ	11	8.21
4. ครูควรจัดเตรียมและผลิตสื่อใช้เอง	9	6.72
5. ควรให้งบประมาณในการจัดซื้อเครื่องมือ เช่น Vocal 11	2	1.49

จากตาราง 46 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีข้อเสนอแนะในการ
จัดการศึกษาพิเศษ ด้านสื่อการเรียนการสอน เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรแจกสื่อและสื่อต้องทันสมัยและคงทนต่อการใช้ ควรจัดฝึกอบรมการผลิตสื่อพร้อมวิธีใช้สื่อสำหรับเด็กพิเศษ ควรจัดเตรียมและผลิตสื่อใช้เองโดยครูผู้สอน

ตาราง 47 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษานិเทศ ด้าน
การวัดและประเมินผล

ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษานิเทศ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านการวัดและประเมินผล</u>		
1. ควรมีการวัดและประเมินผลโดยเฉพาะสำหรับเด็กนิเทศ	39	29.10
2. ควรจัดให้มีการอบรม ประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับการวัดและ ประเมินผลเด็กนิเทศ ให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจถูกต้องตรงกัน	15	11.19
3. ควรมีเกณฑ์วัดโดยเฉพาะสำหรับเด็กนิเทศ (50:50) แล้วถือว่า ผ่านเกณฑ์ เพราะเด็กปกติใช้เกณฑ์ (60:80)	7	5.22
4. ควรมีเอกสารการวัดและประเมินผลสำหรับเด็กนิเทศเพื่อให้ครู ได้ศึกษา	5	3.73
5. ควรมีเครื่องมือวัดและประเมินผลก่อนเรียนและหลังเรียน	4	2.98
6. ควรมีการวัดและประเมินผลทอมละครั้ง เพื่อดูความก้าวหน้าของเด็ก	4	2.98
7. ไม่ควรวัดผลทางวิชาการว่าผ่านหรือไม่ผ่าน และไม่ควรรนำผลมา เปรียบเทียบกับเด็กปกติ	4	2.98
8. ควรมีจุดประสงค์เฉพาะของเด็กนิเทศเรียนร่วม มีใช้ลดเกณฑ์ของ เด็กปกติลง ทางศึกษานิเทศก์ควรออกข้อสอบจุดประสงค์ที่ต้องการ วัดเด็กนิเทศมาให้ศึกษาเรียนรู้ก่อนวัดผลโดยครู	3	2.24
9. ใช้เกณฑ์ร่วมกับเด็กปกติ แต่ควรยืดหยุ่นเวลา และเกณฑ์ตามความ เหมาะสม	2	1.49
10. การปรับเกณฑ์และวิธีการในการตัดสินผลการเรียน	2	1.49

ตาราง 47 (ต่อ)

ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ	ความถี่	ร้อยละ
11. ควรประเมินผลเป็นรายบุคคล คำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล	2	1.49
12. ควรมีการประเมินผลทั้งครูและนักเรียน เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอน	1	0.75
13. ควรวัดและประเมินผลทุกครั้งที่มีกิจกรรม เมื่อจบบทเรียน แล้วควรแจ้งให้ ผู้ปกครองทราบทุกครั้ง และถ้ามีปัญหา ครูและผู้ปกครองควรร่วมกันแก้ปัญหา	1	0.75

จากตาราง 47 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน การประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีข้อเสนอแนะในการ จัดการศึกษาพิเศษ ด้านการวัดและประเมินผล เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ควรมีการวัด และประเมินผล โดยเฉพาะสำหรับเด็กพิเศษทุกประเภทเป็นแบบมาตรฐานเดียวกัน ควรจัดให้มีการอบรมประชุมทางวิชาการเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลเด็กพิเศษให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจถูกต้อง ตรงกัน ควรมีเกณฑ์การวัดโดยเฉพาะสำหรับเด็กพิเศษ (50:50) แล้วถือว่าผ่าน เพราะเด็ก ปกติใช้เกณฑ์ (60:80)

ตาราง 48 ค่าความถี่ และค่าร้อยละของข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษานិเทศ ด้าน
ความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และผู้ปกครองของเด็กนิเทศ

ข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษานิเทศ	ความถี่	ร้อยละ
<u>ด้านความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชนและผู้ปกครองของเด็กนิเทศ</u>		
1. ทุกหน่วยงานควรมีการตกลงร่วมมือกัน โดยใช้สื่อมวลชนหรือมีการประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะผู้ปกครองให้มากกว่านี้	8	5.97
2. ควรมีการประชุมผู้ปกครองบ่อย ๆ หรือสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อให้ผู้ปกครองทราบผลการเรียนของเด็ก เด็กมีปัญหาจะได้ร่วมกันแก้ไข	7	5.22
3. ทางโรงเรียนควรประชาสัมพันธ์กับชุมชนถึงการเปิดสอนเด็กนิเทศ เพื่อให้ชุมชนรับรู้ให้ความร่วมมือ เพื่อผู้ปกครองเด็กนิเทศมีกำลังใจ ไม่ทอดทิ้งที่มีลูกพิการ	5	3.73
4. ทางโรงเรียนควรประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองและบุคลากรในโรงเรียนทราบและเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนเด็กนิเทศ	3	2.24
5. โครงการนี้ถ้าใช้กระบวนการแนะแนวในโรงเรียนเข้ามามีส่วนช่วยให้เห็นความสำคัญและเห็นคุณค่าเด็กนิเทศแล้วการจัดการศึกษาของประเทศจะพัฒนาก้าวหน้าไปอีกกว่านี้	2	1.49
6. ควรขอความอนุเคราะห์ช่วยเหลือเด็กนิเทศจากหน่วยงานอื่น ๆ	2	1.49
7. ควรสร้างศรัทธาในการจัดการศึกษานิเทศ มิฉะนั้นผู้ปกครองบางคนจะถือว่าการช่วยเหลือโรงเรียนเป็นการชุตรัด	1	0.75

จากตาราง 48 แสดงว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีข้อเสนอแนะในการ
จัดการศึกษานិเทศ ด้านความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และผู้ปกครองของเด็ก
นิเทศ เรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ทุกหน่วยงานควรมีการตกลงร่วมมือกันโดยใช้สื่อมวลชน
หรือมีการประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะผู้ปกครองให้มากกว่านี้ ควรมีการประชุมผู้ปกครองบ่อย ๆ
หรือสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อให้ผู้ปกครองทราบผลการเรียน โรงเรียนควรประชาสัมพันธ์กับชุมชน
ถึงการ เปิดสอนเด็กนิเทศ เพื่อให้ชุมชนรับรู้ให้ความร่วมมือ

บทที่ 5

บทย่อ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายในการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. เพื่อศึกษาปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
3. เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณาจารย์เทคส์ สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน การศึกษาพิเศษ
4. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณาจารย์เทคส์ สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติโดยจำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ
5. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของคณาจารย์เทคส์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และคณาจารย์เทคส์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

6. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในโรงเรียนประถมศึกษา 39 โรงเรียน จำนวน 134 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับ สถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านสถานภาพการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ข้อ 1-53) เท่ากับ 0.95 และค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามด้านปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ข้อ 54-106) เท่ากับ 0.98 เนื้อหาของแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอน ซึ่งประกอบด้วยข้อคำถามเกี่ยวกับ สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และความคิดเห็นเกี่ยวกับ ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

เป็นแบบสอบถามที่ใช้ข้อคำถามเดียวกัน มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ แบบมาตราส่วน
ประเมินค่า และแบบสอบถามปลายเปิดถามให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหา และข้อเสนอแนะ
ในการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประม
ศศึกษาแห่งชาติ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลตามลำดับขั้นตอนต่อไปนี้

1. ขออนุญาตจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อขอ
ความร่วมมือจากสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในการอำนวยความสะดวกใน
การขอเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามไปให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษาพิเศษ สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษาพิเศษ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในจังหวัด อำเภอ ที่มีโรงเรียนประถมศึกษาที่ดำเนิน
การสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษแบบสอบถาม โดยมีศึกษาพิเศษ สำนักงานการประม
ศศึกษาจังหวัด และศึกษาพิเศษ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ เป็นผู้ประสานงานในการ
เก็บแบบสอบถามคืน แบบสอบถามของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานครทุกโรงเรียน ผู้วิจัยแจกแบบสอบถามให้ และ
เก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งสิ้น 45 วัน เพื่อนำ
ข้อมูลที่ได้มาทำการวิเคราะห์

ผู้วิจัยได้แบบสอบถามคืน จำนวน 134 ฉบับ คิดเป็น 93.50 ของจำนวน
แบบสอบถามทั้งหมด จำนวน 144 ฉบับ แบบสอบถามจำนวน 10 ฉบับ เป็นแบบสอบถามที่
ผู้ตอบแบบสอบถามคืนไม่ครบ หรือเป็นแบบสอบถามที่ได้คืนแต่มีคำตอบไม่สมบูรณ์ รวมทั้งสิ้น
คิดเห็นร้อยละ 6.94

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์สถานการณ์ของกลุ่มตัวอย่าง โดยการคำนวณค่าความถี่ และค่าร้อยละ
2. วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณาจารย์เทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และคณาจารย์เทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ที่มีต่อสถานการณ์และปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เป็นรายชื่อและรายด้าน โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. เปรียบเทียบความคิดเห็นของคณาจารย์เทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และคณาจารย์เทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ต่อสถานการณ์และปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำแนกตามสถานการณ์ของคณาจารย์เทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา เพื่อทดสอบสมมติฐานโดยใช้ค่าที (t-test)
4. เปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน คณาจารย์เทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และคณาจารย์เทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ต่อสถานการณ์และปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวน (F-test)
5. หาค่าความถี่ และร้อยละของความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และคณาจารย์เทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สรุปผลการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ปรากฏดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา มีสถานการณ์การปฏิบัติปานกลาง เมื่อแยกเป็นรายด้านแล้วพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ มีสถานการณ์การปฏิบัติปานกลาง ทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล

1.1 ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ โดยส่วนรวม มีสถานการณ์การปฏิบัติปานกลาง โดยมีความคิดเห็นว่า มีสถานการณ์การปฏิบัติปานกลางในเรื่อง การจัดให้มีห้องเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียน เป็นอันดับแรก และจัดให้มีห้องเรียนตามความจำเป็นและเหมาะสมกับสภาพความต้องการของเด็กพิเศษ ตามลำดับและมีความเห็นว่า มีสถานการณ์การปฏิบัติปานกลางในเรื่อง การจัดให้มีห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียนเป็นอันดับสุดท้าย

1.2 ด้านบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ โดยส่วนรวม มีสถานการณ์การปฏิบัติปานกลาง โดยมีความเห็นว่า มีสถานการณ์การปฏิบัติมากในเรื่อง การคัดเลือกครูที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาสอนโดยเฉพาะ และมีสถานการณ์การปฏิบัติปานกลางในเรื่อง การสร้างเจตคติที่ดีต่อเด็กพิเศษและโครงการเรียนร่วม และการเน้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาพิเศษ ตามลำดับ ส่วนการมีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นมาปฏิบัติงาน มีสถานการณ์การปฏิบัติน้อย

1.3 ด้านหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ โดยส่วนรวม มีสถานการณ์การปฏิบัติปานกลาง โดยมีความเห็นว่า มีสถานการณ์การปฏิบัติปานกลางในเรื่อง การจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษ และเน้นให้มีความเข้าใจตรงกัน

ในเรื่อง การนำหลักสูตรปกติมาใช้กับเด็กพิเศษ ตามลำดับ และมีสภาพการปฏิบัติน้อยในเรื่อง ปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ และการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กพิเศษ ตามลำดับ

1.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ โดยส่วนรวม มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง โดยมีความเห็นว่า มีสภาพการปฏิบัติมากในเรื่อง จัดกระบวนการเรียนการสอนให้เด็กพิเศษรู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน และเป็นอันดับแรก และจัดการเรียนการสอนโดยใช้เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ ตามลำดับ และเมื่อสถานการณ์การปฏิบัติปานกลางในเรื่องนี้ มีการแก้ไขปรับปรุง ๑๐% ให้ดีขึ้นจนสามารถเรียนร่วมกับเด็กพิเศษ และทำให้ความรวมมือระหว่างบุคลากรในโรงเรียน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ ตามลำดับ

1.5 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ โดยส่วนรวม มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง โดยมีความเห็นว่า มีสภาพการปฏิบัติมากในเรื่อง ส่งครูที่สอนเด็กพิเศษเข้ารับการสัมมนาหรืออบรมเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาพิเศษจากวิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญ ด้านการศึกษา และประชุมชี้แจงนโยบายของโครงการ เรียนร่วมแก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียน ก่อนดำเนินโครงการ ตามลำดับ และมีสภาพการปฏิบัติน้อยในเรื่อง จัดกิจกรรมศึกษาดูงาน การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนอื่น ๆ ให้กับครูที่สอนเด็กพิเศษ และมีการนิเทศโดยใช้ เครื่องมือการนิเทศและติดตามผลของ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1.6 ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ โดยส่วนรวม มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง โดยมีความเห็นว่า มีสภาพการปฏิบัติมากในเรื่อง ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมและยึดหลักจิตวิทยาสำหรับเด็กพิเศษ เป็นอันดับแรก และมีการนำสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ในโรงเรียนมาใช้ในการสอนเด็กพิเศษ ตามลำดับ และมีสภาพการปฏิบัติปานกลางในเรื่อง

การดัดแปลงสื่อการสอนเด็กปกติมาใช้ในการสอนเด็กพิเศษ และควบคุม กำกับ และติดตามให้ ครูที่สอนเด็กพิเศษได้ใช้สื่อการเรียนการสอนอย่างจริงจัง ตามลำดับ

1.7 ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษโดยรวม มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง โดยมีความเห็นว่า มีสภาพการปฏิบัติมากในเรื่อง การแจ้งผลการ เรียนให้เด็กพิเศษและผู้ปกครองทราบเป็นกรณีพิเศษ มีสภาพการปฏิบัติปานกลางในเรื่อง นำผล จากการวัดและประเมินผล มาปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนของเด็กปกติ เป็นอันดับแรก และมีการทดสอบความรู้พื้นฐานของเด็กพิเศษก่อนเรียนบทเรียนใหม่เสมอ ตามลำดับ ส่วนการ จัดอบรมหรือสัมมนาระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลการศึกษาพิเศษแก่ครูที่สอนเด็กพิเศษทุกคน มีสภาพการปฏิบัติน้อย

2. ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา มีสภาพปัญหาน้อย เมื่อแยกเป็นรายด้านแล้วพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ มีสภาพปัญหาน้อย ทั้ง 7 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผล

2.1 ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษโดยรวม มีสภาพปัญหาน้อย โดยมีความเห็นว่า มีสภาพปัญหาปานกลางในเรื่อง จัดให้มีห้องเสริมวิชาการ สำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียน มีสภาพปัญหาน้อยในเรื่อง จัดให้มีห้องเรียนพิเศษเฉพาะ สำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียน และปรับสภาพอาคารให้เหมาะสมกับสภาพความพิการของเด็ก พิเศษ ตามลำดับ และมีสภาพปัญหาน้อยเป็นอันดับสุดท้าย คือ การจัดบริเวณและสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียนให้พร้อมก่อนจัดการเรียนการสอน

2.2 ด้านบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน การประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษโดยรวม มีสภาพปัญหา

น้อย โดยมีความเห็นว่า มีสภาพปัญหาน้อยในเรื่อง สรรหาบุคลากรที่ทำงานสำหรับเด็กพิเศษ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างเพียงพอ เป็นอันดับแรก และสร้างขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นกรณีพิเศษ แก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษตามลำดับ และมีสภาพปัญหาน้อยเป็นอันดับสุดท้ายในเรื่อง การมีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นมาปฏิบัติงานในโรงเรียน

2.3 ด้านหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษโดยรวม มีสภาพปัญหาน้อย โดยมีความเห็นว่า มีสภาพปัญหากลางในเรื่อง ปรับปรุงเนื้อหาและกิจกรรมในหลักสูตร ให้เหมาะสมกับเด็กพิเศษทุกระดับชั้น และการทำโครงการสอนและแผนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ มีสภาพปัญหาน้อยในเรื่อง ปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ และการจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กพิเศษตามลำดับ

2.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษโดยรวม มีสภาพปัญหาน้อย โดยมีความเห็นว่า มีสภาพปัญหาน้อยในเรื่อง จัดครูเข้าสอนเด็กพิเศษตามความเหมาะสมกับความถนัดและความสามารถเป็นอันดับแรก และมีการแก้ไขปัญหาการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษตามลำดับ และมีสภาพปัญหาน้อยเป็นอันดับสุดท้ายในเรื่อง จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กพิเศษรู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน

2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษโดยรวม มีสภาพปัญหาน้อย โดยมีความเห็นว่า มีสภาพปัญหาน้อยในเรื่อง ประชุมชี้แจงนโยบายของโครงการเรียนร่วมแก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียนก่อนดำเนินการโครงการเป็นอันดับแรก และมีการนิเทศการเรียนการสอนในชั้นเรียน และช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ ตามลำดับ และมีสภาพปัญหาน้อยเป็นอันดับสุดท้ายในเรื่อง รายงานผลการนิเทศการศึกษาพิเศษให้สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติทราบตามกำหนด

2.6 ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษโดยรวม มีสภาพปัญหาน้อย โดยมีความเห็นว่า มีสภาพปัญหาน้อยในเรื่อง จัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอความต้องการของครูที่สอนเด็กพิเศษ และครูที่สอนเด็กพิเศษมีความรู้เกี่ยวกับการใช้สื่อการเรียนการสอนเด็กพิเศษอย่างถูกต้อง ตามลำดับ และมีสภาพปัญหาน้อยเป็นอันดับสุดท้ายในเรื่อง มีการนำสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ในโรงเรียนมาใช้ในการสอนเด็กพิเศษ และใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมและยึดหลักจิตวิทยาสำหรับเด็กพิเศษ

2.7 ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษโดยรวม มีสภาพปัญหาน้อย โดยมีความเห็นว่า มีสภาพปัญหาน้อยในเรื่อง จัดอบรมหรือสัมมนาระเบียบวิธีการวัดและประเมินผลการศึกษานิสิตแก่นักเรียนเด็กพิเศษทุกคน และจัดให้เอกสารการวัดและประเมินผลเด็กพิเศษ ตามลำดับ และมีสภาพปัญหาน้อยเป็นอันดับสุดท้ายในเรื่อง มีการแจ้งผลการเรียนให้เด็กพิเศษ และผู้ปกครองทราบเป็นกรณีพิเศษ

3. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ โดยส่วนรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ ด้านบุคลากร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้บริหารโรงเรียนมีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาโดยรวม และด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการวัดและประเมินผลดีกว่า ศึกษานิเทศก์และครูผู้สอน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า ด้านบุคลากร และด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษดีกว่า ครูผู้สอนและศึกษานิเทศก์ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาคารสถานที่ไม่แตกต่างกัน

4. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรีที่มีต่อ
สถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ พบว่า ทั้งโดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05 เมื่อแยกเป็นรายด้านพบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและศึกษานิเทศก์ มีความ
คิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษ ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร และด้านการนิเทศการ
ศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและ
ศึกษานิเทศก์ ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษา
พิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา โรงเรียนมัธยม และโรงเรียนอาชีวศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษาดีกว่า
ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี และ
ปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และพบว่า ด้านหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียน
ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์
การจัดการศึกษาพิเศษดีกว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ ที่มีระดับการศึกษา
ปริญญาตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนด้านอาคารสถานที่ ด้านการจัดการเรียน
การสอน ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล ไม่แตกต่างกัน

5. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานการจัดการศึกษาพิเศษแตกต่างกันมีต่อสถานการณ์การ
จัดการศึกษาพิเศษ ไม่แตกต่างกัน

6. ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ที่มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษโดยส่วนรวม
ไม่แตกต่างกัน เมื่อแยกเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการจัดการ
เรียนการสอน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถม
ศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ด้านการนิเทศการศึกษา และ
ด้านการจัดการเรียนการสอนดีกว่า ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ส่วนด้าน
อื่น ไม่แตกต่างกัน

7. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา ที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษโดย
ส่วนรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อแยกเป็นรายด้านแล้ว พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และ
ศึกษานิเทศก์ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษด้านการจัดการเรียนการสอน
ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .05 โดยที่ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัด
การเรียนการสอน และด้านสื่อการเรียนการสอนมากกว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 แต่ด้านการวัดและประเมินผล พบว่า ศึกษานิเทศก์ และครูผู้สอน
มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษมากกว่า ผู้บริหารโรงเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ส่วนด้านอื่น ไม่แตกต่างกัน

8. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ ไม่แตกต่างกัน

9. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน มีต่อปัญหาการ
จัดการศึกษาพิเศษ ไม่แตกต่างกัน

10. ความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษา
นิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ
ไม่แตกต่างกัน

11. การพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษา เกี่ยวกับปัญหาในการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา
พบว่า มีปัญหาในการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

11.1 ด้านอาคารสถานที่ มีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การขาด
แคลนห้องเรียนสำหรับเด็กพิเศษ ห้องเรียนคับแคบ โต๊ะเรียนไม่เหมาะสมสำหรับเด็กพิเศษ
ไม่มีห้องน้ำที่เหมาะสม บริเวณสถานที่เล่นไม่เอื้ออำนวยต่อการจัดกิจกรรมสำหรับเด็กพิเศษ

11.2 ด้านบุคลากร มีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ครูผู้สอน มีน้อย ไม่พอกับจำนวนนักเรียน ขาดบุคลากรในเรื่องการศึกษาค้นคว้าพิเศษในโรงเรียน ครูบางคนไม่เข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการเรียนร่วมของเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ โรงเรียนขาดแคลนครู จึงทำให้ครูผู้สอนเด็กพิเศษมีภาระมาก ไม่ค่อยมีเวลาปฏิบัติงานการศึกษาค้นคว้าพิเศษ

11.3 ด้านหลักสูตร มีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ไม่มีหลักสูตรเฉพาะ ให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน ยังต้องใช้หลักสูตรสำหรับเด็กปกติ เนื้อหามากและยากเกินไปสำหรับเด็กพิเศษ เด็กพิเศษเรียนไม่ทันหลักสูตรสำหรับเด็กปกติ

11.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การจัดการเรียนการสอน ต้องยืดหยุ่นเนื้อหาให้เหมาะสมกับศักยภาพของเด็กแต่ละคน การจัดการเรียนร่วมระหว่างเด็กพิเศษกับเด็กปกติไม่ได้ผลต้องยืดหยุ่นตลอดเวลา เวลาเรียนไม่เหมาะสม ครูต้องใช้เวลานอกสอนซ่อมเสริมทำให้ครูรับภาระหนัก การจัดการเรียนการสอน เด็กพิเศษได้รับความร่วมมือน้อย

11.5 ด้านการนิเทศการศึกษา มีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ มีการนิเทศน้อยมาก ขาดการนิเทศและติดตามผลอย่างต่อเนื่องจากผู้นิเทศ ผู้นิเทศขาดความรู้ ไม่ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนถึงเจตคติที่มีต่อการเรียนร่วม และเด็กพิเศษ ทำให้ผู้นิเทศขาดความมั่นใจในการนิเทศ ไม่มีศึกษานิเทศก์ไปแนะนำดูแลตลอดปี ทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่พัฒนาเท่าที่ควร การนิเทศยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร ขาดเครื่องมือการนิเทศ

11.6 ด้านสื่อการเรียนการสอน มีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ มีสื่อการเรียนการสอนน้อยมากไม่เพียงพอ ไม่ครบทุกวิชาต้องเอาของเด็กปกติมาใช้ ควรจะได้รับการจัดสรรให้มากกว่านี้ มีงบประมาณน้อยในการจัดหาสื่อ สื่อการสอนไม่เหมาะสม ล้าสมัย ครูไม่มีเวลาผลิตสื่อ และขาดความรู้ในการผลิตสื่อและการใช้สื่อ จัดซื้อยากเพราะอยู่ต่างจังหวัด และหายากในบางวิชา

11.7 ด้านการวัดและประเมินผล มีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ การใช้ข้อสอบชุดเดียวกับเด็กปกติทำให้เด็กพิเศษทำไม่ได้ การวัดจุดประสงค์ หลักเกณฑ์ของ

เด็กปกติทำให้เด็กพิเศษทำไม่ทัน การวัดผลต้องวัดต่ำกว่าเกณฑ์ของเด็กปกติ ยังไม่สามารถสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับหลักสูตรได้ การวัดและประเมินผลไม่ครบตามจุดประสงค์ เพราะเด็กเรียนไม่ครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

11.8 ความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และผู้ปกครองของเด็กพิเศษ มีปัญหาเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ คือไม่ยอมรับว่าลูกพิการ จึงเกรงที่จะตั้งรกรากลูกของตนไว้ในห้องเด็กพิเศษ ผู้ปกครองของเด็กพิการไม่เอาใจใส่บุตรหลานปล่อยให้ เป็นหน้าที่ของครู ครูบางคนไม่เห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาพิเศษ เพราะคิดว่าเสียเวลา

12. เมื่อพิจารณาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา เกี่ยวกับข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา พบว่า มีข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

12.1 ด้านอาคารสถานที่ มีข้อเสนอแนะเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ควรมีห้องเรียนพิเศษที่เหมาะสมกับสภาพของเด็กและปลอดภัยสำหรับเด็ก ควรมีห้องน้ำห้องส้วมสำหรับเด็กพิเศษ เพราะเด็กช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ควรจัดในโรงเรียนที่มีอาคารสถานที่ และมีห้องเรียนเพียงพอ ควรจัดสถานที่ไว้ชั้นล่าง เพราะเด็กพิการทางสติปัญญาและร่างกาย

12.2 ด้านบุคลากร มีข้อเสนอแนะเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ควรมีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ ควรมีการอบรมครูซึ่งรับผิดชอบเด็กพิเศษในทุกระดับชั้นทุกปี ครูควรยอมรับเด็กพิเศษให้มีความรักความสงสาร สอนด้วยความเต็มใจ มีใช้สอนเพื่อสิ่งตอบแทน ควรคัดเลือกบุคลากรที่มีความเอาใจใส่ และมีความชำนาญเกี่ยวกับเด็กพิเศษ

12.3 ด้านหลักสูตร มีข้อเสนอแนะเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ควรทำหลักสูตรเฉพาะ หลักสูตร ก.ล่ำสมัย ควรปรับหลักสูตร ควรเน้นวิชาชีพ ควรจัดอบรมเรื่องหลักสูตรสำหรับเด็กพิเศษ ควรเน้นให้ครูทำแผนการสอน โดยมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กพิเศษ ควรมีรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรปรับโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรม การวัดและประเมินผล

12.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ จัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ เพราะจะได้อบอุ่นเหมือนบ้าน ในการจัดการเรียนการสอน ควรจัดให้มีสื่อหรือการเรียนเป็นเล่น เพราะเด็กพิเศษมีช่วงความสนใจสั้น ควรจัดให้เด็กได้เรียนในห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียน และครูประจำชั้นต้องเอาใจใส่ จัดให้นักเรียนได้เรียนเต็มเวลาการสอนจึงจะได้ผล

12.5 ด้านการนิเทศการศึกษา มีข้อเสนอแนะเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ควรมีการนิเทศการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้ครูผู้สอน ได้พัฒนาและกระตือรือร้นในการทำงาน และควรมีการนิเทศอยู่หลาย ๆ ครั้ง ควรมีการจัดประชุม อบรม ให้ศึกษานิเทศก์และผู้เกี่ยวข้องให้มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ ควรมีนิเทศอย่างสม่ำเสมอ มีการแจ้งผลการนิเทศแก่ผู้สอน ควรมีการนิเทศในทุกระดับให้ได้อย่างน้อยตามเกณฑ์มาตรฐานชั้นต่ำของ สปช.

12.6 ด้านสื่อการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ควรแจกสื่อและสื่อต้องทันสมัย และคงทนต่อการใช้ ควรแนะนำการใช้สื่อหรือตัวอย่างสื่อร่วมกัน เช่น แผนภูมิ ใช้สื่อ ควรจัดให้มีการผลิตสื่อหรือวัสดุ สื่อสำหรับเด็กพิเศษ ครูควรจัดเตรียม และผลิตสื่อให้เอง

12.7 ด้านการจัดและประเมินผล มีข้อเสนอแนะเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ควรมีการจัดและประเมินผลโดยเฉพาะสำหรับเด็กพิเศษ ควรจัดให้มีการอบรม กระชุมทางวิชาการ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลเด็กพิเศษให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจถูกต้องตรงกัน ควรมีเกณฑ์วัดโดยเฉพาะสำหรับเด็กพิเศษ (50:50) แล้วถือว่าผ่านเกณฑ์ เพราะเด็กปกติใช้เกณฑ์ (60:80) ควรมีเอกสารการวัดและประเมินผลสำหรับเด็กพิเศษเพื่อให้ครูได้ศึกษา

12.8 ด้านความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และผู้ปกครองของเด็กพิเศษ มีข้อเสนอแนะเรียงลำดับจากมากไปน้อย คือ ทุกหน่วยงานควรมีการตกลงร่วมมือกันโดยใช้สื่อมวลชน หรือมีการประชาสัมพันธ์ โดยเฉพาะผู้ปกครองให้มากกว่านี้ ควรมีประชุมผู้ปกครองบ่อย ๆ หรือสัปดาห์ละครั้ง เพื่อให้ผู้ปกครองทราบผลการเรียนของเด็ก เด็กมีปัญหาก็ได้ร่วมกันแก้ไข ทางโรงเรียนควรประชาสัมพันธ์กับชุมชนถึงการเปิดสอนเด็กพิเศษ เพื่อให้ชุมชนรับรู้ให้ความร่วมมือ

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาการจัดการศึกษานិเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีประเด็นที่ควรนำมาอภิปราย ดังนี้

1. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน การประถมศึกษา เกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษานิเทศโดยส่วนรวมมีสถานการณ์ปฏิบัติ ปานกลาง การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สถานการณ์ปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หรือ ลักษณะความเป็นจริงในการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 7 ด้าน ได้แก่ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ได้มีการปฏิบัติและมีการเตรียมอยู่แล้ว หรือทั้งนี้ น่าจะ เป็นการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา หรือเรื่องนี้เป็นเรื่องใหม่ในการจัดการศึกษา นิเทศ ของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด

2. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน การประถมศึกษา เกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษานิเทศแต่ละด้าน มีสถานการณ์ปฏิบัติ มีดังนี้

2.1 ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษานิเทศโดยส่วนรวม มีสถานการณ์ปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีสถานการณ์ปฏิบัติปานกลาง การที่ ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก สภาพหรือลักษณะของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม และรวมถึงบริเวณภายในโรงเรียน โดยจัดสร้างหรือดัดแปลงให้เหมาะสมกับการ เรียนการสอนของเด็กที่มีความต้องการพิเศษ เช่นสร้างห้องเรียนให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน นั้นสถานการณ์ปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ก็คือ อาคารสถานที่เป็นอาคารสถานที่ที่มีอยู่ก่อนดำเนินการ จัดการเรียนการสอน เพียงแต่ปรับปรุงให้เหมาะสมกับสภาพความพิการหรือความบกพร่องของ เด็กเท่านั้น หรือทั้งนี้อาจเนื่องจาก สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติได้กำหนด เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ ในการจัดการเรียนร่วมให้แก่เด็กพิการทุกประเภท เกี่ยวกับอาคารเรียน

และครูพักทึให้เหมาะสมกับเด็กพิการ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 68) ที่เหมาะสมกับเด็กที่มีสภาพบกพร่องทางร่างกาย สำหรับชั้นพิเศษในโรงเรียนปกติ เด็กเหล่านี้ไม่สามารถเรียนร่วมกับชั้นปกติได้ จึงจัดไว้ในห้องพิเศษ การเตรียมสถานที่ เช่นเดียวกับที่กล่าวแล้ว และยังคงเตรียมห้องอีก 2-3 ห้อง ขึ้นอยู่กับความจำเป็น ห้องเหล่านี้เป็นห้องบริการพิเศษ ซึ่งอาจได้แก่ ห้องแก้ไขการพูด ห้องเสริมวิชาการ เป็นต้น

2.2 ด้านบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษโดยส่วนรวม มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาารายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก การดำเนินงานในโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ เรียนร่วมกับเด็กปกติในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เป็นเรื่องใหม่สำหรับผู้บริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ในการจัดเตรียมบุคลากร ที่ทำหน้าที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษในโรงเรียน ซึ่งได้แก่ ครูประจำชั้นพิเศษ ครูเสริมวิชาการ ครูแก้ไขการพูด จึงมีการจัดเตรียม สรรหา หรือคัดเลือกตามความเหมาะสมของผู้บริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา แต่ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร อาจมีการปฏิบัติเรื่องนี้ได้ตามสภาพความต้องการของโรงเรียน

2.3 ด้านหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษโดยส่วนรวม มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาารายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง จากที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ได้ศึกษาหลักสูตรมีความรู้ความเข้าใจหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง เนื้อหาของหลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้ให้แก่นักเรียนมีความต้องการพิเศษ ส่วนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด น่าจะเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนมีเวลาปฏิบัติงานด้านอื่น หรือการศึกษาสำหรับเด็กปกติมากกว่า จึงได้ศึกษาหลักสูตรมีความรู้ความเข้าใจหลักการเรียนน้อยกว่าที่ควรจะเป็น

2.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษานិเทศน์โดยส่วนรวม มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง จากที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ส่วนหนึ่งได้ดำเนินงานตามโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษานิเทศน์ เรียนร่วมกับเด็กปกติเพิ่งจะเริ่มดำเนินงาน การให้ความรู้แก่นักเรียนตามสภาพความต้องการของนักเรียน ตามกระบวนการเรียนการสอน และตามหลักการจัดการเรียนการสอน เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ให้เกิดการ เรียนรู้ตามหลักสูตร ยังทำไม่ได้เต็มรูปแบบ

2.5 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษานิเทศน์โดยส่วนรวม มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ต่างก็มีหน้าที่ในการแนะนำ ช่วยเหลือ ส่งเสริมและสนับสนุน การปรับปรุงและแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอนของครู ตลอดจนถึงการกระตุ้นให้ครูมีการศึกษาค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อไปปรับปรุงการสอน แต่ปรากฏว่า ผู้บริหารโรงเรียนทำหน้าที่เป็นผู้นิเทศภายในก็ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่อาจจะเข้าใจว่าครูสอนได้ดีอยู่แล้ว มีความเข้าใจอยู่แล้ว ส่วนครูกันเองก็ไม่ได้ปฏิบัติหน้าที่การนิเทศเช่นกัน โดยอาจถือว่าต่างคนต่างมีความรู้ความสามารถเท่ากัน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ยังไม่ได้ทำตามบทบาทหน้าที่เลย อาจเป็นเพราะเข้าใจว่า ครูไม่มีปัญหา สามารถแก้ปัญหาเองได้ และศึกษานิเทศก์อาจมีงานอื่น ๆ มากเกินไปจึงไม่ได้ปฏิบัติงานด้านนี้

2.6 ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษานิเทศน์โดยส่วนรวม มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนประถมศึกษา ที่จัดการศึกษานิเทศน์ ทั้งในส่วนกลางและต่างจังหวัดมีการจัดหา การจัดให้มีอุปกรณ์การเรียนการสอนให้เพียงพอ และ

สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนการสอน ตามสภาพความพิการของนักเรียนส่งเสริมให้ครูรู้จักใช้สื่อ ให้ผู้เรียนได้รับความรู้ยังไม่ได้ปฏิบัติในเรื่องนี้มากนัก เพราะเด็กที่มีความบกพร่อง หรือเด็กพิการ ยังคงใช้สื่อหรืออุปกรณ์การเรียนการสอนเดียวกับเด็กปกติอยู่

2.7 ด้านการวัดและประเมินผล ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษโดยส่วนรวม มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง เมื่อพิจารณาจากข้อพบว่าส่วนใหญ่มีสภาพการปฏิบัติปานกลาง การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจาก การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เด็กที่มีความต้องการพิเศษใช้วิธีการตรวจสอบพฤติกรรมของผู้เรียน เพื่อนำเอามาใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการเรียนการสอน และตัดสินผลการเรียนตามระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ยังใช้ระเบียบเดียวกับเด็กปกติ ซึ่งแสดงว่ามีการปฏิบัติในเรื่องนี้ไม่มากนัก เพราะทั้งผู้บริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ก็ไม่ได้ปฏิบัติอย่างจริงจังจะคงจะมีหน้าที่ที่จะปฏิบัติด้านนี้เองก็อาจจะครูผู้สอนเท่านั้น

3. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษโดยส่วนรวม มีสภาพปัญหาบ่อย ทั้งนี้การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนั้นอาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ไม่ค่อยจะมีสิ่งที่ทำกรปฏิบัติงานไม่เห็นไปตามวัตถุประสงค์ และก่อให้เกิดอุปสรรคในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ หรือน่าจะเป็นการตอบแบบสอบถามของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา หรือเป็นเรื่องใหม่ที่ยังไม่ได้ดำเนินการ

4. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ แต่ละด้านมี ดังนี้

4.1 ด้านอาคารสถานที่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ โดยส่วนรวมมีสภาพ

ปัญหาน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีสภาพการปฏิบัติน้อย การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพลักษณะของอาคารเรียน ห้องเรียน ห้องส้วม และรวมถึงบริเวณภายในโรงเรียนโดยจัดสร้างหรือดัดแปลงให้เหมาะสมกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ มีสภาพความพร้อมสูง ประกอบกับโรงเรียนประถมศึกษาที่จัดการศึกษาพิเศษนี้เป็นการจัดการศึกษาในลักษณะของการเรียนร่วม ซึ่งจัดให้กับเด็กที่มีความพร้อมใกล้เคียงกับเด็กปกติ อาคารสถานที่ที่ใช้ในการจัดการศึกษา ก็ให้อาคารสถานที่เดียวกับเด็กปกติ ซึ่งอาจมีความพร้อมอยู่ก่อนแล้ว ดังที่ ผดุง อารยะวิญญู (2538 : 193) กล่าวว่า สำหรับการเรียนร่วมเต็มเวลาการเรียนร่วมลักษณะนี้ จัดสำหรับเด็กที่มีความพร้อมใกล้เคียงกับเด็กปกติ จึงไม่จำเป็นต้องเตรียมอาคารสถานที่เป็นพิเศษ

4.2 ด้านบุคลากร ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษโดยส่วนรวม มีสภาพปัญหาน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีสภาพการปฏิบัติน้อย จากที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้เนื่องจาก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีความพร้อมในเรื่องบุคลากรอยู่แล้วก่อนดำเนินโครงการ หรืออาจเนื่องจากเมื่อเริ่มจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษในปีการศึกษา 2529 กองการศึกษาพิเศษ กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งเป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษโดยตรงในขณะนั้น ได้ส่งบุคลากรที่มีความรู้มาช่วยในการจัดการเรียนการสอนจึงทำให้ไม่มีปัญหา ส่วนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด จะจัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความบกพร่องน้อย จึงมีเด็กที่มีความต้องการพิเศษมาเรียนไม่มากนัก จึงไม่ขาดแคลนในเรื่องบุคลากร

4.3 ด้านหลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษโดยส่วนรวม มีสภาพปัญหาน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีสภาพการปฏิบัติน้อย การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากครูสามารถปรับหลักสูตรที่ใช้ในการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคนได้ หรือ

น่าจะเนื่องจากโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดการศึกษาให้แก่เด็กที่มีสภาพความบกพร่องไม่มากนัก หรือมีความพิการน้อย จึงสามารถใช้หลักสูตรเดียวกับหลักสูตรเด็กปกติ ดังที่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2533 : 72) กล่าวว่า ในการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ โดยทั่วไปแล้ว ต้องยึดหลักสูตรของเด็กปกติเป็นหลัก เพราะการสอนเด็กที่มีความต้องการพิเศษเหล่านี้ โดยหลักการใหญ่ ๆ เหมือนกับเด็กปกติต่างกันแต่ที่รายละเอียดปลีกย่อยเท่านั้น

4.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษโดยส่วนรวม มีสภาพปัญหาน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีสภาพการปฏิบัติน้อย การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ จัดการเรียนการสอนให้แก่เด็กที่มีความต้องการพิเศษ ตั้งแต่ปีการศึกษา 2529 สามารถมองเห็นข้อบกพร่องของการจัดการเรียนการสอน และแก้ปัญหาได้ตามสภาพความต้องการของนักเรียน และผู้ปกครองเอาใจใส่ในเรื่องการเรียนการสอน คอยติดตามในเรื่องการเรียนการสอน และให้เด็กได้เรียนพิเศษเพิ่มเติม เป็นการซ่อมเสริมเด็กด้วย ส่วนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด โรงเรียนอาจจะรับเด็กที่มีความบกพร่องน้อย ไม่ว่าจะเป็นเด็กที่มีความบกพร่องทางร่างกาย ทางทางได้ยิน และเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หรืออาจจะ เป็นเด็กเรียนช้า จึงทำให้ไม่มีปัญหายุ่งยากในเรื่องการเรียนการสอนมากนัก

4.5 ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษโดยส่วนรวม มีสภาพปัญหาน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีสภาพการปฏิบัติน้อย การที่ผลการวิจัยเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา เป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ ได้ดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษมาตั้งแต่ปีการศึกษา 2529 มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาพิเศษ ไม่ค่อยมีอุปสรรคในการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ และมีแหล่งความรู้ มีผู้เชี่ยวชาญ และ

สถานศึกษาที่ใช้ค้นคว้าหาความรู้ได้มาก ครูผู้สอนเอาใจใส่ในด้านการเรียนการสอนดี บางครั้งไม่จำเป็นต้องอาศัยการนิเทศการศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาที่รับผิดชอบ ส่วนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ครูผู้สอนอาจมีความเชื่อว่าตนเองมีความรู้ความเข้าใจในเรื่อง การจัดการศึกษาพิเศษ ดีกว่าศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา เพราะครูผู้สอนผ่านการอบรมเรื่องนี้มาแล้ว จำนวน 200 ชั่วโมง และได้ปฏิบัติงานการเรียนการสอนอยู่โดยตรง

4.6 ด้านสื่อการเรียนการสอน ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษโดยส่วนรวม มีสภาพปัญหาน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีสภาพปัญหาน้อย การที่ผลเป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่ มีสภาพความพร้อมในการจัดการศึกษาสูง ส่วนโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ผู้ปฏิบัติอาจจะยังไม่ได้ปฏิบัติงานด้านการศึกษาพิเศษเต็มที่หรือยังน้อยอยู่ จึงยังมองไม่เห็นว่าเป็นปัญหาซึ่งแท้จริงแล้วอาจเป็นปัญหาได้ หรือผลที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากเด็กที่เข้ามาเรียนในโรงเรียนที่จัดการศึกษาพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติมีสภาพความพร้อมน้อยจึงสามารถใช้สื่อการเรียนการสอนของเด็กปกติได้ ดังที่ ผดุง อารยะวิญญู (2533 : 193) ได้กล่าวถึงเครื่องมือและอุปกรณ์ไว้ว่าในการจัดการเรียนร่วมเต็มเวลา ทางโรงเรียนอาจไม่ต้องเตรียมอุปกรณ์และเครื่องมือมากนัก เพราะเด็กมีความพร้อมใกล้เคียงกับเด็กปกติ และสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2533 : 71) กล่าวว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาใช้สื่อการเรียนการสอนในลักษณะเดียวกับเด็กปกติ แต่อาจต้องมีปริมาณมากขึ้น และเด็กที่มีความบกพร่องด้านอื่น เด็กที่มีปัญหาทางพฤติกรรมใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ร่วมกับเด็กปกติได้

4.7 ด้านการวัดและประเมินผลผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษโดยส่วนรวม มีสภาพปัญหาน้อย เมื่อพิจารณารายข้อพบว่าส่วนใหญ่มีสภาพปัญหาน้อย การที่ผลเป็นเช่นนี้ เนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีความรู้ความเข้าใจ ใน

เรื่องการจัดการศึกษาพิเศษน้อย ถึงแม้ว่าโรงเรียนทุกโรงเรียนจะใช้ระเบียบของกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง 2533) สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2534 : 46) กล่าวว่า ในกรณีที่เด็กที่มีความต้องการพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ และเรียนเนื้อหาครบถ้วน เช่นเดียวกับเด็กปกติโดยไม่มีการยกเว้น การวัดและประเมินผลจึงเป็นไปตามเกณฑ์เดียวของเด็กปกติด้วย และทั้งนี้อาจเนื่องจากครูเป็นผู้ทำการสอนเอง และทำการวัดและประเมินผลเอง

๕. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงาน การประถมศึกษา ที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน ในความคิดเห็นของผลการจัดการศึกษาพิเศษในสถานศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานจากผลการวิจัย พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษโดยรวม และด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลสูงกว่าศึกษานิเทศก์และครูผู้สอน ทั้งนี้เนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน มีความสามารถในการบริหารโรงเรียนในงานวิชาการทุกด้าน รวมทั้งด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการวัดและประเมินผลด้วย ปัจจุบันผู้บริหารโรงเรียนได้รับการพัฒนาไม่ว่าจะเป็นด้านคุณภาพการเรียน และพัฒนาบุคลากรอย่างทั่วถึง โดยเฉพาะการนิเทศการศึกษาเน้นการนิเทศภายในของผู้บริหารโรงเรียนเป็นสำคัญ ทำให้มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษารวมไปถึงการจัดการศึกษาพิเศษด้วย ส่วนศึกษานิเทศก์เป็นเพียงแต่ผู้นิเทศจึงมีความรู้ความสามารถในเรื่องนี้ไม่มากนัก โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการจัดการศึกษาพิเศษ วิทยานิพนธ์ของ รศ.ดร.ทองแสง (2535 : 272) กล่าวว่า ศึกษานิเทศก์จังหวัด มีความรู้ความสามารถในเรื่องการนิเทศอยู่ในระดับไม่สูงนัก ส่วนครูผู้สอน เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษ ผ่านการอบรม จำนวน 200 ชั่วโมง ตามโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ จึงมีความรู้ความเข้าใจในเรื่องนี้มากกว่า ทั้งผู้บริหารโรงเรียน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ สมศักดิ์ คงสมชวน (2534 : 209 - 210) พบว่า จากการเปรียบเทียบความคิดเห็นการบริหารงานด้านการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ปรากฏว่าผู้บริหารมีความคิดเห็นว่าการปฏิบัติงานวิชาการในด้านนี้มากกว่าครูผู้สอน

6. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษโดยส่วนรวม ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร และด้านการนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่วางไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา จากผลการวิจัยนี้ส่วนใหญ่จบการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 9) ปริญญาตรี (ร้อยละ 73) และสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 18) มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษไม่เท่ากัน ถึงแม้ว่าจะจบปริญญาตรีจำนวนมาก ได้ศึกษาเรื่องการจัดการศึกษาพิเศษจากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต ได้ผ่านขั้นตอนการเรียนรู้อะเนกปฏิบัติ หรือครูผู้สอนและผู้บริหารโรงเรียน รวมทั้งศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา อีกส่วนหนึ่งได้ศึกษาในระดับปริญญาโทจากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร จึงมองเห็นเรื่องนี้ต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นสถานการณ์ปฏิบัติที่เรื้อรังในปัจจุบัน หรือลักษณะความเป็นจริงในการจัดการศึกษาพิเศษ ดังที่ นิตยา ปรีชาหาญ (2524 : 157) และสัมพันธ์ ทวนเงิน (2527 : 135 - 137) กล่าวว่า ความรู้และระดับการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญที่สุดที่ทำให้กิจกรรมการเรียนการสอน และการนิเทศประสบผลความสำเร็จ และมีประสิทธิภาพสำหรับโรงเรียนประถมศึกษา ได้อย่างสมบูรณ์ตามเป้าหมายและจากผลการวิจัยยังพบอีกว่า ในด้านหลักสูตรผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ ที่มีระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรีก็มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษต่างจากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ ที่มีระดับการศึกษาปริญญาตรี ที่เป็นเช่นนี้เนื่องมาจาก หลักสูตรของการศึกษาพิเศษนั้นยังไม่มีหลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กพิเศษ ยังต้องใช้หลักสูตรของเด็กปกติอยู่ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 75 มีความคิดเห็นว่า หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษา จึงเห็นความสำคัญในเรื่องนี้สูง

7. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อสถานการณ์การจัดการศึกษาพิเศษไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานในการวิจัยที่ตั้งไว้

การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ ต่างก็มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในโรงเรียนประถมศึกษา และปัจจุบัน โรงเรียนประถมศึกษานี้ได้มีการนำเด็กพิเศษเข้ามาเรียนร่วมในโรงเรียน และจัดการศึกษาให้กับเด็กที่สถานความพิการไม่มากนัก หรือการเตรียมความพร้อมมาก่อนแล้ว ถึงแม้ว่าผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา จะมีประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษต่างกัน แต่ผู้บริหารโรงเรียนได้ผ่านการอบรมพัฒนา ก่อนเข้าสู่ตำแหน่ง หรือการผ่านการอบรม ตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการประถมศึกษา และครูอาจารย์ทุกคนก็ได้ ผ่านการอบรมตามโครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการประถมศึกษาในลักษณะที่เข้มข้น และคล้ายคลึงกับการอบรมผู้บริหาร หรืออาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ได้ศึกษาเอกสารคู่มือดำเนินการศึกษาพิเศษของ กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงมีความคิดเห็นต่อสถานภาพการจัดการศึกษาพิเศษคล้ายคลึงกัน ตรงกับข้อสังเกตที่ เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ (2525 : 126) ให้ความเห็นว่า การมีจำนวนปีที่ปฏิบัติงานมาต่างกัน ไม่ได้เป็นเครื่องประกันว่าคนที่ปฏิบัติมากกว่าจะมีประสบการณ์มากกว่าคนที่ปฏิบัติงานน้อยกว่า หากเขาได้รับประสบการณ์ใหม่ เรียนรู้วิธีการใหม่ ๆ มีโอกาสได้ใช้ได้พัฒนาก็ย่อมมีความรู้ความสามารถเหมือนกัน

8. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ที่มีต่อสถานภาพการจัดการศึกษาพิเศษโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานแต่มีความคิดเห็นด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน

การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ศึกษานิเทศก์จังหวัด กับ ศึกษานิเทศก์อำเภอ มีโอกาสที่จะได้พบกันค่อนข้างบ่อย เช่น จะมีการจัดประชุมสัมมนาร่วมกัน ทุกภาคเรียน เพื่อวางแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด รวมทั้งมีการประสานงานโครงการต่าง ๆ ระหว่างจังหวัดกับอำเภอ ทุกเดือน และที่สำคัญศึกษานิเทศก์จังหวัดกับศึกษานิเทศก์อำเภอจะมีการประสานงานกันตลอดเวลาไม่ว่าจะเป็นงานธุรการ งานวิชาการ และอื่น ๆ ธวัช ทองแสน (2535 : 275) รวมทั้ง โครงการพัฒนานิพนธ์รูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วม

กับเด็กปกติ จึงมีความเห็นไม่แตกต่างกัน หรืออาจเนื่องมาจาก ทั้งศึกษานิเทศก์จังหวัด และศึกษานิเทศก์อำเภอ มีความรู้ในเรื่องการจัดการศึกษาพิเศษน้อยมาก ไม่รู้ถึงสถานการณ์ปฏิบัติที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน หรือลักษณะความเป็นจริงในการจัดการศึกษาพิเศษ แต่จากผลการวิจัยพบว่าศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ มีความคิดเห็นด้านการนิเทศการศึกษา และด้านการจัดการเรียนการสอนแตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ได้ผ่านการประชุมเพื่อขยายโครงการจัดการศึกษาสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน และ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2534 : 11) จึงปฏิบัติตามหน้าที่ ตามโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ เรียนร่วมกับเด็กปกติ ส่วนศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอไม่ได้รับความรู้เรื่องนี้โดยตรง ขาดความรู้ความเข้าใจที่แท้จริง จึงไม่ได้ปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ ถือว่าหน้าที่โดยตรงมีศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดรับผิดชอบอยู่แล้ว

9. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีตำแหน่งแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษโดยส่วนรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐาน อาจเนื่องมาจาก ทั้งผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ได้รับการประชุมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษในโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ เรียนร่วมกับเด็กปกติ มีความรู้ความเข้าใจในเรื่องการจัดการศึกษาพิเศษ เห็นประโยชน์ที่จะเกิดกับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ รู้ถึงอุปสรรคในการจัดการศึกษาพิเศษ หรืออาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาของโรงเรียน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ได้พบกันค่อนข้างบ่อย มีการประชุมปรึกษาหารือกัน จึงมองเห็นปัญหาค่อนข้างคลึงกัน และจากผลการวิจัยเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลแตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับนโยบาย และนำนโยบายของโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิการ เรียนร่วมกับเด็กปกติมาใช้ทำหน้าที่

เป็นผู้ที่เทศนาภายในโรงเรียน ซึ่งไม่ได้ทำหน้าที่ด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลโดยตรง แต่ครูผู้สอนเป็นผู้ที่ทำหน้าที่รับผิดชอบในด้านการจัดการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผลโดยตรง ย่อมทราบปัญหาการจัดการเรียนการสอนได้เป็นพิเศษ ซึ่งคล้ายกับหน้าที่ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา จึงเห็นปัญหาการจัดการศึกษานี้อย่างพิเศษ คล้ายคลึงกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ประเสริฐ โติยะชา (2535 : 109) ที่ว่า ผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์ต่างก็มีโอกาสได้เข้าร่วมฝึกอบรม ประชุมสัมมนาตาม โครงการปรับปรุงประสิทธิภาพการบริหาร และการเรียนการสอน จึงมีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษาไม่แตกต่างกัน

10. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และสูงกว่าปริญญาตรี มีต่อปัญหาการจัดการศึกษานี้อย่างไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา จากผลการวิจัยนี้ส่วนใหญ่เป็นผู้จบการศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 9) ปริญญาตรี (ร้อยละ 73) และสูงกว่าปริญญาตรี (ร้อยละ 18) มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีทักษะเกี่ยวกับการจัดการศึกษานี้อย่างพิเศษ การส่งเสริมเด็กที่มีความต้องการพิเศษใกล้เคียงกัน จึงทำให้มีความคิดเห็นในการจัดการศึกษานี้อย่างไม่แตกต่างกัน

ทั้งนี้ น่าจะมีเหตุผลมาจากว่า ในปัจจุบันครูอาจารย์ทุกคนได้ผ่านกระบวนการอบรมเพื่อปรับปรุงประสิทธิภาพการเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา ส่วนครูที่บรรจุเข้ารับราชการใหม่ก็จบการศึกษาในระดับปริญญาตรีทั้งนั้น และอีกส่วนหนึ่งที่กำลังศึกษาต่อในระดับปริญญาตรีจากวิทยาลัยครูในโครงการจัดการศึกษา สำหรับบุคลากรประจำของวิทยาลัยครูหรือจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช ในการศึกษาในระดับนี้ มีการเรียนการสอนเรื่องของการจัดการศึกษานี้อย่างเป็นพื้นฐานด้วย จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษา

พิเศษมากขึ้น จึงทำให้พบอุปสรรคในการจัดการศึกษานិเทศคล้ายคลึงกัน ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของ ประดิษฐ์ ระลิทานนท์ (2528 : 87) ที่กล่าวว่าครูอาจารย์ที่มีคุณวุฒิระดับปริญญาตรีขึ้นไป เป็นผู้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์ สามารถมองปัญหาต่าง ๆ ด้วยความสูงส่งและละเอียดลึกซึ้ง

11. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีประสบการณ์ในการทำงานการศึกษานิเทศแตกต่างกัน มีปัญหาการจัดการศึกษานิเทศไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ มีประสบการณ์ในการทำงานการศึกษานิเทศ มีความรู้ความเข้าใจในความรับผิดชอบในเรื่องการจัดการศึกษานิเทศ รับบทบาทและหน้าที่ จึงมองเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษานิเทศ ว่าสิ่งใดควรจะเป็นปัญหาในการจัดการศึกษานิเทศ ปัจจุบันการให้ความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษานิเทศมีหลากหลาย เช่น มีการศึกษาในระดับปริญญาตรี จากสถาบันราชภัฏสวนดุสิต การศึกษาในระดับปริญญาโท ทั้งภาคปกติและภาคพิเศษ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร และอื่น ๆ ในมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยต่างประเทศ มีการประชุม สัมมนาทางวิชาการ การประชุมอบรมผู้สอนเด็กพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษานิเทศเพิ่มขึ้น ฉะนั้น ผู้ที่มีประสบการณ์ทำงาน การศึกษานิเทศต่างกัน จึงมองเห็นปัญหาการจัดการศึกษานิเทศไม่แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อมร อินทนนท์ (2535 : 159) พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนโสตศึกษาไม่แตกต่างกัน ทั้งด้านปัญหา และความต้องการ คนที่ปฏิบัติงานมานานกว่าจะมีประสบการณ์มากกว่า คนที่ปฏิบัติงานน้อยกว่า หากเขาได้รับประสบการณ์ใหม่ เรียนรู้วิธีการใหม่ ๆ มีโอกาสได้ใช้ได้พัฒนา ก็ย่อมมีความรู้ความสามารถ เหมือนกัน

12. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัด และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการจัดการศึกษานิเทศไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ทั้งศึกษานิเทศก์ สำนักงาน การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษน้อยมาก ทราบเฉพาะนโยบายและวิธีการดำเนินงานเท่านั้น (สำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2535 : 83) ศึกษานิเทศก์จังหวัด กับศึกษานิเทศก์ อำเภอ มีโอกาสที่จะได้พบกันค่อนข้างบ่อย เช่น จะมีการจัดประชุมสัมมนาร่วมกันทุกภาคเรียน เพื่อวางแผนพัฒนาการศึกษาของจังหวัด รวมทั้งมีการประสานงานโครงการต่าง ๆ (เจ้าชัย ทองแสน. 2535 : 275) และที่สำคัญศึกษานิเทศก์จังหวัด กับศึกษานิเทศก์อำเภอ ต่างก็รับผิดชอบโครงการพัฒนาระบบการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ แต่ไม่ได้วางแผนในการนิเทศร่วมกัน หรือวางแผนร่วมกันแต่กลับไม่ได้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้ หรือทั้งนี้ อาจเนื่องจาก เมื่อมีการสอบถามถึงปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน จึงตอบเป็นกลาง ๆ ไว้ก่อน ทำให้ผลการศึกษาค้นคว้าในเรื่องนี้อยู่ในระดับปานกลาง และไม่แตกต่างกัน

13. ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะ เกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา เกี่ยวกับปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สรุปได้ดังนี้

13.1 ด้านอาคารสถานที่ มีข้อเสนอแนะ เช่น มีการขาดแคลนห้องเรียน สำหรับเด็กพิเศษ ห้องเรียนคับแคบ โต๊ะเรียนไม่เหมาะสมสำหรับเด็กพิการ ไม่มีห้องน้ำที่เหมาะสม บริเวณสถานที่เล่นไม่เอื้ออำนวยต่อการ จัดกิจกรรมสำหรับเด็กพิการ จากการขาด แคลนห้องเรียน

13.2 ด้านบุคลากร มีข้อเสนอแนะ เช่น ครูผู้สอนมีน้อยไม่พอกับจำนวนนักเรียน ขาดบุคลากรในเรื่องการศึกษาพิเศษในโรงเรียน ครูบางคนไม่เข้าใจเกี่ยวกับเรื่อง การเรียนร่วมของเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ โรงเรียนขาดแคลนครูจึงทำให้ครูผู้สอนเด็กพิเศษ มีภาระมากไม่ค่อยมีเวลาปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษ

13.3 ด้านหลักสูตร มีข้อเสนอแนะ เช่น ไม่มีหลักสูตรเฉพาะให้เป็นมาตรฐาน เดียวกันยังต้องให้หลักสูตรสำหรับเด็กปกติ เนื้อหามากและยากเกินไปสำหรับเด็กพิเศษ เรียน ไม่ทันหลักสูตรสำหรับเด็กปกติ หลักสูตรไม่เอื้ออำนวยเพียงแต่ให้เด็กเรียนร่วมตามวัตถุประสงค์

ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติเท่านั้น ปรับหลักสูตรการวัดผลเกณฑ์ต่าง ๆ แล้วเด็กยังไม่มีความสามารถ จึงลำบากใจในการเลื่อนชั้นของเด็ก ครูไม่มีความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรพิเศษเลย

13.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะ เช่น การจัดการเรียนการสอน ต้องยืดหยุ่นเนื้อหาให้เหมาะสมกับศักยภาพของเด็กแต่ละคน การจัดการวาง เรียนร่วมระหว่างเด็กพิเศษกับเด็กปกติไม่ได้ผลต้องยืดหยุ่นตลอดเวลา เวลาเรียนไม่เหมาะสม ครูต้องหาเวลาสอนนอกสอนซ่อมเสริม ทำให้ครูรีบภาระหนัก การจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ ได้รับความร่วมมือน้อย

13.5 ด้านสื่อการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะ เช่น มีสื่อการเรียนการสอนน้อยมากไม่เพียงพอ ไม่ครบทุกวิชาต้องเอาของเด็กปกติมาใช้ ควรจะได้รับการ จัดสรรให้มากกว่านี้ มีงบประมาณน้อยในการจัดหาสื่อ สื่อการสอนไม่เหมาะสม ล้าสมัย ครูไม่มีเวลาผลิตสื่อ และขาดความรู้ในการผลิตสื่อและการใช้สื่อ จัดซื้อยากเพราะอยู่ต่างจังหวัด และหายากในบางวิชา

13.6 ด้านการนิเทศการศึกษา มีข้อเสนอแนะ เช่น มีการนิเทศน้อยมาก ขาดการนิเทศและติดตามผลอย่างต่อเนื่องจากผู้นิเทศ ผู้นิเทศขาดความรู้ไม่ได้รับการพัฒนาให้มีความรู้ความเข้าใจ ตลอดจนถึงเจตคติที่ดีต่อการเรียนร่วมและเด็กพิเศษ ทำให้ผู้นิเทศขาดความมั่นใจในการนิเทศ ไม่มีศึกษานิเทศก์ไปแนะนำดูแลตลอดปีทำให้การจัดการเรียนการสอนไม่พัฒนาเท่าที่ควร การนิเทศยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร ขาดเครื่องมือการนิเทศ

13.7 ด้านการวัดและประเมินผล มีข้อเสนอแนะ เช่น การใช้ข้อสอบชุดเดียวกับเด็กปกติทำให้เด็กพิเศษทำไม่ได้ การวัดจุดประสงค์หลักเกณฑ์ของเด็กปกติ ทำให้เด็กทำไม่ทัน การวัดผลต้องวัดต่ำกว่าเกณฑ์ของเด็กปกติ ยังไม่สามารถสร้างเครื่องมือวัดและประเมินผลให้เหมาะสมกับหลักสูตรได้ การวัดและประเมินผลไม่ครบตามจุดประสงค์เพราะเด็กเรียนไม่ครบตามที่หลักสูตรกำหนดไว้

13.8 ด้านความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และผู้ปกครองของเด็กพิเศษ มีข้อเสนอแนะ เช่น ผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือ คือไม่ยอมรับ รังเกียจที่จะต้อง

รู้ว่าลูกของตนเรียนห้องเด็กพิเศษ ผู้ปกครองของเด็กพิการไม่เอาใจใส่บุตรหลานปล่อยให้เป็นที่ร้างของครู ครูบางคนไม่เห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาพิเศษ เพราะคิดว่าเสียเวลา

14. ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะความคิดเห็นของ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา เกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ สรุปได้ดังนี้

14.1 ด้านอาคารสถานที่ มีข้อเสนอแนะ เช่น ควรมีห้องเรียนพิเศษที่เหมาะสมกับสภาพของเด็กและปลอดภัยสำหรับเด็ก ควรมีห้องน้ำ ห้องส้วมสำหรับเด็ก เพราะ เด็กพิเศษช่วยเหลือตัวเองไม่ได้ ควรจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนที่มีอาคารสถานที่ และมีห้องเรียนพิเศษ ควรจัดสถานที่ไว้ชั้นล่างเพราะเด็กพิการทางสติปัญญาและร่างกาย

14.2 ด้านบุคลากร มีข้อเสนอแนะ เช่น ควรจะมีการประชุมชี้แจงให้บุคลากรทุกคนในโรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาพิเศษ ควรมีการอบรมครูซึ่งรับผิดชอบเด็กพิเศษในทุกระดับชั้นทุกปี ครูควรยอมรับเด็กพิเศษให้มีความรัก ความสงสาร สอนด้วยความเต็มใจ มีใจสอนเพื่อสิ่งตอบแทน ควรคัดเลือกบุคลากร ที่มีความเอาใจใส่และมีความชำนาญเกี่ยวกับเด็กพิเศษ

14.3 ด้านหลักสูตร มีข้อเสนอแนะ เช่น ควรจะทำหลักสูตรเฉพาะสำหรับเด็กพิเศษ หลักสูตร ก. ล่าสมัย ควรปรับหลักสูตรควรเน้นวิชาชีพ ควรจัดอบรมเรื่องหลักสูตรสำหรับเด็กพิเศษ ควรเน้นให้ครูทำแผนการสอน โดยมีกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับเด็กพิเศษ ควรมีรูปแบบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ควรปรับโครงสร้างหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรม การวัดและประเมินผล

14.4 ด้านการจัดการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะ เช่น ควรจะจัดบรรยากาศในชั้นเรียนให้ผู้เรียนเกิดความสนใจเพราะจะได้อบอุ่น เหมือนบ้าน ในการจัดการเรียนการสอน ควรจัดให้มีสื่อหรือการ เรียนปนเล่นเพราะเด็กพิเศษมีช่วงความสนใจสั้น ควรจัดให้เด็กได้เรียนในห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียนและครูประจำชั้นต้องเอาใจใส่จัดให้นักเรียนได้เรียนเต็มเวลาการสอนจึงจะได้ผล ควรสอน กิจกรรมมากกว่าทฤษฎีหรือเนื้อหา ควรจัดการเรียนการสอนเป็นรูปแบบของเด็กพิเศษโดยเฉพาะ

14.5 ด้านสื่อการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะ เช่น ควรมีการนิเทศการเรียนการสอนในชั้นเรียน เพื่อให้ครูผู้สอนได้พัฒนาและกระตือรือร้นในการทำงานและควรมีการนิเทศบ่อยหลาย ๆ ครั้ง ควรมีการจัดประชุมอบรมให้ศึกษานิเทศก์ และผู้เกี่ยวข้องให้มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษานิเทศ ควรมีนิเทศอย่างสม่ำเสมอ มีการแจ้งผลการนิเทศแก่ผู้สอนเพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงการเรียนการสอน ควรมีการนิเทศในทุกระดับให้ได้้อย่างตามเกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรจัดทำคู่มือเอกสารประกอบการนิเทศ

14.6 ด้านจัดการเรียนการสอน มีข้อเสนอแนะ เช่น ควรจะแจกสื่อและสื่อท้องถิ่นเสริม และคงชนด่อการใช้ ควรแนะนำการใช้สื่อหรือ ตัวอย่างสื่อพร้อมเนื้อหา และวิธีใช้สื่อ ควร จัดฝึกอบรมการผลิตสื่อพร้อมวิธีใช้สื่อสำหรับเด็กพิเศษ

14.7 ด้านการวัดและประเมินผล มีข้อเสนอแนะ เช่น ควรมีการวัดและประเมินผลโดยเฉพาะสำหรับเด็กพิเศษ ควรจัดให้มีการอบรม ประชุมทางวิชาการ เกี่ยวกับการวัดและประเมินผลเด็กพิเศษให้ผู้ปฏิบัติเข้าใจถูกต้องตรงกัน ควรมีเกณฑ์โดยเฉพาะสำหรับเด็กพิเศษ ควรมีเอกสารการวัดและประเมินผลสำหรับเด็กพิเศษเพื่อให้ครูได้ศึกษา ควรมีเครื่องมือวัดและประเมินผลก่อนเรียน และหลังเรียน ควรมีการวัดและประเมินผลทอมนละครั้ง เพื่อดูความก้าวหน้าของเด็ก

14.8 ด้านความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และผู้ปกครองของเด็กพิเศษ มีข้อเสนอแนะ เช่น ทุกหน่วยงานควรมีการตกลง ร่วมมือกันโดยให้สื่อมวลชนหรือมีการประชาสัมพันธ์โดยเฉพาะผู้ปกครองให้มากกว่านี้ ควรมีการประชุมผู้ปกครองบ่อย ๆ หรือ สัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อให้ผู้ปกครองทราบผล การเรียนของเด็ก เด็กมีปัญหาจะได้ร่วมกันแก้ไข ทางโรงเรียนควรประชาสัมพันธ์กับชุมชนถึงการเปิดสอนเด็กพิเศษ เพื่อให้ชุมชนรับรู้ให้ความร่วมมือ เพื่อให้ผู้ปกครองเด็กพิเศษมีกำลังใจไม่ท้อถอยที่มีลูกพิการ ทางโรงเรียนควรประชุมชี้แจงให้ผู้ปกครองและบุคลากรในโรงเรียนทราบ และเข้าใจในการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

จากผลการวิจัยนี้ มีข้อค้นพบที่ควรนำไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุง การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

1. จากการที่พบว่า สถานภาพการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีสภาพการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งไม่อยู่ในระดับที่สูงเท่าที่ควร จึงขอเสนอแนะให้มีการพัฒนาสถานภาพการจัดการศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ทั้ง 7 ด้าน
2. จากการที่พบว่า ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา มีสภาพปัญหาน้อย ทั้ง 7 ด้าน ซึ่งเป็นผลการวิจัยที่น่าสนใจและควรศึกษาต่อไปว่า ปัญหาที่พบนี้เป็นปัญหาที่แท้จริงหรือเป็นปัญหาซึ่งเกิดจากแบบสอบถาม เพื่อจะได้ส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาให้มีประสิทธิภาพและคุณภาพต่อไป
3. ควรมีการอบรม สัมมนาให้ความรู้แก่ผู้บริหาร โรงเรียน ครูผู้สอน ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา และผู้ปกครอง เกี่ยวกับการจัดการศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ
4. ควรจัดให้มีศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ นิเทศติดตามผลโรงเรียนที่ดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษอย่างสม่ำเสมอ และทั่วถึง
5. ควรมีการตรวจวัดระดับสติปัญญาของเด็กให้ทั่วถึง เพื่อจะได้ นำผลมาประกอบแนวทางการจัดชั้นเรียน
6. ควรมีการประสานงานกับทุกหน่วยงาน เพื่อขอความร่วมมือในการช่วยเหลือเกี่ยวกับการจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กพิเศษ

ข้อเสนอแนะในการวิจัย

จากผลการวิจัยพบว่า สถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ควรได้มีการวิจัยในเรื่องต่อไปนี้

1. ควรทำการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการ ในการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
2. ควรมีการศึกษาสถานภาพ และปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติในเรื่องอื่น ๆ บ้าง เช่น ด้านงบประมาณ ด้านกิจการนักเรียน เป็นต้น
3. ควรมีการศึกษาสถานภาพ และปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อให้ทราบแน่ชัดว่ามีปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษอยู่ในระดับน้อยจริงหรือไม่

မင်းသားမင်းသမီး

บรรณานุกรม

กาญจนา เกียรติประวัติ. วิธีสอนทั่วไปและทักษะการสอน. กรุงเทพฯ : ไทวันวัฒนาพานิช, 2524.

กิตติมา ปริติติลล. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : วาณิชชา
บริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร,
2529.

ชุม ศรีสุข. กิจกรรมการนิเทศการศึกษาของศึกษานิเทศก์จังหวัด. ปทุมธานี : ค.ม.
กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. การศึกษานโยบายแผนปฏิบัติการประถมศึกษา
พ.ศ. 2525-2534. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2526.

_____. การศึกษาแนวโน้มแห่งความเห็นไปได้ของการจัดโครงการเรียนร่วมใน
โรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529.

_____. คู่มือการดำเนินงานการศึกษานิเทศสำหรับศึกษานิเทศก์. กรุงเทพฯ :
กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2534.

_____. คู่มือการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาสำหรับครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทาง
การได้ยิน. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ, 2535.

_____. คู่มือการเรียนร่วมระดับประถมศึกษาสำหรับครูผู้สอนเด็กที่มีความบกพร่องทาง
สติปัญญา. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา
แห่งชาติ, 2535.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. สำนักงาน. คู่มืออบรมครูแนวการใช้หลักสูตรประถมศึกษา
พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การศาสนา,
2533.

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. . ประสิทธิภาพการบริหารโรงเรียน.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วัฒนาการพิมพ์, 2528.

..... . แผนพัฒนาการศึกษา ฉบับที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539). กรุงเทพฯ :

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2533.

..... . ระเบียบและแนวปฏิบัติตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยศึกษา

นิเทศก์สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2524.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, 2524.

..... . รายงานการประชุมมีอบรมครูการศึกษาพิเศษ โครงการพัฒนารูปแบบการ

จัดการประถมศึกษา สำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2535.

..... . รายงานการวิจัยการทดลองการ เรียนร่วมสำหรับเด็กพิเศษในโรงเรียน

ประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร สำนักงาน

คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2529.

✓..... . รายงานสรุปการดำเนินงานโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษา

สำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ ในแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 6 (พ.ศ.

2530-2534). กรุงเทพฯ : กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา

แห่งชาติ, 2534.

..... . สถิติการศึกษาพิเศษ ปีการศึกษา 2535. กรุงเทพฯ : กองวิชาการ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2535.

..... . สถานการณ์ดำเนินงานการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ :

กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, 2532.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การใช้ทรัพยากรและต้นทุนในการจัดการศึกษา

พิเศษ. กรุงเทพฯ : กองวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,

2530.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535.

กรุงเทพฯ : พิมพ์ฉบับลิขสิทธิ์, 2535.

..... . รายงานการวิจัยการศึกษาความต้องการและโอกาสทางการศึกษาของผู้มีความบกพร่องทางร่างกายและปัญญา. กรุงเทพฯ : กองการวิจัยการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, ม.ป.ป.

..... . รายงานการวิจัยสภาพการณ์ของการศึกษาพิเศษ ฉบับที่ 3 เทมที่มาตรฐานขั้นต่ำในการจัดการศึกษาพิเศษระดับประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการ 4 ประเภท.

กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แสงอาทิตย์เจริญผล, 2528.

เกตุศักดิ์ ไชยวาทิน. การวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พระพรหม, 2522.

ทรงศักดิ์ ศรีภักดิ์. "หลักการบริหารงานทั่วไป." ใน เอกสารการอบรมผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา. หน้า 3. กรุงเทพฯ : กองการศึกษา กรมสามัญศึกษา, 2519.

ธีระ รุ่งเจริญ. การเรียนการสอนในระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

ธีรยุทธ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. "พฤติกรรมครูในการเรียนการสอน," ใน เอกสารการสอนชุดวิชา หน่วยที่ 6-10 พฤติกรรมการสอนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2524.

ธวัช ทองแสน. คุณลักษณะของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ในทัศนะของศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ และผู้บริหารโรงเรียนในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด เขตการศึกษา 9. ปริญญาโท ศึกษาศาสตร์. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

ธีระชัย ชัยจิราภัก. การพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดสู่การปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : อักษร-บัณฑิต, 2529.

- นิตยา ปรีชาหาญ. การจัดการนิเทศการศึกษภายในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดการประถมศึกษา
ศึกษากรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท ค.บ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2524. อัดสำเนา.
- บุญมา พึ่งงาม. การศึกษาสำหรับเด็กพิเศษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อมรรкарพิมพ์, ม.ป.ป.
- บุญมี เกรยอด. งานบริหารวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2529.
- บุญฤทธิ์ คงคาเพชร. การผลิตสื่อการสอน. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2529.
- ประติษฐ์ รสิดานนท์. การศึกษากระบวนการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดน่าน. ปริญญาโท ค.บ. สงขลา :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2528. อัดสำเนา.
- ประสิทธิ์ จันทร์ดา. การพัฒนาการจัดการศึกษาระดับประถมศึกษา ของสำนักงานการประถม
ศึกษาจังหวัดแม่ฮ่องสอน. ปริญญาโท ค.บ. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- ประสิทธิ์ ศิลาบุตร. การวิเคราะห์การให้แบบอาครเรียนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด
กรมสามัญศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร. ปริญญาโท ค.บ. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. อัดสำเนา.
- ประเสริฐ โต๊ะชา. การศึกษาปัญหาการวางแผนบริหารโรงเรียนประถมศึกษาตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียน และครูอาจารย์ สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสงขลา.
ปริญญาโท ค.บ. สงขลา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สงขลา, 2535.
อัดสำเนา.
- ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงาน. รายงานผลการสำรวจข้อมูลคนพิการตามโครงการ
สำรวจข้อมูลคนพิการเพื่อการจัดการศึกษาพิเศษ พ.ศ. 2534. กรุงเทพฯ : กอง
แผนงาน สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, 2533.

- ผดุง อารยะวิญญู. การประเมินการสอนภาษาอังกฤษแก่นักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : ศูนย์ภาษาองค์การซีมีโอ, 2530.
- _____. การเรียนรู้ร่วม. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษและการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529.
- _____. การศึกษาพิเศษในปัจจุบัน. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษและการศึกษาผู้ใหญ่ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523.
- _____. การศึกษาสำหรับเด็กที่มีความต้องการพิเศษ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพพัฒนา, 2533.
- _____. "รูปแบบการจัดการศึกษาพิเศษ." ใน คู่มือการดำเนินงานการศึกษาพิเศษ สำหรับศึกษานิเทศก์. หน้า 16-17. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- พัฒน์ ภาสจตุร. "หน่วยที่ 11 การจัดการศึกษาสำหรับบุคคลพิการ," ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการดูแลบุคคลพิการ หน่วยที่ 8-15. 2531.
- พิจิตร ทองชื่น. หลักการวัดผล. กรุงเทพฯ : พิศนังนา, 2524.
- พิกมัย ถัดะแก้ว. หลักสูตรและการจัดการประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สถาบันราชภัฏสวนดุสิต, 2535.
- มนตรี แยมกลีกร. การใช้เทคโนโลยีทางการศึกษาภายในโรงเรียน. สงขลา : ม.ป.ท., 2526.
- เยาวชล ขุนแก้ว. ผลการสอนเปล่งเสียงโดยใช้อุปกรณ์ "ชล-1" ประกอบการสอนกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยินระดับชั้นเด็กเล็ก. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2531. อัดสำเนา.
- ราตรี ปิตาวรานนท์. การศึกษาเปรียบเทียบพัฒนาการทางภาษาด้านการเรียนของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

- รุ่ง แก้วแดง. บรรยายพิเศษในการอบรมผู้บริหารโรงเรียนและผู้ช่วยผู้บริหารฝ่ายวิชาการ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร ตามโครงการพัฒนารูปแบบ
การจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ. ณ ศาลาชั้นอารมณ
วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 23 มิถุนายน 2524.
- รุ่งทิวา จักรกร. วิธีสอนทั่วไป. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2527.
- สวณ สายยศ และกัญญา สายยศ. เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3.
กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ, 2530.
- บรรลุดา บุญใจโรจน์. "การวัดและประเมินผลในระดับประถมศึกษา," ใน หลักสูตรและ
แนวปฏิบัติในโรงเรียนประถมศึกษา. หน้า 254-261. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2525.
- วิชาการ. จรม. คู่มือการประเมินผลการเรียนตามหลักสูตรประถมศึกษา 2521 (ฉบับปรับปรุง
พ.ศ. 2533). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2534.
- _____. หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- _____. หลักสูตรประถมศึกษาพุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533).
กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, 2534.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. พัฒนาหลักสูตรและการสอนมิติใหม่. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ :
รุ่งเรืองธรรม, 2525.
- วิรัตน์ นิธิกุล. การศึกษาลักษณะการอ่านและเปรียบเทียบความสนใจในการอ่านระหว่างเด็ก
หูหนวกกับเด็กปกติ ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.
- จิณาวรรณ ปิ่นวัฒนากุล. การทดลองใช้อุปกรณ์สอนพูด "วิวัฒนา-1" ประกอบการสอนเปล่งเสียง
สระเดียวกับนักเรียนหูหนวกในระดับชั้นเด็กเล็ก. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.

ศรียา นิยมธรรม. "การศึกษาพิเศษ," วารานุกรมศึกษาศาสตร์. 35 : 161-163 : 2535.

_____. "เด็กพิเศษในโรงเรียนปกติ," ใน รายงานการประชุมสัมมนาวิชาชีพครู จังหวัด และผู้บริหาร โรงเรียนเพื่อเตรียมการจัดการศึกษาลำหรับเด็กพิการร่วมกับ เด็กปกติในปีการศึกษา 2533. หน้า 43. 2533.

_____. พัฒนาการทางภาษา. กรุงเทพฯ : องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ, 2533.

ศรียา นิยมธรรม และคณะ. ๑. ประเมินผลโครงการโรงเรียนพิเศษตามโครงการพัฒนาการใช้ประโยชน์เชิงโครงการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์พัฒนาใช้ประโยชน์แห่งประทศไทย. 2534.

ศูนย์พัฒนาเด็กแห่งชาติของประเทศไทย. ทบวงมห. วิทยาลัย. การศึกษาสถานภาพของ เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยินในประเทศไทยที่อยู่ในสถานการศึกษาต่าง ๆ ระหว่างปี 2526. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2529.

✓ _____ . การศึกษาสถานภาพปัจจุบันของการฝึกหัดครูการศึกษาพิเศษ. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2529.

_____. คู่มือการจัดการเรียนร่วม. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2529.

สกวรัตน์ คุณาวิหิต. "ความพิการทางตาและการฟื้นฟูสมรรถภาพ," ใน เอกสารการสอนชุดวิชา การดูแลบุคคลพิการ หน่วยที่ 1-7. หน้า 191-250. 2531.

ลจิด อุทรานนท์. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม. 2529.

_____. "การนิเทศการศึกษา," ครูปริทัศน์. 7(5) : 25-27 : สิงหาคม 2525.

_____. การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎีและปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม, 2530.

- ลามัญศึกษา, กรม. เกณฑ์มาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา 2517. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์
คุรุสภาลาดพร้าว, 2517.
- คู่มือการจัดตั้งและการเรียนรวมในโรงเรียนศึกษาสงเคราะห์. กรุงเทพฯ :
คุรุสภา, สสวท. กรมสามัญศึกษา, 2531.
- คู่มือครูการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมสามัญศึกษา,
2525.
- คู่มือประเมินมาตรฐานโรงเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : สสวท. โรงพิมพ์,
2522.
- รายงานผลการวิจัยสมรรถนะการจัดการศึกษาพิเศษและการศึกษาสงเคราะห์ใน
ประเทศไทย. กรุงเทพฯ : จงเจวิทยการพิมพ์, 2524.
- สุขมาล เกษมสุข. ประสบการณ์ทางวิชาชีพครู. กรุงเทพฯ : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน
คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.
- สุนิษฐา ชีระกุล, กาญจนา ศรีภักดิษฐ์ และวิจิตร วรุตบางกูร. กรณีศึกษาการศึกษา.
พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์วิทยากร, 2524.
- สุมิตร คุณานุการ. หลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช,
2523.
- สุวัฐ ติสพานันต์. "งานบริหารครูใหญ่," มิตรครู. 15 : 54-57 ; 2515.
- สุดคณิง ผุดเพชรแก้ว. การทดสอบระดับสติปัญญาของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
อายุ 7-9 ปี. ปรินท์เอาท์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
ประสานมิตร, 2528. อัดสำเนา.
- สวนดุสิต, วิทยาลัยครู. การศึกษาพิเศษสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน.
กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, 2520.

- สมศักดิ์ คงสมนวน. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสระบุรี. ปรินทูปาเนล กค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- สมศักดิ์ ศรีมาโนชน. การมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2524.
- สัมพันธ์ ทวนเงิน. ทัศนะของครูต่อการนิเทศทางวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินทูปาเนล กค.ม. กรุงเทพฯ : มูลสงเคราะห์มหาวิทยาลัย, 2527. อัดสำเนา.
- เลอวิศักดิ์ วิศาลาภรณ์. พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2525.
- อมร กิตติชนก. การศึกษาปัญหาและความต้องการในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสตรีศึกษา. ปรินทูปาเนล กค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- อุทาวรรณ มั่นใจ. ความคิดเห็นของผู้บริหารการศึกษา คณาจารย์ และนักวิชาการ การศึกษาพิเศษ เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 ในกลุ่มทักษะ (ภาษาไทย) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1. ปรินทูปาเนล กค.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2533. อัดสำเนา.
- อรอนงค์ สุวรรณกุล. การจัดและการบริหารโรงเรียนการศึกษาพิเศษ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต, 2524.
- Adam, Harold and Frank G. Dickey. Basic Principles of Supervision. New York : American Book Co., 1953
- Andrew, Jean F. and Jana M. Mason. "How Do Deaf Children Learn About Prereading ?" American Annals of the deaf. 3 : 210-216 ; July, 1986.

- Beauchamp, George A. Curriculum Theory. Wilmettte Illinois : The Kagg Press, 1968.
- Best, John W. Research in Education. 3rd ed. New Delhi : Prentice Hall 1978.
- Brown, James W., Richard B. Lewis and Fead F. Harcheroad, A-V. Instruction Materials and Methods. 2nd ed. New York. McGraw-Hill Book, 1964.
- Burton, William H. and Leo Brueckner. Supervision : A Social Process. New York : Appleton-Century Co., 1965.
- Calvert, Donald R. and Richard S. Silverman. "Methods for Developing Speech." The volta Review. 77 : 501-505 ; November, 1975.
- Deno, E. "Strategies for Improvement of Education Opportunities for Handicapped Children : suggestions for Exploitation of EPDA Potential." Organization and Administration of Educational Program for Exceptional Children. p 253. 1979.
- Dunn, Lloyd M., ed. Exceptional Children in the Schools : Special Education in Transition. New York, Holt Rinehart & Winston, 1973.
- Eye, Glen G., Lamore A. Netzer and Robert D. Krey. Supervision of Instruction. 2nd ed. New York : Harper and Row Publisher, 1971.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. 3rd ed. New York : McGraw-Hill Book Co., 1973.
- Hallahan, Daniel.P. and James M. Kauffman, Introduction to Learning Disabilities. Englewood Cliffs, N.J. : Pventice-Hall, Inc., 1978.

- Heinich, Robert, Molenda Michael and Jamess D. Russel. Instructional Medis and the New Technologies of Instruction. New York : John Wiley & Sons, 1982.
- Heiss, Elwood David and others. Modern Science Teaching. New York : Macmillan, 1950.
- Hirsch, Vicki E. "A Study of Instructional Approaches to Spelling : Student Achievement and Teacher Attitude." Dissertation Abstracts International. 41 : 3912-A ; January, 1981.
- Hoy, Wayne K. and Cecil G. Miskel. Educational Administration. 2nd ed. New York : Random House, 1982.
- Johnson, G.B. "A Comparison of Scores Earned by Certain Groups of Residual School Deaf Children and the Standardization Sample of the Illinois Test of Psycholinguistic Abilities on Four Selected Subtests." Dissertation Abstracts International. 27(10-11) : 3723-A , 3724-A, 1967.
- Keller, Edith L. "Organizational Space and Attitudes Toward Special Educational Classes." A Dissertation Abstract International. 47 : 8, February, 1987.
- Kirk, Education Exceptional Children, Houghton Mifflin Company : Boston ; 1962.
- Mathews, Rachel. "Attitudes of Teacher and Administrator Toward the Handicapped in Malaysia and Implications for Teacher Training and Programs Development," Doctoral Dissertation, University of San Diego, A Dissertation Abstracts International. 44 : 9 march, 1984.

McLoughlin, James A. and Rena B. Lewis, Assessing Special Students.

3rd ed. Columbus : Charles E Merrill Publishing Co., 1981.

Michaelis, John U., Ruth M. Grossman and Lloud F. Scott. New Designs for the Elementary School Curriculum. New York : McGraw-Hill, 1967.

Michell, John Charless. "Effects of Dictionary Skill Lesson and Written Composition on Spelling Achievement in Grade 4, 5 and 6," Dissertation Abstracts International. 4 : 1392-A ; October, 1980.

Oliva, P.F. Developing the Curriculum. Boston : Little, Brown and Company. 1982.

Osborned, J. Grayson and Gatch. Micheel B. " Stimulus equivalence and receptive reading by hearing preschool children," Language, Speech & Hearing Service in School. 20(1) ; January, 1989.

Rose, Susan and Manjula Waldron. "Microcomputer Programs for Hearing Impaired : A National Survey," American Annals of the deaf. 129(3) : 338-342 ; June, 1984.

Silverman, Paula. "Teacher Expection for Mainstreamed Children's Classroom Performance," A Dissertation Abstracts International. 44 : 3357-A ; May, 1984.

Smith, Robert M., John T. Neisworth and Frances M. Hunt, The exceptional Child : a functional approach. 2nd ed. New York : McGraw-Hill, Inc., 1983.

- Tries, Donald George. "Examination of some or relationship Between Future Study and Curriculum as a Theoretical Activity,"
A Dissertation Abstracts International. 39(2) : 655-656 ;
August. 1977.
- Vickery, D.J. School Building Design Asia. Asian Regional Institute
for School Building Research, Colombo, UNESCO, 1972.
- Wayne, Bullies Elnur. "Perception of Elementary School Concerning
their Role in Supervision," Dissertation Abstracts
International. 1293 - A ; 1980.
- Yamane, Taro. Statistics An Introductory Analysis. Tokyo : John
Weather hill, Inc., 1970.

การคำนวณ

ภาคผนวก ก

หนังสือติดต่อขอความอนุเคราะห์

ที่ ทม 1007/0454

บัณฑิตวิทยาลัย

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

สุขุมวิท 23 กรุงเทพฯ 10110

มกราคม 2537

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

บัณฑิตวิทยาลัยขอรับรองว่า นางสาวฐานิยา บุญเกียรติ เป็นนิสิตระดับปริญญาโท
วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

นิสิตผู้มีความประสงค์จะมาติดต่อขอความสะดวกในการศึกษาค้นคว้า เพื่อทำวิทยานิพนธ์ เรื่องการศึกษาสถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ทั้งนี้อยู่ในความควบคุมดูแลของ

รศ.ดร.ผดุง

อารยะวิญญู

ประธาน

ผศ.จิราภรณ์

บุญส่ง

กรรมการ

สิ่งที่นิสิตใคร่ขอความอนุเคราะห์ คือ ขอนหนังสือราชการเพื่ออำนวยความสะดวกในการขอความ
ร่วมมือจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ โดยให้ผู้บริหาร
โรงเรียน ครูผู้สอนเด็กพิเศษ และครูผู้สอนเด็กพิเศษในชั้นเรียนร่วมทุกคน และศึกษานิเทศก์
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด ตอบแบบสอบถามในระหว่างเดือนกุมภาพันธ์-มีนาคม 2537
เพื่อเป็นข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย หวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะกรุณาให้ความร่วมมือในครั้งนี้ และขอขอบคุณ
ในความช่วยเหลืออนุเคราะห์ใด ๆ ที่ท่านจะ โปรดให้แก่บัณฑิตผู้นี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ศิริภา พูลสุวรรณ)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

บัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 258-4119

ที่ ศธ 1408/808

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่

ถนนอู่ตรกิจ อำเภอเมืองกระบี่ 81000

15 กุมภาพันธ์ 2537

เรื่อง ขอบความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อจังหวัด อำเภอ และโรงเรียน จำนวน 1 ชุด

ด้วย นางสาวฐานิยา บุญเกียรติ ศึกษาโทศก 6 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ กำลังศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ศึกษาวิจัย เรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ในการนี้จำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง โดยแจกแบบสอบถามแก่ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์สำนักงาน การประถมศึกษาอำเภอที่รับผิดชอบโครงการพัฒนารูปแบบจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับ เด็กปกติ ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนเด็กพิเศษ และครูผู้สอนชั้นเรียนร่วมทุกคนในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนี้ ที่ดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษตามโครงการดังกล่าว ตอบ แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ จึงขอความอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม ดังกล่าว เพื่อประโยชน์แก่การวิจัย และวิชาการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุเคราะห์

ขอแสดงความนับถือ

(นายสนอง เครือมาก)

ผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. (075) 611182

หน่วยศึกษานิเทศก์ สปจ.กระบี่

ถนนอตรกิจ อำเภอเมืองกระบี่ 81000

15 กุมภาพันธ์ 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ศึกษาานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษา

(ผู้รับผิดชอบโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิเศษร่วมกับเด็กปกติ)

สิ่งที่ส่งมาด้วย รายชื่อจังหวัด อำเภอ และโรงเรียน จำนวน 1 ชุด

ข้าพเจ้านางสาวฐานิยา บุญเกียรติ ศึกษาานิเทศก์ 6 สำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดกระบี่ กำลังศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษาพิเศษ ณ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตรกำลังศึกษาวิจัย เรื่องการศึกษาสถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ใคร่ขอความร่วมมือเป็นพิเศษจากท่านซึ่งเป็นผู้รับผิดชอบโครงการฯ ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 1 ชุด และในการวิจัยครั้งนี้ ข้าพเจ้าได้ส่งแบบสอบถามให้ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน เด็กพิเศษและครูผู้สอนชั้นเรียนร่วมทุกคนในโรงเรียนประถมศึกษาที่ดำเนินการจัดการศึกษาพิเศษในโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการเรียนร่วมกับเด็กปกติ ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยโดยตรงแล้วจึงขอความกรุณาให้ท่านติดตามให้ผู้ตอบแบบสอบถาม ส่งแบบสอบถามคืนไปให้ด้วย ทั้งนี้เพื่อให้การได้รับแบบสอบถามคืนมีประสิทธิภาพสูงสุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และติดตามการตอบแบบสอบถามด้วย โดยส่งคืนตามสถานที่ตั้งหน้าซองจดหมายที่ส่งมาพร้อมนี้ ภายในวันที่ 25 มีนาคม 2537 ด้วย ขอขอบพระคุณมา ณ โอกาสนี้เป็นอย่างสูง

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวฐานิยา บุญเกียรติ)

หน่วยศึกษานิเทศก์ สปจ.กระบี่

ถนนอตรกิจ อำเภอเมืองกระบี่ 81000

28 กุมภาพันธ์ 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย จำนวน 4 ชุด

ข้าพเจ้านางสาวฐานิยา บุญเกียรติ ศึกษานิเทศก์ 6 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่ กำลังศึกษาระดับปริญญาโท วิชาเอกการศึกษานิเทศ ๗ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร กำลังศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จึงขอความร่วมมือเป็นพิเศษจากท่าน ในฐานะผู้บริหารโรงเรียน และเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการศึกษานิเทศตามโครงการพัฒนารูปแบบการจัดการประถมศึกษาสำหรับเด็กพิการร่วมกับเด็กปกติ ในการตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ข้าพเจ้าได้ส่งแบบสอบถามมาให้ท่าน ครูผู้สอนเด็กพิเศษ และครูผู้สอนในชั้นเรียนร่วมทุกคนในโรงเรียนนี้ เพื่อให้ตอบแบบสอบถามเพื่อการวิจัยครั้งนี้ ตามที่ได้ส่งมาพร้อมหนังสือฉบับนี้แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดอนุเคราะห์ในการตอบแบบสอบถาม และรวบรวมแบบสอบถามดังกล่าว ส่งคืนตามสถานที่หน้าซองที่ส่งมาให้นี้ ภายในวันที่ 25 มีนาคม 2537 ขอขอบพระคุณอย่างสูงในความกรุณาของท่านมา ณ โอกาสนี้

ด้วยความนับถือ

(นางสาวฐานิยา บุญเกียรติ)

ศึกษานิเทศก์ 6 สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่

หน่วยศึกษานิเทศก์

โทร. (075) 611182

ภาคผนวก ข

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

รายชื่อผู้เชี่ยวชาญที่ตรวจคุณภาพเครื่องมือ

รศ. ศรียา	นิยมธรรม	รองคณบดีฝ่ายวิชาการ คณะศึกษาศาสตร์ มศว.ประสานมิตร อาจารย์ภาควิชาการศึกษาพิเศษ คณะศึกษาศาสตร์
ผศ. จิราภรณ์	บุญส่ง	สำนักทดสอบ มศว.ประสานมิตร
รศ. ดร. ผดุง	อารยะวิญญู	หัวหน้าภาควิชาการศึกษาพิเศษ มศว.ประสานมิตร
อาจารย์ราตรี	กิริติบำรุงวงศ์	นักวิชาการ 7 กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ
อาจารย์ชวลิต	โพธินคร	นักวิชาการ 6 กองวิชาการ สำนักงานคณะกรรมการ การประถมศึกษาแห่งชาติ
อาจารย์วาสนา	เลิศศิลป์	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษากรุงเทพมหานคร
อาจารย์สมปอง	ภูวรางกูร	ศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกระบี่

ภาคผนวก ค

**รายชื่อโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
ที่จัดการศึกษาพิเศษ ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง**

สำนักงานการประม ศึกษาจังหวัด	สำนักงานการประม ศึกษาอำเภอ	รายชื่อโรงเรียน
กรุงเทพมหานคร	-	โรงเรียนนงาไท โรงเรียนวัดเวตวันธรรมาวาส โรงเรียนวัดหนึ่ง โรงเรียนวัดชนะสงคราม โรงเรียนวัดหงส์รัตนาราม โรงเรียนประมบางแค โรงเรียนประมนนทรี โรงเรียนดาราคาม โรงเรียนวัดโสมมณเ โรงเรียนบางบัว โรงเรียนวัดอภัยอาราม โรงเรียนวัดลัปลลาชัย โรงเรียนวัดมหาบุศย์ โรงเรียนราชวินิต โรงเรียนอนุบาลสามเสน โรงเรียนอนุบาลวัดนางนอง โรงเรียนวัดเจ้ามูล โรงเรียนพระตำหนักสวนกุหลาบ
นนทบุรี	เมือง ปากเกร็ด ไทรน้อย	โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์ โรงเรียนชลประทานสงเคราะห์ โรงเรียนชุมชนวัดไทรน้อย

สำนักงานการประม ศึกษาจังหวัด	สำนักงานการประม ศึกษาอำเภอ	รายชื่อโรงเรียน
นครปฐม	เมือง	โรงเรียนวัดพระปฐมเจดีย์ โรงเรียนบ้านหนองงูเห่ล้อม
สุพรรณบุรี	เมือง	โรงเรียนวัดโคกอย
สมุทรสาคร	กระทุ่มแบน	โรงเรียนวัดท่าเสา
สระแก้ว	สระแก้ว	โรงเรียนวัดสระแก้ว
กระบี่	เมือง	โรงเรียนบ้านทุ่ง
สงขลา	สิงหนคร	โรงเรียนบ้านหัวเขา
เชียงใหม่	แม่ริม	โรงเรียนบ้านริมใต้
เชียงราย	เมือง	โรงเรียนบ้านสันโค้ง
เลย	เมือง	โรงเรียนเมืองเลย
อุบลราชธานี	เมือง	โรงเรียนปทุมวิทยากร
ขอนแก่น	เมือง	โรงเรียนสนามบิน โรงเรียนอนุบาลขอนแก่น โรงเรียนบ้านคำไฮหัวทุ่ง ประชาบำรุง
อุดรธานี	เมือง บ้านผือ ศรีบุญเรือง	โรงเรียนบ้านหนองบัว โรงเรียนชุมชนบ้านแวง โรงเรียนบ้านศรีบุญเรือง โรงเรียนเมืองใหม่วิทยา
	รวม	39 โรงเรียน

ภาคผนวก ง

**แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพ
และปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการ
การประถมศึกษาแห่งชาติ**

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาสถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาสถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษานិเทศในโรงเรียนประถมศึกษา

สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

1. แบบสอบถามนี้มีวัตถุประสงค์ที่จะรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เพื่อประโยชน์ในการพิจารณาปรับปรุงการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และเพื่อเป็นแนวทางในการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติต่อไป

2. คำถามที่ท่านตอบจะไม่ส่งผลร้ายต่อตัวท่านเลย แต่จะเป็นแนวทางในการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

3. แบบสอบถามชุดนี้ มีอยู่ 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ มีคำถามทั้งหมด 6 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพ และปัญหาการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีคำถามทั้งหมด 53 ข้อ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษานิเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ มีคำถามทั้งหมด 8 ข้อ

4. ขอได้โปรดตอบแบบสอบถามฉบับนี้ทุกข้อ อย่าได้เว้นข้อหนึ่งข้อใดไว้ เพราะจะทำให้แบบสอบถามที่ท่านทำเสียทั้งชุด

5. โปรดติงหน้า 1 ออก เมื่อท่านส่งแบบสอบถามคืน

ตอนที่ 1

แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่อง () หน้าข้อความที่ตรงกับความเป็นจริง

1. เพศ

- () ชาย
() หญิง

2. อายุ

- () ต่ำกว่า 30 ปี
() 30 - 40 ปี
() 40 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

- () ต่ำกว่าปริญญาตรี
() ปริญญาตรี
() สูงกว่าปริญญาตรี

4. ตำแหน่งของท่านในปัจจุบัน

- () ผู้บริหารโรงเรียน
() ครูผู้สอน (() สอนชั้นพิเศษ () สอนชั้นเรียนร่วม)
() ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด
() ศึกษานิเทศก์สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ

5. ประสบการณ์ในการทำงานการศึกษานพิเศษ

- () ต่ำกว่า 2 ปี
() 2 - 5 ปี
() 5 ปีขึ้นไป

6. โรงเรียนของท่านจัดการศึกษาพิเศษสำหรับเด็กประเภท

- () เด็กที่มีความบกพร่องทางการได้ยิน
- () เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
- () เด็กที่มีความบกพร่องทางสายตา
- () อื่น ๆ (ถ้ามี)

ตอนที่ 2

แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

คำชี้แจง

โปรดเขียนเครื่องหมาย / ลงในช่องซ้ายมือของคำถามแต่ละข้อ ที่ท่านเห็นว่า
เป็นความคิดเห็นในการปฏิบัติงานการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ และเขียนเครื่องหมาย / ลง
ในทางขวามือของคำถามแต่ละข้อที่ท่านเห็นว่า เป็นปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ช่องทางซ้ายมือ

- เลข 0 หมายถึง ไม่มีการปฏิบัติ
- เลข 1 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด
- เลข 2 หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- เลข 3 หมายถึง มีการปฏิบัติปานกลาง
- เลข 4 หมายถึง มีการปฏิบัติมาก
- เลข 5 หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด

ช่องทางขวามือ

- เลข 0 หมายถึง ไม่มีปัญหา
- เลข 1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด
- เลข 2 หมายถึง มีปัญหาน้อย
- เลข 3 หมายถึง มีปัญหาปานกลาง
- เลข 4 หมายถึง มีปัญหามาก
- เลข 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด

ระดับการปฏิบัติ						ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพและปัญหาการจัด การศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	ระดับของปัญหา					
ไม่มีการปฏิบัติ	มีการปฏิบัติเล็กน้อย	มีการปฏิบัติพอ	มีการปฏิบัติปานกลาง	มีการปฏิบัติดีมาก	มีการปฏิบัติจนมากที่สุด		ไม่มีปัญหา	มีปัญหาน้อยที่สุด	มีปัญหาน้อย	มีปัญหามาก	มีปัญหามากที่สุด	
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
						1. จัดบริเวณและสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ พร้อมก่อนจัดการเรียนการสอน						
						2. ปรับสภาพอาคารให้เหมาะสมกับสภาพ ความพิการของเด็กพิเศษ						
						3. จัดให้มีห้องเรียนตามความจำเป็น และ เหมาะสมกับสภาพความต้องการของเด็ก พิเศษ						
						4. จัดให้มีห้องเรียนพิเศษเฉพาะสำหรับเด็ก พิเศษในโรงเรียน						
						5. จัดให้มีห้องเสริมวิชาการสำหรับเด็ก พิเศษในโรงเรียน						
						6. ปรับสภาพห้องน้ำให้เหมาะสมกับสภาพ ความต้องการของเด็กพิเศษ						
						7. สร้างเจตคติที่ดีต่อเด็กพิเศษและโครงการ เรียนร่วม						

ระดับการปฏิบัติ						ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ	ระดับของปัญหา					
ไม่ปฏิบัติ	ปฏิบัติน้อยสุด	ปฏิบัติน้อย	ปฏิบัติปานกลาง	ปฏิบัติมาก	ปฏิบัติตามปกติ		ไม่ปัญหา	ปัญหาน้อยสุด	ปัญหาน้อย	ปัญหามานกลาง	ปัญหามาก	ปัญหามากที่สุด
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
						8. สรรหาบุคลากรที่ทำงานสำหรับเด็กพิเศษ เพื่อให้ปฏิบัติงานได้อย่างเพียงพอ						
						9. สร้างขวัญกำลังใจในการทำงานเป็นกรณีพิเศษแก่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาพิเศษ						
						10. เน้นให้ผู้เกี่ยวข้องเห็นความสำคัญในการจัดการศึกษาพิเศษ						
						11. คัดเลือกครูที่มีความรู้เกี่ยวกับการศึกษาพิเศษมาสอนโดยเฉพาะ						
						12. การเตรียมความพร้อมให้กับบุคลากรที่จัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ						
						13. การมีบุคลากรจากหน่วยงานอื่นมาปฏิบัติงานในโรงเรียน						
						14. ปรับปรุงหลักสูตรประถมศึกษา พ.ศ.2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ.2533) ให้สอดคล้องกับการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ						

ระดับการปฏิบัติ						ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหา การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ	ระดับของปัญหา					
ไม่มีการปฏิบัติ	มีการปฏิบัติเล็กน้อย	มีการปฏิบัติพอ	มีการปฏิบัติมาก	มีการปฏิบัติดีมาก	ไม่พบปัญหา		มีปัญหาน้อยที่สุด	มีปัญหาน้อย	มีปัญหามาก	มีปัญหามากที่สุด		
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
						15. กระตุ้นให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ จุดหมาย โครงสร้าง และเนื้อหาของหลักสูตร						
						16. เน้นให้มีความเข้าใจตรงกันในเรื่องการนำหลักสูตรปกติมาใช้กับเด็กพิเศษ						
						17. ปรับปรุง เนื้อหาและกิจกรรมในหลักสูตรให้เหมาะสมกับเด็กพิเศษทุกระดับชั้น						
						18. การจัดทำแผนการศึกษาเฉพาะบุคคล (IEP) สำหรับเด็กพิเศษ						
						19. การทำโครงการสอนและแผนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ						
						20. การจัดเนื้อหาและกิจกรรมให้เป็นไปตามลำดับขั้นตอนการเรียนรู้สำหรับเด็กพิเศษ						
						21. จัดครูเข้าสอนเด็กพิเศษตามความเหมาะสมกับความถนัดและความสามารถ						

ระดับการปฏิบัติ						ระดับของปัญหา					
ไม่มีการปฏิบัติ	มีการปฏิบัติเล็กน้อย	มีการปฏิบัติปานกลาง	มีการปฏิบัติมาก	มีการปฏิบัติดีมาก	มีการปฏิบัติดีมาก	ไม่พบปัญหา	พบปัญหาน้อยที่สุด	พบปัญหาน้อย	พบปัญหามาก	พบปัญหามากที่สุด	พบปัญหามากที่สุด
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ											
						22. เตรียมความพร้อมให้เด็กพิเศษก่อนมีการเรียนการสอน					
						23. จัดการเรียนการสอนโดยให้เด็กพิเศษเรียนร่วมกับเด็กปกติ					
						24. มีการแก้ไขปัญหาการจัดการกิจกรรมการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ					
						25. จัดให้มีการสอนซ่อมเสริมในการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ					
						26. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้เด็กพิเศษรู้จักปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพของสังคมในปัจจุบัน					
						27. กระตุ้นให้ครูทำความเข้าใจในหลักการจัดการเรียนการสอนสำหรับเด็กพิเศษ					
						28. มีการใช้เทคนิคการสอนเฉพาะสำหรับเด็กพิเศษ					

ระดับการปฏิบัติ						ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหา การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ	ระดับของปัญหา					
ไม่มีการปฏิบัติ	มีการปฏิบัติเล็กน้อย	มีการปฏิบัติพอ	มีการปฏิบัติปานกลาง	มีการปฏิบัติมาก	มีการปฏิบัติมากที่สุด		ไม่ปัญหา	มีปัญหาเล็กน้อย	มีปัญหาพอ	มีปัญหาปานกลาง	มีปัญหามาก	มีปัญหามากที่สุด
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
						29. การให้ความร่วมมือระหว่างบุคลากรในโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ						
						30. ประชุมชี้แจงนโยบายของโครงการเรียนร่วมแก่บุคลากรทุกคนในโรงเรียนก่อนดำเนินการโครงการ						
						31. กำหนดระยะเวลา เป้าหมายของการนิเทศไว้อย่างชัดเจน แน่นนอน และทำอย่างต่อเนื่อง						
						32. มีการนิเทศการเรียนการสอนในชั้นเรียน และช่วยเหลือครูในการจัดการเรียนการสอนเด็กพิเศษ						
						33. มีการนิเทศโดยใช้เครื่องมือการนิเทศ และติดตามผลของ สปช.						
						34. ให้คำปรึกษาหารือแก่ครูที่สอนเด็กพิเศษในเรื่องการเรียนการสอน						

ระดับการปฏิบัติ						ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหา การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ	ระดับของปัญหา					
ไม่ปฏิบัติ	มีการปฏิบัติน้อยที่สุด	มีการปฏิบัติน้อย	มีการปฏิบัติปานกลาง	มีการปฏิบัติมาก	มีการปฏิบัติมากที่สุด		ไม่ปัญหา	มีปัญหาน้อยที่สุด	มีปัญหาน้อย	มีปัญหามาก	มีปัญหามากที่สุด	
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
						35. ส่งครูที่สอนเด็กพิเศษเข้ารับการสัมมนาหรือ อบรมเกี่ยวกับเรื่องการศึกษาพิเศษจาก วิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญด้านการศึกษาพิเศษ						
						36. จัดกิจกรรมศึกษาดูงานการจัดการศึกษา พิเศษในโรงเรียนอื่น ๆ ให้กับครูที่สอน เด็กพิเศษ						
						37. มีส่วนร่วมกับผู้ที่เกี่ยวข้องในการวางแผน ด้านการนิเทศการศึกษาพิเศษ						
						38. ควบคุม ดูแล ติดตามผลการสอนของครูให้ เป็นไปตามหลักสูตร						
						39. รายงานผลการนิเทศการศึกษาพิเศษให้ สพอ. สปจ. และ สปช. ทราบ ตาม กำหนด						
						40. จัดหาสื่อการเรียนการสอนให้เพียงพอกับ ความต้องการของครูที่สอนเด็กพิเศษ						

ระดับการปฏิบัติ						ความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์และปัญหา การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ	ระดับของปัญหา					
ไม่ มีการ ปฏิบัติ	การ ปฏิบัติ น้อยที่สุด	การ ปฏิบัติ น้อย	มี การ ปฏิบัติ ปานกลาง	การ ปฏิบัติ มาก	การ ปฏิบัติ มากที่สุด		ไม่ เป็น ปัญหา	ปัญหา น้อยที่สุด	ปัญหา น้อย	ปัญหา ปานกลาง	ปัญหา มาก	ปัญหา มากที่สุด
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)		(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)
						41. มีการนำสื่อการเรียนการสอนที่มีอยู่ใน โรงเรียนมาใช้ในการสอนเด็กพิเศษ						
						42. ครูที่สอนเด็กพิเศษมีความรู้เกี่ยวกับการใช้ สื่อการเรียนการสอนเด็กพิเศษอย่างถูกต้อง						
						43. สนับสนุนและส่งเสริมการใช้สื่อการเรียน การสอนแก่ครูที่สอนเด็กพิเศษ						
						44. ใช้สื่อการสอนที่เหมาะสมและยึดหลัก จิตวิทยาสำหรับเด็กพิเศษ						
						45. ควบคุม กำกับ และติดตามผลให้ครูที่สอน เด็กพิเศษได้ใช้สื่อการเรียนสอนอย่าง จริงจัง						
						46. มีการดัดแปลงสื่อการเรียนการสอนเด็กปกติ มาใช้ในการสอนเด็กพิเศษ						
						47. จัดให้มีเอกสารการวัดและประเมินผลเด็ก พิเศษให้ครูที่สอนเด็กพิเศษได้ศึกษา						

ระดับการปฏิบัติ						ความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและปัญหา การจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา แห่งชาติ	ระดับของปัญหา					
ไม่ ปฏิบัติ	ปฏิบัติ น้อย	ปฏิบัติ ปานกลาง	ปฏิบัติ ดี	ปฏิบัติ ดีมาก	ไม่มี ปัญหา		มี ปัญหาน้อย	มี ปัญหาน้อย ปานกลาง	มี ปัญหามาก	มี ปัญหา รุนแรง		
(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(0)	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
						48. จัดอบรมหรือสัมมนาระเบียบวิธีการวัดและ ประเมินผลการศึกษาพิเศษแก่ครูที่สอน เด็กพิเศษทุกคน						
						49. มีการปรับเกณฑ์ในการวัดและประเมินผล การเรียนการสอนที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ให้ เหมาะสมกับเด็กพิเศษ						
						50. การปรับจุดประสงค์ใน ป.02 ที่ใช้สำหรับ เด็กปกติให้เหมาะสมกับเด็กพิเศษ						
						51. มีการทดสอบความรู้พื้นฐานของเด็กพิเศษ ก่อนเรียนบทเรียนใหม่เสมอ						
						52. นำผลจากการวัดและประเมินผลมาปรับปรุง การจัดการเรียนการสอนของเด็กพิเศษ						
						53. มีการแจ้งผลการเรียนให้เด็กพิเศษ และ ผู้ปกครองทราบเป็นกรณีพิเศษ						

ตอนที่ 3

แบบสอบถามให้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะในการจัดการศึกษาพิเศษ
ในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

คำชี้แจง โปรดเขียนปัญหาและข้อเสนอแนะเพิ่มเติมตามหัวข้อต่อไปนี้

1. อาคารสถานที่.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
2. บุคลากร.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
3. หลักสูตร.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. การจัดการเรียนการสอน.....
.....
.....
.....
.....
5. การนิเทศการศึกษา.....
.....
.....
.....
.....
.....
6. สื่อการเรียนการสอน.....
.....
.....
.....
.....
.....
7. การวัดและประเมินผล.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

8. ความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ชุมชน และผู้ประกอบการของเด็กพิเศษ.....
-
-
-
-
-
-
-

ขอขอบพระคุณอย่างสูง

การศึกษาสถานการณ์และปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

บทคัดย่อ
ของ
ฐานिया บุญเกียรติ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกการศึกษาพิเศษ
กุมภาพันธ์ 2538

การวิจัยครั้งนี้ มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา รวม 7 ด้าน คือ ด้านอาคารสถานที่ ด้านบุคลากร ด้านหลักสูตร ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านสื่อการเรียนการสอน และด้านการวัดและประเมินผล และเพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีต่อสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานการศึกษาพิเศษ และเปรียบเทียบความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ ที่มีต่อสภาพและปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษ รวมทั้งเพื่อทราบข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัญหาและการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ รวมจำนวน 134 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประเมินค่า จำนวน 106 ข้อ และแบบสอบถามปลายเปิด สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การคำนวณค่าเฉลี่ย ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน และใช้ t-test และ F-test ในการทดสอบสมมติฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพภาพการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา โดยส่วนรวมมีสภาพการปฏิบัติปานกลาง
2. ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา โดยส่วนรวมมีสภาพปัญหาน้อย

3. สถานภาพการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน
และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา ที่มีตำแหน่ง และระดับการศึกษา แตกต่างกันโดย
ส่วนรวมแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสมการณ์ในการทำงานการ
ศึกษาพิเศษแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

4. ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน
และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาที่มีตำแหน่ง ระดับการศึกษา และประสมการณ์ใน
การทำงาน การศึกษาพิเศษแตกต่างกัน โดยส่วนรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

5. สถานภาพการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ สำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยส่วนรวม
แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ด้านการนิเทศการศึกษาและด้านการจัดการเรียน
การสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ปัญหาการจัดการศึกษาพิเศษในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามความคิดเห็นของศึกษานิเทศก์ สำนักงานการ
ประถมศึกษาจังหวัด และศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ แตกต่างกันอย่าง
ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

This research aimed to study status and problems in special education management in the primary school under the Office of National Primary Education Commission, in seven aspects : school building, Personnel, Curriculum, Instruction, Supervision, Instructional Materials, and Measurement and Evaluation and to compare the opinions about status of special education management in the primary school by administrators, teachers and supervisors who differed in the position, in educational background and experience in special education management and comparing the problems in special education management in the primary school by supervisor of Provincial Primary Education Office and Supervisor of District Primary Education Office. The study also gathered and presented suggestions for the problems and special education management in the Primary education Commission.

The total number of the sample used in this study consisted of 134 primary school administrators, teachers and supervisors under the Office of National primary education Commission. The instruments for collecting data were rating-scale, questionnaires, and open-ended questions. Statistics used for data analyzing were percentage, mean and standard deviation. The t-test and F-test were used to test significance of the hypotheses.

The results of the research revealed that :-

1. The opinions of the administrators, teachers and supervisors on status in special education management in the primary school were collectively at the moderate level.

2. The opinions of the administrators, teachers and supervisors on problems in special education Management in the primary school were collectively at the low level.

3. The opinions of the administrators, teachers and supervisors who had difference positions and education backgrounds about status in special education management in the primary school were collectively significantly different at the .05 level, except experience on special education were not significantly different.

4. The opinions of the administrators, teachers and supervisors who had different positions in education backgrounds about a problems in special education management in the primary school were significantly different.

5. The opinions of the supervisor of Provincial Primary Education office and supervisors of the District Primary education office about status in special education management in primary school were not significantly different but in the supervision and instruction were significantly different at the .05 level.

6. The opinions of the supervisors of Provincial Primary Education office and Supervisors of District Primary Education on a problems in special education management were not significantly different.